The New York Pub Lib
476 Fifth Ave

„Vienybe Lietuvninku"
IŠEINA KAS SEREDA
BROOKLYN, : : NEW YORK.
Prenumerata metams:
Suvienytose Valatijose..... $2.00
Europoje ir kitur..... $3.00

Prenumerata mokama iš viršaus
Prenumerata metams skaitosi nuo laiko užsirašymo, ne nuo Naujų Metų.

Apgarsinimų kainų klauskite laišku.

J. J. Paukštis ir K. Brazys
120-124 GRAND ST.
Brooklyn, New York.

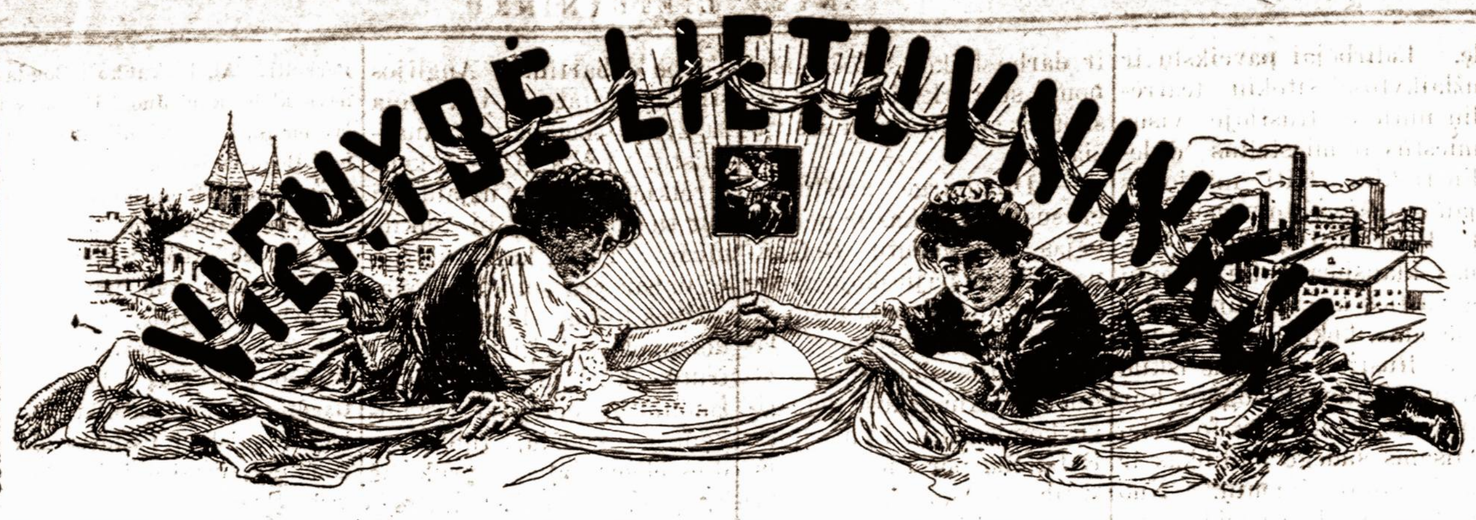

THE LITHUANIAN WEEKLY
„Vienybe Lietuvninku"
PUBLISHED
EVERY WEDNESDAY
BROOKLYN, : : NEW YORK
Yearly subscription rate
In the United States..... $2.00
To Foreign Countries..... $3.00

Advertising rates on addlication.
Address all communication to publishers:
J. J. Paukštis & K. Brazys
120-124 GRAND ST.
Brooklyn, New York.

Visuomenes, literaturos ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 35. Brooklyn, N. Y. 30 d. Rugpjučio (August) 1911 m. **Metai XXVI.**
ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 23, 1907, AT THE POST OFFICE AT BROOKLYN, N. Y., UNDER ACT OF MARCH 3-RD, 1879.

Kaip negerai inšokti skauradon

Niekuomet to nepadarys vokiečiai nei anglai, ką padaro rusai, lenkai ir lietuviai. Vokietys ir anglas, pirma negu pradės kokį darbą, visuomet sėdasi, užsirūko pypkę ar cigarą, ir galvoja. Jis taip galvoja valandą, kitą; kartais jam sumanymas nesiseka mintyje apdirbti per vieną dieną, todel jis tą atideda kitai dienai, ir vėl, pasirinkęs liuosą valandą, sėdasi ir toliau galvoja, iki jo galvoje susistato aiškus darbo planas. Tada imasi už darbo. Tiesa, kad vokiečius ir anglus praminė flegmatikais. Bet jie to nepaiso. Jie surado tikriausį kelią prie visų pasisekimų, ir tuo keliu eina taip senai, kaip senai yra jų historija. Tuo rimtumo ir galvojimo keliu vokiečiai ir anglai sutvėrė savo dideles viešpatijas ir pralenkė visas pasaulio tautas moksle, industrijoje, politikoje ir savo gerovėje.

Netaip yra su rusais, lenkais ir lietuviais. Šios tautos nemoka taip išlengvo ir nuosekliai galvoti. Mažiausia kokia nauja mintis juos pakelia iš vietos, jie bėga, šoka, veikia, verčia ir laužia. Jeigu taip pasiseka kas gero padaryti greituoju, tai jie tą tik ir turi. Bet jeigu susiduria su didele kliūtimi, taip sakant atsimuša sienon su kakta, tai jie krinta žemyn, pasigriebja desperacijos arba keršto. Kaip apgalėti tas kliūtis, kaip jas apeiti pigum ir lengvum būdu, kaip išnaudoti kiekvieną, nors ir menkiausią progą savo gerovei, jie to nemoka. Tas ypač yra senai visų pripažinta ir rusams ir lenkams, kurie viską veikia otu, pramuštgalviškai. Bet nuo jų šitą būdą persiėmė ir lietuviai. Dar nesenai buvo laikas, kada lietuviai nebuvo šita epidemija užsikrėtę. Prisimena laikai mūsų pasiviškos ir rimtos, neatlaidžios kovos už atgavimą spaudos. Pamatę būtumėm, ką būtų tokiame padėjime padarę lenkai! Būtų buvę ant rubežiaus kruvinos muštynės, bombos, dinamitai. Lietuviai gi apsiėjo intemptu atsispyrimu prieš rusifikaciją; aštraus ir viliugingo ginklo nesiėmė, nes tai būtų buvusi beprotystė kovoti turint rankose mietus, kuolus ir dalgius, prieš kanuoles, dragūnus ir kazokus, kaip jie tą patyrė iš pirmųjų ir antrųjų lenkmečių, bei 1905 metų revoliucijos. Kova pasiviška, išnaudojimas kiekvienos progos, kadir diplomatiški politikavimai su valdžiomis (kuriuos taip paskui karštesnės galvos peikė!), viskas tatai lietuviams padėjo iškovoti spaudą, be praliejimo kraujo ir be didelių tautai nuostolių. Dabar gi stypčiojšimo epidemija pas mus vėl jau pradėjo apsireikšti.

Labai tas aiškiai pasirodė jau po revoliucijos metų. Užsikrėsta buvo daugelio greitumu. Trūks-plyš —valiai bėgt! Tokia bėgimo panika užkrėtė vis dides nį skaitlių mūsų vientaučių, kaip senovėj ji užkrėtė tokiu-pat ūpu žvdus, pasigvie šusius išbėgti iš Egypto nelaisvės. Tačiaus pas mus nėra kur išbėgti, todel pasikakinama šokinėjimu ant vietos, ir šokinėjimu net prieš didelius mūrus, ir net net prieš savo idealus. Gana bus paimti skaidrų pavyzdį iš paskutinio šauksmo — „Duokite Lietuvai kuodaugiaus mokyklų ir mokytojų!" Šauksmas gražus ir didelis. Jo aiduose girdime balsus visų mūsų luomų ir sluogsnių. Be mokyklos nėra mums ateities. Tą visi pripažįsta. Ir štai, kada vieni-kiti ėmėsi mokyklų darbo, pasirodė reakcija. Tie patįs, kurie pirmiaus šaukė mokyklų, dabar šaukia, kad mums jų nereikia. Tiesa, jie šaukia, kad jiems reikią mokyklų kitoniškų. Reikią mokvklų „laisvų", atskirtų nuo bažnyčios ir valstijos (tiesiau pasakius — valdžios) intekmių. Išdalies tas reikalavimas teisingas. Bet iš trijų dalių jis neapgalvotas

Tokiame krašte, kaip Rusija, kur viskas eina iš sucentralizuotos valdžios, nėra ko reikalauti to, kas visai negalima Jeigu rusų valstija atskirtų mokyklą nuo bažnyčios, tada galėtų ir lietuviai perilgą savo mokyklas taip pastatyti. Bet dabar jie to negali. Kuningai taip arti susirišę su liaudimi ir valstija, kad liuosų mokyklų klausimas pasilieka labai kietu riešučiu, kurį padės sukrimsti gal tik ilgi dešimtmečiai. ir tai jeigu pakils didelis ir platus ūpas visuomenėje bei Rusijos parliamente, be ko, mums prisieitų pasiganėdint tik šūkavimais arba visai neiti į tokias mokvklas, tariant pasilikti tamsybėje, kurioje jau ir ikšiolei mūsų visuomenė tūno. Čia taip ir reiktų mums klausimas pastatyti grynai vokišku metodu: ar eiti į mokyklas, nors tokias, kokias turime, ar pasilikti visai nieko nemokančiais, net rašto? Vokietys ir anglas taip išrištų: reikia eiti ir pasinaudoti nors tuo, kas tuom tarpu galima.

Pagaliaus dar pažiūrėkime į pačios mokyklos uždavinius. Pas mus šitas klausimas (drąsu vienok būtų jį pavadinti klausimu, — greičiau rėksmu...) iškilo atvažiavus Amerikon kuningams Tumui ir Ališauskui, kurie renka aukas „Saulės" mokyklų reikalams. Vienas-kitas iš mūsų pigiosios rankos ir greitosios galvos laikraštukų („Kova", „Keleivis") pakėlė alarmą, kad visuomenė neduotų aukų, o pačius rinkikus apšaukė „šnipais", „provokatoriais", „juodaisiais žandarais", „ober-policmeisteriais", etc. Galvojimo čia nereikia. Čia pas juos buvo gatavas įžodis: jeigu mokyklos nėra su raudonu stogu, jeigu jose pradedant ir pabaigiant lekcijas nėra uždainuojama marselietė (kaip mūsiškiai karštuoliai reikalavo nuo dainininko Petrausko,idant per viešus koncertus dainuotų marselietę!.), jeigu vieton pedagogų-mokytojų (kaip daroma „Saulėje") nėra mokinama agitatorių remeslo, jeigu vieton historijos, geografijos, matematikos, buchalterijos, etc. nėra išguldoma tik Markso „Kapitalas", — tai šitokių mokyklų mūsų „švlesuoliams" nereikią. Taip tai supranta mokyklos uždavinius tie, kurie iš tos pačios „buržuaziškos" mokyklos pramoko skaityt ir rašyt, ir kurie ačiu laisvai Amerikos šaliai galėjo už keletą sutausotų dolerių įsitaisyti laisvą žodį ir su tuo žodžiu paskui spjauna į tą pačią mokyklą, kurioje jiems buvo akis prakrapštyta ir pamokinta, kaip pastatvti ant poperiaus žodį ir išreikšti mintį!...

Toli gražu mes neesame šalininkais kuningų. Bet mes esam šalininkais liaudies apšvietos. Kokia mokykla yra, tokia, bet mes į ją žiūrime, kaipo į vienintelį mūsų tamsiosios liaudies išganymą. Mes suprantame mokyklos svarbumą ne iš jos stogo, nei iš jos durių rąkčiuko. Mes mokykloje matome vietą, kur mūsų vargdienis kaimietis atėjęs išmoksta perskaityti kitų parašytą mintį, kur jam, yt neregiui, suteikiama pirmutinė šviesa, parodoma atviras pasaulis. O sykį jau mūsų žmogelis pamatys šviesą, tai jis patsai susiras kelią, kuriuomi reikia jam gyvenime nueiti. Ag šiandien iš mūsų nei vienas neišėjo iš kitokios pirmutinės mokyklos, kaip nuo savo motinėlės peržegnotas. Pirmasis kiekvieno iš mūsų buvo mokslas, tai— „Tėve mūsų" ir „Tikiu į Dievą tėvą". Ir vienok išaugę mes jau atrandam kitus kelius, kurius naujoji gadynė parodo. Nevienas iš mūsų šiandykštis aršiausis „bedievis", anais laikais savo mokslą pasisėmė iš maldaknygės, katekizmo, kantičkų, bromelių, gyvenimų šventųjų ir kitų menkos vertės kningelių. Bet jis tuomi pažino tą mokslą, prieš kurį paskui lengvai galėjo pakelti kritikos balsą. Ne vienas šiandien yra tarp mūsų išėję iš klerikališkųjų mokyklų, ir paskui pavirto aštriausiais laisvamaniais. Nevienas yra šiandien ir iš mūsų laikraščių redaktorių, kurie net seminarijų suolus iššluostė, kad tik ingyti mokslą, kurį paskui panaudoja švietimui savęs ir savo tamsesnių brolių. Duokim tik mūsų žmonėms apsišviesti, o jie atras teisybę ir be mūsų globos. Tie, kurie šiandien rėkia prieš mokyklas, delei jų klerikališkumo, visai užmiršta, kad tik ant tamsiosios liaudies ir pats klerikalizmas viešpatauja. Tik tie nuolankiai klauso pasakėlių apie stebūklus, kurie nemoka skaityt ir rašyt...

Skaitydami Mexikos senovinę historiją randame legendą apie išmirimą galingos giminės totekų. Šitie totekai sakoma vedą savo pradžią gal dar nuo tų laikų, kada mandrusis Salamonas stebino savo išmintčia Rytų šalis. Jie buvo galingi ir kulturingi Yukatano srityj randama jų subudavotus akmeninius paminklus ir kitas kultūros liekanas. Ilgainiui jie išrado svaiginantį gėrimą *palque*. Nuo to laiko jie pradėjo nykti. Per ilgus šimtus metų jie nyko ir mirė, iki atėjo kita giminė-eztakų. Šitie ir užbaigė totekus marinti, nepraliejė jų nei vieno lašelio kraujo. Totekai mat buvo patįs sau išradę morališką mirtį. Bet ir aztekai pradėjo vartoti marinantį gėrimą palque. Lygiai taip ir jie išmirė morališkai, kaip ir totekai Pagaliaus buvo giminė dar chichimekų. Bet ir juos pergalėjo palque. Taip, kad atėjus į Mexiką kraugeringam ispanų keliautojui Kortezui, lengva jau jam buvo senovėj galingus aztekus ir chichimekus pavergti ir sunaikinti jų gimines. Ar ne tokį pat palque ir mes šiandien turime pavidale šitų mūsų boykotavimų mokyklų? Ar nerengiame mūsų liaudžiai nuodingo morališko gėrimo? Ko rusų valdžia ir lenkų endekų politika nepadaro mūsų tautos ir mūsų šalies naikinimui, tą mes patįs dabaigiame, išradę tą drumzliną gėralą-reikalavimus chimeros...

Mokyklų klausimas pas mus šiandien negali turėti jokių dviejų nuomonių. Pakol mes neturime mokyklų geresnių, patol mes privalome glamonėti tokias,kokias turime, ar jos būtų po vardu „Saulės" ar „Mėnulio". Tik silpnaprotčiai ir pavydžiantis liaudžiai apšvietos gali priešingai tvirtinti. Berods gali taip tvirtinti ir tie, kurie nori, kad rusų valdžia greičiau lietuvį išvytų iš savo krašto į Lietuvą, amžiais prilikton mūsų tėvynėn, prisodintų maskolių ir lenkų. Juk kur-kas lengviau bus iš Lietuvos išvyti tuos beraščius bernus, kurie nežino, kas dedasi pasaulyj, nemoka rašto ir jokio amato ir vieninteli težino kelią — per Hamburgą į Amerikos saliūnus...

Mes galim su kuningais nesutikti, galime jų tūlus darbus peikti: bet jokiu būdu neprivalome kenkti mokykloms, vien delto, kad kuningai, kaipo arčiausiai stovintieji prie žmonių, mokyklomis rūpinasi. Juk mes ir taip kuningus olbijame, kad jie žmonių švietimu nesirūpina, ir nuolat į akis jiems duriame kaipo pavyzdį latvių dvasiškiją, kurių kuningai yra liaudies švietėjais, taip, kad latviai savo kuningus net ir vadina „Maheitais" (mokytojas). Na, o kaip tik mūsų kuningai pradeda apie mokyklas darbuotis, tuojaus pas mus atsiranda laikraštijos peštukų, kurie nesigėdi savo reikalavimų užmiršti ir drebja kuningams į akis purvais. Atsargiai šitaip daryti: kad kartais mes nesukeltume liaudies prieš save, kaipo prieš geltonašimčius!...

Liūdna ir podraug juokinga matyti, kaip tie mokyklų neapkentėjai įšoko į padėtą ant ugnies skauradą, išsišokdami su tokiu neapgalvotu aistrumu prieš mokyklas. Podraug malonu ir tas pastebėti, kaip mūsų išmintingesni ir visuomenės opiniją vadovaujantis laikraščiai rimtai prabilo, apgindami mokyklas ir podraug padengdami savo rankomis purvus, kuriuos mėto kiti mūsų sanbroliai laikraščiai į atvažiavusius iš Europos rinkėjus mokykloms aukų. „Tėvynė", „Lietuva", „Darbininkų Viltis", „Katalikas" griežtai prieš tokią taktiką užprotestavo. Net ir „Laisvoji Mintis", kuri juk kuningėlių niekados nečėdija,—ir ji indėjo ant pirmutinio puslapjo kuningo Tumo paveikslą ir drungną atsiliepimą į visuomenę šiais žodžiais: „Kadir nesutinka laisvamaniai, kad kuningai apskritai vadovautų Lietuvos mokyklose, tačiaus, žiūrint į tai, kokią didžią naudą dabar turi Lietuva iš panašių „Saulės" mokytojų kursų, linkėtina svečiams geriausio Amerikoje pasisekimo." Trumpai ir aiškiai pasakyta visų Amerikos pažangesnių lietuvių mintis. Regimai mūsų visuomenė dar nepritrūko „common sense" ir pajėgs sukulti tą taurę su viršminėtu nuodinguoju mexikonų gėrimu *palque*, kurį mūsų tūli gaivalai išspaudė iš pavojingų nesubrendimo nuosėdų.

Ir už tą Amerikos pirmeivių laikraštija nevien neturės gėdos prieš ateinančią gentkartę, bet dar gaus nemirtiną padėką, kaip ir tiems, kurie į mūsų vargdienio kaimiečio rankas induoda atvirą knygą ir įspraudžia į sugrublėjusius pirštus plunksną, parodydami, kaip reikia parašyti pirmutinės litaros a, b, c...

POLITIŠKOS ŽINIOS.

AMERIKA.

Šiomis dienomis (rugpjučio 24) užsidarė galutina specialinė sesija 62-ojo Amerikos kongreso. Išvažinėjus senatoriams ir atstovams į namus, dabar galima peržvelgti, ką jie šalies reikalams padarė. Didžiuma politikos žinovų kongresą labai išgiria už veiklumą. Tačiaus visi pripažįsta, jog aplamai imant dar nekas buvo padaryta. Veiklumas apsireiškė tik kovoje pirmeivių su atgaleiviais. Kaip žinoma, pirmeiviai visame kame buvo apgalėti, išimant gal tik tą, kad pastariesiams pasisekė pervaryti prezidento sumanymą sutarties su Kanada delei laisvo apsimainymo tavorais. Kitas visas kongreso veiklumas buvo sunaudotas tiktai prisirengimui prie darbų ateinančiai sesijai rudenį ir žiemą.

Iš nuveiktųjų kongreso

darbų, galima šiuos paskaityti svarbesniais ir paliečiančiais Amerikos gilesnį draugijinį gyvenimą: 1) sutartis su Kanada liuoso tavorais ir produktais apsimainymo, 2) nutarimas skelbti viešai kiek yra išleidžiama rinkimų kampanijose piningų ir aprubežiavimas, kad nevalia išleisti daugiau $5,000 ant kiekvieno atstovo ir $10,000 ant kiekvieno senatoriaus, 3) priėmimas New Mexikos ir Arizonos į Suv. Valstijų sąryšį (tik ką buvome rašę pereitame numeryj, jog šitą propoziciją prezidentas nusmelkė, bet štai už poros dienų jisai vėl ją priėmė, su išlyga, jog tos dvi valstijos iš savo konstitucijų išbrauks straipsnį apie atšaukimą teisėjų per liaudį; taigi New Mexiko ir Arizona liekasi priimtos ir padaugina Ameriką iki 48 valstijų), ir 4) atstovų rūmui leista turėti daugiau atstovų, sulyg pasidauginusio žmonių skaičiaus Amerikoje, kaip tą parodė pastarasis statistikos cenzas.

Be abejonės, šitie nutarymai yra svarbūs ir jie priklauso nuopelnui įsigalėjusios kongrese demokratų partijos bei pirmeivių republikonų. Bet iš kitos pusės, kongresas padarė apie save blogą rekordą. Geriaus sakant tai padarė prezidentas Taftas, kuris uždėjo veto ant labai svarbių dviejų kongreso billių: ant vilnų tarifo nutarties ir ant taip vadinamojo laisvų tavorų listo. Abu šitie prezidento nuvetavimai palieka didelę dalį Amerikos produktų labai augštoje čienioj, ypač gi vilnoniai audeklai pasiliks brangūs. O tas juk pasibaisėtinai gyventojus apsunkina. Laikraščiai pranašauja, jog p. Taftas šituo pasielgimu pagadino sau vardą ir pats sau pakenkė ateinantiems rinkimams, jeigu mįslija pasistatyti vėl kandidatu ant prezidento. Pagaliaus kongresas negerai padarė, išsišokdamas priešais arbitraci jos sutartį tarpe Amerikos, Anglijos ir Franeijos. Jei bent ateinančioje sesijoje šitą jis pataisys.

Todel, iš visko imant, mūsų kongreso nėra ko perdaug pagirti. Jis padarė mažiau, negu nuo jo buvo tikėtasi. Demokratai bent tuomi ramina visuomenę, jogei jie ateinančiu sezonu imsią dirbt smarkiau. Dabar gi jie, kaipo naujai inėję valdžion, per šitą sesiją tik prisirengę prie darbo. Matysim, ar jie toliau nubėgs ir tada.

RUSIJA.

Apie šio mėnesio pabaigą Maskvoje susivažiuoja visos Rusijos kinematografistai arba išdirbėjai ir savininkai krutomųjų paveikslų bei įstaigų. Krutomieji paveikslai, kaip visame svietė, taip ir Rusijoje sutvėrė ypatingą dailės ir pramonijos rųšį. Dailę jie užkliudo tame, kad pamaino žmonėms teatrus, nes po teisybei, jie kas-sykis daugybę teatrų jau išvaro iš pramonės ir kila į augštą scenos sritį. Kaslink pramonijos, tai ir čia kinematografas žaidžia labai jau didelę rolę. Išdirbėjai paveikslų ir užlaikytojai šitokių teatrėlių nutiesė Rusijoje visus miestus ir miestelius dideliu tinklu. Kiti milijonus jau suspėjo iš to prasigyvent. Bet čionai iškilo dar vienas klausimas,—tai žmonių gyvasties apsaugojimas. Pamename, kokia baisi anuomet Rusijoje nelaimė iškilo teatre, kaime Bologoje, kur plyšus kinematografo prietaisams sudegė budinkas ir keli šimtai žmonių. Nuo to laiko valdžia išleido keletą suvaržymų: įsakyta kinematografų savininkams intaisyti liuosas išeigas per abu budinko galu, mašinisto budelė aptverti nuo publikos, nevalia tokis teatras įrengti augščiau antrojo gyvenimo, ir tp. Suprantama, kad tas savininkams nepatiko. Todel jie dabar nori per susivažiavimą išdirbti būdus, kaip esą privertus valdžią, kad atšauktų tuos „drakoniškus" įstatymus. Tačiaus laikraštija pakėlė balsą, kad kinematografų nereikia palengvinti, nes dabartiniai įstatymai kadir savininkų kišenei netaip malonųs, užtai jie apsergi kasmetas tūkstančių gyvastis.

— Nesenai ant pietinių geležinkelių stoties Novoaleksiejevka, ties Sevastopoliu, du nepažįstami žmonės vagone nušovė prokuroro pagelbininką A. V. Skopinskį. Ikšiolei šitas atsitikimas mažai kam rūpėjo visuomenėje, tik valdžia suskubo jie škoti pabėgusių iš traukinio teroristų ir išsiuntė net iš Peterburgo tyrinėtojus. Dabar visuomenė tuo atsitikimu labjau interesuojasi, nes dažinojo, kas per augšta ypata yra buvęs tas Skopinskis. Dabar rods jis turėjo nesvarbją vietą. Bet anuose revoliucijos audrų metuose būta jo augštu valdininku prokuratorijoje ir per jo rankas eita daugelio politiškų bylų. Gali būt, kad desėtkai revoliucijonierių jo buvo pastumėti po kartuvių. Taigi dabar visi nuspėja, jog šitą drąsų nužūdymą išpildė keršydami Skopinskiui už revoliucijos metų veiklumą. Naujas terorizmo aktas užkabino visus už gyvosios, nes parodė, kad atgija terorizmas, kadangi, tokiu net policijos įsigalėjimo metu, niekas šių teroristų nei ant gelžkelio nei dabar nesugavo, nors jų visur jieško net su šunimis.

— Iš Čitos, kur tiesia Amuro gelžkelį pradėjo bėgti rusai darbininkai. Jie grįžta į Rusiją, ir prašo valdžią, kad nors po etapu juos parvežtų į tėvynę. Skundžiasi jie ant prižiūrėtojų sauvaliavimo. Partija po partijai darbininkai, pametę darbą, apleidžia naują gelžkelį.

— Mintaujoje vienkart keliose miesto dalyse buvo padarytos kratos. Rasta proklamacijos ir nelegališka literatura, regis latvių kalboje. Areštavo du revoliucijonierių vadovu.

— Maskvoje skubotai yra rengiamas antras visos Rusijos farmacetų susivažiavimas. Dalyvaus aptiekų savininkai ir provizoriai su jų pagelbininkais. Tarpe aptiekų savininkų ir jų darbininkų labai senai grumzdžia nesutikimai delei algos ir darbo laiko. Todel manoma sutvarkyti tą per visuotiną abiejų pusių susivažiavimą.

— Dinaburgę areštuotas garsus prigavikas ir perdirbėjas dokumentų Rotšteinas, kurio pajieškojo Amerikos valdžia, pabėgusio su klastomis iš Bostono. Dabar jis Peterburge tapo išduotas Amerikos detektivų komisoriui Lyn, kuris Rotšteiną per Liepojų ir išsigabeno Amerikon ant laivo „Kursk".

— Blagovieščenske, ant garlaivio „Sergij Vitte" suimta japoniškas šnipas. Pas jį rasta labai svarbus ir japonų valdžią inkišantis dokumentai.

ANGLIJA.

Jau trečia savaitė, kaip po visą Angliją siubuoja milžiniška suirutė. Ji prasidėjo nuo streikų Liverpoolėj, o dabar pavirto į visą eilę riaušių, muštynių, pagaliaus Valijos provincijoje iškilo žydų pogromai, kurie ikšiolai buvo žinomi tik Rusijoje. Pirmučiausiai sustreikavo Liverpoolėje tavorų iškrovėjai iš laivų. Greitai streiką parėmė strit karių konduktoriai ir šiaip jau vežimninkų unija kaip Liverpoolėj taip ir visais pajuriais. Dėlei streiko pasiliovė daugelis išdarbijų; ypač tas palietė valgomų daiktų krautuves ir duonkepes; mat nebebuvo kam išvežioti produktų. Fabrikai šitą netaip greitai pajautė, kaip visuomenė. Visuose miestuose, net ir pačioje sostapilėje Londone iškilo badas. Bėdinesni žmonės, inpuolę nusimininan, susiorganizavo į šaikas ir ėmė visur plėšti krautuves. Rods valdžia apšaukė karės padėjimą ir paleido kariuomenę malšyti plėšikus, bet nieko gero neišėjo. Tuom-pat laiku sustreikavo ir Anglijos geležinkeliai. Pasidarė gresmus padėjimas. Todel valdžia paskyrė iš savos pusės komisiją po vadovyste Sydney Buxtono. Šita komisija ėmėsi vesti santaikon darbininkus ir darbo davėjus. Po ilgų derybų santaika jau buvo tik ką nebeįvykusi. Bet štai gelžkelių valdybos atsisakė priimti į darbą streikierius. Vėl iškilo riaušės, vėl muštynės streikierių su policija, pagaliaus darbo organizacijos grumoja apšaukti visoje Anglijoje generališką streiką.

Kaip šitas užsibaigs, dar šiuos žodžius rašant negalima permatyti. Bet prie to viso prisidėjo naujas ir negirdėtas Anglijoje daiktas, — tai žydų pagromai. Valijoje minios streikierių ir šiaip-jau žmonių įnyko muš ti žydus ir plėšti jų krautuves. Anglekasiai Eblew Vaile ir kitose srityse tiesiai iškėlė kovą prieš žydus, su tikslu išvyti juos iš Anglijos. Kaip anais metais Rusijos kaimiečiai apie Kišenevą, Odessą, Bielostoką ir kitur, pasirengė žydus išpjauti, būk delto, kad jie viską į savo rankas užgriebę, taip ir čionai žmonės ant žydų įnirto, užtai, kad žydai čia užgriebė į savo rankas krautuves, namus ir žemę, už ką nuo valiečių ima dideles rendas. Čionai bet gi tragiškas apsireiškimas. Tarpe dabartinių Anglijos streikų agitatorių yra nemaža žydų socialistų ir anarchistų. Ir ka gi! — sukelti streikieriai ir jų užjautėjai ant tų pačių žydų sukilo mušt! Tiesa, kad Anglijoje dabar yra sunkus ekonomiškas krizis, bet iš to dar neišpuola sukelti tokia suirutė, kurioje tūkstančiai žmonių nukentėjo ir dar nukentės. Žodžiu, tūli liaudies elementai paspruko iš apynasrio, ir kaži-kaip toli jie nueis, pradėjus net užpuolimą ant kitų tautų. Dabar Valijoje valdžia kasdieną daugina kareivius, kurie kelis sykius su durtuvais ir šautuvų papliūpomis išvaiko žydų mušikus ir keletą jų mirtinai pašovė, neskaitant daugybės sužeistų. Žydų taip jau keletas žuvo. Kiti miniomis apleidžia Valiją, nešdami savo gyvastį nuo įnirtusios gaujos. Valdžia žada imti aštrias priemones, kad žydų pogromus sutremti.

IŠ VISUR.

× **Nelaimingos pamaldos.** Poznaniuje, Binievos katalikų bažnyčioje pamaldų laiku sulūžo viškos ir su visu choru bei vargonais nubildėjo nuo stulpų ant besimeldžiančios publikos. Iš tų griuvėsių ištraukta 25 lavonai užmuštų ir 60 sunkiai sumaigytų žmonių.

× **Naujas Portugalijos prezidentas.** Mandel de Ariaga — vadinas pirmasis šios naujoje respublikoje — priėmė prisiegą ir pradėjo valdyti savo šalį. Įžengdamas valdžion pasakė prakalbą, kurioje išreiškė vilti, jog dabar Portugalijoje nusiramįs visos partijos, nes jis nei vienai nepataikausiąs.

× **Pavogė gražiausį paveikslą.** Iš didžiausių Paryžiaus muzėjų iš Louvres šiąnedėl kažinkas pavogė vieną iš gražiausių ir brangiausių paveikslų „Mona Lisa", kurį nutėpliojo garsus anų gadynių Italijos tepliorius Leonardo de Vinci. Detektivai išsivijo jieškoti po visą Europą. Kas tęn matęs tą paveikslą pervežant jau per Belgiją.

× **Pradeda dalinti Finlandiją.** Rusijos caras užgiręs įnešimą Dūmon, kad reikia nuo finų gubernijos Vyborg atskirti provincijas Kivinebe bei Nykirka ir prijungti jas į Peterburgo guberniją. Šiuomi manoma yra pradėta pirmi žingsniai prie išdalinimo Finlandijos į rusų kraštus.

× **Liverpolio streikas užsibaigė.** Miesto valdžia nutarė priimti visus streikierius atgal į darbą; todel 63,000 žmonių sugrįžo prie darbo ir streikas jau pasibaigė. Tačiaus dar neužsibaigė žydų baniutijimai Valijoje.

× **Eseperanto kongresas.** Antwerpene rugp. 22d. prasidėjo viso svieto esperantistų kongresas. Pribuvo ir šitos naujos kalbos autorius, Dr. Zamenhoff iš Varšavos.

Iš Lietuvos.

VILNIUS. Kun. Dovidavičius savo dvasiškosios vyresnybės (Vilniaus vysk. vald. Michalkevičiaus) pasmerktas 2 metams vienuolynan ir atimta teisė laikyti mišias.

Vilnius. Kunigų permainos. Perkelti: Al. Piekunko į Bogdanavą kleb., kun. Juoz. Deksnys į Ivę mans., kun. Bertulis iš Gardino į Boguslaviškį kleb., kun. Juozapavičius iš Boguslaviškių į Pivošiunus mans., kun. Mazuras į Lunną kleb., kun. Svilius į Dobrzynevą kleb., kun. Malinauskas į Vaviurkius kleb., kun. Juoz. Juknevičius į Siematyčius, kun. Paukšta į Juščoldą kleb., kun. Gaudzevičius į Čiobiškį kleb., kun. Kraujalis į Pastovus kleb., kun. Kavaliauskas į Ostrožanus kleb., kun. M. Sarosiek į Lydą kam., kun. Slyčka į Visų Šventųjų bažnyčią Vilniuje kam., vyskupo raštinės sekretoriumi paskirtas seminarijos profesorius kun. J. Steckevičius.

Marijampolės Ūkio Parodon kai-kurie ūkininkai, sakosi, neišdrįstą savo gyvulių statyti, nes ten, girdi, geležinių bus. Tat vertėtų išmintingesniems žmonėms tokius baikštučius padrąsinti, kad paskiau nesigailėtų matydami, jogei ir menkesni gyvuliai apdovanoti.

Kotovščiznos dvaro savininkas žada Parodoj savo paviljoną statyti (su drenais, dokaukomis ir plytomis). **N.**

DAUKUČIAI, Panevėžio pav. Čia atsirado stebūklingas „daktaras". Parvažiavęs iš miesto nusprendė lengvesnę duoną valgyti ir pradėjo gydyti.

Daukučių Beržynas.

NAUMIESTIS, Suv. gub Gegužės mėn. Vilkaviškio žandarų viršininkas su sargybiniais buvo atpiškėjęs Armoniškių kaiman. Iškrėtė A. Misevičių, suėmė jo sūnų. Rado laiškus. Paskum aplankė A. Grybą ir, nieko neradę, nuvažiavo aplankytų Raugalių Plaušinaičio. Suėmė tiktai rašytas merginų dainas ir laiškus. Praslinkus kiek laiko ėmė šaukti į Naumiestį. Buvo daromas tardymas. Šaukė daugybę žmonių (Grybo Antaną ir Plaušinaičio sūnų Antaną ir k. k.), klausinėjo apie kokias tęnai draugijas, apie kningas ir laikraščius. Kelintas mėnuo eina, o nežinia, ko nuo tų žmonių nori. J. M-čius sėdi Vilkaviškio kalėjime; už ką kaltina, kada paleis — nežinia. **Mamos Vaikas.**

KRAKIAI, Kauno pav. Žydai baigia paimti dvarus nuomon. Mažai teturime, kad savininkas valdytų pats dvarą. Stebėtina, kad dvarininkai ir mūsiškiai lietuviai negali valdyti, o žydas pragyvena. Apie draugijas nėra ko kalbėti. Kai-kurie vyrai prisidėtų, bet, vargingai gyvendami, negali. Kun. A. Lukša ragino, kad steigtų draugiją, bet niekais visi raginimai nuėjo. Krakiuose vienas lietuvis turi krautuvę, visos kitos žydų rankose.

Apinys.

(„Liet. Ukin.")

Nauji 3 kliasos vagonai. Varšavos Peterburgo gelžkelių valdyba greitu laiku įves naujus 3 kliasos vagonus, kurie skirsis nuo senųjų tuo kad juose bus elektros šviesa ir vieton suolų — vieniški mebliai.

Dektukai atpigo. Kaip praneša „2-Grosze", vienas dektukų fabrikas pranešė pavieniams pirkėjams ir savo filijoms, kad degtukų kaina esanti pamažinta — būtent, kaip pirmiau už krebutę bus imama po 1 kap. ir už pakelį — po 10 kap.

RAGUVA, Ukm. pav. **Kunigas sustreikavo.** Kuningas Titas išbuvo čia apie 11 metų ir negirdėti buvo jokių skundų, bet šiais metais jo vieton buvo atkeltas kun. Adomanskas. Iš sakyklos jis pasakė, kad jei žmonės nepirkinės mišių, tai jis laikysiąs šventadieniais skaitytą sumą. Kaip pasakė, taip padarė; sumos nebegieda. Bet tas gandinimas, matyti, nieko negelbėjo, nes prabėjus kelioms savaitėms, vėl iš sakyklos pasakė, kad jei ir toliau žmonės nepirkinės mišių, tai jis nebesakysiąs ir pamokslo. Apart to šis kuningas pasakė kad neprisidėsiąs prie jokios draugijos, nes nenoris vesti pagundon davatkų. **Čebrelis.**

Dvarai. Gr. Janina Umestauskienė-Miliauskienė pardavusi valstiečių bankui didelį dvarą Liaukavą, Vil. red., 2,800 dešim. žem. Paimta 320,000 rub. Vietinis pirklys Gordonas, norėdamas atpirkti iš banko mišką tame dvare, duodąs 240,000 rb.

Minsko gi rėd., Naugardėlio pav., vietinio dvarininko Boltunio inpėdiniai pardavė kn. Svetopolkui-Mirskiui Garadziejo dvarą, 275 deš. geros dirbamosios žemės.

Greitai prašvilpja savo žemelę!

ADUTIŠKIS, Šven. pav. Liepos 19 d. Jakelių kaime antstolis su sargybinių gauja iškrėtė M. Rakauską. Atrado pakampėj keletą dar nuo 1905 m. apipuvusių atsišaukimų, suėmė visą šeimyną ir nusivežė Adutiškin. Išdavikas šoko iš džiaugsmo. Bet vakare nusiminė, pamatęs begrįštant namo suimtuosius.

Kurmis.

PANEVĖŽYS. Pastaruoju laiku mus slogino neiškenčiama kaitra. Liepos 18 d. turėjome pavėsyj pagal Celzijo 28 l., 19.— 29 l., 20.— 30 l, 21.— 28 l., 22.— 27 l., 23.— 28 l, 24.— 28 l., o 25. — 32 l. ir baisią perkūniją. Lietus lijo 4 val., kaip iš kibiro.

Liepos 26 d. oras vėsus, ūkanota. **Liutavaras.**

NAUMIESTIS. Nepersenai buvo atnaujinta V. Kudirkos paminklas ir kapas. Paminklan indėjo V. Kudirkos paveikslą, Rimšos padirbtą ant bronzos. Paveikslas nelabai panašus. V. Kudirką galima pažinti tik palei plaukus ir kaktą. Be to paminklą dar nudažė, o kapą apsodino gėlėmis. Piningų šiam tikslui buvo surinkta, jei neklystu, rodos, apie 25 rub. **Sn.**

„Saulės" buchalterijos kursai. Kursus pabaigė aštuoni asmenįs, kuriems liepos 19 d. suteikti paliūdijimai, būtent: Martinavičaitė Juozefa, Šuipytė Anielė, Šaulys Kazimieras, Ambrozaitis Kazimieras, Čekanauskytė Antanina, Meškauskaitė Ona, Danišauskis Zenonas, Šalčius Povilas. **(Liet. Žinios.)**

VILNIUS. Neries upė pastaruoju laiku labai nuseko. Daugelyje vietų pasidarė smėlio salos ir garlaiviai dažnai inklimpsta ten, kur pirma buvo gan gilu. Palei Trinopolį pasidarė didžiausia sala.

VARŠAVA. Šiemet pabaigė Varšavos konservatorijos mokslą šie lietuviai: J. Bendoravičius iš Marijampolės vargonų kliasą ir Julius Štarka, kuris gavo diplomą muzikos mokytojo bei vargonininko. **A-dur.**

Palengvinimai. „S. Z. T." rašo, kad Prūsų vyriausybė išleido naują įstatymą, kuriuo panaikinama nesenai išleistas uždraudimas gabenti Prūsuosna iš Rusijos paukštis, mėsą, sviestą, kiaušinius ir tt. Dabar visa tai vėl leidžiama vežti per sieną, kaip pirma. Neleidžiama tik gabenti kieno ir kiaudų.

Vaisių derlius. Šiemetai Kauno gub. gerai užderėjo vaisiai ir uogos. Vaisiai, ypač obuoliai ir grūšios jau ir dabar labai atpigo. Už sodnus siūloma beveik pusė tiek, kiek mokėjo kitais metais. Atpigo vaisiai delto, kad į užsienį nebegabenama ir kad visur užderėjo.

NAUMIESTIS, Reseinių apskr. Nesenai vokiečių kantorius Magnė atidarė čia savo spaustuvę, kur spauzdinasi lietuvių protestantų laikraštis „Svečias".

RIETAVAS, Kauno gub. Liepos 21 d. čia kilo ugnelė, kuri ūmai taip išsiplėtė, kad supleškino veik visą miestelį. Nuostoliai didžiausi.

PANEMUNĖLIO, Ežer. aps. valsčiaus sueiga išsirinko savo viršaičiu ūkininką Joną Kubilį, brolį buvusiojo 1-sos V. Dūmos atstovo p. Juozo Kubilio.

Ministeris Kaso. Peterburgo laikraščiai gavo persergėjimą, kad nedėtų straipsnių, nupeikiančių paskutiniuosius švietimo ministerio Kaso įsakymus, kitaip jie būsią baudžiami piningine pabauda. „Utro Ros." ir „Rusk. Vied." jau gavo po 1,500 rublių pabaudos.

Nuo „Lietuvių Tautos" redakcijos. Mokslo Draugijos Komitetas, kaip kitais, taip ir šiais metais yra paskyręs tūlą iš savo biudžeto sumą Draugijos organo **dešimčiai** arkušų (160 puslapių) išleisti. Raštų medžiaga, kurią sulig šiol redakcijos komitetui atsiųsta, apima tik apie 100 spaudos puslapių; likusiems 60 puslapjams papildyti — medžiagos tuo tarpu trūksta. Kreipjuosi todel į visus tuos Lietuvos mokslo vyrus, kurie buvo prižadėję savo raštus atsiųsti, bet sulig šiol prižadų neišpildė, kaip ir visus tuos, kurie eidami „naujais" mokslo keliais ir takais, idant vieni ir kiti savo veiklumo darbus redakcijon prisiųsti teiktųsi — kad „Lietuvių Tautos" turinį kiek paįvairinus. Kitokių raštų neturint, galės atsitikti, kad šių metų „Liet. Tauta" atgabens vėl tik apščiai „sausokos" medžiagos. Sulig šiol spaudon yra paduota: **K. Bugos** platus raštas apie lietuvių vardus-pavardes, kun. Adalberto Srbos labai indomios studijos iš lietuvių kalbos ir josios syntaxės, kun J. Žiogo apie lietuvių taures ir kun. Sabaliausko apie dainų gaidas ir muzikos instrumentus.

Todel visi tie, kuriems netinka čion paminėtoji „sausa" mokslo medžiaga, kurie galėtų paįvairinti „L. Tautos" turinį gyvesnės rųšies raštais, šiuo kviečiami dar kartą kad pasiskubintų savo rašinius atsiusti „L. T." redakcijon Vilniūje, Lydos gatvė No. 7.

Redakcijos vardu
J. Basanavičius.

Lenkų kooperatininkai. Indomią apyskaitą paduodą „Rieč". Tai Lenkijos „kooperativinių draugijų banko" valdybos apyskaita, pristatyta nesenai nepaprastajam Banko dalininkų susirinkimui už 7 mėnesius veikimo, būtent, nuo sausio 1 d. iki rugpjūčio 1 d. 1911 m. Iš tos apyskaitos matyt, kad pradžioje šių metų to Banko akcijų turėjo: kooperativinės draugijos — 2,598 akcijas, šiaip žmonės — 1,402 akcijų. Dabar gi Banko akcijų yra: 1,326 pavienių žmonių ir 2,674 kooperativinių draugijų, vadinas koop. draugijų padidėjo 76 akcijomis. Akcijonierių (dalininkų) kooperativinių draugijų išviso yra 331; šiais 7 mėnesiais jų padidėjo 85 kooperatyvais. Metinė apyvarta 1910 metais siekė arti 88 milijonų, o už paskutiniuosius 7 mėnesius 1911 m. siekė jau daugiau, kaip 88 milijonus rublių. Indėjimų Banke yra 4 milijonai rublių. Bankas žada jau atidaryt Varšavoje dar savo skyrių.

Pasikėsinimas. „S.-Z. T." rašo, kad Vilkėnų dvaro (Al. Plioterio) miškuose, Reseinių ap., girininkas Rogelskis šovęs ir sužeidęs gretimo Juškaičių sodžiaus valstietį Vincą Sudžių. Mat, girininkas užtiko Sudžių, kaip tasai rinkosi sau medžių grėbliams tašyti. Sudžiaus kūne rasta net 10 kulipkų, kurioms ištraukti prisiėjo šaukties gydytojo. Anot gydytojo, pašautasai galįs neišgyti.

DAUGAI, Trakų ap. Daugų miestelyje labai serga maru (džuma) valstiečių kiaulės; daug išgaišta. Daugų parap. kai-kur serga žmonės karštinėmis. Taip reikalinga čia pagalba žmonių gydytojo ir veterinorio; nei vieno, nei kito arti nėra.

Palanga—Liepojus. Kuršo gubernijinė valdyba, anot „R. G.", nusprendė dar šiemetai pravesti pirmuosius 14 varstų plento iš Liepojaus Palangon, lig Bernatų karčiamos, kur kelias nuo pajūrio nusisuka į šalį. Šitas kelias eina Prūsų sienon (Klaipėdon). Likusius 69 varstus lig Prūsų sienos įsakyta priderančiai pataisyti. Plentui ir kelio pataisymui paskirta 140,000 rublių.

Liepojaus uoste nesenai jau išvilkta iš jūros nuskendęs tęnai pernai žiemą šarvuočius „Rosija". Traukta jis iš jūros 7 mėnesius. Dabar apskaito, kad jo pakėlimo išlaidos bus didesnės, negu jis išviso yra vertas.

Išeiviams palengvinimas. Eidkūnų pasienio stotyje, kaip praneša „S. Z. T.", nesenai įvesta naujos taisyklės priimant išeivių bagažą (daiktus); dabar bagažas bus priimama daug pigiau; pirma, mat, reikė buvo mokėt po 6 fenigus už kiekvieną „vietą" (atskirą siuntinį), dabar gi tiek tereikės mokėti už visą kiekvieno išeivio bagažą.

(Viltis.)

SEINAI. Buvusis „Šaltinio" redaktorius, dabartinis „Laukaičio, Dvaranausko, Narjausko ir B-vės" įstaigos administratorius kun. Juozapas Vailokaitis 27 liepos išvažiavo 4 mėn Lomžos vienuolynan atlikti teismo uždėtą bausmę. (Be to reikia užmokėti dar 150 rb. pabaudos). Jo pareigas pildo kun. J. Mantvila.

KAUNAS. Vietinis gubernatorius įsakė, kad prekybos ir pramonės įstaigų darbininkai dirbtų kasdieną nedaugiau 12 valandų. Aludės, monopoliai, traktieriai, arbatnamiai, duonos krautuvės ir kitos įstaigos, parduodančios valgomus ir geriamus daiktus, gal būt atdaros nuo 1 balandžio lig 1 rugsėjo nuo 6 val. ryto lig 9 v. vakaro; nuo 1 rugsėjo lig 1 rugsėjo lig 1 balandžio nuo 7 v. ryto lig 10 v. vakaro.

(Šaltinis.)

IŠ LATVIJOS.

Kratos. Anot „Jauna D. Lapa" naktyj 15 liepos buvo daromos Rygoje įvairiose miesto dalyse kratos. Pas vieną darbininką prie Kliučevos g. užtikta nelegališki raštai. Konfiskuota N2-rą latvių laikraščio „Rig. Apskats" (Rygos Apžvalga).

Nubaustas redaktorius. Gubernatorius nubaudė latvių laikr. „Laika Bals" redaktorių Meierį ar 300 rub. užmokėti ar 2 mėn. arešto už patalpinimą N58 straipsnio „Apie kalėjimus", kur esą paduotos neteisingos žinios. „L. B." eina Rygoje 3 sykius į savaitę.

Rygos pajuryje anot „Rig. Rund." dabar gyvenąs V. Dūmos atstovas Puriškevičius.

Vėl nubaudė „Jaunas Dienas Lapas" redaktorių Pipinį 200 r. ar 1 mėn. arešto už Staro makaronų fabriko darbininkų skatinimą streikuoti.

Kito gi latvių laikraščio „Laika Bals" redaktorių Meierį nubaudė ar 400 rub. pabaudos užmokėti, ar 2 mėn. arešto atsėdėti už straipsnius N49 ir 50 „Susirinkimų ir draugijų liuosybė" ir „Protestas prieš rusų valdžios neįstatymiškumą". Meieris 18 liepos pradėjo bausmę atsėdėti.

---

† **Pasimirė** Rygoje d-ro Bergmano klinikoje 21 liepos Juozapas Kozakovskis, buvęs žemiečių viršininkas Panevėžio paviete, pirmsėdys Panevėžio Savitarpinės kredito draugijos, žinomas apylinkėje visuomenės veikėjas ir doras žmogus, 43 metų amžiaus, palikdamas savo šeimyną ir pažįstamus didžiausiame nuliūdime. Mirė nuo voties ant kaklo. Po operacijai padarytai Panevėžyje d-ro Vitarto, ligonis nėjo geryn. Rygoje buvo padaryta antra operacija, po kurios radosi kraujo padegimas. Liepos 22 d. po pamaldų Senoje bažnyčioje išvežtas laidoti į gimtinę parapiją.

Vagių gaujos dabar nuolatos važinėjančios Rygos pajurio traukiniuose. Tai esą jauni, gražiai apsirėdę vyrukai su II kl. sezoniniais bilietais.

Suėmė 18 liepos del Rygos uosto darbininkų kurstymo prie streiko Kar. Talbergą, Simoną Slonasą ir Rob. Celminį. Gubernatorius tuojaus nubaudė juos po 2 mėn. arešto kiekvieną.

Mintaujos apylinkėje rugiapjutis. Šių metų rugiai jau atvežami ir ant turgaus.

Suimtas 12 liep. Janis Lasmanis, kurs 1905 m. dalyvavo Vec-Auces riaušėse ir buvo išbėgęs į Londoną.

„Bobų karalystė". Ant Ezelio salos viename dvare Karriso parapijoje visus darbus atlieka moteris: aria, akėja, tvoras taiso, malkas skaldo ir tt. Vienintėlis vyriškis esąs jų užveizdėtojas. Trūksta mat kitokių darbininkų.

(Rygos Garsas.)

PERŽVALGA.

// **Rusijos žaislų kariuomenė.** New Yorko „Times'o" korespondentas surinko žinias iš Rusijos valdiškųjų kanceliarijų: kas tai yra ta žaislų kariuomenė, į kurią dabar rusų valdžia taip uoliai renka mažus berniokus ir juos mokina kareiviško muštro. Tas korespondentas sužinojęs du dalyku: 1) ta žaislų kariuomenė arba „potiešnyje" pradėta organizuoti dveji metai atgal, ir dabar po visą Rusijos imperiją apie 3,000,000 berniukų valdžios kaštais esą mokinama militariško mokslo; 2) valdžios tikslas esąs iš anksto inkvėpti jaunuomenės meilę prie valdžios ir uzbėgti kelią būsinčioms rusų revoliucijoms. Tiek tai pasako „Times'o" korespondentas. Jisai mums ne naujieną pasakė. Bet mes galim padaryti gilesnį išvedimą. Potiešninkų organizacija nėra taip pavojinga, kaip iš paviršiaus atrodo. Jeigu Rusijoje bus lemta įvykti revoliucijai, jeigu valdžia nesusipras lengvai įvesti demokratijos, tai žaislų kariuomenė galės sulošti visai kitą rolę, negu ji mano. Pavyzdžiu mums yra afrikonai ir mexikonai, kurie išlavinti kariuomenės taktikos labai greitai ir pasekmingai moka atkreipti ginklą prieš pačią valdžią. Juk ne kas kitas, kaip išlavinti vergai-peonai padėjo šiemet pervesdinti revoliuciją Mexikoje, ir ne kas kitas nuslopino Rusijos revoliuciją 1905 metais, kaip rusų kaimiečių ir miestiečių nežinojimas kareiviškos disciplinos. Kaip bile kokia mokykla veikiai pagimdo protautojus ir taip vadinamus „bedievius", taip šitokia masiviška jaunuomenės organizacija pagimdys išlavintus revoliucijonierius. Pasaulyj nėra nieko tokio blogo, kuris neturėtų savo gerosios pusės

---

// **Dar apie atvažiavusius kuningus.** „Lietuvos" 33 N rašo kun. Tumas ir Kl. Jurgelionis. Abudu grįžta prie pakeltojo riksmo apie kun. Ališauską, būk jis rusų valdžiai patarnaująs. „Kova" ir „Keleivis" padarė dū užmetimu: 1) kun. Ališauskas išdavęs valdžiai socialistus, 2) kun. A. gavęs iš valdžios 500 rub. pašalpos. Dabar išsiaiškino. Kun. A. nevien neskundęs policijai jokių socialistų, bet dar apskundęs pačią policiją, kuri tramdė darbininkų susirinkimus ir leido lenkams ant lietuvių užpuldinėti. Delei to supyko puslenkis D., ir lenkų laikraštyje „Topór" įskundė kun. Ališauską, kaipo socialistų ediką (mat lenkas ir socialistas buvo priimta užvien!). Ilga potam seka historija, kaip ji buvo sugromuliuota per lietuviškus laikraščius, kurie ir iškepė savotišką blyną. Čia męs to visko neatkartosime. Kas nori, gali perskaityti minėtą „Lietuvos" numerį. Aišku tik, jog kun. Ališauskas nėra tame niekuo kaltas. Kaslink tų 500 rub., tai valdžia davusi. Bet tai ne valdžios pinigai, tiktai sukonfiskuoti dar 1844 metais bažnytiniai turtai, iš kurių kuningai turi tiesą reikalauti ir gauti tai pensiją tai pašalpą. Tokią gauna daugelis Lietuvos kunigų. Bet kas nežino nei Rusijos politiško padėjimo nei santykių tarpe valdžios ir bažnyčios, tam šitas galėjo pasirodyti kažin-kuo. Taip pasirodė ir mūsų tūliems laikraščiams, ačiu mūsų redaktoriams neturintiems apie savo krašto teises mažiausios nuovokos. Taip išsikepė ir antras blynas. Žinoma, tiems patiems jis reikės ir suvalgyti. Bet kiek tai padaryta riksmo, kiek suvadžiota visuomenės, kiek sudemoralizuota žmonių ir pratinama prie melagystės! Kiek pakenkta mokyklu reikaluose!

Oi tie mūsų abecėliniai redaktoriai!..

// **Delei konspiracijos ant S. L. A.** „Kova" 34 N, dar vėl atsiminė teisintis, kad mūsų broliai sąjungiečiai neturėję jokios konspiracijos ant S. L. A. jį išgriauti. Tuom tarpu netik sąjungiečiai, bet ir pašaliniai žmonės, lankydamies L. S. S susivažiavime girdėjo buvusio „Kovos" redaktoriaus, p. Smelstoriaus raportą, kuriame šis aiškiai pasisakė, kad šita konspiracija buvo ir buvo vykinama. O juk vienas žmogus pats su savim negali padaryti konspiracijos, jam reikia susikalbėti su kuomi-nors. Kodel tatai p. Smelstoriaus jokis raportas, nei su konspiracijomis nei be konspiracijų, nepasirodė tarpe kitų visų raportų? Kodel neparodyta lietuviams, kad čia tik vienos ypatos darbas, kad šitam sąjunga nepritaria, ir kad siūlymą S. L. A. išsikepti ir suvalgyti savo lavonus (kaip Smelstorius rašė) sąjunga pasmerkia? Kodel tatai viskas užtylėta ir dabar greituoju rengiama tverti kitą susivienijimą šalip S. L. A.? „Kova" šitą pratyli; vienintelį argumentą teturi — tai pasikoliojo į „V. L." redaktorių rusišku žodžiu „syščik"! Žinoma, šitokių argumentų męs nesigriebsime (patartume „K." redaktoriui atsiminti, kad jis užima vietą redaktoriaus, o ne ...rusiško izvoščiko). Bet rimtas išaiškinimas apie tą konspiraciją galės išeiti ant naudos ir pačiai sąjungai ir visuomenei. Gal maži leis publikai pamatyti atspausdintą buvusio „Kovos" redaktoriaus patį paskutinį „auksinį" dokumentą, kuris be reikalo dabar nuslėpta...

// **Vanagaičio kelionė.** p. Vanagaitis mums rašo: „Keliais žodžiais pasakius, visuose susirinkimuose mane lietuviai gana maloniai sutiko ir visuomenė labai sympatiškai atsineša į Prūsų lietuvių padėjimą. Prakalbos, kaip teko iš šalis girdėti, užganėdino žmones. Lig šios dienos (rugp. 21) atlaikiau prakalbas šiose vietose: Patersone 10 rugp., Brooklyne 12, Waterbury 13, Union City 14, New Britaine 15, Worcestery 18, So. Bostone 19, Cambridge 20, Lowell 21, Lawrence 23 ir Brocktone 24 dienose. Sugrįžtu pietumis 25 d. š. mėn. į Brooklyną. P. Mikolainis žada parengti susirinkimą 25 d. vakare Elizabethe, ir 26 d rugp. manau išvažiuoti į Pennsylvaniją.— Pasekmės mano kelionės, kaslink „Birutės" skaitytojų, visgi yra malonios; jau surinkau apie 300 skaitytojų; neabejoju, jog pasiseks pririnkti kokius 500."

// **Žada naują laikraštį.** „Liet. Žiniose" rašo iš Rygos, jog tęnai susitvėrė pirmeiviška akcijonierių bendrovė „Švyturys", kuri leisianti laikraštį ir kningas. Pirmi laikraščio numeriai žadą pasirodyti jau prieš Naujus Metus. Sumanytojai buvę pirmiaus kalbinę p. Jakavičių, kad tasai jiems pavestų „Rygos Naujienas", bet tas atsakęs, jog šis laikraštis ėsąs jo šeimyniškas laikraštis. Todel ir stvertasi inkurti naują „rimtą" laikraštį. Ikšiol einantieji Rygoje laikraščiai skaitomi nerimtais

---

LAIŠKAS IŠ FINLANDIJOS.

Finlandija, Vilmanstrandos. (Iš lietuvių kareivių gyvenimo).

Šis miestelis, nedidelis — pavietinis; stovi labai puikioje vietoj, giriose ir prie vandens,— Finų Užtakos. Kareivių čionai yra du pulkai: vienas pėsčių, kitas dragūnų; pėsčių lietuvių nėra, bet mūsų dragūnų pulke lietuvių galima rasti pusantro šimto; visi suvalkiniai. Liūdnas labai kareivių gyvenimas, nes slėgia toji disciplina; jokios laisvės ant nieko nėra. Valgis prasčiausis; drapanos neištenka, išeiti niekur negalima, o kad ir išeini, tai vis suomai, — susikalbėti negalima. Taigi ir nematai nieko, kaip tik kazarmę, kutę ir tuos arklius, kurius reikia 3 kartus kasdien čystyti po pusantros valandos. Jokio šventadienio žmogus neturi, o kad ir yra koki šventė, tai tik „zaniatijos" (užsiėmimų) nedaro, bet arklius vistiek kasdien reikia po 3 sykius šveisti. Miego labai mažai, nes per dvi—tris naktis reikia eiti „karaulėn", ir taip visur kutėse ir kazarmėse bastytis; vienu žodžiu be miego labai įvargina.

Laikraščiai draudžiama skaityti; o kad ir prašysi leidimo, tai žiūrėk tave apšauks maištininku ir būsi „podozritelnu". Galima gauti slapta per finus, bet kiekvienas bijosi. Pareina rodos tik du laikraščiai lietuviški. Juodašimtiškų skaitymų yra gana, bet jų ir skaityt neverta.

Lietuviai čionai labai sugenda ir prisigeria rusiškos dvasės. Taip, paveizdan, ateina tarnyston, nei žodžio nemoka rusiškai. Bet pabūna mėnesį-kitą, bile išmoko ruskai kiek, tai jau kai sueisi su juom ir užkalbinsi savaip, jis nebešneka ir tau atsako rusiškai. O kad ir kalba, tai maišo su kokčiais barbarizmais. Tie patįs rusai juokiasi iš tokių, nes labai ir juokinga: šneka, kur koja kur ranka. Toks lietuvis, pabuvęs 4 metus, pareina namon; girdi, užmiršau bemaž lietuviškai!.. Visų kareivių tokia nuomonė: ⅓ dalis beveik aklai tiki, jog caras Dievo pateptas ir prisiega reikia išpildyti. Ale abelnai nei vieno nėra, kuris būtų užsiganėdinęs, ir kožnas tik laukia, nežinia ko; girdi, kad karės laiku, tai aš jau žinočia, ką padaryti. Taip šneka ant savo viršininkų.

K Dragūnas.

VISUOTINAS MOKSLO DRAUGIJOS SUSIRINKIMAS.

Moksla Draugija, tai plačiausia Lietuvos draugija. Į ją sueina visi krutančios Lietuvos kampeliai, visi jos luomai, įvairus amžiai ir tt. Nepaprastai atgijа laike tos draugijos susirinkusių lietuvių sostapilė, ir kur neisi vis girdi lietuvišką žodį. Jau apie 5 val. prieš pirmąjį posėdį, liepos 12 d., maži ir dideli būreliai lietuviškai kalbančiųjų skubjai lenkė vienas kitą, kaž-kuo ypatingai užimti. Linksmas, nervingas užėsys pripildė „Rūtos" salę: vieni skubinos ir užtai laukė iš eilės užsirašyti nariais, kiti užsimokėti nario mokesnį, dar kiti dalinasi vasaros įspūdžiais, išreiškia savo viltis, tariasi apie atlikusius ir atsiliksiančius darbus, — jaunesnioji gi karta smalsiai teiraujasi apie ingudusius tautiškai—kultūriškame darbe veikėjus, stengdamiesi atspėti jų viršutinėj išvaizdoj jiems žinomas artimos sielos žymes. Galop 6 val. 50 min. pirmininkas J. Basanavičius atidaro ir taip del tūlų priežasčių suvėlavusį susirinkimo posėdį. Pirmininko padėjėju išrinktas P. Kriaučiūnas. Tyla. 137 žmonės stengiasi sugauti kiekvieną pasakytą žodį. Be to pirmininkas, 5-iems Draugijos gyvenimo metams einant, jai sutvirtėjus ir apreiškus savo brangumą, prašo susirinkusiųjų uoliai ir teisingai sekti Draugijos reikalus. Draugijos dalininkai vis auga. Pereitais metais įstojo 50 žmonių, šiais 65 žmonės.

Draugijos komitetas, susidedąs iš: Dr. J. Basanavičiaus (pir.), kun. J. Tumo, K. Vilimavičiaus (pir. draugų), dr. A. Vileišio (kasin.), A. Smetonos (kningiaus), J. Vileišio (sekretoriaus) ir trijų komiteto narių-pavaduotojų: dr. J. Šlapelio, J. Kairiukščio ir J. Žemaičio, padavė savo veikimo apyskaitą.

Bendra jos charakteristika skambėjo: nusimanome, jog daug kas iš darbų netaip buvo, kaip gal reikėjo, atlikta, kad prie daugelio iš darbų buvo galima daugiau triūso pridėti, negu buvo pridėta, tačiau buvo daryta, kas pajėgta, kas buvo pakeliama. Komitetas savo posėdžiuose (išėmus vieną netiesotą, del neužtektino

narių skaičiaus) tarėsi, svarstė, ir vykino savo ir visuotinų susirinkimų nutarimus sekančiu būdu.

Sulig įstaigų prie Draugijos.

I. Knygynas, muzėjus ir archivas

Nutarta buvo sutaisyti judinamasai kningų katalogas, bet surašyta tebuvo tik vienos šėpos kningos del vietos trūkumo. Laikraščių komplektų surinkimas, apdarymas, surašymas ir tt. buvo pavesta Juozui Kairukščiui, bet ir tas darbas del „ankštumų ir trūkumų'' nebuvo tinkamai užbaigtas. Tas pats ir su Draugijos archivu, užveizėtoju, kuriuo buvo inprašytas Mikolas Biržiška. ir muzėjaus rinkiniai del tinkamos vietos trūkumo nesystemuojami nei neišdėstinėjami, o tik surašinėjami.

Pereitame susirinkime knygyno, archivo ir muzėjaus reikalams buvo paskirta 500 r., bet išleista tik 69 rub. 43 kap.: senovės piningams nupirkti, voleliams Edisono fonografui, lentynų padarymui.

Per šiuos ištisus metus buvo 85 aukotojai, kurių paaukauta 1296 veikalai 1824 tomuose; tarp tų aukotojų gausiausias aukas davė: kun. Narkevičius— 557 veikalai (887 tom.), d-ras J. Basanavičius 190 v. (216 t.), prof. E. Volteris 129 v. (157 t.), Jonas Jablonskis 99 v. (131 t.), K. Kukta 80 (87), d-ras Jonas Delininkaitis 57 (75) ir tt. Beto metų pabaigoje iš d-ro Ferdinando Kaunackio ir jo giminių gauta Simano Daukanto biblioteka.

Su 24 įstaigomis M. Dr-ja šiemet mainėsi savo išleidimais. Į Draugijos kningyną pareidavo 20 su viršum lietuviškų laikraščių.

Kningynų ir archivų medžiaga ant vietos naudojasi keli žmonės, pašalinių skaitytojų buvo 28, kurie paėmė per metus 302 kn.

Muzėjaus ir archivo rinkiniai taip pat nemažai padidėjo; apie tai nuolat buvo skelbta laikraščiuose. Šiais metais dar buvo išpirkta per kun. Meštiko tarpininkavimą aukso piningai, rasti kasant Kaltinėnų bažnyčios pamatus (už 155 r.; parapijonis norėjo parduoti tuos piningus bažnyčios naudai).

Visa tat yra jau neapkainuojamas turtas, ir kadangi būtas jam saugoti labai netinkamas, todel komitetas apdraudė jį ant 10,000 rublių.

II. Fondas vadovėliams leisti.

Prie M. Dr. jau antri metai, kaip šis fondas įsteigtas. Pernai ligi visuotino susirinkimo fonde buvo 1178 r. 39 kap. Šiemet jau 2218r. 74k. Vis tat senos amerikiečių aukos ir M.D. nei jų rankio jo, nei nieko išleido. Jo prižiūrėjimų buvo įsteigta komisija iš: J. Basanavičiaus J. Šlapelio ir kun. J. Tumo. Šiemet pagalbon dar buvo išrinkta Juozas Kairiuk štis. Komisija darė keletą posėdžių, paleido atsišaukimą į visuomenę, kad siųstų vadovėlių rankraščius, bet nei vieno nesusilaukė. Pasitenkinta tik žadiniais. Nemaža rūpesčių turėjo su J. Gabrio vadovėliu.

Dar prieš pereisiant fondui į M. Dr. rankas, Gabrys gavo 1900 rub., kaipo paskolą, vadovėliui išleisti su išlygomis: vadovėlis liekasi fondo nuosavybe, kaip ir visos klišės; padengus išlaidas, fondas apsiėmė likusius egzemplioriusatiduoti Gabriui. Gabrys tačiau pats pradėjo vadovėlį pardavinėti ir dar prašė jam primokėti 300r. Komitetas sutiko, tik pareikalavo atskaitų, kad visos kningos būtų atsiųsta Draugijon, o taip pat ir klišės. Bet p. Gabrys nutilo ir toliau pardavinėja...

III. Fondas Mokslo ir Dailės draugijos namams statyti.

Pernai tame fonde buvo tik 2460 rb. 43 kap., šiemet iki 7, VII 11.420r. 8 kap. Bet aukos juo tolyn, vis eina mažyn. Svarstyta buvo apie reikalingumą oficialinio leidimo aukoms rinkti. Bet nutarta del įvairių priežasčių jo neprašyti ir pasitikėti Draugijos narių energija, kurie supranta tų namų reikalą. Taip pat ant tam tikrai išrinktos komisijos pečių (J. Basanavičiaus, J. Vileišio, Ant. Smetonos) buvo uždėta šios pareigos: 1) stengtis dauginti aukas; 2) rinkti atskirai visokią medžiagą sulig to klausimo; 3) patirti ir surinkti žinias, kaip buvo statomi panašųs namai pas kitas tautas; 4) išleisti kningelė apie tų namų reikalingumą ir tt. 5) sužinoti, koki parsiduoda Vilniuj pleciai; 6) užkviesti prie šios komisijos nemažiau 2-jų narių iš Dailės Dr. Punktas 4 negalėjo būti išpildytas prieš apsirinkimą pleciaus. Tiesa, buvo užtiktas ant Vilijos kranto tinkamas plecius, bet komitetas neturėdamas tam tikro ingaliojimo vis dvejojo; kuomet gi tarėsi „rizikuoti'', tas plecius jau buvo parduotas. Punktas 1 užsibaigė atsišaukimo išleidimu (Basanavičiaus vardu) per laikraščius — ir rasi del tos priežasties aukos sumažėjo.

IV. Komisijos (sekcijos):

„Lietuvių Tautos'' redakcija, etnografijos komisija, gamtos mokslų komisija, dainų rinkimo, teises papročių rinkimo ir pagaliaus įstatams permainyti komisija. Komisijos veikė visiškai savystoviai ir komitetas darbų nenurodinėjo. Tik gamtos mokslų ir juristų komisijos buvo raginamos sutaisyti vadovėlius rinkti botanikos dalykams ir teises papročiams. Gamtos komisijos narys Trzebinskis sutaisė tokią programą, kurią dr. K. Grinius iš guldė lietuviškai ir šiomis dienomis jau išėjo iš spaudos. Kitos sekcijos duos apyskaitas atskyrium.

V. Kiti komiteto darbai.

Paskaitų suruošta 2: Dr. J. Basanavičiaus „Apie levus lietuvių ir kitų tautų'' ir St. Matulaičio „Apie baudžiavos panaikinimą Lietuvoj''. Šiais metais komitetas sumanęs pareikalauti iš Apšvietos ministerijos laikinės ir nuolatinės pašalpos, kuri yra duodama įvairioms mokslo įstaigoms. Jau paduotas tam tikras prašymas. Reikalaujama 2500r. (būtui, muzėjui ir tt.) kasmet po 2000r. Čion pasinaudota Bulotos patarimais.

M. Dr. kningynas gauna daug kningų dublikatų, kuriuos komitetas nutarė „Rūtos'' arba seminarijos bibliotekai atiduoti.

Padavus komiteto veikimo apyskaitą, susirinkimas atsistojimu pagerbė mirusio nario Terasės Goesytės atmintį.

Paskiau Dr. Basanavičius (pirmin.) paragino kritiškai atsiliepti į apyskaitą. Čion ypatingai karštus ginčus sukėlė fondas vadovėliams leisti. Įvairųs neaiškumai užtęsė gan ilgai tuos ginčus, kurie palytėjo ir pačius tos komisijos pamatus. Pedagogų grupa kaltino komitetą (komisiją) už neveiklumą ir nesirūpinimą vadovėlių leidimu, o taip pat nesitarimą su pedagogais; ji taip pat nedavinėjo mokytojų atstovams pranešimų, neapskelbė konkursų sąlygų, laiko ir tt., kas trukdė visą darbą. Kitos grupos ir komisija aiškinosi, jog jos rūpestis tik leisti parašytus veikalus, prieš tai tam tikros pedagogų komisijos apkainuotus. Rašyti gi veikalus ir tartis apie tai tur pats mokytojai, jie tur vieni jais ir rūpintis, o nereikalauti iš komiteto nuolatinio plakimo. Visiems nesusipratimams išaiškinti, kurie kilo labjausiai delei neaiškių santykiavimų tarp M. Dr. komisijos ir mokytojų atstovų, visuotinas susirinkimas išrinko tam tikrą iš pedagogų tarpo komisiją iš 25 žmonių, kurie apsvarstytų vadovėlių taisymą ir išrinktų savo atstovus (pedagogus) Mokslo Dr. komisijos papildymui. Po triukšmingai pertraukai buvo kritikuojama kitų komisijų darbavimos: kritika lydima dažnais asmeniškais excessais baigėsi dažniausia be jokių nutarimų. Praktiškoji pusė, užstelbė teoreiškuosius šuolius ir nulinko į pramintus senus takus, kame labai didelė sfėra palikta sekretoriaus netingėjimui, kninginko uolumui, sekcijų rūpestingumui ir kitiems subjektiškams momentams. Galop jau 10 val. buvo išrinkta revizijos komisija, kasos stoviui patikrinti, kuomi posėdis ir užsibaigė. Į Reviziją pateko pp. inž. Skripkus, inž. Šakenis ir kun. Braknė, kurie pasikvietė da D. Šidlauską.

26—VII. Pirmininkaujant J. Basanavičiui posėdis atidaryta 10 val. 20 min. rytą. Pirmiausia perskaityta iš Zuericho kun. J. Žilinsko telegrama: „Geriausios kloties Draugijai''. Pirmininkas pasiūlo susirinkimui išklausyti surašytą vakarykščio posėdžio protokolą, idant čia jau jį pataisius ir papildžius. Susirinkimui sutikus, susir. sekretorius Z. Žemaitis protokolą perskaitė ir sulig susirinkimo pątėmijimų įnešė tūlus pataisymus. Paskui J. Basanavičius išrintus sulig § 7, 11 ir 12 pagarbjuosius narius ir korespondentus paduoda visuotinam Narių Susirinkimui užtvirtinti, nurodydamas jųjų svarbjausius darbus, būtent:

Prof. Ed. Volterio:

1) Materialy po etnografii Latyšei Vitebskoi guberniji.
S—Peterburg 1890, I.

2) Otčiot ob oenografičeskoi pojezdkie po Litvie i Žmudzi.
(SP. 1887).

3) Obzory trudov po litovskoi etnografii. Za 1879—89.
(Živ. Star. 1890).

4) Spisok nasielionich miest Suvalskoi gubernii (SP. 1901).

5) Litovski katichizis Daukši
(SP. 1886).

6) Postila Cathilcka.

7) Novyje materialy dlia izučenija litovskago imenoslava
(SPB. 1890).

8) Čto takaja Lindamisa
(1901).

9) Gdie iskat ziemliu Nalščanskuju. 10) Ipetijevskoei Lietopisi. (1900).

10) Čudskolitovskie elementy v Novgorodskich piatinach
(1900—2).

11) Eifluss Westrusslande ant Liteuen vor dem 12 Jamr hundret (1886).

12) Gorod Mindovga ili gdie iskat Letoviju XIII vieka?
(1910(.

13) ir dar daug smulkių straipsnių įvairiuose (rusų, vok., liet.) laikraščiuose apie lietuvių dalykus, iš kurių paminėtini apie literatūrą, historiją, archeologiją.

Charkovo universiteto prof. Jono Endzelino:

1) Slaviano-baltyskije etiudy.

2) O proiznošeniji litovsko-latyšskago č.

3) O rodstvennych otnošenijach latyšskich govorov k lytovskim.

4) Vozvratnaja forma v litovskom i latyšskom jazykach.

5) O sudbie nosovych zvukov v lat. jazykie.

6) Lat. predlogi I i II č.

Helsingforso univers. doconto D-ro A. Niemi:

Suomių kalboje daug veikalų.

Nuo keleto metų tyrinėjo lietuvių dainas. Parinko jau iš Biržių apylinkės 2,000 dainų. Apie 500 dainų rinkinį spausdina Rygoje. Piningus tam išgavo iš Suomių liter. Dr-jos.

Susirinkimas priima prof. Ed. Volterį — pagarbos narių, prof. J. Endzelin'ą ir D rą A. Niemi— korespondentais.

Toliaus paduota sumanymą įsteigti prie Liet. M. Draugijos „Medicinos-Formakologijos Komisiją'', kuri užsiimsianti sekančiais dalykais:

1) leidimas bendro mokslo medicinos-formakologijos gamtiško organo;

2) lietuviškos terminologijos išdirbimas medicinos, botanikos ir tt. srityse;

3) augalų tyrinėjimas Lietuvoje, turinčių vaistišką naudą

4) liaudies medicina.

Į komisiją pasiūloma nariai— provizoriai: Kašinskas, Valeika, Žukauskas, Nasvytis, Kuzavas, Bytautas, Lukaševičaitė, Lukaševičaitė, Šliogeris — ir daktarai: K. Grinius, A. Vileišis, Bukantas, Jarašius, B. Gedminaitė.

Čia pirmininkas J. Basanavičius pridūrė, kad apie tokią komisiją D-ras K. Grinius buvo pasižadėjęs paskaityti referatą, bet jis neatvyko ligos ėelei. Vienok matant tos siūlomosios komisijos reikalingumą pirmininkas prašo priimti tą sumanymą. Sumanymas priimtas.

Po šių administracijos reikalų svarstymo pereita prie referatų skaitymo. Pirmutinis skaitė A. Janulaitis apie teisės inpročių rinkimą liaudyje. Šitas referatas buvo atsakymu į P. Leono pernai skaitytą referatą apie tą-patį dalyką Liet. M. Dr. susirinkime. Prelegentas savo referate prirodinėjo, kad teisės inpročių kaipo tokių liaudyje visai nėra, todelei ir juosius rinkti nėra reikalo. Kilus ginčams, paaiškėjo, kad teisės inpročiai mūsų liaudyje yra ir reikia juos rinkti. Šito darbo atlikimas palikta pernykštei komisijai, į kurią vieton išstojusio Janulaičio išrinktas Bugailiškis. Apart to jiems leista koaptuoti (priimti) — pagal reikalą ir daugiau narių. Šios komisijos užduotis lig šiam laikui buvo vien rinkti teisės inpročius lietuvių liaudyje. Dabar gi komisijos veikimo ribos praplatintos, t. y. būtent jai pavesti išdirbti programą lietuvių krašto teisės tyrinėjimui.

(Pertrauka).

II.

Po pertraukai pirmininkas apskelbė naujai įstojusių narių pavardes, kuriuos Vis. Sus. priėmė. Paskui vardu vakar išrinktosios Revizijos ir Komisijos p. Šidlauskas perskaitė jos protokolą, pažymėdamas jog sąskaitos labai pavyzdingai vedamos, už ką išreiškė širdingą padėką kasieriui p. A. Vileišiui. Susirinkimas R. K. protokolą užtvirtino. Toliau seka p. Leono referatas apie „Nuosavybės teisę sulig Lietuvos statuto. (Po referatui kilo užklausimai ir ginčai, ar statute yra punktai, nurodantįs, kad baudžiavos laiku buvęs nuosavybės objektas, ar seniaus lietuviai gyvenę bendrijomis arba viensėdijomis).

Užsibaigus ginčams, Komiteto sekretorius J. Vileišis perskaitė Liet. M. Dr-jos sąmatą 1911—12 metams, būtent:

Išlaidos:

I. 1) Draugijos būto nusamdymas ..... 180 r.
2) kuras ..... 40 ''
3) sargo užlaikymas 80 ''
300 r.

II. 1) „Lietuvių Tautos'' išleidimas ..... 400 r.
2) brošiūrėlių, atsišaukimų ir tt. spausdinimas ..... 100 ''
500 r.

III. Bibliotekos užlaikymas:
1) katalogai, kningų sąrašas ..... 200 ''
2) kningų, laikraščių rišimas ..... 50 ''
3) kningyno papildymas ..... 50 ''
300 ''

IV. Muzėjaus ir archivo užlaikymas:
1) brangių daiktų nupirkimas muzėjui ..... 100 ''
2) šėpos ir kiti rakandai 50 ''
150 ''

V. Įrankiai fokloro, melodijų ir tt. rinkimui ... 150 ''

VI. Kanceliarija:
1) Korespondencija ... 50 ''
2) kningyno apdraudimas ..... 40 ''
3) nepermatomos išlaidos ..... 60 ''
150 ''
Viso labo 1550 ''

Ineigos:

narių mokestis ..... 1150 ''
kningų pardavimas ..... 200 ''
%% iš kapitalo ..... 100 ''
aukos ..... 100 ''
Viso labo 1550 ''

Šitą sąmatą V. M. Sus. be jokių pataisymų priėmė.

(Pertrauka.)

III.

Po pertraukai Kun. Žiogas pasakojo apie „Imbarių kapus'', Kauno gub. 1898 m. dasižinojęs, kad žmonės ardami kapyną rasdavo daug visokių senoviškų daiktų; pasiryžo k. Ž. tą kapyną kasinėti. Jisai iškasinėjo 33 kapus įvairiausiose formose. Duobjų sienų augštis siekė 1 aršino arba 1 metro. Jų ilgumas beveik toksai, kaip ir dabartinių kapų; tiktai vienas buvo 2 sieksnių ilgio. Kapai išgrįsti lentomis. Iš vienos užsilikusios sveika lentos galima spėti, kad jos budavę ąžuolinės. Daiktai kapuose randami betvarkėje: vieni augščiau, kiti žemiau, išmėtyti kape. Iš visų daiktų minėtini: peiliai, jėtis, jiešmai, kirveliai, kirviai, sklintai (alebardai), pjautuvai, pjautuvėliai (vaikų), kilpos, du pentinu, žalvariniai žiedai su ornamentacija, sagtis, spilkos su inchrustacijos žymėmis (aukso), apyrankiai, kareliai iš gintaro ir žalvario (230), sudėti į lankelį puodašukės, puodeliai (lipinti), su įvairiais dalykais. Tūluose kapuose rasta juostų likučiai, inkapės suvyniotos drobėse (audiniuose). Čielų kaulų nerasta.

Visos inkapės pridengiamos angliasuodžių sluogsniu. Autorius spėja, kad tenai buvo laidojama nekrikščionis. Prirodymui šito yra tas, kad lavonai numirėlių buvo deginami. Rasti 2 pentinai rodė, kad tie kapai siekia kryžeivių laikus, nes iki pasirodymui kryžeivių, lietuviai pentinų nežinojo. Smulkiau apie kasinėjimą šitų kapų bus aprašyta „Lietuvių Tautoje''.

Toliau seka Komiteto narių rinkimas. Išdalinus korteles su kandidatais į Komitetą, pereita prie skaitymo p. Šalčiaus referato „Tyrinėjimas pedagogijos srityje, pritaikant prie Lietuvos''. Prelegentas trumpai nupiešia pedagogijos išsivystymą nuo senovės iki šių laikų ir užbaigė, nurodydamas, kas dabar reikėtų įvykdinti Lietuvos mokyklose.

Užbaigus p. Šalčiui referatą Kun. Bučys patėmijo, kad prelegentas praleidęs didoką pedagogų skaičių, kurių vardus irgi vertėjo paminėti.

IV.

Vakariniame posėdyje skaitė referatus Vil. Storasto-Vidunas. „Žmogaus išaugimas ir tikyba šiandien ir senovėje'' ir Sofija Čiurlianienė „Lietuvos kalbos stovis ir jos reikalai''.

(T. b.)

AR NE LAIKAS?

Ar nebūtų jau laikas atidaryti archivo duris ir už jų sukrauti visus tuos vaidus ir polemikas, kurios taip skaudžiai atsiliepė ant dabartino mūsų gyvenimo; kurios kaip sunki velėna slogina kiekvieną besiskleidžiantį diegą mūsų jaunutės kultūros, demoralizuoja protą ir gimdo kraštutiniausį autagonizmą tarpe mūsų pačių viengenčių.

Nejaugi mums lemta drabstytis purvais, juodinti viens kitą be paliovos ir galo? Nejaugi lemta mums palikti aklais partizanais, žmonėmis užmiršusiais draugijinės doros principus?

Kiek kartų mes prižadame „susiprasti'', kiek kartų bandome nusikratyti nuo tų purvų, kurie tūno ant mūsų darbų; prižadame tvertis tos įnagės, su kuriaja galėtume veikti nekliudant kito žmogaus persitikrinimų ar darbų, vienok, ant mūsų didelės nelaimės, jokiu būdu neišgalime išbristi iš tos dvokiančios pelkės, į kurią esame įsiklampoję. O juk jau laikas būtų tą padaryti. Laikas jau būtų šaltai į mūsų darbus pažvelgti. Laikas pradėti auklėti užsimezgusią kultūrą, kurios laukia netik tie, kuriems buvo lemta pasėdėti ant mokyklos suolo, bet ir tie, kurių likimas tęnai nedaleido. Laukia rimto darbo miesto darbininkas, laukia mūsų ūkininkas, laukia mokykla. Pradeda megstis draugovės, turime šiokią-tokią literatūrą, dailę, mokyklėles. Pradeda augti kaip darbininkiškas, taip ir tautiškas susipratimas-judėjimas. Gyvenimo srovė platinasi, nešdama su savim naujus ir kėblius klausimus. Visur reikalaujama darbo, darbo apmąstyto šaltu protu; o pas mus vieni besikandžiojimai, pliovonės.

Ar ilgai tas bus? Ar ilgai tūnosime nasruose pragaištingo separatizmo? Ar nerizikuojame apturėti vardą „išgamų'' nuo tų, kurie ištikro reikalauja mūsų į savo eiles? Męs užmiršome, kad užpakalyje mūsų masos žmonių, kurie jau yra pasiryžę stoti progreso takelin; kurie jau suprato, kad gyvenimas žmogaus yra ne žaidimui, ne tuštiems ginčams ir besikandžiojimams, bet atsiekimui ko-nors tobulesnio, palengvinančio tą kovą, kuri darosi kaskartas intensiviškesnė (labjau intempta), sunkesnė. Žmonės jieško pažinties, jieško tos uždangos, už kurios yra užslėptas geras ir blogas; jieško ryšio, kuris jungtų vieną žmogų prie kito ir tokiu būdu tvertų vieną didį draugijinį kūną. Bet męs, kaip lig šiol pasirodė, to nenorime suprasti; nesistengiame pažinti draugijos psychologiją, jos troškimus, jos tendenciją.

Taip toliau eiti negali. Mūsų besikoliojimai ir partijinė neapykanta yra tai mirtinas smūgis mūsų visuomenei, tai nuodai mū-

su kultūrai.

Taigi ar ne laikas būtų jau tą galutinai užbaigti? Ar ne laikas išmesti iš mūsų laikraščių panašios rųšies žaidimus? Ateina ruduo; artinasi ilgi ir nuobodųs vakarai, kuriuose darbo žmogus, uždarytas nuo gamtinės grožės jieškos sau kitokio užsiganėdinimo—jieško dvasiško peno laikraščiuose, vakarinėje mokykloje. Bet męs apie tai, kaip rodosi, mažai tesirūpiname. Męs užimti burnojimais, apginimu savo aklo „aš'', šmeižimu kaip atskiros ypatos, taip ir nepatinkamos mums draugovės arba „partijos''. Žmonės, sudėję viltį ant „vadovų'' rengiasi paskui juos, o tie, vieton eiti prie žmonių, kariauja per laikraščių skiltis už savo „ego''.. Žmonės laukia, o „vadovai'' pešasi. O laikraščiai? — tie be apsvarstymo kemša į liaudį kas-tik pakliūna. Gal mūsų laikraščiai mano ir kitą sezoną visuomenę polemikomis penėti? Gana jau. Jau gavo jį to lig soties. Dabar duokite kąnors geresnio, rimtesnio. Duokite mums pradines, rimtas ir teisingas žinias, ant kurių remdamies, męs galėtume nesvyruojant žengti pirmyn. Duokite mums prelekcijas, duokite mokyklas; pakol kas nors vakarines mokyklas, mums prieinamas.

C. Mikolaitis.

Chicago, Ill.

KELETAS ŽODŽIŲ EMIGRACIJOS KLAUSIME.

Teko patėmyti laikraščiuose užklausimai kai-kurių draugijų: ką emigracijos komitetas veikia ir kokis jo siekinys. Čia paduodam keletą pastarųjų veikimų, iš kurių gal paaiškės ir tas, ko tūli žingeidauja.

Atsibuvo susivažiavimas 6 d. rugpjūčio, 1911, Brooklyne, N. Y., kuriame buvo apkalbėta emigracijos reikalai. Iš svarbesnių nutarimų buvo sekanti:

1) Išdirbti veiksmarodį, kaip greit galima; tam tikslui į komisiją inėjo: S. Jankauskas, J. Jukelis, J. A. Kavaliauskas. Veiksmarodis turi būti sutaisytas pagal Suvienytų Valstijų parėdymus apie ateivystę (Rules and regulations of emmigration).

2) Išimti čarterį; į komisiją inėjo tie patįs.

3) Atsišaukti į visų draugijų sekretorius, idant prisiųstų savo draugijų antrašus, kad lengviau būtų su draugijomis susirašinėti tame klausime

4) Atspausdinti atsišaukimus ir išsiuntinėti juos visoms draugijoms, kurių tik turėsime antrašus; turėdamos po rankai šiuos atsišaukimus, draugijos galės plačiai apkalbėti pačios ir išaiškinti emigracijos reikalus visuomenei.

5) Sušaukti aplinkinių draugijų konferencija pabaigoje rugsėjo mėnesio.

6) Nutarta palikti viršininkų adresai „Vienybėje Liet.'' ant visų metų, idant būtų lengviau visuomenei susinešti bile kokiuose šito klausimo reikaluose.

Iš viršininkų raportų pasirodė, kad yra uoliai vedama tarpe draugijų agitacija.

Taipgi buvo apsilankyta Slovakų emigracijos name, kur tuom laiku lietuviai prisiglaudę; pasirodė, kad trįs ketvirtadaliai emigrantų randasi lietuvių. Būtinai reikalingas lietuvis prižiūrėtojas emigracijos name, patarnavimui mūsų vientaučiams, pribuvusiems į Suv. Valstijas.

Tuom tarpu turime keletą lietuvių atsišaukusių, iš kurių galėtų vienas kuris užimti tą vietą; bet męs negalime jo tęn pastatyti, nes permažai teturime kapitalo. Iš viso išde randasi $96.10c. Kaikurios draugijos yra paskyrę mokėti po 20c. nuo nario į metus; tikimės, kad jos prisiųs į trumpą laiką ką yra prisižadėję.

Emigracijos Komiteto Pirmininkas,

S. Yankauskas,

350 Newark St.,
Hoboken, N. J.

PRANEŠIMAS BOOKLYNO GYVENTOJAMS.

Nuo rugsėjo (September) 1 d. Brooklyne įvedama krasos taupomoji kasa, kuri priiminės žmonių padedamuosius piningus vyriausiame krasos ofise ant Washington ir Johnson gatvių. Valandos priėmimui bus nuo ryto 9-tos valandos iki 5-kių vakare.

Reikia šitą aiškiai įsidėmėti, jog piningus priiminės tik nuo Brooklyno gyventojų. Nuo newyorkiečių ir kitų apylinkių nebus priimti. Nebus piningai priimami mažesniuose krasos skyriuose (substations) neigi per laiškanešius. Tačiaus taupomosios poskartės ir markutės (po 10 centų kiekviena) bus pardavinėjamos netik vyriausiame ofise, bet ir laiškanešių stotyse.

Ant kiekvienos postkartės reikės išklijuoti markutės po 10 centų, tam tikrose klietkelėse. Kadangi už postkartę jau pirma bus užmokėta 10 centų, todėl užlipdžius visą kortelę, bus jau doleris. Ta kortelė bus priimama, kaipo piningai dėl taupymo. Nei kortelės nei markutės negiliuoja siuntimui, bet bus išmainomos ant certifikatų. Jos negalima išmainyti ant krasos ženklelių.

Depozitai galima padėti arba išpildytomis kortelėmis arba piningais neaugščiau $100 per mėnesį ir ant vieno vardo galima bus pasidėti išviso nedaugiau per $500. Nuošimčius valdžia mokės po 2% ant metų. Nesimokės nuošimčių už piningus išlaikytus per dalį metų, tik už čielus metus. Procentus galės žmogus išsiimti ir vėl padėti prieauglin. Piningus bus galima išsiimti, kada tik nori, pristačius savo certifikatą, tinkamai paliūdytą.

Piningus galės pasidėti kiekvienas žmogus, turįs jau 10 metų amžiaus ant savo vardo. Taipgi moteris gali pasidėti ant savo vardo, be jokios kontrolės iš vyro pusės. Bet nei vienas negali dėti piningus ant dviejų certifikatų sykiu. Pasidedant piningus reikia pribūti pačiam ypatiškai arba per užtikrintą ypatą. Tolesnius indėjimus galima pasiųsti krasa. Jokių depozitų nebus priimama nuo korporacijų, draugijų, firmų, partnerių arba sujungtais vardais.

Depozitai bus priimami ant certifikatų po $1, 2, 5, 10, 20, 50 ir $100. Dalimis dolerio nebus priimama, išimant viršuj minėtas korteles su išklijuotomis markutėmis.

Surinkus $500 taupomųjų piningų, juos galima bus permainyti ant Suvienytų Valstijų bondsų, už kuriuos bus mokama po 2 ir pusę %. Tada vėl galima pradėti kitus taupimo certifikatus išnaujo nuo mažesnės sumos iki $500.

Post Office Department,
Brooklyn, N. Y.

— Aukle, kur tu po plynių buvai dingusi?

— Kaip tai kur? Aš su vaikais išėjau vaikščiot!

— Ką tu čia meluoji! Juk vaikai namie buvo.

— Namie!... Nejaugi aš būčiau pamiršus juos išsivest... Taigi mano ir galvos beišsama!...

Iš Amerikos.

Gręsia gelžkelių streikas. Chicago, Ill. — 25,000 darbininkų ant Harrimano gelžkelių rengiasi išeit į streiką, jeigu trumpame laike nebus išrasta priemonių susitaikyti. Gelžkelių atstovai ir darbo vadovai susivažiavo į Kansas City delei tarybų.

Surado vergų koloniją. New Orleanso valdiški agentai iškrėtė mažai žinomą prieplauką Mexikos Užtakoje, Barataria Bay, ir kuriuos chinietis Lee ilgus laikus surado keliolika baltųjų žmonių, turėjo verguvėje prie žuvių gaudymo. Lee tapo areštuotas ir atgabentas į New Orleans, kur jo laukia sunki bausmė, už laikymą vergų. Vergus paėmė kaipo liūdininkus prieš chinietį.

Demokratų tautinė konvencija. Dabar tikrai tvirtinama, kad Amerikos demokratai laikys savo konvenciją Baltimorėje. Vietiniai biznieriai prižadėję $100,000 surengimui konvencijos. Čia bus įvardyta ir šios partijos kandidatas į būsiantį Amerikos prezidentą.

Nulinčiavo negrą. Durcell, Okla. minia iš 3000 vyrų, moterų ir vaikų sudegino pačiame viduryj miesto negrą Petrą Carter, kuris buvo užpuolęs ant farmerkos Spraggins ir ją išžaginęs. Šerifas maldavo gaują, kad atiduotų negrą teismui, bet įsiutę miesčionįs nei girdėt nenorėjo. Carterį sugavo ir išdavė jo paties viengenčiai negrai.

Dar lėks oru skersai Atlantį. Antrą sykį bus bandoma perlėkti orų Atlantį. Šiuo kartu lėks, taipgi ant baliono, Melvinas Vanaman, tas kuris pirmiaus sykiu lėkė su Wellmanu pereitą rudenį, kada abudu nukrito okeanan. Atlantic City jau rengiama ta kelionė, kuri atsibus šįruden apie pradžią spalinio.

Išduoda McNamarų išvogėjus. Kalifornijos gubernatorius Johnson sutiko ant pareikalavimo Indianos gubernatoriaus, išduoti Los Angeles detektivą Jame Hosiek, kuris dabar bus išgabentas į Indianopolį ir paduotas teisman už netiesotą išvogimą Johno McNamaro. McNamaras gi tebesėdi Los Angelėje kalėjime ir laukia taip-pat teismo. Ant jo vis tebejieško priekabjų, būk jis prisidėjęs prie išdinamitavimo dienraščio „Times'' namų pereitą rudenį.

„Kalbantis laikraštis''. New Jersey viešų reikalų komisija įveda naują laikraštijos būdą: kiekvienas norįs apturėti viso svieto žinias, galės prie telefono atsisėdęs kasrytas išklausyti, kas kur atsitiko. Iš ryto perduos visas žinias, vidurdienyj apie politiką, pavakaryj apgarsinimus, o vakare duos išklausyti operas ir koncertus. Tokis „kalbantis laikraštis'' jau keli metai egzistuoja Vengrijoje. Bet Amerikoje da bus pirmasis.

Ruzveltas prašosi jo nestatyt. Ex-prezidentas Ruzvelt, parašė „Pittsburgh Leader'' laišką, kuriame prašo visų savo šalininkų, kad ateinančiuose prezidento rinkimuose jo nestatytų į kandidatus.

Paaiškino.

— Jonai, girdėjau, kad tave Petras nuo laiptų nustūmė.

— Tai melas! Mane tik pro duris išstūmė, o nuo laiptų tai aš pats lėkiau.

TARP AMERIKOS LIETUVIU.

NEW BRITAIN, CONN.

(Mūsų kor.)

Rugpjučio 15 d. kalbėjo pas mus p. J. Vanagaitis, atvažiavęs iš Tilžės. Kalba buvo įspūdinga del tų, kuriems nėra išgaravus tėvynės meilė. Nors buvo ir plakatai dalinami ir klebonas bažnyčioje užsakė, vienok žmonių neprisirinko nei šimtas. Priežastis gal buvo, kad tą vakarą labai lijo. Nors žmonių mažai buvo, vienok matėsi, kad keliolika ypatų į eilę sustojusių slinko prie p. V. užsirašyti jo leidžiamą laikraštį „Birutė''. Pirmiausis prenumeratorius buvo mūsų klebonas Žebrys, kuris padėjęs dešimts dolerių, užsisakė „Birutę'' ant 5 metų; likučius gi paaukavo.

Lietuviškos svetainės planus atiduota daryti architektams: Unkleback & Perry; lėšuos apie $25,000. Direktoriais svetainės statymo yra pp. Baikauskas, Poškus ir Gerdauckas.

p. J. Tutlis taipgi jo duktė Emilija, kurie buvo išvažiavę į Lietuvą ant vakacijų, jau pargrįžo laimingai.

CHICAGO, ILL.

Rugpjučio 20 d. atsibuvo taip vadinamų lietuvių katalikų studentų vakaras, Šv. Jurgio svet. 32 Pl. ir Auburn ave. Pirmiausiai pagriežus orkestrai išėjo su kalba p. P. Lapelis Kalbėjo apie Lietuvos meilę. Toliaus priminė, kaip męs ištaustame čia Amerikoj, pamindami savo kalbą, o tverdamies prie anglų ir lenkų; toliau liekam be tikėjimo socialistais, laisvamaniais, iš kurių lietuvių tauta neturi jokios naudos (Čia kalbėtojas suklydo; juk tauta nieko bendro neturi su tikėjimu, atpenč laisvamaniai geriausiais yra lietuvių tautos stulpais). Jo kalba nenusisekusi.

Toliaus buvo muzika ir teatras. A) Impromtu op 36 Chopin B) Prelude op. 48 C) Chaminade, skambino p. P. Pocius; 4) turėjo išeiti su deklamacija M. Vitkus, bet nepasirodė; 5) Svietą apleist, P. Tosti solą sudainavo p. A. Klimavičiutė; 6) Duetas Nokturnas, B. Grodzki dainavo pp. A. Klimavičiutė ir M. Gurinskiutė; 7) monologą „Ponaitis'' atliko A. Petraitis; 8) komedija dviejuose veiksmuose „Byla del linų markos''; atlošė silpnai: kaip pačiam veikalui taip ir lošėjams stoka gyvumo; aktoriai neaiškiai kalbėjo ir perdaug su rankom mosavo.

Tarpuose griežė orkestra. Po teatro buvo šokiai lietuviški ir amerikoniški. Pelnas skiriamas katalikų studentams.

Ant Bridgeporto lietuviams žinomas p. Vilkevičius dabar intaisė puikią visokių knigų krautuvę. Verta lietuviams savąjį remti.

J. Garnupis.

CHICAGO, ILL.

Rugsėjo 19 po No. 4519 S. Paulina gat. saliūne per šokius kilo baisi muštynė. ir tęnai lietuvis John Dolger tapo baisiai primuštas ir per galvą peršautas; nugabentas į Englewood ligonbūtį už valandos pasimirė. Policija paduoda, kad jo užmušėjas yra lietuvis Kaz. Kozlovskis gyvenęs po No. 1014 Newberry Ave. Jis likosi paimtas kalėjiman. Pas jį rado ir revolverį.— Tai vaisiai iš saliūninių šokių!

A. B.

PHILADELPHIA, PA.

Piknikų sezonas dar nepraėjo. Rugp. 12 d. turėjo savo pikniką ir „Laisvės Klubas'' Maple Grove parke. Pagirtina tas, kad parengta buvo su $1 įžangos. Čia nors už dyką duoda alų, bet visgi taip nenusigeria, kaip gerdami už savo piningus. Rods visgi išgerta...30 bačkučių. Bet šiaip pasilinksminimu naujesnių niekas nesumano: nėra gražių tautiškų šokių, nėra lietuviškų žaidimų, padainavimų, kaip tai matosi kituose miestuose daroma. Philadelphiečiai prie to dar nepribrendo.

— Rugp. 13 d buvo susirinkimas emigracijos šelpimo draugijos. Dauguma balsų palikta p-nią Baranauskienę ir ant tolesnio už prižiūrėtoją.

— Rugp. 18 d. laikyta susirinkimas T. M. D. 74 kuopos. Pasirodė, kad visai mažai kas veikiama. Žiemos laiku dar surengė du teatru be gerimų ir tankiau laikydavo susirinkimus, dabar pradėjo laikyt kas trečias mėnuo, o teatrus jau pradėjo niekinti: esą, neapsimoka. Pareikalauta susirinkime, kad perskaitytų pranešimą iš seimo Pasirodė, kad delegatas neturįs nei tų NN „V. L.'' kur tilpo protokolas. Čia dauguma nešiojasi kišenėj žinomą visuomenės darbų ardytoją „Maikę'', todel ir plauko tamsybėje ir girtuoklystėj.

Marso Gyventojas.

SO. OMAHA, NEB.

Šį mėnesį atsibuvo teismas tarpe kun. Jonaičio ir vaikino J. Sk., kurį parapijos komitetas buvo areštavęs už nuplėšimą kunigui nuo krūtinės šventos alskės, kada juodu susipešė vargoninko krautuvėj (Žr. „V. L.'' N32). Teisme abi pusės turėjo advokatus ir vėl buvo atkartota, kaip šlykščiai kuningėlis keikėsi ant J. Sk. Anglai dikčiai pasijuokė. Vienok teismas, matyt nenorėdamas žeminti kuningo, nubaudė ne jį, bet Sk., nes iš šio priteisė $25 pabaudos. Advokatas abiems sūriai kaštavo.

Parapijonas.

BOSTON, MASS.

Vietinę lietuvių koloniją aplankė žinomas Prūsų lietuvių tėvynainis, „Birutės'' leidėjas p. Vanagaitis. Rugp. 19 d. L. Ukėsų Klubas parengė jam prakalbas. Salę davė prie bažnyčios kun. T. Žilinskas. Žmonių prisirinko pilna svetainė. Prakalbas atvėrė kun. Žilinskas, paaiškindamas, su kokiu dideliu tikslu p. Vanagaitis atvažiavo; jisai nurodė, kokiame pavojuje Prūsų Lietuva randasi, ir kad ją būtinai reikia suartinti su Didžiaja Lietuva, nes šitas pajūrės kraštas ateityje turės mūsų historijai didelę svarbą. Publika delnų plojimu pasveikino p. Vanagaitį, kuris išėjęs ant pagrindų, puikiai išdėstė Prūsų lietuvių historiją ir dabartinį padėjimą. Viskas buvo gražiai, iki užėjo kalbėti p. Augūnas iš Brooklyno, siuvėjų organizatorius, kuris tarp ko kito išsitarė: „Aš netikiu, kad valdžios paeina nuo Dievo, galiu darodyt ir kelt diskusijas.'' Čia kun. Žilinskas tuojaus išėjo ir pasakė į kalbėtoją: „Sustok kalbėti!'' Kalbėtojas nenorėjo sustoti ir pradėjo su kuningu ginčyties. Salėje kilo sumišimas, vieni rėkė: „kuninge, nekelk sumišimo!'', antri bėgo nuo sėdynių į estradą, kad kalbėtojas su kuningu nepradėtų tąsytis. Prie durų pasigirdo: „užmušt cicilikai!'' Pagaliaus daugelis pradėjo rėkti. „leiskite Bagočių kalbėtį'' ir keli vyrai, apsupę Bagočių, užtempė jį ant estrados. Kuningas pamatęs, kad bedievių viršus, su p Vanagaičiu išėjo iš svetainės, o Bagočius pradėjo raminti publiką, nuom tarpu ir policija pribuvo. Taip viskas ir užsibaigė.

Ištikro, męs dar nemokame žmoniškai pasielgti ir pasirodome net tolimiems svečiams, kaip męs dar nesubrendę esame.

Mikas Stakėnas.

GRAND RAPIDS, MICH.

Didysis rakandų dirbtuvėse streikas jau užsibaigė ir gaila pasakyti, kad jis tapo pralaimėtas. Traukėsi 4 mėnesius — nuo 19 balandžio iki 17 rugpjučio. Pagaliaus unija nutarė grįžti ant senų išlygų, bet deja! daugelis darbininkų nebegavo darbo, nes jų vietas jau buvo pirmiau užėmę streiklaužiai.

— Rugpj. 1 d. atsitiko vienam lietuviui, Jurgiui Kijauskui nelaimė: poperių dirbtuvėje sunki bačka nukrito ant kojos ir nulaužė. Ligonbutyj 10 d. rugp. jam koją nupjovė, bet ten nelaimingas tą pačią dieną ir pasimirė. Velionis Kijauskas buvo 28 metų amžiaus, paėjo iš Suvalkų gub., Gražiškių par.

— Rugp. 17 d čia buvo prakalbos iš Lietuvos atvažiavusių svečių, kuningų Tumo ir Ališausko Kalbų tėma tokia-pat, kaip ir kituose miestuose. Žmonėms jų kalbos labai patiko. Tiktai aukų kažin ar daug surinko, nes žmonės per ilgą bedarbę labai suvarginti.

S. S.

CAMBRIDGE, MASS,

Rugp. 20 d. atsilankė su prakalbomis p. J Vanagaitis ir kun. T. Žilinskas. Abu nurodė reikalingumą paremti Prūsų lietuvių tautiškąjį atgijimą. Beto kun. Ž. pasakė, kad kaip vokiečių dvasiškija lietuvius germanizuoja, taip ir D. Lietuvoj yra tokių kuningų išgamų, kurie lietuvius stengiasi sulenkinti.— P. Vanagaitis gavo daugelį „Birutės'' skaitytojų.

— Vietiniai lietuviai kįla ir greitai pralenks aplinkinius miestelius. Nesenai susitvėrė D. L. K. Vytauto benas. Susirašė 20 vaikinų. Juos energiškai mokina p. Grubis.

— Kažin kas paleido apie Bagočių bjaurią paskalą, kurią sarmata čia būtų net minėti. Vertėtų paskaloms visgi netikėti.

Vijūnas.

New Yorko žinios.

¶ **Išėjo** N 8 rusų mėnesinio žurnalo „Rusko-Amerikanskij Viestnik''.

¶ **Išsiveržė epidemija.** Bronxo priemiestyj apsireiškė smarkios vaikų ligos, tyfoidas. Pirmiausia susirgo suvirš šimto vaikų Romos Katalikų Našlaičių Prieglaudoje, ant Aqueduct ave ir 190 gatvės. Ar iš pieno ar iš vandens tatai užsikrėtė, dar nesuserta. Po visą tą sritį dabar eina daktarų inspekcija.

¶ **Atlėkė Atwoodas.** Garsus amerikonų lakūnas Harry Atwood šiomis dienomis atlėkė New Yorkan iš St. Louis. Ill. oru Jisai rugpjučio 14 d. apleido St. Louisą ir per Chicagą, Toledą, Clevelandą, Swanvillę (Penn.), Buffalo, Lyons, Belle Isle, Fort Plain, Castlenton pribuvo į Nyack, N. Y., kur jį sulaikė iškilę vėjai ir ūkai. Viso iki Nyack jisai padarė oru 1241 mylią iki rugpjučio 24. Todel tolumu kelionės pralenkė viso pasaulio rekordus Iki New Yorko jam beliko užbaigti 27 mylias. ką pereitą pėtnyčią ir padarė. Už tai gaus nuo New Yorko „Times'' $50,000 dovaną.

KAZYS PUIDA

Žemes Giesme

APYSAKA.

PIRMOJI DALIS.

— Tam, kad neįsitikėjimas rytojum, giedrós padangės sutverti ...
taja meilės drąsa ir galybe numarinti ir

Toli, nuo Nemuno atskrido linksmas pasivėlinusio garlaivio švilpimas ir, tarytum perspėtas, pačiu laiku prabilo ir priminė Ogintui, kad reikia eiti stotin jo pasitikti.

Tylėdamu žengė nuo kalno. Ogintas jau kuone visiškai jautė, kad ir čia kovą pralaimės. Ir, patekėjusi jo ūkanų danguje raudona saulutė, išleido paskutinius spindulius, suraukė liepsnos švelnutį veidą, atsiduso gilių troškimų versmėmis ir numirė.

Apsiniaukusiame jo sielos danguje po senovės trankė nuliūdimo perkūnai, grūmėsi apsivylimų debesįs ir retkarčiais sušvizdavo trumpučiai bet begaliniai supainioti vilties žaibai ...

PASKUTINĮ KARTĄ ...

Nuleista galva ir liūdnomis mintimis brido Ogintas Kauno gatvėmis. Apžiūrėjo centralinę pieninę, matė pienines-valgyklas bėdinose vietose — visur tvarka, švarumas. Matyti Mačiūnas mokėjo visur suspėti ir viską prižiūrėti. Niekur nieko netrūko ir viskas savo laiku buvo pristatyta. Miesto valdybos sąnariai visiškai tuo buvo pakakinti ir prie kiekvienos progos duodavo Ogintui ir jo draugams suprasti, kad jų veikimas ir trūsas ilgainiui bus priderančiai apkainuotas.

Tečiaus Oginto niekas nedžiugino. Jo minčių ir troškimų padangėse naujos srovės veržėsi. Šypsojos iš pirmųjų ūkio reformų, už kurių nepratusia ranka ir baimės šešėlio lydimas ėmėsi. Bet šiandien aiškiai suprato, kad reikia tiktai norėti mokėti ir nuo savo noro nė ant plauko neatsitraukti. Gyvenimas jam parodė, kad nėra tokio darbo, kurio žmogus atlikti negalėtų — viskas kas užčiuopiama priklauso iš žmogaus valios ...

Bet gyvenimas ne tik iš darbų susideda. Yra kiti apsireiškimai, kurie paprastiems fyziškiems įstatymams ne broliai. Su jais tai ir vedė Ogintas atkaklią kovą iš pačios jaunystės.

Ant Puškino gatvės kertės netikėtai susitiko su Aldona. Nejieškojo jos, nors kaž-kokie šnabždėsiai nuolatos tvirtino jam:— gera būtų pasimačius. gal pasisektų perkalbėti, gal šis ... gal tas ...— nieko aiškaus. Tiktai įtemptos valios vadžios laikė visus tuos neaiškius norus patamsėse ir neleido jų aikštėn

— Ko jieškai? — linksmu balsu užklausė Aldona, yt seną draugą sutikusi būtų. Nė šešėlio netolimos praeities nebuvo jos veide Dvi savaiti suspėjo užgniaužti naujosios jos gyvenimo srovės gimdymo sopulį ir rodėsi, kad iš vystiklų belipanti buvo jau nutarusi taip pasielgti.

— Ko nustojau ir ko išnaujo jieškoti būsiu priverstas ...— Tyliai, bet atvirai ir stačiai atsiliepė Ogintas. Balsas buvo tvirtas, tarytum viena tiktai styga skambėjo ir vis tą pačią gaidą kartojo.

Akies mirksnyje Aldona suprato, kad Ogintas naujų takų jieško. Baugu pasidarė jai už jį, už pačią save, už anų dienų stačią kalbą.

— Tad vis-gi nestengiau tavyje tikėjimo sukurti? — atsiliepė nusiminus.

— Iškur gali būti tavyje pasitikėjimas kitu, kuomet tu pati savim nepasitiki?

— Tikro kelio į pasitikėjimą tavimi jieškau.

— Stovi ant tikriausiojo tako, kodėl bijai drąsų žingsnį žengti?

— Jieškau ...

— Suradai ... Proga vieną kartą ateina. O jeigu progos nėra, tad giedros dieviškuoju troškimu susitverk progą, ir jai sau tarnauti paliepk.

— Ir proga yra, ir troškimo verpetai veržiasi giedros srytin — bet čia, ot! krūtinėje, kirminas šaknis graužia ...

— Pasmaugk jį!

— Klausyk!.. — staiga nukreipė kalbą kiton pusėn.— Kodėl Jadvygą apleidai?

Klausimas visiškai netikėtai užklupo Ogintą. Tikėjosi, kad tą valandą išgirs ką kitą, kas nušvies apsiniaukusį ateities dangų.

— Tiek kartų sakiau tau apie tai, tiek kartų aiškinau priežastis ir kam dar klausi?

— Noriu viską, ligi mažiausios smulkmenos žinoti. Patyriau daug iš tavęs apie tai, bet dar ne viską. Iš žmonių girdėjau kitas priežastis.

Ogintas stabterėjo savaimi ant trotuaro ir nustebusias akis įsmeigė į nervingai virpantį Aldonos veidą. Gilus ir skaudus peilio-užgavimo baksterėjimas pasiekė krūtinės gelmes ir knisosi tenais, yt deglioji sąšlavyne.

— Buvau su tavim beratviras, kalbėjau perdaug, visus širdies troškimus išpasakojau, patiesiau po tavo kojų mano sielos svajojimų kaurą, protą tavin lenkiau — o tu ... tu tik pasityčioti iš to tegalėjai, gyvesnio jausmo krūtinėje neradai ..

Ir pats nežinodamas ką daręs, prisiartino prie jos, paėmė po rankos, prisiglaudė ir virpančiu balsu pradėjo kalbėti:

— Klausyk ir įsidėmėk, gal tai paskutinis lopas, kurį ant mudviejų prietikių skylės dedu. Ha, ha! daug lopų uždėjau, net tavo sielą nauju minčių ir troškimų užvalkalu apvilkau, o tu nė vieno lopo neprisiuvai, užvalkalo neužsakstei ..

— Bet, susimildamas, žmonės ...

— Kas man žmonės, kuomet rišu mano būtybės klausimą — jų tuomet dėl manęs nėra ... Tai-gi ... Žinau gerai, kad turiu perdaug draugių, kurios visomis keturiomis stengiasi man patarnauti. Liežuviai tarška, yt išdžiūvusio rato špykiai ir ardo tavo pasitikėjimą manim, ardo ir nuodija tavo ramumą, gimdo tavyje abejojimą, kurs ir tavo ir mano giedrą pasmaugs. O tu tiki tomis plepalų dėžėmis... Palauk, palauk, neprieštarauk, duok man užbaigti . Tu pati nekartą užmetei man, kad ir juokais, didelį prisirišimą prie moteriškių. Yra dar-gi tokių galvočių, kurie nesidrovėdami vadina mane *mergišium*. Nė tavo užmetimas, nė jų galvojimai manęs nestengia nuskausti. Tavo lūpomis kalba praamžinas moteriškės geidulys: būti vyro caru, laimintoju ir .. nebaigsiu. Jų-gi pavydo keliu žengiąs protas užmušė juose daugybę dailės valandų, nesuskaitomą prakilnumo valandų skaičių atėmė ir jie, sukerpėję savo jausmuose, jau nemato tų dailės reginių prietikyje su moteriške... Galiu kiekviena moteriške nusiskųsti, su kuria kuomet-nors bent kokius pritikiustu-rėjau, bet drįstu tvirtinti, kad jos visos suteikė man ar valandas, ar akimirksnių didžio, aukšto prakilnumo ir dailės reginių. Bet drauge turiu pasakyti, kad niekas vyriškojo taip baisiai neskaudžia, kaip moteriškė, nes abipusis dvasios brangenybių prakilnumas vienu taku ir tuo pačiu laiku vaikščioja ir niekas jo neišvengs ...

Aldona tylėjo, jos mintis graibėsi po tą Oginto atsakymą ir jieškojo ko-nors, kas galėtų jos dvasioje kylantį maištą nuraminti. Prieš ką tas maištas kilo, ji pati dar nežinojo: kartais rodėsi, kad prieš ją pačią, kartais vėl, kad prieš ką tik ištartus Oginto žodžius.

— Atsiprašau, bet turiu skubinties į garlaivį. Šįvakar pas mane sąjungos valdybos posėdis, turiu būtinai būti ir išduoti apyskaitą iš pieninių veikimo.

— Valdybos posėdis svarbesnis už mudviejų prietikį? — karčios ironijos balsu užklausė Aldona.

— Nesvarbesnis, bet tenais mane šaukia bendras keliolikos žmonių reikalas, o čia mudviejų ypatiški reikalai.

— Prieš valandėlę kitokios nuomonės buvai?

— Buvo tam tikros priežastįs — dabar jų nėra.

— Kodėl?

— Užgeso sušvitusi liepsna ir negreitai besušvis.

— Kada būsi Kaune?

— Negreitai. Prasidės šienpiūtė ir rugiapiūtė, reikės namie sėdėti ir darbas prižiūrėti.

— Mačiūnas gali tą atlikti.

(T. b.)

VISUOTINOJI Historija

(SATYROJE)

Teffi, Dymov'o ir Avierčenko's prisiskaitęs paraš.

T(okš)... Š(ioks)... K(itoks)..

(Tąsa.)

Ilgai dar Alkybijadas lakstė kaip pašėlęs, pakol draugai, pasigailėję nelaimingojo lakūno, nepribaigė, pašaudami.

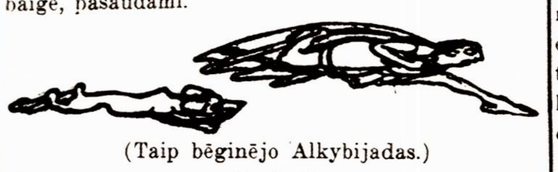

(Taip bėginėjo Alkybijadas.)

* * *

Sykį pas tūlą athėnietį skauptorių gimė sūnus, kuris už prisirišimą prie išminties ir filosofijos pavadinta Sokratu. Jis nepaisė nei šilumos nei speigų. Jo pati, Ksantippa, buvo kitokio būdo, tad jiedu nelabai tesutikdavo. Del tos tad aplinkybės Ksantippa vieną sykį išpylė savo plikam vyručiui ant pat plikės visą kibirą pamazgų.

Už Sokrato filosofiją athėniečiai pasmerkė jį mirtin. Prielankųs galvočiaus mokiniai ir šalininkai patarė jam išsirengti kelionėn, bet jis rimtai atsakė:

— Jei niekas man neatsitiko nuo mano Ksantippos kibiro su pamazgomis, tai nėra ko bijoti ir mirties!

Taip pasakęs nurijo gerą gurkšnį nuodų ir liūdnai užbaigė savo paniekintą gyvenimą.

SPARTA.

Sparta buvo sostapilė pietų-rytinės Peloponezo dalies, kuri buvo, nežinia delko, vadinama Lakonija; gal delto, kad jos gyventojai mėgdavo lakoniškai kalbėti. O delko Lakonijos sostapilė vadinosi Sparta — to ir Herodotas nepasakė.

Spartėnai buvo gūvųs iš prigimimo ir todelei taip surėdė savo valstybę, kad pas juos visada viešpatavo du karaliu. Jiedu ėdėsi tarp savęs, kaip du šuniuku, o žmonės iš to džiaugėsi: mat, niekas nelindo į žmonių reikalus Toms pjovynėms galą padarė gudrus įstatymdavėjas Lykurgas, surašęs įstatymus. Patartina ir mūsų organizacijoms rinkties po du prezidentu, o konstitucijas duoti rašyti lietuviškiems Lykurgams, o ne advokatams, nemokantiems lietuvių kalbos.

Lykurgas paėjo iš karališkos giminės ir globėjo savo giminaitį. Be to jis nuolatos rodė žmonėms savo doringumą ir ta savo dora taip visiems inkyrėjo, kad žmonės, nebetekę kantrybės, patarė jam išsirengti kelionėn, manydami, kad kelionėse Lykurgas permainys savo pažiūras į dorą. Nepoilgam vienok spartėnai išsiilgo savo dorojo vyro ir pašaukė jį tėvynėn iš Egypto, kur jis buvo bepradedąs bičiuliuoties su Egypto kuningais. Lykurgas sugrįžo ir įvedė Sparton šavo įstatymus.

Paskum, nebelaukdamas nuo savo viengenčių dėkingumo. jis pats numarino save badu, ištaręs garsius žodžius:

— Kam laukti, kad kiti tau padarytų galą, jei gali apsieiti be jų pagalbos.

Spartėnai persitikrino, kad Lykurgas buvo didelis vyras, tad ir ėmė jį garbinti, kaip dievą.

Spartos gyventojai dalinosi į tris luomus: spartiatų, periekų ir ilotų.

Spartiatai buvo tai aristokratai; užsiimdavo gymnastika, vaikštinėjo basi ir nuogi; abelnai, jie buvo globėjais visokeriopų madų Periekams buvo draudžiama užsiimti gymnastika — užtai jie turėjo mokėti mokesčius. Bjauriausiai atsieidavo ilotams. Jie būdavo verčiami išgyventi žemę, eiti kariautų ir kelti maištus prieš spartiatus ir periekus. Šitie, kad nors kiek patraukus ilotus savon pusėn, išmįslijo naują tam tikslui būdą, pavadintą kriptija, t. y. paprastai, be jokio varžymos, apsirinkdavo kokią-nors valandą ir užmušinėdavo visus ilotus, kokius tik pasitikdavo. Šis būdas labai greitai suramino ilotus, ir jie pradėjo gyventi puikioje sutartyje ir užsiganėdinime.

Spartos karaliai buvo labai gerbjami, bet maža kas jiems tetikėjo: žmonės kas mėnuo siekdino juos prisilaikyti respublikos įstatymų. Spartoje, kaip jau matėme, buvo du karaliu ir be to buvo respublika; del tos priežasties jie visi vadinosi aristokratiška respublika.

Šios respublikos įsakymais buvo įsakytas spartėnams visų-paprasčiausis gyvenimo būdas. Paveizdan, vyrai negalėjo pietauti namie: jie rinkdavosi pietums tam tikrose valgyklose; ten, pagal daugelį rimtų spėjimų, budavo vartojama importuotoji «Brandy» ir geras bavarskas. Paprasčiausias ir mylimiausias spartėnų buvo valgis — tai sriuba, išvirta iš kiaulės kraujo, uksuso ir druskos. Iki šiai dienai panašus valgymas yra užsilikęs pas visas kultūriškas tautas; net ir mes lietuviai, žinome jį ir vadiname «juka» (delto kad esame kultūriška tauta).

Spartėnai buvo labai pačėdlivi ir rūbų dėvėjime. Tiktai einant į karę jie pasipuošdavo: užsidėdavo ant galvos vainiką ir į rankas pasiimdavo fleitą O šiaip, ne karės laiku, rėdėsi Adomo ir Jievos rūbais, ir jiems tatai būdavo labai paranku ir dailu.

* * *

Spartėnų vaikai augo labai «kietose» sąlygose. Tankiausia jie būdavo nužūdomi tuojaus po užgimimui. Del tos aplinkybės jie užaugdavo į labai užgrudytus ir tvirtus vyrus. Lavinami jie buvo kuorimčiausia: juos mokino tylėti, plakant rykštėmis; 20 metų amžiaus spartiatas turėdavo laikyti egzameną iš to dalyko. Sulaukęs trisdešimties metų amžiaus, spartiatas vesdavo moterį ir iki 60 atlikdavo visas vyro pareigas sąžiningai, teisingai ir dailiai.

Spartėnų mergaitės atsižymėdavo pastovumu ir doringumu; be to užsiimdavo gymnastika. Jų dora buvo plačiai žinoma ir spartiatai turčiai visados norėdavo gauti spartėnų mergaites į žindyves savo vaikams. Pas spartėnus buvo įsiviešpatavęs nuolaidumas ir garbinimas senių. Nepadoriu dalyku jie laikydavo rankas; tatai spartėnas slėpė jas kur ir kaip galėjo; būdamas plosčiuje — nerodydavo jų iš po jo, būdamas nuogas, kišdavo rankas, kur įmanydamas, tai pats ant jų atsisėsdavo, tai pakišdavo po kitu žmogumi.

Spartėnai nuo mažumės išmokdavo kalbėti lakoniškai; paveizdan, jei kokia gera teta ar uošvė bardavo spartėną — moteris visados daug kalba — tai rimtas spartėnas tardavo vieną-kitą žodį ir daugiau nieko Teta ar uošvė pripasakos visą litaniją privadžiojimų, o spartėnas tars jai:

— Kvaila esi! — ir daugiau nieko.

Moteris ir gi turėjo laisvę. Joms būdavo pavelijama pasibarti ant vaikų, jei kurie likos nenužūdyti ir ant tarnaitės ilotės. Ir tai jinai tegalėjo barties lakoniškai: trumpai ir rūsčiai. Taip, tūla spartėnė, inteikdama karėn einančiam sūnui skydą, tarė: «Su juo, arba ant jo.» O kita, inteikdama tarnaitei gaidį iškepti, tarė: «Sudeginsi — gausi į kuprą.» Štai pavyzdis Spartos moterų lakoniškumo ir tylos. Viena moteris, vardu Lėna, sužinojusi apie slaptą priešvalstybinį suokalbį ir nenorėdama išduoti suokalbininkų, nukando sau liežuvį, ir, išspjovusi jį, parašė į visuomenę lakonišku būdu:

(Toliaus bus.)

—:o:—

VANAGAS.

Kur padangė mėlynuoja,
Kur augšti kalnai,
Vanagas tęnai lekioja,
Žvilga jo sparnai.

Pamylėjo jis augštybę,
Tas plačias dausas —
„Tik tęnai mano galybė,
Tęn semiu jėgas.

Tik pažvelgkite į augštį
Milžinų kalnų;
Kas išdrįstų siekti augštį
Kaukarų smailių?

O daina, daina liuosybės
Skamba taip liuosai,
Kaip perkūnijų galybės
Skrenda sau balsai.

Tarsi plačios jūros vilnis
Nešasi dausa;
Kaukarai ir gilųs klonis
Sveikina mane ... ”

Kas išdrįs pasekti jįjį,
Lėkti taip augštai
Ir žvilgiu mieruoti gylį
Klonių iš tęnai?

Menkutis.

—:o:—

LIETUVIŠKI ŽAIDIMAI.

Kuosas gaudo. Išeina ant pievos, įsmeigia į žemę 2 lazdeles, vieną nuo kitos per 8 aršinas tolio. Tas vadinasi dvaro vartai. Kiti pereina į aną pusę vartų, o vienas liekti kitoje pusėj tų vartų. Anie visi būna kuosomis, o šis vienas kuosų gaudytoju. Dabar šis eina tolyn nuo vartų ir vilioja kuosas į savo pusę per vartus iš dvaro, šiaip kartodamas: „Kuos, kuos, kuos, kuos.” O šie visi eina per var-

tus iš dvaro, į jo pusę, ir sako: „Ką duosi, ką duosi, ką duosi.“ Kaip jau gerokai toli į savo pusę įvilioja, tada ima vyti gaudydamas; jeigu pagauna savo pusėj, tai ima fanta: kepurę, skepetėlę, žiedą, tabakerką, cigarnyčią, ar kitą ką. Jeigu prošalį vartų prabėga, tai gaudytojas gali gaudyti, ir po aną pusę, iki per vartus pataiko inbėgti vadinama kuosa. O šiaip anoje pusėj nevalia gaudyti. Paskum ir vėl vadina į savo pusę, tą patį kalbėdamas, o anie vėl eina į jo pusę, tą patį kalbėdami, ir vėl gaudo.

Žaidžia iki pabosta bėgioti. Paskum turi atsivaduoti, ką kas buvo indavę gaudytojui už pagavimą, o šis užduoda ką išpildyti Žaidžia didi ir maži.

A. Č.

—————:o:—————

UŽGIED GAIDŽIAI...

(Žemaičių tarmėj.)

Užgyd gaidei pusie naktis,
Reik žirgus balnoti:
Pabalnoję ir išjoję
Pri vaiska pristoję.
Augštais kalnais jodydamus
Armatas riktava,
Užriktava užlodava
Cidabra kulkelėms.
Kaip paleida tas armatas
Ištrotije vaiską,
Griuva pinė uberėlia
Maskoliaus vaiskelia.
Šauni, jauni ir vajauni
Lenkų žalnieriukai,
— Padėk, padėk, pons Kosciuška,
Maskolių valioti.
Kaip maskolių pavaliosma,
Prūsą rubavosma,
Prūsą, rusa rubavosma,
Austrije kaposma.

(Iš seno rankraščio).

—————:o:—————

ŠVEICARŲ DEMOKRATIJOS JUDĖJIMAS.

I.

(Šitas briežinėlis nurodo, kokios yra srovės demokratiškojo gyvenimo vienoje iš geriausių pasaulio respublikų — Šveicarijoje Todel mūsų skaitytojai, kurie kassykis labjau pradeda interesuotis politikos gyvenimu, privalo šitą straipsnelį giliai ir atsidėjus išstudijuoti. Ypatingą atidžią atkreipjame į straipsnelio pradžią, kurioje parodoma šveicarų valdžios systema. Demokratinė valdžios systema beveik visur susideda iš trijų skyrių: įstatymų darymo (legislative), įstatymų pildymo (executive) ir įstatymų aiškinimo (judicium). Tokią turime ir Amerikoje: kongresas daro įstatymus, prezidentas ir ministrai juos išpildo, o teismai įstatymus aiškina. Tik nevisur vienodai šitos dalįs veikia ir nevisur taip arti liaudis stovi prie įstatymų darymo, pildymo ir aiškinimo, kaip Šveicarijoje.)

—————o—————

Demokratijos dvasė visur eina pirmyn dideliais šuoliais. Žinoma, tęnai ji žengia sparčiaus, kur labjau apsišvietę žmonės. Aišku, delko tatai būna. Demokratija — reiškia **žmonių valdžia.** Kaip gali būti gera demokratijos valdžia, kur žmonės prie to nedabrendę? Tokia nesubrendusia šalimi šiandien skaitoma ir Amerika. Čia rods demokratiška valdžia. Bet kas iš to. Didžiuma žmonių — vien ateiviai, kurie ateina Amerikon su nevienodomis nuomonėmis: vieni atsineša meilę prie karalių valdžios — tie nesupranta demokratijos; kiti atbėga prisikvėpę revoliucijos — tie mato išganymą tiktai visur kėlime revoliucijos; treti ateina socialistai — tie reikalauja šiandien-pat prilenkti prie žemės saulę ir mėnulį; ketvirti atsibriauja anarchistai — tie politiką visai boykotuoja nedalyvauja nei balsavime nei demokratijos gyvenime (jei ir dalyvauja, tai su tikslu — visokią valdžią išgriauti); dar minios žmonių ateina be jokio tikslo ir politikoje dalyvauja tik ant politikanų virvutės vedami. Na, o šakniniai amerikonai demokratijos idealų neturi, nes jie užimti tautiškos neapykantos prieš negrus, pollanderius, hunnus, foreignerius ir sufragizmą.

Aišku, kad subridus į šį kontinentą taip margiems elementams, tokiai visokių tautų polyglotijai, bujoja viskas: jomarkinė politika, rėksmai tautiškos neapykantos, kyšiai, graftai, politiška vaisbunija ir ant jų viršunės triumfuoja doleris ir kapitalas. Tiktai niekad negauna sau liuoso kelio teisingoji demokratija.

Paskutiniais tik metais, ačiu kai-kuriems dideliams amerikonų veikėjams, profesoriams ir poetams pasisekė inkvėpti liaudžiai permainų troškimą. Keliose valstijose jau priimta atnaujintos konstitucijos, kuriosna indėta trįs vyriausi demokratijos pagrindai: **iniciativa, referendumas ir atšaukimas.** Iniciativa leidžia patiems žmonėms sumanyti įstatymus, referendumas leidžia tuos įstatymus žmonėms priimti per visuotiną balsavimą, o atšaukimas leidžia atšaukti iš vietos negerus valdininkus. Šitas būdas tapo paskolintas nuo Šveicarijos. ...onams išrodo keistas ir painus. Bet Šveicarijoj jisai, nors nepilnai, bet jau vartojamas veik 50 metų atgal. Tiesa, kad jis Amerikai turi būti painus ir bus painus: čia viešpatauja baisi tautų ir nuomonių maišatis; tuom tarpu šveicarai yra venos tautos sūnųs ir mylėdami savo tautą, myli savo šalies gerbuvį ir lengviau prieina vienybėn. Amerikoje gi kiekvienas myli tik savo kišenę. Sunku bus čia tikra demokratija įvesdinti ir ims daugelį metų. Vienok visgi kada-nors ateis tie laikai, kad ir čia demokratija triumfuos. Ar čia pagelbės Ruzvelto «naujasis nacionalizmas», ar gadynės dvasia ant tiek apšvies šio krašto žmones, kad jie pamylės savo **geografiškąją tautą,** nežiūrint į tai, kad ji etnografiškai susideda iš šimto suvirš tautų, — tai ne vieta čia spėlioti. Bet ateis laikas amerikonams stiprai savo tautą pamylėti, kaip tą padarė šveicarai, kurie nepaklausė fanatiškų francūzų revoliucijonierių patarusių įvesdinti, girdi, «tyrą atstovybės» valdžią, kokią dabar turi francūzai ir amerikonai: šveicarai gi sekdami savo senovišką germanų tautos ypatybę, užsidarė savo kantonuose nuo nekviestų patarėjų ir taip užlaikė savo nepagadintą tautišką demokratiją, kurios gali jiems dabar pavydėti net demokratiškiausi kraštai!..

(Da bus.)

—————:o:—————

A. B.

APIE LATVIŲ KALBĄ.

(Tąsa.)

deda jausmažodžiai (interiectio) ir **onomatopoetiški** žodžiai. Šitų žodžių prasmė, suprantama, buvo kartais labai toli nuo tikrosios reikšmės. Kada jau sykį tapo suprasta didžioji reikšmė garsų kalbos, tada žmonės, tur-but, pradėjo jau **su tikslu** tverti naujus žodžius išreiškimui savo minčių ir jausmų.

Kur jieškoma indo-europiečių kalbos lopšio? Praėjusiame metašimty, kada tapo arčiau susipažinta su sanskrinto kalba, apsireiškė pažiūros, kad visos indo-europiečių kalbos yra kilę iš sanskrito. Tuomet už indo-europiečių lopšį buvo skaitomos Indijos. Dar ir dabar mūsų laikraščiuose užeini išreikštas pažiūras, kad, pav. latvių tautos dainose minavojimos «saules meitas» (saulinės mergelės) atsirado saulėtoje Indijoj. Bet tas nėra teisingu. Indija nėra mūsų gimtinė šalis. Vedos raštai sako, kad ir patįs indijiečiai gyvenę tiktai Indijų šiaurėje. Iš šiaurių tiktai indijiečiai vis esą traukėsi tolyn į Indijas. Tokiu būdu pačių indijiečių gimtinė nėra Indija, bet jie yra čionai atkeliavę kur-nors iš žiemių. Be to, indo-europiečių kilmės daugumas gyvena Europoje, o ne Azijoj. Tik mažuma gali atsidalinti nuo didžiumos, o ne antraip. Todel dabar dauguma mokintų vyrų laikosi tų pažiūrų, kad latvių pirmgimtinė randasi Europoje. bet ne Azijoj. Bet kurioje tad Europos dalyj? Čionai nuomonės jau pasiskaido. Dauguma mano, kad tai pietinės Rusijos stepuose, kiti vėl — Pinsko raistuose, treti — Vokietijos šiaurėje. Anot pastarosios nuomonės baltiškosios tautos niekuomet nėsą keitę savo gyvenimo vietų, nei gi daug maišęsis su kitomis tautomis, ką esą paliūdija tas, kad pas baltiškasias tautas užsiliko pirmutinės indo-europiečių kalbos garsai (ypač lietuvių kalboje) ir vėl gi užsilikę daugumo balsių priegaidės (latvių ir lietuvių kalbose, be to gi tiktai dar serbų--horvatų kalbose.).

Archeologai ir **antropologai** linksta prie tos minties, kad indoeuropiečių pirmgimtinė yra buvusi Europa. Archeologai tą remia ant rastų iškasinių Vokietijos šiaurėje ir Danijoje. Danijos «diunose» arba smilčių suneštuose kaupeliuose daugely vietų atrasta krūvomis jūrės šliužų kiautai ir pirmutinių žmonių indai bei darbo įnagiai. Tie atidengimai rodo, kad minėtųjų žmonių kultūra niekados nebuvo pertraukta, bet tęsėsi nuo žilosios senovės iki historiškų laikų. Jeigu tenai seniau butų gyvenusi kokia kita žmonių giminė, kurią ateidami indo-europiečiai butų išvarę, tai tuėtų juk būti ir kokisnors kultūros eisenos pertraukimas; jeigu to pertraukimo nėra, tai reiškia, kad gyventojai nėra keitusis. Todel archeologai įsitikina, kad indo-europiečių pirmgimtinė yra buvusi šiaurinėje Vokietijoj ir Danijoj.

Antropologai vėlgi spėja ant išmatavimo galvos kiaušų (kaukolių). Vokietijos šiauriuose mat tapo rasta senų laikų kiaušai, ir lygiai tokie, kaip pas dabartinius germanus.

Na, archeologų prirodinėjimams galėtum pertarti, sakydamas, kad nepersitraukęs kultūros vystymasi dar nieko neprirodo, kadangi pirmutinės tautos abelnai turėjo vienodą kultūros stovį. Antropologai gi vėl ir patįs negali pasakyti, koksai ištikrųjų yra indo-europiečių galvos kiaušas: ar šiaurinių kiaušas yra kitoks, negu pietinių. Koksai buvo tų žmonių pirmutinis typas, nėra galima pasakyt. Todel ir galvos kiaušai taip-jau negali duoti intinkinančio atsakymo. Taigi ir pasilieka šitame atvejyj laukti stipriausio prirodymo iš kalbų giminystės. Ir kalbos mums taip-pat duoda veik tokius prirodymus, kaip archeologai ir antropologai. Taip va, pas visas indo-europietiškas kalbas žodis **„žiema“** turi vieną šaknį. Reiškia, kad pirmutinės tautos yra gyvenę tokioje šalyj, kur yra žiema ir sniegas. Taipgi daugelis medžių vardų turi panašumą šios kilmės kalbose. Paveizdan vokiškai **Buche,** rusiškai **buk,** (latiniškai **fagus**), **phēgos.** Kaikurie šių medžių randami tiktai pietinės Latvijos miškuose (skabarzds—bukas). Jie taipgi randami Danijoje ir pietinėje Švedijoj, iki ruožtui nuo Karaliaučiaus iki Odesos. Šio medžio pirmgimtinė, manoma, yra ten, kur jisai sava valia randasi ir auga. Tačiaus gali būt kad mainėsi ir klimatas. Žodis **phēgos** pas graikus reiškia tūlą aržuolų medžio rūšį. Gali būt seniau po šituo žodžiu buvo vadinama koks kitas. Tankiai randame, kad žodžiai maino savo prasmę. Taip-pat nėra drąsus ir tokis nurodymas, kuris sako, kad indo-europiečių pirmgimtinė yra tęnai, kur auga beržas, t. y. pietinėje Europoje, nes šito medžio vardas yra vienodas daugelyj indo-europ. kalbų: latvių **bērzs,** rusų **berioza,** lietuv. **beržas,** vok. **Birke,** osetinų **barza,** sanskritų **bhūrdžas.** Kadangi indo-europietiškoms kalboms yra panašios ir suomų-ugrų kalbos, tad manoma, jog šios tautos yra kaimynistėje ir gyvenusios. Suomų-ugrų pirmgimtinė yra buvusi apie Kamos upę, iš to išvedama, kad ir indo-europiečių pirmgimtinė bus kur-nors prietinėje Rusijoj Prie tokios nuomonės laikosi ir Schroederis.

Perėjusio metašimčio 1-oje pusėj dar viešpatavo nuomonė, kad indo-europiečių tautos turėję savo augštą kultūrą, su naminiais galvijais, naugėmis (metalais), darbo įnagiais, gentystės ryšiais, karaliais ir dievais beje taip vadinamas kalbos laipsnines šaknis. Tai esą buvę labai kilta gadyne, beveik viršžmogiai ar pirmžmogiai, kurie pagimdę pasaulio kultūrą.

Dabar šitos nuomonės nebesilaikoma. Indo-europiečiai patįs nepagimdė kultūros, bet perėmė ją nuo semitų ir chamitų, pas kurios dabar jieškoma **kultūros šaknių.** Europos šiauriuose, kur indo-europiečiai gyveno, randama labai primitiviškos (pirmutinio prastumo) kultūrinės pažiūros. Baltijietis Hensas sanprotauja, kad indo-europiečių proseniai yra gyvenę labiau kaipo nomadai (bastūnai) negu žemdirbiai; žiemos laiku tūnoję olose, o vasarą — lapinėse, šėtrose; maitinęsis žvėrių mėsa ir pienu. Pačias vogdavosi ar pirkdavosi (precet, prece, pirkt); nukaršėlius, negalėlius numarindavę. Tėvai turėję tiesą numarinti savo kūdikius. Tais laikais religija dar buvo neišsiplėtojusi; nebuvo dar išsivystęs ypatingas supratimas apie dievybę, rods jau turėję daugelį burtininkų, vilkatų (vilkolakų) ir prietarų. Schroederis gi samprotauja, kad pas indo-europiečių tautas kultūra jau buvusi pakilusi augštai **neolitiškoje** (naujųjų akmenų) gadynėj, kaip paliūdija atrasti žemėse iškasiniai. Tuomet žmonės jau daugiau užsiminėję žemdirbyste, negu nomadišku gyvenimu (bastymaisi).

Ką manoma apie pirmutinių tautų pasiskirstymą? Schleicheris nustatė taip vadinamą **medžio kilmės** teoriją: kaip nuo medžio išauga šakos, taip nuo pirmutinės tautos yra išsišovę paskirios tautos, visu-pirmu tos, kurios gyvena toliaus vakaruose (italai, keltai), taip gi ir kitos tautos. Kadangi ši teorija dar ne viską išaiškina, todel Jonas Schmidt nustatė savą **vilnių teoriją.** Kiekviena kalba skirstosi į prokalbes (dialektus). Paveizdan, tamersie-

(Dar bus.)

—————:o:—————

PROSTITUCIJOS PLĖTOJIMASI EUROPOJE.

Žinomas rusų rašytojas Amfiteatrov nesenai išleido gana akyvą veikalą, vardu «Marja Luseva užrubežyj». Čionai autorius surenka indomias ir pasibaisėtinas žinias apie išsiplėtojimą prostitucijos Europoje. Prostitucija, męs žinome iš historijos, yra taip sena, kaip sena yra pati žmonija. Vienok niekad ji nebuvo pasiekusi tokios žiaurios formos, kaip dabar. Dabar pardavinėjimas mergaičių kūno pavirto netik į stačią vaisbą, vertelgystę, bet į savotiškos rųšies vergiją.

Iš minėtos kningos męs išnešame vieną pastebėtiną faktą, jog paleistuvystė užvis labjau plėtojasi ten, kur yra rūpestingai mokinama doros. Pavyzdžiui galima tuojaus paimti katalikiškiausią šalį ant svieto — Italiją. Čia palaidunystė nebeturi jokios žmonių akyse drovos ir gėdos. Čionai turtingas užlaikytojas kekšinyčių yra visų gerbjamas, laikomas už įžymų pilietį, policija prieš jį lenkia galvą, o žmonės į jį beveik meldžiasi. Bažnyčioje jis turi pirmą vietą. Ir kurgi neturės! Juk jis gali daug daugiau paaukoti religijos reikalams, negu koks paprastas teisingas prekėjas Kekšininko vaisba kur-kas augštesnė ir pelningesnė...

Pirklys «žmogišku tavoru» turi išsistatęs sau palocius, turi savo verges, ir joms pataisytas kazarmes. Čia jis rašo joms savo įstatymus, išgalvoja ypatingas bausmes, įvedė ypatingus kalėjimus ir paskyrė ypatingą policijos ir šnipų štabą; dar užvedė net ypatingą kalbą — kalbą gestų, kuriaja, kaip bevieliniu telegrafu, jo priekinėse privalo šnekėties jo «policijantai». Jo šnipai ir «policmanai» išrodo sportais, puikiai pasipuošusiais ir išėjusiais pasivaikščiotų. Tuom tarpu jų užduotis neatleidžiai sekioti paskui prostitutes ir kontroliuoti jų uždarbį ant gatvės.

Nei viena mergaitė iš tos «policijos» akių neištrūksta. Nei vienos liros (lira=apie 19 centų) ji negali uždirbti pati sau: viską privalo atiduoti šeimininkui, o jis jai atiduoda 20% iš jos uždarbjo. Skaitai apie tuos įnamius iš kekšinyčių ir pamatai, kokiu geležiniu lanku yra apkalta baltųjų vergių laisvė. Pagaliaus prisimena niekad neužmirštamas faktas, kad Italija yra klioštorių ir maldingumo šalis. Ir podraug čionai yra tiek elgetų ir prostitučių, kaip nei vienoje šalyje ant svieto. Regimai čia reikia kokio kito vaisto, o ne maldingumo...

Bet nevien tik maldingumo šalyse prostitucija viešpatauja Yra dar šalis, kuri maldingumu negali pasigirti, kurioje bažnyčiose, cerkvėse ir kirchese dora netiek yra skelbjama, kaip Italijoje. Ta šalis yra Rusija. Mums išeiviams iš Rusijos, perskaičius Amfiteatrovo veikale aprašymus prostitucijos Italijoje, užeina mintis: «Tai bent ačiu Dievui, kad to nėra pas mus, Rusijoje.» Bet neilgai ta mintis tetveria. Štai prieini prie Rusijos, ir vėl randi nešviesesnius paveikslus. Nesenai laikraščiai pranešė didelį skandalą iš Odesos. Patraukta buvo teisman kokie ten Šteinbergiai. Byloje išsiaiškino, jog čionai prostitucijos organizacija dar šaunesnė, už gerbjamus italų kekšianamius.

Odessos kekšinyčiose merginas samdyte samdo ir moka po 30 rublių ant mėnesio algos. Nuo tam tikrų valandų nelaimingos merginos turi ateiti ir išpildyti «savo tarnystę» tokiame ir tokiame viešbūtyj. Čia pas jas ateina «svečiai» ir moka joms ne piningais, bet «geležinėmis markėmis» arba čekiais. Daroma tas delto, inadt mergaitės nuo šeimyninkų nenuslėptų piningų. Vyrai gi šitas «geležines markes» pirkdavo pas minėtus Šteinbergus po pusrublį ir po rublį.

Teismo prokuraturai atsidengė pasibaisėtini tokios vaisbunystės vaizdai. Mergaitės apsakė nuogandžias aplinkybes iš savo nelaimingos būsenos. Šitas markes pirkdavo ypač studentai, gymnazistai, klerkai ir darbininkai. «Tarnystės» valandomis mergaitė turėdavo surinkti vidutiniškai nuo 25—30 markių ant dienos, tai yra priimti po 25 žmones!.. Tokiu būdu mergaitė per dieną uždirbdavo šeimininkui 15 rublių. O gaudavo ant mėnesio 30 rublių!

Šitokia, padrebinanti iki gilumo širdies jausmus, organizacija būtų gal ir ilgiau traukusis, jeigu Šteinbergai per savo godumą nebūtų užsimanę dar ir šitos algos mergaitėms neužmokėti čielus du mėnesiu, — norėjo visai nusukti... Mergaitės pasiskundė ir viskas iškilo aikštėn.

Pradėjus vesti šitą bylą, greitai ji užkliudė ir kitą. Šteinbergiai intraukė kitą kekšių įstaigą — kokios ten Stoliarienės. Šitos gi byla vėl parodė, jog visa Odessa apdengta čielu tinklu panašių organizacijų. Dabar pradeda aiškėti, kad šitokia «geležinių markių» systema esanti įvedama ir Peterburge, Varšavoje, Rygoj, Vilniuj ir kituose dideliuose miestuose. Mergiškoji dora, grožybė, idealai viskas taip žemai nupuolė, kad jos kūną galima pirkti nei nematant, pavidale geležinių markių arba čekių... Ir tokią vertelgystę palaiko anaiptol ne vienų italų dievota visuomenė, bet ir rusų ateistiškoji jaunuomenė: studentai, laisvoji kliasa ir darbininkai, — vis tai užauklėta toli gražu nereligiškais raštais Gorkio, Andriejevo, Arcybaševo!..

Teisybę sako Tolstojus, kad žmogus visuomet pasiliks žvėriu, pakol jis savęs nepradės auklėti doroje iš vidaus, pakol jis pamylės žmogų, kaipo brolį nežiūrint į politiškus ar religijinius skirtumus. Nei religija nei partijų mokslas žmogaus nepakels žmoniškuman ir gerovėn, iki žmogus nepradės skaityti didelių filosofų raštus ir save tobulinti iš vidaus. O tam reikia lavinties, kad skaitant šituos raštus, galima juos būtų suprasti. Jokie žmogaus šlifavimai iš viršaus jo nenužvilgis. Turi žmonės vidun savęs inpilti augštas ir doras ideas. Tada ir prostitucija nupuls savaimu, kuri dabar jokiais įstatymais, jokiomis bausmėmis neišnaikinama.

Kregždunaitis.

¶ **Užsibaigė odininkų streikas.** Po mėnesio streikų, odininkų unija nutarė grįžti prie darbo. Reikalavo pakelti algą ir pripažinti uniją. Reikalavimas neišpildyta.

¶ **Tai bent rekordas!** Laikraščiai padavė žinias, kad tūlas žmogus, kuris nenori savo pavardės išduoti, pribuvęs į New Yorką iš Clevelando, ir 10 minučių bėgiu buvo du sykiu apvogtas: Sykį ant Broadway, kur iš vienos kišenės vagis ištraukė jam makiuką su piningais, o paėjėjus toliau, krasos budinke ištraukė iš kitos kišenės palaidus piningus. Juk tai rekordas!

¶ **Savi puodukai.** Inėjo veikmėn aldermanų parėdymas, kad nevalia niekam ant gatvės gerti prie fontanų ir kranų iš vieno puoduko. Todel dabar visus puodukus iš tokių vietų panaikina. Užtai kiekvienas turės nešiotis savo puodukus arba gerti tiesiog prisikišęs prie kranų. Pirmiausia ši drausmė įvesta mokyklose. Tai daroma, kad neužsikrėstu vai kai vieni kitų ligomis. Dabar kaip kurios turtingos krautuvės dalina dovanoms savo patronams kišeninius puodelius, kuriuos lengva su savim nešiotis.

¶ **Nauja policijos systema.** Nesenai New Yorke ir Brooklyne įvesta mada, kad policmanas turi stovėti ant kiekvieno bloko ir nevalia jam nueiti Litur, kaip tik tarp keturių kampų.

¶ **Mokyklos.** Pagal vėliausio suskaitymo, New Yorke, Bronxe, Brooklyne ir Queens yra viso labo 521,403 mokiniai pradinėse publiškose mokslainėse ir 30,509 studentų augštesnėse (High Schools). Mokyklų yra: pradinių 499, augštesniųjų — 20. Pradinėse mokyklose yra mokytojų: 1303 vyrų ir 14,246 moterų. Vakarinėse mokyklose yra 1920 mokytojų. 1174 mokytojai yra atleisti nuo tarnystės su pagarba ir gauna iš valdžios pensiją. Mokyklų ir mokytojų užlaikymui šiemet skirta $29,007,747.14. Vyrai mokytojai gauna algos per metus nuo $900 iki $2,400; moterįs — nuo $600 iki $1240.

¶ **Sulaikyti lietuviai.** Vincenta Lukoševičienė, 34 metų, atkeliavo su 4 vaikais iš Kauno, ant laivo „Ryndam", 8 rugpjučio. Ji keliavo pas savo vyrą Praną Lukoševičių, 3842 Parseven str., Indiana Harbor, Ind. — Keliaujant jurėmis peršalo vyriausioji duktė, Apolionija, 13 metų, nuo ko sunkiai įsirgo ant visos kairėsės pusės ir guli ligonbūtyje. Valdžia gal įleis Apolioniją, bet tėvas turės užstatyti kauciją.

Petras Ručinskas 38 metų, iš Birbiliškės, Raseinų parapijos, atkeliavo ant laivo „Pennsylvania" 18 rugpjučio; keliavo pas švogerį Antaną Saroką, 83 Pous (?) str., Newark, N. J. — Petras turi trachomą ir bus sugrąžintas atgal.

Agota Bataitienė — po tėvais Urbaitukė, — 19 metų, iš Bedalių, Šakių parapijos, atkeliavo ant laivo „Lapland", 7 d. rugpjučio. Ji keliavo pas savo brolį Antaną Urbaitį, 81 Grand str., Brooklyn, N. Y., kuris siuntė jai laivakortę. Jos vyras, Jonas Botaitis, iškeliavęs Amerikon po velykų ir rašęs jai laišką, bet ji neturėjo jo adreso, kuris su daiktais tapo pavogtas ant laivo. Kadangi jos vyras nesurandamas, ji tapo nuteista grąžinti atgal, nes esanti motinystės dienose.

Jurgis Vaitukaitis, 42 metų, iš Brastos, Sasnavos parapijos, atkeliavo ant laivo „President Grant", 23 rugpjučio, ir keliavo pas švogerį Joną Šunskį, Box 399, Johnston City, Ill. — Jurgis atkeliavo be piningų ir be tikieto ir delto tapo nuteistas prąžinti.

RAŠTININKŲ FONDO REIKALUOSE.

Beabejojimo galima sakyt, kad Rašt. Fondo valdyba gali apieravot Dievui ant garbės savo visą triūsą, kurį yra padėjus palaikymui fondo; nes jos balsas, nuėjo, galima sakyt — kaip į girią, šiaurės vėjo nešamas ir niekur neatsimušdamas...

Dabar matome, kad tokią įstaigą mūsų vientaučiai pripažįsta už... nereikalingą o gal už persunkią užlaikyt!...

Kad jau R. F. pergyveno savo periodą, ir su valdyba negalima susižinot, delei nežinojimo adresų; priverstas nors per buvusį organą atsišaukti į Valdybos narius, kad išsireikštų, ką turime daryti: likviduoti, ar palaikyti?... ir tuom paliuosuoti žmones, kurie yra pririšti prie jo, pav. išdininkas.

Teiksis visi R. F. valdybos nariai savo išreikštas nuomones prisiųsti, taip greit, kaip galima.

P. Sinkevyčius,
625 Driggs ave,
Brooklyn, N. Y.

Tev. Myl. Dr-tes reikaluose.

T. M. D nariams.

Gerbjamoji valdyba T. M. D., pakvietė mane prie rėdymo T. M. D. skyriaus, organe. kuriuomi yra „Vienybė Lietuvninkų". Šitą valdybos pakvietimą aš priėmiau su džiaugsmu, jog galėsiu patarnauti mūsų gerbjamajai draugijai.

Prisiimdamas šį darbą, valdybos pavestą man, skaitau savaja pareiga, pratarti kelius žodžius į gerbjamuosius Tėvynės Mylėtojus, narius T. M. D, kuriais prižadu, jog dirbsiu draugijos naudai, pagal savo geriausio supratimo ir, stengsiuosi, idant mano darbas būtų naudingu kaip pačiai draugijai, taip ir jos nariams. O jeigu kame klysčiau, ko išsisaugoti ne visuomet galima, maloniai priimsiu patėmijimus nuo draugų, Tėvynės Mylėtojų.

Pradėdamas savo darbą, šiuomi kviečiu visas kuopas ir pavienius narius T. M. D., ateiti man pagalbon, idant išvien, visi dirbdami per bėgančiuosius metus, ateityje, gale metų, galėtume pasigirti, jog dirbome ir, galėtume parodyti, ką dirbome. Kuopos, rengkite skaitlingiausius susirinkimus ir juose darykite naudingus nutarimus kaslink ateinančiojo rudens ir žiemos vakarų, kuriuose galėtumėt surengti naudingas paskaitas. Savuosius nutarimus apskelbkite organe, idant tuomi sužadinti kitas kuopas. Paskaitų surengimui jums maloniai patarnaus draugijos centralinis pirmininkas p. Daukšys, kurs žada daug triūso padėti tam dalykui.

Kaip jau pirmininko buvo paskelbta „Vienybėje Lietuvninkų", visos kuopos ir pavieniai nariai, raštus, lytinčius draugijos reikalus, siųskite man, o aš gavęs tuos raštus, apdirbsiu literatiškai ir be ilgo laikimo, pasiųsiu organo redakcijon. Jeigu raštai del kokio-nors neaiškumo negalėtų tilpti į organą, aš paaiškinsiu priežastis.

Sveikindamas visus Tėvynės Mylėtojus, ištiesiu į Jus savo dešinę ir liekuosi su tinkamiausia pagarba, Jum tarnaujantis,

V. S Jokubynas,
425 Lincoln ave.,
Rockford, Ill.

LAIŠKAI IN REDAKCIJĄ

Vardan teisybės.

„Vien. Liet." 32 N tūlas p. Tvaiminas korespondencijoje iš Waterburio, neteisingai apšmeižė klubą P. Tv. matomai už. kąnors intužęs privatiškai ant klubo, tokiu būdu neteisingai šmeižia ir prirašė nebuvusių dalykų, būk klubas pagarsinęs, kad dideliams įžanga baliun po 10c., o vaikams po 5c., o merginoms dykai.

Kaip ta svetainė stovi, tai klubas niekad vaikams įžangos jokios nedarė, o vyrams ir moteriškėms visados lygiai, arba visai nieko. O svetainėje, kada balius, su tikietu valia eiti visiems; o kurs negražiai apsieina, gauna išvyt lauk iš svetainės. Kas mušasi ant gatvių, tai ne klubo dalykas; tegul tą p. Tv. daboja. Jeigu su p. Tvaiminu merginos neina šokti ar pasivaikščioti, už tai klubas nekaltas, ir tegul p. Tvaiminas mus miesto merginų nei jaunuomenės nedergia, nes mes aiškiai ypatą pažįstam, nors po pseudonymu rašosi Tvaiminas. Kas teisybę rašo, tas pavardės tikrosios nesigėdi padėti. Taigi patariam p. Tvaiminui arba tikriau N...., neplepėti kas neteisybė. Tamsta manote, kad klubas duosis teršti Rašyk kas teisybė, būsi vyras garbės vertas; bet jei melagystės skelbsi, būsi paprašytas atsakomybėn. Šiuomi norime, kad p. Tvaiminas savo melagystes atitaisytų.

Ingalioti Lietuviu Ukėsų Klubo, 48 Green gatvės, Waterbury, Conn.

Matas Marčelynas,
Mikala Puceta.

LIKIMAS.

Kninga Tadą Mėšlungį išvedė iš smūklės. Kiek jis džiaugsmo turėjo pamatęs savo blogai praleisto gyvenimo išnarą! Kninga liko jo tėvu, motina, broliu, seserimi ir geriausiu draugu gyvenime.

Sumanė jis apsivest. Pradėjo vakarais lankytis pas Rumbjus ir susiėjo į pažintį su Monikute... Gražios jos akutės ir riebus kūnelis Tadą traukte traukė prie savęs... Jis visa širdimi atsidavė jai taip, kad net naktį sapnuodavo..

Ji katalikė. O čia Amerikoje taip menciuje bedievystė. Kada jis nueina pas Monikutę — ji nieko daugiau nešneka, kaip tik kuningėlis, bažnyčia, pamokslai, nuodomės ir maldos. Ir tą inkyrią tėmą ji mala jam į ausis su pasigėrėjimu — su didybe; jai mat rodosi, kad ji šneka apie prakilnius dalykus.

Tadas Mėšlungis nuo senai buvo Krepešių kasdieninis svečias. Čia ateidavo jis tankiai ir nuo širdies išsipasakodavo viską, kas tik kur jam tikdavosi. Vakar, kaip tik jis nuėjo. Krepešius tuojaus ir užsipuolė:

— Tadai, kur taip ilgai užtrukai, kad nei neateini?

— Aš, rodos, nesenai buvau.

— O jau tu, turbūt, turi kokią mėlynakę... Pirm tankiau ateidavai.

— Ne... Kam man ji?

— Tu nesigink!

— O kad ir taip, tai kas...

— Jau matyt ir ant akių.

Tadas linksmai nusišypsojo ir išgėrė stiklą vandenio. Paskui atsisėdo palei langą ir alkunę užsirėmęs žiūrėjo į gatvę.

— Nepapasakoji nei apie ją...

— Nedrįstu..

— O gal ir įmanomą užtikai?

— Būt nieko, bet fanatikė baisi.

— Tas nieko — gali perdirbt.

— Aš ir juk noriu, bet baugu ir užsimint.

— Ar mėgsta skaityt?

— Ne. Kelis sykius nusinešiau laikraštį — parodžiau, tai žiūri, kaip į šiaudų kūgį.

— Tai niekai!..

— Lietuvaitės juk visos da tebėra žioplos prie skaitymo.

Mėšlungis atsisegė balakono sagutę, išsiėmė poperosų dėžutę: davė vieną Krepešiui, kitą gi pats įsikando ir užsidėgę pradėjo pešt dūmus. Krepešius, papūtęs dūmą į augštą, prabilo:

— Aš ją perdirbčiau.

— Tai kaip jau?

— Tu turi dasivaryt iki tol, kad ji tave mylėtų labjau už viską ir tąsyk klausys..

— Nesuprantu. Juk ji mato daug tokių, kaip aš.

— Tu turi taip padaryt, kaip Jackus... Žiūrėk, paskui ji merga žliumbdama sekė...

Šiandien subatos vakaras, o kad Krepešius malonaus būdo ir draugiškas žmogus, tai pas jį ir daugiau svečių atėjo. Visi šnekėjo, ginčijosi apie politiką, o Tadas vargšas mastė apie ją net užsimerkęs.

Nedėlioje nuėjo ir išsivadino Monikutę važiuot į parką. Parke mergina ir pradėjo pasakot apie tai, kad kuningėlis gražų pamokslą sakė. kad gražiai choras giedojo.

— Et, Monikute! Tas man menkai teapeina..

— Kas taip?

— Kuningėlis, pamokslai ir giedojimai, tai vien tuštumai...

— Tu drįsti taip šnekėt!

— Monikute! Tu myli mane, ar ne?

— Juk jau žinai...

— Gerai. Tai aš tau pasakau, kad kuningėlis pamokslus sako todel, kad iš mulkių išviliot piningus.

— Gerai Rumbis sakė, kad Amerikoje yra tokių žmonių, kurie netiki į Dievą ir niekina kuningus. Tai tu ir turbūt tokis!?

— Beveik...

— Kad tai aš bučiau žinojusi!

— Tai ką būtum dariusi?

— Buč nei į akis neįsileidusi.

— Ar gi būtum galėjusi būt tokia beširdė?

— Kaip aš galiu mylėt tokį blogą žmogų?!

— Ar kaszin tokie žmonės blogi?...

— Mano net širdis purtosi!

Monikutės krūtinėje užsidegė kerštas. Ji tylėjo. Ejo jiedu tuomi keliu, ką tyso. kaip pilkas diržas palei vandenį. Ant vandens valtelėse irstėsi daug vaikinų su merginomis Atėjus netoli prieplaukos Tadas pažiūrėjo į savo mylimąją ir sukušdėjo:

— Gal važiuotume ant vandens?

Ji atkreipė į Tadą savo rūstų veidą, o kadangi tas šypsojosi. tai ir ji lyg nenorėdama susijuokė ir tarė:

— Galime pasivažinėt.

— Nebijai su netikėliu paskęst?..

— Dievas juk laukia pasitaisant.

— Bet aš nemanau pasitaisyt...

— Prispaus liga, ar kokia nelaimė ir šauksies prie Dievo.

— Tai, kad jo nėr...

Taip bešnekant jiedu priėjo prie liepto, kur buvo pririštos valtįs. Tadas pasamdė valtį ir mūsų porelė yrėsi tolyn. Dabar neturėjo laiko šnekėt apie tikėjimą — gėrėjosi vien gražumais. Ant kranto griežė muzika ir širdį žavėjančios melodijos supo-liuliavo jų sielos jausmus.

— Kai nuvažiuosime toli, ar duosi man bučkį?..

— Nepabučiosiu daugiau! Esu pikta.

— Jųs, Monikute, atsileisite— aš žinau...

— Aš negalju del tavęs išsižadėti savo dūšios!

Tadas valtį yrė ir yrė tolyn į platųjį vandenį Dabar jau jiedu buvo ant tiek atstu, kad ant kranto vaikščiojanti žmonės atrodė, kai žiogai. Pietų pusėje buvo iškilę debesis ir savo juodais kaurais skleidėsi aplink saulutę. Žaibas perbrėžė plonu brūkšniu debesį ir pasigirdo tolimas perkūno aidas.

— Važiuokime prie krašto — bus lietaus.

— Nueis į šalį — atsakė Tadas.

— Ateina visai priešais.

— Persižegnok!...— nusijuokė Tadas.

Sustojo yrties. Žiūrėjo jis į Monikutės plonas, rausvas lupukes ir šypsojosi.. Dabar patogiausis laikas būt gauti saldų bučkį, nes per tolumą ant kranto esanti publika neintėmys. Bučkyje jis jautė ką tai brangų... Tokis sujungimas jausmų liūdija tikrą atsidavimą vieno antram...

— Na, Monikute!...

Ji pažiūrėjo pikta, išmėtinėjančia mina ir lyg atlikdama kokią šventą priedermę save branginančio jausmo apimta priglaudė lūpas...

— Monikute! Man su jumis būtų linksma, kad ir nuskęsti...

— E tu, pliuškiau!

Vėjas pradėjo kilt — ant vandens pradėjo rastis bangos. Tadas pradėjo yrtis artyn krašto, bet vėjas kilo ir valtį stūmė atgal... Galų gale iškilo tokis viesulas, kad ant kranto medžius prilenkė net prie žemės, o vanduo pradėjo šėlt baisiai ir valtį mėtė, kai šipulį... Tadas su Monikute baisiai persigando. Bangų lašai aptaškė jų gražias drapanas ir kas minutė galėjo valtis pasinert... Jau Tadas paleido yrklus, apsikabino Monikutę ir sušuko:

— Dieve mumis išgelbėk!

— Juk sakei, kad Dievo nėr...

— Paikše! Tu manai, kad ir ant vandenio Dievo nėr!

Jiedu užsimerkė ir laikėsi susikabinę pusiau apmirę iš išgąsčio.. Vanduo juos nešė ir nešė tolyn. Lietus pradėjo lyt, perkūno aidas draskė oro griuvėsius. Mūsiškiai nežinojo. ar jie da gyvi, ar ne. Ant galo valtis nustojo judėt. Pramerkė akis. Krantas.. Vieta nežinoma, drapanos permerktos ir namų niekur nematyt. Žolė ir medžiai šlapi ir jau pradėjo temt...

— Jezus, Marija! Kur mes dabar esame?..

— Nebijok! Gyvi ant žemės nežūsim.

— Jau pražuvome! — verkė Monikutė.

Tadas valtį užvilko ant smėlio ir kelines pasiraitojęs, vedinas Monikutę per šlapjus aviečių krūmus ėjo į girią. Monikutė sustojo ir pasikaišė sijoną, kad nesudraskytų. Eina per girią ir nežino, kur sustos. Erčia. Užtiko seną, sudraskytą pernykščio šieno kūgį. Nuo čia Tadas jau neeina tolyn. Išsipešė skylę ir sulindo abudu.. Šalta... Tado dantįs barška, kai lenterįs. Monikutei gaila.. Ji apkabino, prisispaudė ir bučiavo jo lūpas... Sušilo ir užmigo..

Rytas.

Saulė žibančiais spinduliais apibėrė žemę. Giria ir žolynai da tebeturi vakarykščią rasą. Rasa glamonėja žalumynus—Tadas gi Monikutę spaudžia prie savęs... Niekas dabar jiems neužkenkia... Visai užmiršo net namus... Rodos, kad toje nežinomoje apylinkėje galėtų gyvent — būt abelna laimė.. Tadas išlindo iš kūgio, nusižiovavo ir tarė:

— Eisiu jieškot namų.

— Gėda man ir pareit.. — dejavo Monikutė.

Nuėję į pavandenį susirado valtį, persiyrė per vandenį ir sėdę į tramvajų parvažiavo namo. Rumbienė Monikutei, nors buvo svetima, bet visaip iškoliojo už trankymąsi nakčia... Monikutė perstatė dalyką, bet Rumbienė atsakė:

— Aš žinau mergų gudrumus...

— Ag Dieve!

Monikutė pradėjo verkt.

Rumbienė paleido kalbas... Iš Monikutės visi pradėjo juoktis... Tankiai ji savo kambaryje vilgė akis ašaromis.

Tadas, nors ir bedievis ir kitokį šliubą nenori imti, kaip tik civilišką — Monikutė jau sutinka, kad tik jis ją vestų. Tadas užganėdintas. Apsivedė. Atlikta.

Dabar jis jai pradėjo inkalbinėt bedievystę ir norėjo pripratint prie skaitymo. Tą jai brangiausį daiktą — Dievą išplėšė iš širdies, o skaitymą ji nepamėgo vistiek. Be Dievo ji liko amžina elgeta... Reiškia—netur visai nieko...

Po vestuvių da Tadas su sa žmona nebuvo svečiuose pas Krepešius. Na jie nuėjo. Čia buvo maloniai priimti ir vaišinami. Tadas duoda sau su kumščia į delną ir pasakoja Krepešienei... Tadienė gi žiūri ir nežino apie ką tęn eina... Ji priėjo prie Krepešiaus ir tarė:

— Na tamsta geriau žinai viską: pasakyk man, ar Dievas yra, ar ne?

— Ar jis yra, ar ne — mar vistiek — atsakė Krepešius.

— Bet man būt gerai žinot.

— Bereikalo tamsta klausi. Nerasi nei vieno žmogaus, kuris žinotų, ar Dievas yra ar ne.

— Tai mano žmogus mane prigavo: jis sakė, kad jis žinąs, kad Dievo nėr.

— Kuningai sako,—tęsė Krepešius, — kad Dievas yra, o svietiškieji aiškina, kad nėr, o kad kuningai iš pasakų apie Dievą valgo duoną, tai gal būt, kad jie todel ir inkalba.

— Bet jei būtų, kas bus, kai numirsiu?

— Blogiau nebus, kaip čia... Na šia — gerkim po taurę nuo žolių ir viskas.

Pasisvečiavę parėjo namo.

Gyvenimas slenka. Tadas parėjęs iš darbo vakare, atsisklaidžia laikraštį ir skaito.

— Tai tu man nuobodus su tuom skaitymu! Paliksi greit žlibas; kas tave vadžios; kas man duoną uždirbs?

— Aš nuo skaitymo netik žlibas nepaliksiu, bet da daugiau matysiu... Tie, kurie neskaito — akis turi, bet nieko nemato; jie vadinasi akli!..

— Žinai ką!?

— Na?

Ji paėmė iš rankų laikraštį, suglamžė, padėjo ant slapjo skobnio ir tarė:

— Kad tu nueitum alaus — aš taip noriu gert.

Tadas susiraukė, kai sūris ir atkartojo:

— Alaus!...

Ji priėjo iš užpakalio, apkabino kaklą, glostė jo šiurkščią barzdą ir kuščėjo:

— Nueik, nueik!

Na ir vyras paklausė.

Atėjo Jurgis Gurkšnis. Jis da sykį užfundino. Tas Tadienei patiko... Jurgis šnekus vaikinas. Jis pasakojo savo sapną, kaip pereitą naktį velniui pardavė ožką ir magaryčias gėrė. O jo tan-

kus, perverianti žvilgiai Tadienei širdį užkėrėjo... Ji manė sau apie tai, kad tai jis ateitų, kada jos vyro nėra namie... Alų pabaigus Jurgis tarė:

— Gal da kas parnešt nueitų?

— Nereik! — piktai atsakė Tadas.

Panedėlyje Jurgis pagiriojo ir negalėjo eit dirbt. Išsimiegojęs susirinko jis juodas apykakles ir nešė chiniečiui —Ly-Tung skalbt. Susitiko Tadienę.

— Nedirbi!? Kas tau?

— Sergu.. — atsakė Jurgis.

— Matyt...

— Baisiai galvą skauda.

— Persigėrei turbūt.

— Beveik. Subatoje trise išmaukėme dvi bačkutes.

— Eikim į vidų — pasakė Tadienė.

Susiėjo į vidų... Šnekėjosi apie viską. Paskui Tadienė paėmė bonką su trejonka ir dikčkę — ta su nudaužta koja, pripylė taurę degtinės.. Jurgis išmaukė, tyli ir žiūri Tadienei į akis... Žiūri šypsosi ir nieko nesako...

— Kad tai jųs būtumėt mergina!...

— Kas būtų? — ji atsiliepė.

— Pasakyčiau...

— Na, ką?

— Dabar sakyt negaliu...

— Kodel?

— Bijau — apskųsite mane savo vyrui...

— Nebijok!.. Viskas dings, kai į ugnį...

— Sakyč: atiduokit man savo širdį...

— Aš ir dabar...

— Ką?...

— Galiu...

Jis spaudė jos ranką... Ji paraudus ir akis nuleidus, tarsi mergina stovėdama prie pirmosios meilės vartų, pažengė prie jo... Jiedu susikabino ir sulipo į daiktą jų lūpos..

Nuo dabar Tadas savo namie negalėjo rast ramumo. Jo žmona pavirto į tokią inkyrią zirzynę, kad net ir miegodamas jis sapnavo milijonus bimbjančių vapsų.

Blogai...

Kada ateina Jurgis — jo žmona rami ir gražiai šneka. Tadas patėmijo, kad jo žmona akį pamerkė Jurgiui ir nusišypsojo... Tadui pasidarė tik šilta... Jurgiui išėjus jis norėjo apskelbti savo žmonai įspūdį ir apreikšti, kad ji pasitaisytų. Tačiaus jis apmąstė, kad ji vistiek neklausys; ji nesuprato augštumo priedermių geros ir prakilnios moteries. Todel jis suėjo vienas Jurgį ir pasakė:

— Paveržk tu nuo manęs pačią...

— Kam man jos reik! — atkirto Jurgis.

— Ko tu taip atsargus? Tu gali tą padaryt..

— Nesuprantu, ką tu nori?

— Paveržk! Aš nenoriu su ja gyvent...

— Kas man? Pamesk!

— Ne taip išeina. Ji kibs prie manes per teismą Supranti!?

— Tu šneki ištikro!?

— Ištikro. Tu išviliok į kitą miestą, pasilinksminsi, paliksi ir parvažiuosi...

— Man tas daug atseitų, o aš piningų neturiu.

Tadas davė Jurgiui piningų... Na ir Jurgis pavogęs išvežė jo žmoną. Išvežęs padėvėjo, kai pančeką, paliko ir išvažiavo...

Šliburis.

Gera nošvė.

— Mama, ar negalėtum užmokėti už mano vyrą šią skolą?

— O ne, mano brangi. Nenoriu kišties į jūsų reikalus.

Vietines Žinios.

— **Išeis juokų laikraštis.** Iš tikrų šaltinių sužinojome, kad neužilgo Brooklyne išeis mėnesinis juokų ir satyros laikraštis „Tarka'', kurį leisianti tam tikra akcijonierių bendrovė, pasivadinusi historišku vardu „Satyras''. Akcijos jau esą pardavinėjamos, kiekviena po $5. Laikraščiui jau viskas surengta, tik dar nepradėsią leisti, iki susirinks tam tikra suma piningų, kuri gvarantuotų ilgam laikui laikraščio ėjimą. Prenumerata būsianti metams $1, pavieni numeriai po 10 centų. Adresas šito juokų laikraščio šioks: „Tarka'', P. O. Box 895, New York City, N. Y.

— **Pabėgo Sinclairo pati.** Žinomo rašytojo Upton Sinclair, autoriaus „Raisto'' pabėgo pati. Kadangi jisai anarchistas ir socialistas, todel neikiek nei nenuliūdęs, — esą tegul sau jieško laisvės. Jo pačią išviliojęs poetas Kemp, iš Kansas.

— **Unijų reikaluose.** Pereitą savaitę buvo išvažiavęs į Bostoną lietuvių siuvėjų organizatorius, p. Augūnas. Sugrįžes papasakojo, jogs tenai lietuviai siuvėjai labai silpnai unijoje stovi. Iš pereitų metų didelės suorganizuotos unijos bepaliko tik arti 20 narių, ir tarpe tų pačių dar iškilo byla delei užgrėbimo per viršininkus piningų.

— **Oras.** Paskutinėmis dienomis oras visai atvėso. Mažai žmonių bevažiuoja į pamarius maudyties.

— **Jaunavedžiams žinotina.** Miesto bjūras, kur išduoda apsivedimo laisnius, kietai įsakė, kad visi jaunavedžiai atėję del laisnių į bjūrą, nerūkytų, nečiulptų tabako ir garsiai nekrykštautų porelės. Už peržengimą to, nevien negaus laisnių, bet dar bus nubausti. Merginoms įsakyta nusiskleisti nuo burnos sietkas, laiku ėmimo prisiegos.

— **Krasos taupomoji banka** Long Island City atsidarys nuo 1-mos ateinančio mėnesio.

— **Iškosėjo vinį.** Vieno Corono priemiesčio gyventojo, G. Heeren, paėmė ligonbūtin berniuką, kuris buvo manoma nebeilgai išgyvęsiąs nuo džiovos Po kelių dienų daktarai su X-spinduliais surado, jogei vaikas turi krūtinėje įstrigusią vynį. Trys operacijos buvo padaryta, ir vis nebuvo pasekmės. Štai vieną dieną berniokas ėmė kniupsčias ant lovos kosėti ir iškosėjo ilgoką vynį. Dabar jau baigia gyt. Vynis buvo nuryta aštuoni metai atgal.

— **Manhattan hotelis,** garsi Coney Island pajurio vieta, neužilgo eis ant pardavimo išaukciono. Ant tos vietos būsią išstatyta gyvenamieji namai.

— **Gaudo kates.** Paskutiniu laiku draugija apsergėjimo gyvulių įnyko gaudyti miesto kates, kurios badmiriauja ir šunų yra draskomos. Per savaitę sugaudyta 866 katės ir vagonais išvežtos į draugijos bjūrą. Kur jas dės, nežinia.

— **Atpigo bulvės** Long Island apylinkėse labai atpigo bulvės. Bušelį parduoda po 75 centus. Farmeriai neturį mat kur išvežt, nes visur gerai jos paaugo. Tačiaus sakoma, jog neužilgo vėl pabrangs. Mat dabar pats bulvekasis. Patartina ir lietuviams, kurie turi kur pasidėt, kad prisipirktų, pakol pigu, ant žiemos. Tuomi per žiem gali sučėdyti iki $20.

— **Jauni padegikai.** Bedford Ave. stoties detektivai suėmė tris vaikinus: Joną Toleiką, 106 N. 8-tos, Antaną Gabricį 210 Bedford ave. ir Kazį Baltauską iš ten-pat. Juos skundžia, jog keliūs sykius padegę misingo fabriką ant 232 Kent ave., kur kiekvieną sykį pirma apvogdavo fabriką, paskui padegdavo. Juos visus uždarė kalėjiman be kaucijos.

— **Baudžia peštukus.** Coney Island magistratas Hylan pereitą savaitę inkišo kalėjiman 80 jaunų peštukų, kuriuos aną nedėlią suėmę ant karų ir elevatorių už kėlimą triukšmo ir stumdymą pasažierių. Vieni gavo po tris dienas sunkių darbų, kiti po dvi. Buvo suimta apie 100. Kurie prašėsi, kad jiems reikią penėti šeimynos, iš tų paėmė po $2 bausmės ir paleido. Antrąsyk sugautus bausią smarkiau.

— **Priešais čarterį.** New Yorkui ir visos šitos srities miestams yra daromas naujas čarteris, kurio autorium yra majoras Gaynor. Čarterio tekstas jau atspausdintas ir sukėlė dideles diskusijas. Visuomenė tą čarterį labai aštriai kritikuoja, kad perdaug būsią duota valios miesto viršininkams.

— **Streiklaužis sudaužė karą.** Ant Wythe ave. ir Hewes str. Franklin ave karas įvažiavo į vežimą ir sudaužė vagoną, prieg tam pavojingai sužeidė čia-pat važiavusį vieną inspektorių, kurie dabar ant streikuojančių karų važinėja, sergėdami, kad streiklaužiai nevogtų nikelių. Tą nelaimę pamatęs, streiklaužis motormanas duok Dieve kojas ir pabėgo.

— **Apsivedimo laisnius** išiėmė Vincas Savickas nuo 225 Bedford ave. su Jieva Žemaityčia iš tenpat.

— **Prie būsinčio S. L. A. seimo.** Pereitos petnyčios vakare visų vietinių, taipgi East New Yorko S. L. A. kuopų atstovų atsibuvo susirinkimas. Pradėta triūsties apie surengimą ateinančio S. L. A. seimo, kuris atsibus ateinančią vasarą Brooklyne.

— **Sveikatos lekcijos parkuose.** Miesto sveikatos bjūras surengia šį rudenį visą eilę lekcijų, kurios bus skaitomos parkuose. Lietuviams arčiausi lekcija bus Greenpoint parke, Driggs ave ir N 12-tos, rugsėjo 7 d.

— **„Darbo diena''.** Ateinančią subatą pripuola civiliška šventė „Labor day''.

— **Kova su šunims ir katėms.** Gyvulių apsaugos draugija pradėjo gaudyt palaidus šunis ir kates. Pastaruoju laiku nužūdyta išviso 113,186 tų palaidų gyvulių.

NAUJI RAŠTAI.

Švedų Liaudies Švietimas. S. Orlovskij. Du briežiniai: Prelegentai ir kningos Švedijos kaime. Švedų augštesnėji liaudies mokykla kaime. Vertė iš rusiškos K. Puida Spauda ir lėšos „Vienybės Lietuvninkų''. Brooklyn, N. Y. 1911. Pusl. 64. Kaina 25 centai.

Miškas vis smarkiau degė... Skitalec'o piešinys. Vertimas iš rusų kalbos Spauda ir lėšos „Vienybės Lietuvninkų''. Brooklyn, N. Y. 1911. Pusl. 32. Kaina 15 centų.

Pasikalbėjimai apie dangų ir žemę. Su daugeliu paveikslų. Vertė iš svetimų kalbų P. A. (Antras išleidimas). Spauda ir lėšos „Vienybės Lietuvninkų'', Brooklyn, N. Y. 1911. Pusl. 84. Kaina 25 centai.

Meilės karštligė. Mintįs ir prilyginimai apie dabartinį supratimą meilės. Vertė iš rusiškos J. Stropus. Išleido J. Stropus, 30 W. Broadway, So. Boston, Mass. 1911. Pusl. 51. Kaina 20c.

Kodel kai-kam iš burnos negardžiai atsiduoda? ir Nereikia kūdikių vystyti! „Sveikata'' N7, „L. U.'' priedas. Pusl. 8.

Išėjo: „Laisvoji Mintis'' N18, „Teisybė'' N5, „Pasiuntinys'' N7, „Vadovas'' N36.

Krasos dėlei.

Senas Kūdikis: Vaizdelius gavome. Tačiaus vargiai sunaudosime. Juose aprašyta labai paprasti apsireiškimai; apie jaunuomenės padaromas klaidas apsivedant arba apsiviliant su merginų meile, taip jau sena pasaka, kad ji nieko nei stebina nei interesuoja. Ypač dar jei tas būna aprašyta ne visai gabja rašytojo plunksna.

M. Stakėnui, Dr. Zimontui, Vincui, Alksniniui, Juriui: Gavome. Ačiu.

S. Jankauskui: Kitą raštelį, delei vietos trukumo, palikom į kitą numerį. Apskelbimą indėsim.

P. K. Cleveland: 1) „Guostis'' ir „skųstis'' abu tiedu žodžiu šiek-tiek kitoniška turi prasmę. Guodžiasi žmogus ant savo skriaudos, kada ji nežinoma arba mažai žinoma, kieno ji padaryta. Skundžiasi gi ant skriaudos tada, kada tikrai žinoma kas ją padarė ir kaipir pirštu nurodo į skriaudiką, vadinas jį paskundžia. Prie to, kas guodžiasi, tas tikisi, kad jį suramįs, o kas skundžiasi — tikisi, kad pašaliniai ar įstatymai už jį atkeršys skriaudikui. Taip va, teismui galima ant skriaudėjo pasiskųsti, bet neišpuola prieš teismą guosties, nes jis nesuramįs. 2) „Guodotinas'' — pas mus užleido vietą „gerbjamajam''. Vienok jis turi savo reikšmę ir galimas vartoti, kada męs norime žmogų inbranginti arba nelaimėje esant išsireiškiame jam savo norą juomi besirūpinti.

KO REIKIA VENGTI NUĖJUS Į TETRĄ.

Nesidėt didelę skrybelę, nekalbėtis vaidinimo laiku, nekramtyti gumos (chew gum). Taipgi nevalgyti obuolių, neigi riešutus krimsti. Neužsisėsti ant kito drapanų. Neplotie su delnais delto, kad tavo draugas ar draugė ploja. Nekrėskie šposų į teatrą nuėjęs, ypatingai nesurėk: „Ugnis''. Neplokie su rankomis, jeigu muvi pirštines. Nekalbinkie tų, kurie dalyvauja perstatyme (aktorių). Nekalbinkie savo draugo, sėdinčio penktoje eilėje nuo tavęs. Atėjęs į svetainę neužsėsk vietos, kuri nėra tavo, — palauk, kol bus parodyta. Nemosuok su ranka į savo draugą, sėdinti antrame krašte. Nemįslykie, kad į teatrą atėjus, tai galima pliaukšti, kas tik ant seilės užeina. Niekad neik į teatrą persivalgęs ar persigėręs. Nemįslykie labai didžiai apie save delto, kad tavo sėdynė brangesnė. Nesibijokie nusijuokti garsiai, jeigu ištikro yra kas juokinga. **A. Kamblaitis.**

Tev. Mylėt. Draug. reikaluose.

ATSAKYMAI.

M. Paloniui: Tamistos atsišaukimą vardan Apšvietimo Brolių draugystės, kaslink Kudirkos raštų, perdaviau centro sekretoriui, kurs peržiūrėjęs kningose duos Jums paaiškinimą, laišku. Gal kame klaida pasidariusi yra.

Lietuvos Sūnui: Tamistos rūgojimo, kad Kudirkos raštus gavote ne apdarytus, vieton apdarytų, organan nepatogu leisti, nes Tamsta ne pasirašote tikruoju vardu, bet pseudonymu. Teisybės jieškant reikia parodyti, kas jos jieško.

T. Gražuliui: Kad Tamsta pirmiaus priklausėte į kuopą, o vėliaus likotės pavieniu nariu, tad, be abejonės, Kudirkos raštai Tamistai buvo pasiųsta į kuopą ir tenai jie randasi. Pasiteirauki-

Gali išgelbeti gyvasti.....

Viduriniai skausmai, slėgimas, diegliai, tankus ir skystas viduriavimas, virškinimo sugedimas — yra paprastais apsireiškimais dabartinėje metų dalyje. Tame yra pavojus, bet pagelba yra lengva, jeigu turi po ranka.

Severos Gyduoles nuo Greitosios

Palengvėjimas, intekmė ir sveikata greitai atsiranda po jo vartojimui. Atidėjimas gali reikšti tiek, kiek mirtis.

Parsiduoda pas Aptiekorius. Kaina 25c. ir 50c.

Kada Skilvis Reikalauja Pagelbos

APIE TAI LIUDIJA SEKANTI APSIREIŠKIMAI:

apetitas yra silpnas ar visai jo neturi,
virszkinimas sugedes,
skausta galva, riemuo, atsirugimas
jauti skausmus ir duszluma

Tokiame atsitikime yra reikalingas

Severos Skilvinis Kartumas

Yra tai kartu Gyduole ir Budas nuo sudrut'mo
Sugražina apetitą
Sudrutina skilvi
Pagelbsti virškinimui ir valgio inemimui.

Visados iszeis ant sveikatos ir priduos jega.

Kaina $1.00

Parsiduoda aptiekose beveik VISUR.

Reikalauk, kad tau duotų tiktai Severos Gyduoles ir pasakyk „Ne'', jeigu pirklys stengtųsi tau įduoti ką-kitą. Ištikimi gydymo patarimai per laišką kiekvienam DOVANAI.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

te pas tos kuopos valdybą, o jei jie knygų neatiduos, tad kreipkitės prie centro sekretoriaus.

T. M. D. Redaktorius,
V. S. Jokubynas.

ŠPIKUČIAI.

Pas daktarą Chicagoje.

Daktaras:— Kas ponui yra?

Pacientas:— Esmi ligonis, popas daktare! Sopa man, bala žin kas, širdies apylinkėje... Ot, čia, čia...

Dakt.:— Ar gerai, pons, miegi?

Pac.:— Taip, pons daktare!

Dakt.:— Ar apetitą, pons turi?

Pac.:— Turiu, pons daktare!

Dakt.:— Humorą, pons, turi?

Pac.:— Turiu, pons daktare!

Dakt.:— O penkius dolerius, pons, turi?

Pac.:— Turiu, pons daktare!

Dakt.:— Nu, tai duok juos, pons, ir eikie sau po šimts pypkių!... **A. M—kas.**

Mokslainėje.

Profesorius:— Prie kokios rųšies žvėrių priklauso žmogus?

Mokinys:— Prie bezdžionių, pons profes-sor-riau!

Prof.:— Gerai! Bet, kaip gali būti, kad žmogus neturėdamas uodegos, galėtų priklausyti prie bezdžionių rųšies, — kadangi visos net bezdžionės turi uodegas?

Mok.:— Nieko ypatingo, pons prof-fes-sor-riau; pirmasis žmogus turėjo šunį, kuriam nedavė nieko ėsti. Šuo badu marintas sugalvojo puikiausį sumanymą, — kadangi jo viešpats buvo užimtas darbu ir nežinojo, kas jo užpakalyje dedasi, šuva nejučiomis ėmė ir nukando jam uodegą; taigi nuo to laiko žmonės visados gemsta be uodegos. **A. M—kas.**

Konkursinis
Geografijos Vadovelis
Skiriamas Lietuvos Mokyklai. Su paveikslais ir spalvuotais žemlapiais. Pirmutinis su žemlapiais Geografijos vadovėlis, norinčiam pažinti Geografiją butinai reikalingas.

Kaina 75c.
Apdaryta $1.00.
J. J. Paukštis & Co.
120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Rugpjūčio 8 d. šių metų persiskyrė su šiuo svietu **Marė Rutkauskienė**, po tėvais — M. Pulkauskiutė, 27 metų amžiaus. Dideliame gailestyj ir nuliūdime velionė paliko vyrą ir savo dvi dukreles; vyresniąją 6-tų metų, o jaunesniąją 3-čių. Velionė pribuvo į šią šalį 1904 m. Pačjo iš Suvalkų rėdybos, Mariajampolės valsčiaus, Patvengliškių kaimo. Giminės ar pažįstami norėdami plačiau žinoti apie velionę krepkitės šiuo adresu:

V. Rutkauskas,
549 W. Barre str., Baltimore, Md.

13-tas METINIS BALIUS!

Draugystės Šv. Izidoriaus Broliškos pagelbos, kuris atsibus 2 d. Rugsėjo (Sep.) 1911 m. Muller Bronx Casino salėje, 2994—2998 ant trečios ave., netoli 154-tos Street, New York City Bronx. Prasidės 8-tą val. vakare. Inžanga į salę vyrams 25c. moterims dykai. Extra pasidėjimas drapanų 10c. moterims ir vyrams. Širdingai užprašome visus atsilankyti. **Komitetas.**

9-tas METINIS OUTINGAS!

su žaislais (gemiais) parenkia Lietuvių Gymnastikos Klubas. Atsibus Nedėlioj, 3 d. Rugsėjo (Sep.), 1911 m. Prasidės 2 val. po pietų. Glendale Schutzen Parke Inžanga vyrams $1.00, moterims 25c. Gėrimas parke dovanai. Šokiai prasidės 2-rą val. po pietų; Base ball game prasidės 2:30 val.; bėgtynės (Races) prasidės 4 val. po pietų. 4 ypatos gaus dovanas piningais. 2 dovanos vyrams, 2 moterims; 1 dovana (praizas) vyrams 3 dol., 2—2 dol. 1 dovana merginoms 2 dol., 2—1 dol. Guodotini lietuviai ir lietuvaitės, širdingai užkviečiame iš visos apylinkės: Brooklyno, Maspetho ir kitų miestų.

Pasarga: Karai iš Williamsburgo Bushwick Ave., iš South Brooklyno Myrtle Ave., iš Greenpoint Union ave. karais vižiuoti iki Ridgewood ir persėsti ant Myrtle Ave. karų.

KETVIRTAS METINIS OUTINGAS!

Parengtas per Lithuanian American Citizens Club, kuris atsibus 3 d. Rugsėjo, Cypress Hills Parke, prasidės 2 val. po pietų; kviečiame visus kuoskaitlingiausiai atsilankyti, o būsit užganėdinti. Įžanga vyrams $1.00, moterims 50c. Kviečia komitetas

Pasarga: Važiuojant į parką imk by karą, kuris daveža iki Ridgewood, o iš tenai persimainyk ant Wyckoff ave. karo, kuris davežė iki pat parkui.

EMIGRANTŲ ŠELPIMO KOMITETO ADRESAI:

S. Jankauskas,
350 Newark str., Hoboken, N. J.
Pagelb. S. Zaliaucka. 243 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
Prot. sekr. J. A. Kavaliauckas, 120 Grand st., Brooklyn, N. Y.
Fin. sekr. J. Jukelis, 915 Clinton st. Hoboken, N. J.
Išd. V. Daunoras, 229 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y
Sekr. J. A. Kavaliauckas.

Pajieškojimai.

Pajieškau savo draugo Marcijono Mato, kuris paeina iš Kauno gub. Šiaulių pav., Papilės valsčiaus. iš Pavinėų. 12 metų kaip Amerikoje, turiu svarbų reikalą. Todel kas į pažįsta ar žino, kur jisai randasi, maloniai pranešti ant šio antrašo:

F. Doveika,
Box 302, Riverton, Ill.

Pajieškau savo švogerio Jurgio Enkausko, kuris paeina iš Vilniaus gub., Trakų pav., Jiezno valsčiaus, Trečionių kaimo. Pirmiaus gyveno Cambridgeport, Mass. Turiu labai svarbų reikalą. Jisai pats ar kas kitas meldžiu atsišaukti šiuom antrašu:

W. Marcinkeviče,
9 Jefferson str., Cambrindgeport, Mass

Pajieškau savo pusbrolio Kazimiero Yakačio, paeina Kauno gubernijos, Skiersemunės parapijos, Naukaimių kaimo. Penki metai kai Amerikoje, girdėjau kad jis gyvena Brooklyne, N. Y. Turiu labai svarbų reikalą, todel kas žino apie jį arba jis pats teisitės pranešti šiuom antrašu:

Kazimieras Yuška,
219 W. 4-th str., So. Boston, Mass.

Pajieškau savo brolio Kazimiero Danilevičiaus, Alšininkų kaimo, Trakų pav., Vilniaus gub. 3 metai atgal gyveno New York City, ir ketino važiuoti į Vakarų (West) valstijas, o dabar nežinau kur jisai gyvena. Jei kas apie jį žino, tai malonės duoti žinią ant šio adreso:

Ignas Danilevičia,
P. O. Box 184, Larksville, Pa.
(35)

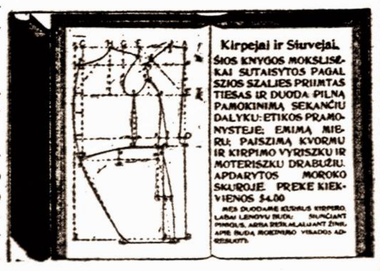

Joseph Topilis & Co.
195 Norman ave., Brooklyn, N. Y.

Teisingiausia
Lietuviszka Agentura

PARDUODU LAIVAKORTES ant geriausių ir greičiausių Laivų, keletviai visados bus užganėdintais.

SIUNČIU PINIGUS į visas dalis svieto kuo-greičiausiai ir pagal pinigų kursą. (Stoviu po kaucija $30.000.)

Teipgi Pinigus priimu kurie nori pasidėt dėl apsaugojimo ir ant kiekvieno pareikalavimo juos sugrąžinu.

PIRMOS KLIASOS HOTELIS, Skaniausi ir sveikiausi visoki gėrimai, per tai visados svečių pilna, kiekviena draugiškai ir maloniai visados pavaišina.

P. J. CHMIELIAUSKAS,
177 E. Main St. PLYMOUTH, PA.
(Bell Phone 8—R)

Gera Proga!

Geras laikraštis tai žmogaus ištikimas draugas. Norėdami tatai, kad daugiausiai žmonių draugautų su gerais laikraščiais, pranešame visuomenei, jog nuo Naujų Metų galima įgyti du geru laikraščiu už prieinamą kainą:

Visiems, kas užsirašys *tiesiog* pas mus "Laisvąją Mintį" ir prisiųs mums $3.00, siuntinėsime par ištisus metus "LAISVĄJĄ MINTĮ" ir kaipo priedą "VIENYBĘ LIETUVNINKŲ"

ir gi par metus, kuriedu laikraščiu, atskirai užsirašant, apsieina $4.00. Sunku susilaukti geresnės progos, o kadangi ir šita neilgai tebus, tad pasiskubinkite!

Adresas:
"LAISVOJI MINTIS"
1401 N. Main Ave.,
Scranton, Pa

Pirmasis Lietuvių DIENRAŠTIS Amerikoje

Dienraštis turės pasirodyt pirm NAUJŲ METŲ kaip tik bus suspėta ineiti į naujus "KATALIKO" NAMUS

Be skaitlingo visuomenės pritarimo nebus galima tas darbas pradėti.

Kas nori Dienraščio tegu tuojaus atsiliepia laišku

Vertėtų tat visiems Amerikos lietuviams tas sumanymas remti Lietuviams juk reikia turėti kasdien po ranka žinių skelbėjas ir kelrodis. Pirmiau dienraštį leisti neleido nekurios aplinkybės, o nudien tas pergalėti galima.

Kas nori dienraščio tegu pritaria laišku.

J. M. TANANEVICZE
3244 S. Morgan St., Chicago, Ill.

DIDELIS SUSIRŪPINIMAS.

Kiekvienas minties intempimas, susirūpinimas, baimė, išgąstis, tūžba, protiškas nusidirbimas labai tankiai sugadina, iš tvarkos išstumia vidurius ir virškinamuosius organus. Reikalingas tam tikras jiems maistas. Vartotina Trinerio American Elixir of Bitter Wine. Jis stimuliuoja virškinamus organus, tai yra organus, kurie perdirba reikalingą mūsų organizmui maistą taip, kad jis būtų atsakomas. Jis išvalo kūną nuo visokių nebereikalingų medegų, gydo vidurių užkietėjimą ir visas jo nemalones pasekmes, kaip antai, galvos ir strėnų skaudėjimus, neuralgiją, geltligę, daugelį moteriškų ligų, pilvo ir žarnų ligas, nerviškumą ir įvairias kraujo ir odos ligas. Pataiso apetitą ir sustiprina visą kūną. Visose aptiekose. Jos Triner, 1333 — 1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

Pirmutinė žingeidi knyga.

Tie kurie nori gauti šitą knygą, turi pasirūpinti gauti du nauju skaitytoju, kurie užsirašys ant čielų metų „Vienybę Lietuvninkų". Taigi tas, kuris gaus du nauju skaitytoju ir prisiųs mums $4.00 (Money Order'riu ar apdraustame (registruotame) laiške aplaikys dovanai viršminėtą knygą — „Jubilėjinį Vien. Liet. numerį"—kurioje telpa 62 paveikslai mūsų įžymių rašytojų ir veikėjų; 58 straipsniai įvairio turinio — apysakos, eilės ir kt. Ta knyga yra pirmutinė savo rūšies lietuvių literaturoje, ir todėl gali būti žingeidi kiekvienam. Tačiaus, jeigu kartais nepasisektų gauti du nauju skaitytoju, tai prisiųskite mums 50 centų 2-centėmis markėmis ir gausite šią knygą. Laukiame užsakymų.

Su pagarba
J. J. Paukštis & Co.,
120 Grand st.,
Brooklyn, N. Y.

ATSISAUKIMAS Į DRAUGYSČIŲ RAŠTININKUS.

Visų draugysčių raštininkai teiksitės prisiųsti savo antrašus emigracijos sekretoriui šiuom antrašu:

J. A. Kavaliauskas,
120 Grand str., Brooklyn, N. Y.
(88)

Į SKAITYTOJUS.

Gerbiamijei „Vien. Liet." skaitytojai, kurių prenumerata yra išsibaigus, ir kuriems išsiuntinėtos paraginimo kortelės, malonėkit atnaujinti prenumeratą, nes kitaip būsime priversti sulaikyti siuntinėję laikraštį.- Permainydami adresą paduokit pirma senajį adresą, o paskui naująjį, ir tokiu būdu bus išvengiama klaidos siuntinėjime laikraščio. Permainydami adresą parašykite aiškiai — vardą, pavardę, numerį, gatvės vardą, miesto vardą ir valstijos.

Su pagarba
„V. Liet." Administracija.

TIK ANT TRUMPO LAIKO!

Šiuomi pranešame visuomenei, kad tie, kurie da neturite historiško „Vien. Lietuvninkų" Jubilėjinio numerio", idant pasiskubintumėt, nes su šiuo mėnesiu užbaigiame siuntinėjimą. Prisiųskite 10c. markemis ir gausite „Jub. numerį", kurį galėsite pasiųsti į Lietuvą savo giminėms. arba savo draugams. Kreipkitės šiuomi adresu:

J. J. Paukštis & Co.,
120 Grand st. Brooklyn NY.

Telephonas: 3254—T—Market.
Daktaras Jonas J. Kaškiaučius
Gydo vyrų, moterių ir valkų ligas, pagelbsti prie gimdymo.
VALANDOS: Nuo 9—12 ryt. nuo 6—8 vak.
88 Jefferson Str. prie Ferry Str. NEWARK, N. J.

Daktaras Tiesu, Julian Czupka
Advokatas ir Notary Public.
Ofisas: 3 N. Main Street, Wilkes-Barre, Pa. kasdien.
188 So. Washington Ave. Scranton, Pa.
Panedėliais ir Ketv. nuo 6—7 vak.
Užsiimu provomis Wilkes-Barre ir Scranton. Teipgi pas skvairas paliudijimus (doviernastis) išrupinu Rosijoj ir Lietuvoj.

FRANAS KUPSTAS
užlaiko puikiausią Hotelį, skanus alus, gardi arielkėlė, visoki vynai, porteris ir kvepenti cigarai. Lietuviai nepamirškit savo tautietį.
63 W. Union & Maple St., NANTICOKE, PA.
(35)

B. HORAK
191 17-th Str. So. Brooklyn, N. Y.
DIPLIOMUOTA
AKUSZERKA
Su daug metinia praktika ligonbučiuose New York. Priima palages pas save namuose ir eina kitur, prekė vidutinė. Patarimai dykai. Persikėlė iš 691 4-tos ave. po nu. 191 17-th str. čia netoli 4-tos ave. So. Brooklyn, N. Y.

Telephone 2427 Greenpoint.
„Vienybe Lietuvninku"
SENIAUSIS LIETUVIU LAIKRAŠTIS AMERIKOJE.
Inkurtas 1886 m.

„Vienybė Lietuvninkų" seniausis iš visų kitų lietuviškų laikraščių, radikališkai, pirmeiviškai ir bepartyviškai vedamas, pertai plačiai lietuvių skaitomas ir turįs geriausį pasisekimą, „Vien. Lietuvninkų" obalsis—teisybę į akis. „Vien. Liet." paduoda naujausias ir svarbiausias žinias, kas „Vien Lietuvninkų" skaito, tas išsilavina supratime ir doroje, kaip iš geriausio humaniškumo mokslainės.

„Vienybę Lietuvninkų" skaito ne vien darbininkai, bet ir inteligentai: daktarai, advokatai, kunigai ir biznieriai, nes joje kiekvienas randa reikalingiausias žinias ir tą, ko žmogaus protas pirmeiviškame laikraštiyje ieško. Norintiems matyti „Vien. Lietuv." siunčiame vieną numerį dovanai.

„Vienybė Lietuvninkų" išeina kas Sereda jau nuo 1886 m.

Amerikoje prekiuoja metams $2.00, pusei m. $1.00. Užsieniuose metams $3.00, pusei m. $1.50.

Užsirašant „Vienybę Lietuvninkų" reikia ir pinigus sykiu prisiųsti. Pinigus geriausia siųsti per „Money Orderį" arba registruotame laiške. Permainant adresą, reikia paduoti ir senąjį.

DIDŽIAUSIA IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA AGENTURA

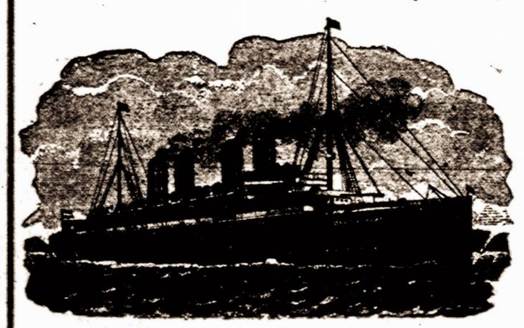

Parduoda Laivakortes

in visas svieto dalis ir išmaino užrubežinius pinigus pagal kursą.

Padaro aktus rejentalnus su Konsulio paliudijimu.

Parduodame tikietus ant geležinkeliu Amerikoje in pietines ir vakarines valstijas.

Didžiausia krautuve visokiu knygu, kokios tik yra išeję iš po spaudos, kaip svietiškos, teip maldu knygos. Žodynu, rankvedžiu ir Bibliju. Visoki spaudos dalykai atliekami, kokius tik kas reikalauja.

J. J. Pauksztis ir K. Brazys,
120-124 Grand Street, BROOKLYN, N. Y.

ANT SUDŽIOS

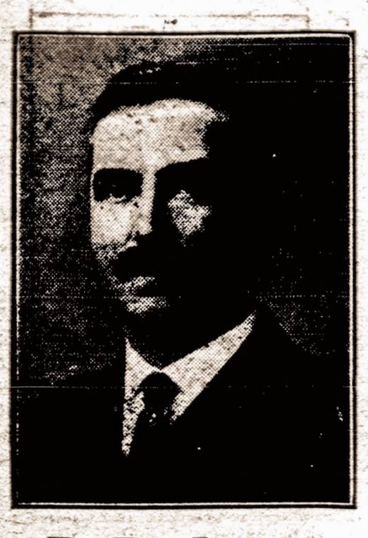

B. R. Jones

IŠ WILKES-BARRE, PA.
ant Luzernes Counto.
Piliečiai balsuokit rinkimo dienoje
30 Rugsėjo 1911 m.

W. Alfred Valentine

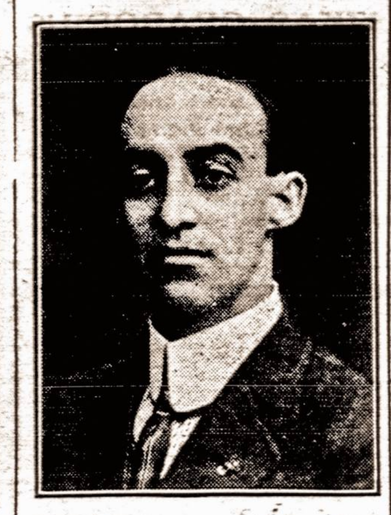

Tapo paskirtas per Sudą (Courat)

PROKURATORIUM

(District Attorney)
ANT DALIES LAIKO.
Dabar storavojasi, idant taptų apr-inktas ant viso termino.

Meldžia lietuvių piliečių balsuot dienoje rinkimų.

Nominacijos 30 Rugsėjo.

«VIENYBĖS LIETUVNINKŲ AGENTAI

BALTIMORE MD.
J. Luis, 521 W. Baltimore str.,
J. Zebrauckas, 112 Green str.

BROOKLYN, N. Y.
T. Jarmala, 217 Berry str.
J. Ambraziejus, 120 Grand str.
P. Pilėnas, 120 Grand st.,
A. J. Jankauckas, 6b Hudson ave.

BOSTON, MASS.
Julijonas Bukantis, 23 Prospect st.

BRIGHTON, MASS.
F. S. Šimanskis, 32 Lincoln st.,

BENLD, ILL.
J. J. Guzevičia, Box 155.

BRIDGEPORT, CONN.
Fr M. Vitkauskas, 355 S. Main st.

CAMBRIDGEPORT, MASS.
P. Bartkevičius, 877 Cambridge st.

CHICAGO, ILL.
P. M. Kaitis, 1607 Ashland ave.
J. Ilgaudas, 1613 So. Halsted st.,
K. Sitavičius, K. s.
349 Kensington ave.,
M.K. Wilkewica, 3225 So. Halsted st.
M. J. Damijonaitis, 3253 S. Halsted st.

SO. CHICAGO, ILL.
S. Kvietkauckas, 8745 Escanoba ave.,

CLINTON, IND.
J. Skinderis, B. F. D. No 1 Box 35 A.

EASTON, PA.
Feliks Raulynaitis, Box 196.
A. J. Neris, Box 195.

ELIZABETH, N. J.
Dem. Boczkus, 211 --th str.

GRAND RAPIDS, MICH,
J. Garnupis, 653 N. Front str.
Z. Urbanavičius, 264 Hamilton str.
Jonas Brazaitis, 581 Broadway,

HARRISON, N. J.
J. A. Benish, 107 John st.,

HOLYOKE, MASS.
K. P. Šimkonis 7 Columbia st.,

KENOSHA, WIS.
M. K. Petrauskas, 415 Middle st.,

LAWRENCE, MASS.
A. Ramanauskas, 99½ Oak str.

LEWISTON, ME.
K. Vilaniškis, Box 36.

MONTELLO, MASS.
B. P. Mišk nis, Box 124.

NEWARK, N. J.
V. Ambrazevičia, 178 Ferry str.

NEW BRITAIN, CONN.
V. Alksninis, 52 Grave str.
J. Mažeika, 27 Comerton st.,

NEW YORK CITY.
J. M. Danielius, 211 W. 12-th str.

PITTSBURG, PA.
J. G. Miliauckas,
% Union Saving Bank

PHILADELPHIA, PA.
J. L. Grušas, 3179 Salmon st.,
A. Bernotas 509 So. 4-th St.

PATERSON, N. J.
A. Varaškevičius, 70 Lafayette str.

RUMFORD, ME.
J. A. Kalvelis, 222 Pine str.

ROCHESTER, N. Y.
A. S. Šmigelskas, 31 Weyl st.,
P. Petronis, 9 Gorham st.,

So. MANCHESTER, CONN.
A. Zokaitis, 30 School st.,

SCRANTON, PA.
J. Petrikis, 1514 Rose Ave.
George Baltrūnas, 1823 N. Main ave.

SO. BOSTON, MASS.
N. Gendrolius, 224 Athens str.
J.J. Stropus, 30 W. Broadway.
K. Jurgeliūnas, 233 Broadway.

WATERBURY, CONN.
K. Ch. Kažemekas, 785 Bank st.,
A. J. Povilaika, 804 Bank str.
M. Alyta, 1235 Bank str.
J. Žemantauskas, 789 Bank st.,

WORCESTER, MASS.
M. Paltanavičia, 15 Millbury str.
Jos J. Kalakauckas, 121 Green str.

Wm. Kasperavičius,
Box 53 North sta. Providece, N. J.

M. A. Kirtiklis,
69 Danforth str., Portland, Me.

PIRMAS LIETUVISZKAS
Fotografistas ir Maliorius
VISOKIU FOTOGRAFIJU

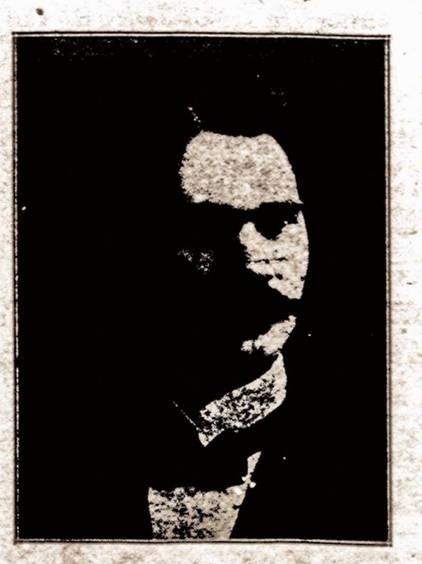

Darbą atlieku puikiai ir pigiai. Taipgi išmokinu nutraukti ir padirbti fotografijas, pirma mokestis tik 5 dol. Ateikit ir atsiveskit savo draugą arba draugę ir nutrauksi jo ar jos fotografiją pats, ir į 24 valandas bus atliktas pirmos kliasos darbas.

G. BENSON

328 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Mūsų aptiekorius yra lietuvis

FRANAS URBONAS

Visi, kurie jieškote sveikatos, galite ją apturet.
Musu aptiekoriaus

vaistai (liekarstos) ir gera roda parodys tikrą kelią in sveikatą : : : : :

SU PAGARBA FRANAS URBONAS
151 Metropolitan Ave. (cor. Berry st.) BROOKLYN, N. Y.

Telephone 1881

Nik. P. Zelwis,
LIETUVISZKAS GRABORIUS
Išbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius.
Karietos laidotuvėms, veseilioms ir krikštynoms.
Ofisas ir gyvenimas:
1034 Bank Street, Waterbury, Conn.
Lietuviai, kreipkitės reikale.

Gera proga!

Geras laikraštis, tai žmogaus ištikimas draugas. Norėdami tatai, kad daugiausiai žmonių draugautų su gerais laikraščiais, pranešame visuomenei, jog nuo Naujų Metų galima igyti du geru laikčiu už prieinamą kainą.

Visiems, kas užsirašys tiesiog pas mus „Vienybę Lietuvninkų" ir prisiųs $3 00 siuntinėsime per ištisus metus „Vienybę Lietuvninkų ir kaipo priedą „Laisvąją Mintį" ir gi per metus kuriedu laikraš $4.00. Sunku susilaukti geresnės progos, o kadangi ir šita neilgai tebus, tad pasiskubinkite!

Adresuokite:
J. J. Paukštis & Co.
120—124 Grand str.,
Brooklyn, N. Y.

BE PEILIO IR PAVOJINGU OPERACIJU.

RUPTURA } Greitai
Iszgydoma } Tikrai
VYRŲ, MOTERŲ, KUDIKIŲ. Visiškai

DIRŽAS PRAŠALINTAS ANT VISADA

Užtikrintas išgydymas nuo rupturos (abiejų lyčių) seniems ar jauniems, nežiurint kaip seniai ji yra, nenaudojant peilio.

Dr. O'Malley naujas gydymo budas be jokio pavojaus. Nė pjovimo, nė skaudėjimo, nė operacijos. Nė sutrukdymo nuo užsiėmimų. Nereikia diržo kada išgydytas.

Užganėdinimas užtikrintas. Garbingos padėkavonės nuo garbingų žmonių.

Skaityk šią padėkavonę:

Prižiurėtojas ant Pennsylvania Geležinkelio kalba sergantiems: Ką jis sako:

Gavau rupturą prieš dešimtį metų puldamas. Išleidau šimtus dolerių ir išmėginau visokius diržus, bet nebuvo pagelbos kol nemėginau Dr. O'Malley Rupturos gydymo budo ir džiaugsmingai sakau kenčiantiems, jog pirmą nuo kentėjimų paliuosavimą pajutau keliolika savaičių atgal kaip aš pirmą syk atsišaukiau pas daktarą O'Malley.

Jonas W. Bousum, Berwick, Pa.
Prižiurėtojas Penn. Geležinkelio.
(Selinsgrove Div.)

Atsišauk arba reikalauk mano knygutės apie rupturos gydymą; prisiunčiama dovanai už 2 cent. pačtinį ženklelį.

Dr. Alex P. O'Malley
158 So. Washington st. WilkesBarre, Pa.
Kur rašoma ir kalbama lietuvįškai.

Pigiausios kainos — Didziausia apsauga $100.000.00

Skaitykite atydžiai! Nesiduokite apgaudinėt triukšmingiems ir melagingiems Agentų apgarsinimams. Jeigu kuris sako jogei kame nors Jus užtikrina, paklauskite apgaviko, kuomi užtikrina ir kur jo gvarancija? Atsakomasis Agentas ir bankierius sudeda gvaranciją į Valstijos kasą. Pirm negu pavesite savo pinigus taupinimui arba pasiuntimui Tėvynėn, pasiteiraukite kaip ir kuomi užtikrina Jusų sunkiai uždirbta skatiką. Sudėjan Valstijos kason Šimtą tukstančių dolerių kaipo užtikrinimą Jums. Įsiteminkite, jogei netikrojo bankieriaus reik lenktis. Jųsų patarnavimams yra senas datyrusis Agentas, kuris: Siunčia 50 rub. už $26.15, 100 rub. už $51.90, 500 rub. už 259.40, 1000 rub. už $518.00. Parduoda laivakortes į Eurodą ir į Amerika. Padaro kontraktus ir įgaliojimus (daviernastis) visą tą atlieka pigiai atsakančiai ir greitai. Reikalaukite pinigų kurso ir laivakorčių kainų. Atsakinėju greitai, o patarimai dykai.

HENRY J. SCHNITZER
141 Washington st. NEW YORK.

Pigiausios kainos — Didziausia apsauga $100.000.00

Feeling "Fit" Every Day

Influenzos arba irmedies užpuolimai naktimis arba kosulys ir diegimai jūsų raumenyse iš nusidirbimo, nepaguldys jus, jeigu turėsit

Dr. Richter'io Pain-Expellerį

savo namuose ir tuojaus imsite vartot. 25c. ir 50c. aptiekose. Sergėkis pamėgdžiotų vaistų-

F. AD. RICHTER & CO., 215 Pearl Street, New York
Richter'io Congo Pillės yra geros nuo vidurių sukietėjimo. 25c. ir 50c.

Tel. 2884 Greenpoint.
PUIKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS
pas PETRA A. DRAUGELI.
Skanus alus, gardi arielka, elius, visokis vynas, kvepenti cigarai, ir puikus užkandžiai. Salė dėl mitingų ir veselių. Nepamirškit šios atsakančiausios vietos, o busit užganėdinti.
78 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y.
Palei Wythe Ave.

Telephone 854 W. Williamsburgh.
Williamsburgh BATHS.
E. APRIL, Savininkas.
Rusiškos ir Turkiškos

PIRTYS
274 South First Street,
(tarpe Havemeyer street ir Marcy Ave.)
BROOKLYN, N. Y.
Moterims kiekvieną utarninką.

Telephone 2762 Greenpoint.
Daktaras Brandšteinas
Turėjęs praktiką Europoje 18 metų, dabar Brooklyne, N. Y., atidarė ofisą.
103 So. 2-nd Str., kampas Berry Str.
Gydo paujausiu budu ligas vyrų, moterų ir kudikių. Specialistas prie ligų chroniškų (įsisenėjusių).
Valandos priėmimo ligonių: Iš ryto nuo 9 iki 10; vakare nuo 6 iki 10.

SKAITYK, O ŽINOSI VISKĄ.

Pranešu visiems lietuviams ir savo kostumeriams, kad aš perkėliau savo krautuvę į Chicago, Ill., kurioj galit gaut: laikrodžių, laikrodėlių, lenciugėlių, visokių žiedų, spilkų, kolčikų, kompasų, kryžiukų. Puikiausių armonikų, skripkų, klernetų, trūbų, koncertinų ir daugybę visokių muzikališkų instrumentų. Gerų britvų, visokio skyriaus drukuojamų mašinukių, albumų fotografijoms, guminių litarų. Monų knygų, istoriškų ir malda-knygių. Gražių popierų gromatoms rašyti su puikiausiais apskaitymais ir dainomis, su drukuotais aplinkui konvertais, tuziną už 25c, 5 tuz. $1.00, perkupčiams 1000 už $6.00. Jaigu kas neturite mano katalogą, rašyk šiądien: prisiųsdami už 5c markę, o apturėsi mano Didelį Katalogą Dykai su 1000 naudingų visokių daiktų. Aš užtikrinu, kad mano tavoras pirmos kliasos, o prekės pigesnės kaip kitur. Perkupčiai gali gauti pirkt tavorą daug pigiau kaip kitur. Kviečiu visus lietuvius ir lietuvaites su orderiais ir visokiais pirkiniais kreiptis pas savo tautietį

M. K. Wilkewich,
3225 So. Halsted St. Dept. V. Chicago, Ill.

BENNETT TYPEWRITER. Preke $18.00

Bennett Typewrite yra tai naujausio išradimo drukuojama mašina ir drukuoja teip greitai ir puikiai, kaip ir brangiausios masinos. Ji yra su universališkais raktais, teip kaip mažinos už $100.00, arba ir brangesnės. Ant tos mašinos galima drukuoti 80 žodžių į minutą. Padaryta iš labai tvirto plieno. Tik ši viena drukuojama mašinėlė atrametuojasi nuo kaspino.

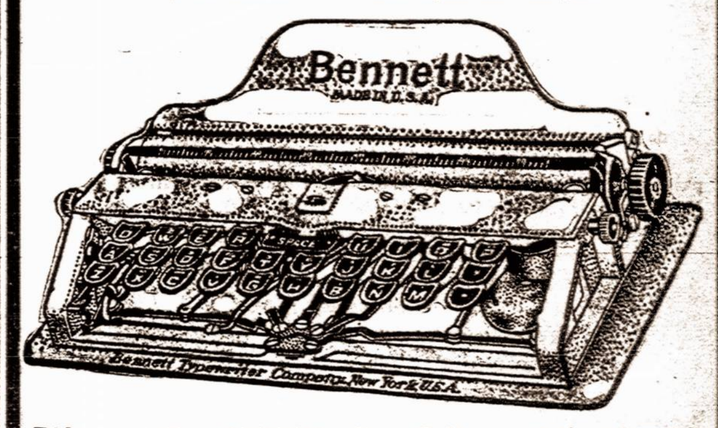

Didumas mašinos 2×5×10 colių. Galima vartoti popierą 8 ir pusės colių platumo. Turi 84 litaras ir ženklus. Volelis su litaromis mainosi ir tokiu budu ant jos galima drukuoti visokeriopose kalbose. Susideda iš 180 atskirų dalių, sveria 3 ir pusę svaro. Sudėta į labai puikią skrynelę ir ją galima nešiotis rankoje, arba kišeniuje. Ji yra netiktai naudinga, bet ir reikalinga kiekvienai ypatai, o už tokią prekę, tai kaip dykai.

J. J. Pauksztis & Co.,
120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Klausyk Gero Patarimo

Mokek sau o nekitam randą.

Tas išmintingas ir laimingas, kuris nusiperka žemės sklypelį, tokį kokį išgali New Yorke. New York City skubiai eina visoki pagerinimai, kaip va: tiltai, toneliai (po miestu geležinkeliai), subway ir kiti visoki įtaisymai dėl palengvinimo žmonėms ir pagerinimo miesto. Per tai čia žmonės ir puolasi pirkti ŽEMĖS ŠMOTĄ prie krašto miesto, ba už 3 ar 5 metų tojižemė ar stuba pasilieka jau mieste ir tokiu budu toji žemė pasilieka 7-nis ar 15-ką kartų brangesnė negu perkant kaštavo. Kita vigada, už 5 centus veža 35 myles, kad ir toli parsieina važiuot, bet ima mažai laiko tik 2 minutas trukis bėga 1 mylę po žeme. Todėl New York City per pereitus 10 metų žmonių pasididino ant 1031368. Visi žino, kad New York City yra daugiausia turčių, o daugiausia prasigyveno iš žemės pradėdami su $50, o mųs lietuviai sudeda pinigus į žydų bankas ir anie už sudėtus jų pinigus perka žemę, stato stubas ir nuo tų pačių lietuvių ima randą už jas. Sunku rasti tokią banką, kad neturėtų žemės New York City, tai kodėl lietuviai patys sau neapverčia tuos pinigus nupirkimui sklypą žemės alia paveda bankom save išnaudot. ŠTAI MĘS PARDUODAM EAST NEW YORK'E Lotus, Stubas ir Namus, namai su puikiausiom įtaisom, sklepai simentuoti, ant pirmų lubų kukne ir 3 kambariai, ant antrų 4 kambariai ir maudyklė, zvanai ir šėpos drapanoms pasidėti, žodžiu sakant viskas puikiai įrengta, parsiduoda tik už $3.500 įmokant keletą šimtų ant pradžių, o paskui po biskį, beveik su randa galima išmokėt. Taip-pat ir LOTUS parduodam nuo $450 iki $750, prie pat krašto miesto, nuo Eleveiterio tik 3 Blokai. Čia raudasi visoki bizniai, mokyklos, hospitolės ir t. t. Nuo mųs žemę pirkdami įmoką už Lotą $10%, o paskui po 750 kas mėnesis, o jeigu sirgtum ir nedirbtum, precento nereik mokėt už pasilikusią sumą. Visu pakraščiu mųs žemės Jamaica Bay yra rengiama prieplauka (dokai) per 10 mylių ir jau per Kongresą Washington D. C. 10 d. Vasario 1910 yra užtvirtinti planai ir paskirta 70 milijonų nuo Suvienytų Valstijų ir 40 milijonų New York City. Tai-gi galima tikėtis, kad ši vieta ateis į didelį brangumą.

Kreipkitės asabiškai arba per laiškus pas mųs reprezentantus: V. J. Šlekys „Darb. Vilties" išleistojas 119 E. Centre st. ir J. A. Žemaitis (Vargoninkas) Shenandoah, Pa.

J. G. Alenskas, 80 Gearent Lane, Wilkes-Barre, Pa.
M. Valentinavičia, Auditorium Bldg. Scranton, Pa.

MARTUS REALTY CO.
120-4 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telephone 2427 Greenpoint.

THE AMERICAN Prekė $7.00
Labai puiki mašina drukavojimui laiškų.

Šita mašina puikiai drukuoja, labai aiškus drukas ir dručiai padaryta, visa jos sistema gražiai sutaisyta. Ji parsiduoda po $10 dol., bet dabar ant trumpo laiko atpiginta tik už 7 dol. Skrinelė 2 dol.

Kam reikalinga tankiai kilnotis, tai geriausia pirkti mašiną su skrynele, kurią pasiėmęs į ranką kaip čemodanėlį, gali neštis kur nori.

Patí skrynelė $2.00
O maš na.. .... $7.00

Dabar yra gera proga šitą maziną pigiai nusipirkti.

J. J. PAUKŠTIS & CO.
120-124 Grand Str. Brooklyn, N. Y.

Telephonas: Greenpoint 8.
Daktaras
A. Szlupiute-Jankauckiene.
Gydo visokias ligas moterų, vaikų, vyrų ir lanko prie palagų.
VALANDOS: Nuo 12—2 po piet, nuo 7—8 vakare.
265 Berry St., prie Grand St.,
BROOKLYN, N. Y.

Teisinga krautuvė, nes tikras lietuvis užlaiko.

Malonųs viengenčiai: turiu sau už garbę pranešti jums, kad turiu krautuvę ir užlaikau daugybę tavoro. Pas mane galima gauti naujausios mados laikrodėlių, žiedų.

Kryželių, armonikų, skripkų ir visokių muzikališkų instrumentų. Gerų britvų visokio skyriaus, drukuojamų mašinukių, albumų fotografijoms, istoriškų ir maldakningių, visokių gražių poperų gromatoms rašyti su puikiais pasiskaitymais ir dainomis, su drukuotais aplinkui konvertais; tuzinas už 25c., 5 tuz. už $1.00. Perkučiams 1.000 už $6.00. Magiškos kazyros, su kurioms galima į trumpą laiką išlošti daug pinigų—$3.00. Tai jei katrie norite mano naujo, didelio kataliogo, prisiųskite už 2c. stampą ir aplaikysit, kuriame telpa daugybė naudingų daiktų.

Malonėkite kreipkitis su šiokiais pirkiniais ant šio adrereso:

W. Waidelis,
112 Grand str., Brooklyn, N. Y.

TELEPHONE 1295 GREEPOINT.

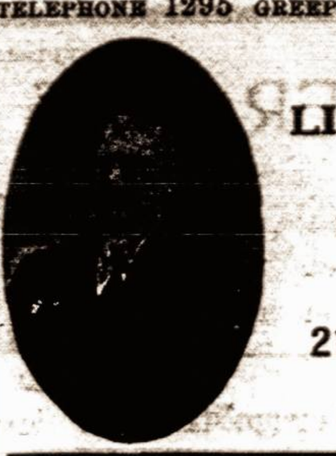

P. BUTKUS
LIETUVISZKAS GRABORIUS
(UNDERTAKER)
Išbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius.
Karietos laidotuvėms, veseilioms ir krikštynoms.
Mano gyvenimo Ofiisas atidaras
DIENĄ IR NAKTĮ.
213½ Berry Str. Brooklyn, N. Y
Branch Office: 48 Hudson Ave.
LIETUVIAI KREIPKITĖS REIKALE PAS LIETUVĮ.

New Telephone 1070 R.
Vienatinis ir Geriausis Fotografistas.
Jos. Shukis
20 East Market st. Wilkes-Barre, Pa.

Zmijecznikas yra tikrasis

Tėmyk! Tiktai Groblewskio

Geriausias Linimentas arba PAIN EXPELLERIS ant svieto nuo visokių galvos skaudėjimų, KAULŲ, PERŠALIMO, REUMATIZMO, STRĖNŲ SOPĖS, SAUSGĖLŲ, KAKLO, GALVOS SUKIMO ir DIEGLIŲ.

Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pasigelbėti, neješkok rodos pas kokius nemokintus žydelius ar kryžiokus savo priepuoly, bet kreipkis arba tiesiai parašyk pas savo locną vientautį, reikalaudamas tikrų, grynų ir gydančių vaistų — pas

ALBERTĄ G. GROBLEVSKĮ,
Plymouth, Pa.

garsų dirbėją „Lenkiškų ir Lietuviškų gyduolių", o persitikrinsi, kad neišskleisi veltui ir ant apgavysčių savo sunkiai uždirbto cento.

Turime gyduoles nuo visokių ligų, kokios tiktai randasi ant svieto, teip dėl senų žmonių, kaip dėl kudikių, vyrų ir moter .

„Lenkiškai-Lietuviški" vaistai jau tukstančius padarė sveikais — išgydys ir Tave!

Ypatingai SLAPTAS ligas gydome ir gilioje slaptoje užlaikome, kaip kunigas išpažintį.

Dėlto jeigu trokšti tikros gydytojaus pagelbos, aprašyk savo negerovę, aiškiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant atsakymo laiškui, o niekuomet to nesigailėsi. Adresas:

Albertas G. Groblevskis
Cor. Elm and Main Sts.
Plymouth, Pa.

Bischoff's Banking House
287 Broadway Kampas Reade Gatvės
New York N. Y. Telefonas: Worth 2822

Kas reikalauja teisingo patarnavimo ir nori kad jo reikalai butų greitai atlikti, tegu atsišaukia į

Seniausį Bankinį Namą. Uždėtą 1848 m.
(Stovinti po Rėdiška Kancija $100.000).

Pinigus siunčiame į Krajų kuo greičiausiai. Pinigus visų kraštų išmainome pagal kursą. Pinigus priimame ant procento ir išduodame ant pareikalavimo. Šipkortes parduodame ant geriausių garlaivių visų Linijų į ir iš Krajaus už pigiausią kainą. Pašportus dėl keliaujančių į Krajų parupiname nereikalaudami jokių popierų. Daviernastis padarome pigiai ir visas kitas rejentališkas popieras su paliudijimu Konsulio. Atjieškojimą dalių atliekame kuoteisingiausiai.

Atidaryta: kas dieną iki 6 vakare.
Subatoje iki 8 val. vakare. Nedėlioje nuo 10 iki 12 val. ryte.

— ADVOKATAS —
VIKTORAS E. GARCAS
45 Broadway, New York, N. Y.

Išveda pasekmingiausiai visas Kriminališkas ir Privatiškas Provas visuosia Amerikos ir Rusijos suduosia. Jei jumi atsitinka kokia nelaimė (sužeidžia) pasiklauskite pirma mano rodos. Išduodu visokias Rajantališkas popieras Daviernastis ir t. t. Su PALIUDIJIMU KONSULIO. Kas-negali asabiškai atsilankyti, tegul atsišaukia per laišką ant sekančio adreso:

VIKTOR E. GARTZ
(Advokatas)
45 Broadway, New York, N. Y.

Rusiszkai Amerikoniszka Linija. Vienatinė be persėdimo Linija tarpe Amerikos ir Rusijos.

8½ dienų in Roterdamą	11½ dienų in Liepojų
III klasa $29.	III klasa $30.
II ,, 45.	II ,, 47.
I ,, 52.	I ,, 62.

Laivai iš New Yorko: Birma Gegužio 13, Kursk Geg. 27, Lithuania Bir. 10.
Dėl smulkesnių žinių kreipkitės in mųsų agentus ir centrališką kontorą.
A. E. JOHNSON & CO. General Passenger Agents.
27 BROADWAY NEW YORK CITY, N. Y.

GERIAUSIA UŽEIGA LIETUVIAMS
— pas —
JonaKulboka
SKANUS ALUS, GARDI ARIELKA, VISOKI VYNAI,
— KVEPIANTI CIGARAI. —
74 Grand st., Brooklyn, N. Y.
(kampas Wythe ave.)

Dr. Ignotas Stankus
Bell Telephone, Dickinson 3757 w
Vienatinis tikras daktaras-lietuvis Philadelphijoi

įrengė ligonbutį ir klyniką su laboratorija Philadelphijos mieste. Tame pačiame name įrengė savo locną aptieką, kurioje randasi naujo išradimo geriausi vaistai

PASARGA: Mano ligonbutyje ir klinikoj turiu po savo priežiura svetimtaučiu daktarus specijalistus pagelbai prie operacijų ir pavojingų ligų. Pas mane visi ligoniai išsigydo ir pasilieka sveiki. Vaistus siunčiu ir į kitus šteitus ir į visas šalis.

Šitas paveikslas parodo, kaip Dr. Ig. Stankus su pagelba elektros šviesos (X—ray) permato visą žmogaus kuną ir atrauda pavojingas ligas.

Gydau Visokias Ligas.

Su sena ir nauja metoda su chemiškais ir medicinos gyduolėmis, su vandeniu (hydrotherapy), kraujo skystimu (serotherapy), su mokslu psychologijos (psychotherapy), kaip tai žodžiais, nurodymu, atkreipimu atydos ir tt. Gydau su elektra (electrotherapy), X—ray (šviesa, permatanti visą kuną žmogaus), greita elektra (hyfrequency) Galvana elektra, Paradejaus elektra ir kitomis suvienytomis elektromis. Darydamas operacijas išgydau visokias organiškas ligas, kurių negalima išgydyti vaistais ir kitais prietaisais.

Turiu įsitaisęs savo locnas elktra gydymo mašinas.

Visi sreganti kreipkitės prie daktaro STANKAUS asabiškai arba laišku, o busite užganėdinti nes jis gydo pasekmingiausiai visokes ligas ir daro visokes operacijas savo locnam ligonbutyje. Daktarišką rodą su teisingais patarimais duoda DYKAI, — ypatiškai par telefona ir par laiškus beskirtumo kaip toli gyvenat; Amerikoje, Kanadoje, Anglijoje ir kitose šalise svieto.

DR. IGNATIUS STANKUS
1220 So. Broad St., Philadelphia, Pa.
Valandos ofico: Nuo 9 iki 12, nuo 2 iki 4 p. p. ir nuo 6 iki 8 vakare.
Nedėldieniais nuo 1 iki 4 po pietų.

Nepamirškit
Tautiško Namo!
Erta, daili salė mitingams, veselijoms, tea rams ir baliams. Gardi degtinė, šviežias alus, kvėpią cigarai, skanųs užkandžiai ir nakvinė.
TAI LIETUVIŲ UŽEIGA.
Razutis & Dixon
101-103 Grand st., Brooklyn, N. Y.
Telephone 1470 Greenpoint.

Atidžiai visu Lietuviu
LAIKAU PUIKŲ SALIUNĄ
Skanus alus, gardi arielka, Havanos cigarai. Teipogi puiki salė mitingams veseilioms ir šiaip visokiems susirinkimams. Salė 212 Berry Str.
Reikale kreipkitės prie mųs, o busite užganėdinti konogeriausiai.
JUOZAS JURKEVIČIUS
112 N. 3rd st., Brooklyn, N. Y.

PRIETELIAI LIETUVIAI,
12 dideliu ir 12 mažu,

H. B. ROSENSON,
817-819 Grand St., BROOKLYN, N. Y.
Telephone, 1162 W'msburgh

LAIMINGOS DIENOS.

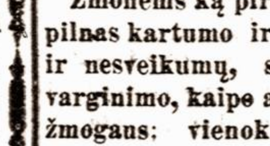

Tik tas yra geriausias prietelis kuris pagelbsti nelaimėje ir ligoje.

Žmonėms ką pirmiau gyvenimas buvo pilnas kartumo ir kankinę, dėlei ligos ir nesveikumų, silpnybių ir skausmų vargimimo, kaipo aršiausio neprietelius žmogaus: vienok kaip Philadelphijos MEDIKAL KLINIKOS, daktaras padavė tikrą prietelišką ranką ir gerų liekarstų pagelbą, tad tuojaus apturėjo savo gerą sveikatą ir vėl pastojo išgydytiems LAIMINGOS DIENOS.

KAD PHILA. MED. KLINIKA, išgydo greit, gerai, teisingai, ligos neatsinaujina ir daugiaus išgydo kaip kiti daktarai; tad nepasigyrimai kaip kiti patys save augština, o negali darodyti, kad ką nors išgydė; vienok PHILA. M. KLINIKĄ žmonės giria. Štai iš daugybės padėkavonių pačių išgydytų nuo sunkių ligų liudijimas:

KĄ RAŠO:

Širdingai dėkavoju ir tegul Jums Dievas atnagradija, kad Jųs kiekvieną sergantį taip išgydytumet kaip mane.

Mano liga, kuri pirmiaus kankino, tad jau visi skaudėjimai prapuolė; ar tai lytus ar pagada dabar visada jaučiuosi sveikas ir nieko neskauda. Gerai valgau, taip, kad kiti pavydi man, tokios geros sveikatos. Vardas Philadelphijos Med. Kliniko tegul pagarsėja po visą Ameriką.

Su guodone
W. Zbronskis, 140 Boldeier St. Muskegon, Mich.

Asz Julijonas Adomaitis, duodu žinoti, kad esu sveikas ir padėkavoju už geras liekarstas ir, kad taip greit mane išgydėte. Dabar ištariu širdingą ačiu ir nereikalauju daugiau gydytis.

Mr. Julius Adams.
1237 Buttonwood Str.,
Philadelphia, Pa.

GUODOTINI TAMISTOS: Parašau aš dėkavodamas PHILA. M. KLINIKAI už sugrąžinimą man sveikatos. Kaip tik pabaigiau gert liekarstas ir išgijau. Dabar jančiuosi sveikas ant visko. Dėkavoju už rodą ir geras liekarstas, kad taip greit mane išgydė. Todėl atvirai dėkavoju, kad serganti žinotu kur reik kreiptis, kad apturėt gerą sveikatą. Toki daktarai visada yra verti pagyrimo ir guodonės. Su tikra guodone,

Barnasius Grudinskas, Port Henry, N. Y.

THE PHILADELPHIA MEDICAL CLINIC, patíes gubernatorians legalizuota. Kaip daugelį, teip ir tave gali išgydyt nuo: skaudėjimo sanoriuos, gėlimą kauluose, pečiuose, šonuose, kojose, rankose ir kitur. Nusilpnėjimą, sėklos nubėgimą nuo saužagystės, nerųų ir kraujo ligas, inkstų, kepenų, sunkaus kvėpavimo ir kosulio, širdies, galvos skaudėjimo, blogus sapnus ir visokias užsikrečiamas slaptas ligas, teip ir moterių visokias ligas ir kurios tik užpuola ant žmogaus nelaimės ir varginimo. Pribuk asabiškai, jei toli gyveni, aprašyk ligą lietuviškai, apturėsi tikrą prietelišką rodą DOVANAI. Nors kiti neišgydė, neatbok, nes šitas tikras KLINIKAS, kad apsiima tai ir pagelbės, nuo šviežiai ir seniau užpuolusių ligų. BUS LAIMINGOS DIENOS.

Visada rašyk ar atėik, ne kitur bet ant šito tikro Kliniko adreso:

The Philadelphia Medical Clinic
1117 Walnut St. Philadelphia, Pa.
Valandos: kasdien nuo 10 iki 4 po piet.
Nedėlioj nuo 10 iki 3 po pietų,
o utarninke ir pėtnyčioj nuo 6 iki 8 v. vakare.

DIDŽIAUSIA LIETUVIŠKA ORGANIZACIJA S. L. A.

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje susideda iš 250 kuopų, turi 10,000 sąnarių, New Yorke savo namus vertės $40,000.00. Išleidinėja savaitinį laikraštį „Tėvynę", savo ižde turi grynais piningais suviršį $25,000.00. Apšvietos reikalams ir kitokiems labdaringiems tikslams išmoka šimtus dolerių, kas metas. Todėl geistina, kad Susivienijimas turėtų bent 100,000 sąnarių, tuomet tokia organizacija galėtų atlikti mums ir mūsų tautai milžiniškus darbus. Jeigu S. L. A. kuopos rastųsi kiekvienoje Amerikos vietelėje, kur tik yra burelis brolių, lietuvių ir kad visi suaugę butų jo sąnariais, kaipo pasekme to, našlės ir našlaičiai ir nusenę, po mirusiam sąnariui gautų 600 ar 1000 dol., tai pamąstyk, kiek apsunkinimų, kokius dabar nuolatos lietuviai nukenčia, galima būtų išvengti, kiek našlaičių būtų išgelbėta lietuvystei, kurie dėl prievartos pakliuva į rankas kitataučių ir žuva kaipo lietuviai! Kiek piningų mūsų visuomenė tada galėtų apversti visokiems naudingiems tautos reikalams!

Šituos klausimus reikalaujame rimtai apsvarstyti. Pasvarstyk gerbiamas skaitytojau valandėlę, kaip daug gero gali būti padaroma organizacijos tokios, kaip Susivienijimas Lietuvių Amerikoje.

Inmokėti piningai į šitą organizaciją (S. L. A.), buva pilnai užtikrinami atgavimui atgal sunkiose gyvenimo valandose ir dar daug sykių didesnį, negu tapo įmokėta.

Susiv. L. A. išmoka mirusio nario pašelpgaviui taip: $150.00, — $300.00, — $600.00 ir — $1000.00. Yra keturi skyriai apsaugos pagal virš paminėtas sumas.

Visokios blankos, konstitucija ir mokesčių kningelė gaunama dovanai pas Susivienijimo sekretorių: A. B. Strimaitį, 307 W. 30th st., New York City. Jeigu tavo miestelyje dar nėra S. L. A. kuopos, o nori tapti šios organizacijos sąnariu, tai rašyk klausdadamas išlygų ir konstitucijos pas sekretorių viršpažymėtu adresu, arba pas prezidentą: F. Živatkauską, 110 W. Market st., Scranton, Pa.

TĖVYNĖS MYLĖTOJŲ DRAUGYSTĖS

CENTRO VALDYBOS ADRESAI:

Pirmininkas: V. Daukšys, 1425 N. 28-th str., Philadelphia, Pa.
Jo pagelbininkas: J. Kazakevičius, 103 N. Main str., Pittston, Pa.
Raštininkas: J. Žemantauckas, 789 Bank str., Waterbury, Conn.
Kasierius: A. J. Povilaika, 804 Bank st., Waterbury, Conn.
Kningininkas: J. Simanavičius, 331 Barnes str., Plymouth, Pa.
Literatiškas komitetas: J. Laukis, 3001 Farrd str., Chicago, Ill., V. S. Jokubynas, 425 Lincoln str., Rockford, Ill., J. Gabrys, 11 rue Sommerard, Paris, France.

THE LACKAWANNA

Parankiausei geležinkelei Europon keliaujantiems. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškųjų laivų. Nebrangiai perdavinėja bagažą ir perveža pasažierius.

The Road of Anthracite
(Kietųjų auglinių kelias).

Trumpiausis kelias į Buffalo.
Tiesiai į Scrantoną ir Anglių Sritį.
Tarpe New Yorko ir Buffalo penki traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, Chicago ir Vakarų keturi traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, St. Louis ir Pietvakarių, kasdien.
Tarpe visų vietinių Punktų nuolatinis ir parankus susinešimas.
Artymesnių informacijų apie kainas, traukinių begiojimą, etc., kreipkitės pas savo vietinį agentą arba rašykite pas:

Lackawanna Railroad

George A. Cullen,
General Passenger Agent,
90 West Street, N. Y.

PUIKUS HOTELIS
Andriaus Milišausko
Visada šaltas alus, skani arielka, elius, porteris, visoki vynai ir kvepianti cigarai.
Lietuviai vietiniai ir atvažiavę iš kitur, nepamirškit šios puikios vietos.
16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa.
Priešai Central Dypą

MOKINKIMĖS PATYS
Gramatika angliškos kalbos mokintis be mokintojo (apdaryta) $1.00.
Vaikų Draugas arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be mokintojo 15 c.
Naujas Budas mokintis rašyti be mokintojo..... .... 10 c.
Aritmetika mokinimuisi rokundų su paveikslais (apdaryta)...... 35 c.
Pinigus siųskit per Money Order šiuo adresu
P. Mikolainis,
Box 62. New York City.

VIENATINIS LIETUVIS
kuris užsiima perkraustymu rakandų („fornišių") ir duoda karietas ant veselijų, krikštynų ir šermenų. Todel lietuviai kreipkitės reikale pas savąjį:
126 Grand st., Brooklyn, N. Y.
Su pagarba
Juozas Žitkus.

(92)

Jonas S. Lopatto
Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvys advokatas pabaigęs Pennsylvanijos Universitetą), užsiima varymu provų visuose teismuose.
Offisas rumuose 47-48-49 Bennet Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE, PENN'A.

Office Phone	Peoples 37
,,	Bell 47
Residence	Peoples 1100

Antanas Stašauckas.
Labai puikioje vietoje saliunas, užlaikau skaniausius gėrimus ir kvepiančius cigarus. Lietuviai, nepamirškite atsilankyti pas savo vientautį.
No. 2 Cor. Nesbitt ir B.
EAST PLYMOUTH, PA.

New Phone 4023-2. Lock Box 48.
CHAS. ADAMS.
Laikau agenturą, parduodu šifkortes ant geriausių linijų ir greičiausių laivų ir siunčiu pinigus į visas vieto dalis, saugiai, greitai ir pagal tos dienos kursą. Prieg tam laikau HOTELĮ.
Chas. Adams,
George ave & Ash st., Parsons, Pa.

W. SŁOMINSKA,
679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.
Mano Dirbtuwe tapo Apdowanota

DWIEMS MEDALIAIS
ant Kosciuszkos Parodos už rupestingą, teisinga ir artistiszką iszdirbimą.

KARUNŲ, SZARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.

Turiu už garbę apreikszti guodotiniems Kunigams ir guodotin. Draugystėms, kad asz dirbu wisus augszcziau paminėtus dalgtus Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei, nes per 30 metų užsiimdama iszdirbimais įgijau geriausę praktiką ir dėl to galiu wiską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone
W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

padarė kratą. Jieškojo A. L. tarnaitės. Matai, ji buvo nesenai pristojusi ir pirma to tarnavo pas J. Tenai delei nepakenčiamų sąlygų turėjo pabėgti. Padavė ją teisman. Teismas išteisino. Minėta gi vyresnybė sustatė protokolą, kad A. L. neišdavęs tarnaitės. Bet kaip galėjo išduoti, kad ji senai išėjusi?

Mamos Vaikas.

PAKUONIS, Mariamp. pav. Du jaunu vyru A. L. ir J. K. buvo apsiėmę (gruodžio mėn.) pavėžėti jauną merginą iš Garlevos į Pakuonį. Buvo naktis. Važiuodami sumanė apdraskyti merginą, bet toji buvo stipri ir nepasidavė. Tada tie apiplėšė drabužius, laikrodį, piningus ir ją nustumė nuo rogių. Mergina pasiskundė Prienų policijai. Abudu suėmė ir patupdė Kalvarijos kalėjiman, bet vienas J. K. pabėgo iš kalėjimo Aleksote. Nesenai A. L. buvo teisiamas ir nuteisė trims metams kalėjimo.

A. M.

ŠKUODAS, Tel. pav. Mūsų miestelis pagarsėjęs kortininkais, kurie lošia iš trijų kortų. Nevienas ir pakliuva į tas pinkles, palikdamas savo kruvinai uždirbtus skatikus. Lošikams matomai neblogai klojasi: praeitais metais gerėjosi, kad išlošę apie 4 tūkstančius rub. Valsčiaus ponai ir policija jų beveik neregi. Girdėjau, kad teisme jie esą lengviau baudžiami, negu pralošusieji žmonės. **Gyvūnas.**

KRUOPJAI, Šiaulių pav. Parvažiuojant iš Žagarės ties Martiniškių kaimo gaudė koksai tai žmogus paršus, kuriuos girtuoklis išsvaidęs. Jis prašė pravažiuojančius padėti sugauti. St. Š. ir J. P. padėjo sugauti, bet pirmasai sako: „Man nesutelpa į ratus visi, tai parvežkite ligi Kruopjų.'' Atvažiavo į Kruopjus, bet pirmasai nuvažiavo kiaurai. Šie, neturėdami kame padėti, atidavė paršiukus policijai. „Kieno bus — tas atsiimsiąs'' — atsakė policija. Netrukus pribuvo Martiniškių rusas ir sakosi, kad kas tai pravažiuodamas pavogęs paršus. Minėtuosius ūkininkus suėmė, tiktai palaukus paliuosavo ligi teismo.

P. Miškinis.

ŠAKIAI, Suv. g. Pas mus jau po truputį praktikuojama ir pradėta vykdinti „Lietuvos Ūkininko'' patarimas, kad šventadieniais pamaldos prasidėtų ir baigtųsi kiek anksčiaus. Vietiniai mūsų kuningai jau dabar du nedeldienių, būtent, berželio 25 d. ir rugpjūčio 6 d., visas pamaldas atliko apie 8—9 valandą išryto ir žmones paleido namon.

Šakietis.

(„Liet. Ūkininkas''.)

Paliepimas. Vilniaus policmeisteris įsakė antstoliams į 3 dienas apskelbti spaustuvių savininkams ir laikraščių redaktoriams, kad afišos ir visokie apgarsinimai, neperėję per policijos cenzūrą, nuo šio laiko neturi buti spauzdinti; tokius apskelbimus turi išpradžios induoti policmeisterio kanceliarijon, kame bus gaunama pavelijimas, ir tik tuomet bus galima spauzdinti laikraštyje. Už įsakymo nepildymą kaltininkai bus baudžiami.

Laikraštis „Teatras''. Mūsų prašoma pranešti, kad laikraštis „Teatras'' žadąs pasirodyti del tūlų priežasčių tiktai rugpjučio m. Pirma gi buvo žadėta pradėti nuo liepos m. Pirmas numeris atiduotas spaudon.

ŠAKIAI. Čigonų išvarymas. Čia dažnai sustodavo pas girią čigonai. Žinoma, jie iš papratimo ir iš būdo kur tik gali, tai stengias pavogti ir bestovėdami ant pievų nugano miestui žolę. Nesenai keletas miestiečių nuėjo juos vyti; žinoma, prisidėjo ir policija; miestiečiai apsiginklavo basliais, kad turėjus įnagius. Iš girios gi jiems pagalbon atėjo keletas sargų. Kad ingązdinus čigonus pirmiausia šaudė, o paskum šoko lupti. Įsikaršėjavę gerokai sukirto į galvą vienai moteriškei, perkirto jai net arteriją ir da sužeidė vieną vyriškį. Nors čigonai ir daro blėdžių, bet visgi vertėjo žmoniškesniu būdu priversti juos išvažiuoti nuo ganyklų, o ne su kuolais. Čigonai pasakojo, kad juos užpuolę cicilikai. **Sn.**

Teismų ministeris paliepė, kad nuo rugpjūčio 1 d. visi pirkimo aktai ir sutartis, taip-pat ir aktų bei sutarčių projektai turi buti rašomi tik ant aktinio poperiaus.. Tai reikalaujama tam, kad visi toki aktai ilgiau galėtų užsilikti, nes paprastasis poperius greitai suplyšta ir sunyksta.

LINTUPJŲ dvare, Šven. pav. šiomis dienomis buvo medžioklė ant vilkų. Užmušta 5 vilkai.

LIEPOJUS Nesenai iš Kuršo gubernatoriaus gauta pavelijimas Liepojuje nauja Lietuvių draugija inkurti. Iš laikraščių skaitytojams žinoma nevisai graži historija su Lietuvių draugija ir mokykla Liepojuje. Kova tarp dvasiškųjų ir svietiškųjų inteligentų, abelnai indomi mūsų kulturos historijoj, užsibaigė čia visai bedieviškų „bedievių'' naikinimu. Tuoj draugijos tvarka tapo lig pamatų išgriauta.

Burelis pergalėtų susispietė ir nutarė įsteigti 'naują Lietuvių centrą Liepojuje: prie draugijų žada prisidėti kuone visi vietiniai inteligentai: aukos gausiai dedamos, energijos daug: vienas iš veiklių lietuvių — Heinikas stato draugijai namą, kalbama apie būsimas viešas lekcijas, spektaklius, koncertus; draugija rengsianti knigyną... Visi, tartum, nujaučia geru laiku gymus naujoji draugija...

Jureivis.

Iš juros. Kapitonas garlaivio „Lituania'' (linija Liepojus-New York) lietuvis Stolpinas, Telš. pav. sausio 8 d. Vokiečių (Šiaurinėje) Juroje gelbėjo skęstantį laivą „Almut Chatarina''. Iš bangų ištraukta 7 žmonės. Nesenai Germanijos Imperatorius apdovanojo Stolpiną „Vokiečių Karūnos'' ordenu IV laipsnio.

Jureivis.

(„Liet. Žinios''.)

SUMELIŠKĖS, Trakų apskr. Parapija čia maišytinė, bet lietuvių dauguma; baltarusiai, kurių čia yra įsimaišę, nors namie kalba baltarusiškai, bet bijo save baltarusiais vadinti ir sakosi esą „poliakai''. Pažymėtina tiktai, kad patsai Sumeliškių miestelis yra, gal-būt, lietuviškiausias iš visų maišytų Vilniaus vyskupijos miestelių; miestelėnai susipratę lietuviai, už ką jie tikrai garbės ir pagyrimo verti.

J. Keleivis.

Derlius Kauno gub. Liepos 15 d. Kauno gub., anot mokesčių inspektoriaus surinktųjų žinių, javai taip išrodė. Kauno apskr., žieminiai javai — neblogi, vasarojai — apygeri, žolės — neblogos. Ežerėnų ap. žieminiai javai — apygeri, vasarojai — neblogi, žolės ir pievos — apygerės; Panevėžio ap. visi javai — neblogi; Raseinių ap., žieminiai — apygeri, vasarojai — geri, žolės — neblogos; Telšių ap., žieminiai — neblogi, vasarojai — geri, žolės — neblogos; Šiaulių ap. — žieminiai — apygeri, vasarojai — neblogi, žolės — neblogos. Iš Ukmergės apskrities žinių nebuvo.

Parduodamas dvaras. Rugpjūčio 1 d. parduodamas Svitaniškių dvaras, Kauno ap. (netoli Kauno miesto). Vilniaus reformatų kolegijos savastis. Žemės apie 80 dešimtinių; kaina — 19,000 rub. Turgai buvo paskirti Vilniuje, kolegijos rūmuose, 12 val. dieną.

Stolypinas. Ministerių pirmininkas Stolypinas jau sugrįžo Peterburgan iš vasaros poilsio (viešėjo, kaip rašėme, savo dvare apie Kėdainius), ir pradėjo vėl pildyti savo pareigas.

Del choleros. Pradėjus žmonėms daugelyje Rusijos gubernijų ir miestų vėl sirgti cholera, Vilniaus miesto sanitarų komisija nutarė sustiprinti priežiūrą valymo namų kiemų, parduodamųjų mūgėse valgomųjų daiktų ir atidžiau sekti kiekvieną intariamąjį susirgimą viduriais.

Kauno pilis. Kaune, pas Neries krantą, netoli seminarijos bažnyčios stovi bebaigią irti senosios Kauno tvirtapilies mūrai, pastatyti dar XIV metašimtyje — kryžiuočių ar kuningaikščio Vytauto. Šiemet miestas pasirūpino bent kiek aptaisyti ir sulaikyti tų senovės mūrų griovimą ir paskyrė tam tikslui 400 rub. Senovės pilimų vieta bent kiek apdailinta, bet daug dar reikia padaryt, kad apsaugojus tą brangų senovės apminklą.

Parduoda dvarus. Kauno apygardos teisme pardavinės šiuos dvarus: lapkričio 29 d. Vieros Vieriovkinos dvarai: Apnariai ir Šuneliškiai, Kauno ap. Žemės 580 deš., banko skolos 35.100 rub. Gruodžio 6 d. grafienės M. O' Rourk dvarai: Kliučikas, Borkai ir Ferma, Kauno ap. Žemės 400 dešimtinių, banko skolos 10,000 rub. Pardavinės taip-pat triobas ir gyvulius.

Pelnas iš Lietuvos miškų. Sulig valdiškai surinktų žinių 1909 metais vyriausybė gavo pelno iš jai priklausančių miškų: Vilniaus gub. 1.151.000 rublių; Kauno gub. daugiau, kaip 500.000 rub., ir Gardino gub.— 2.227.000 rublių. Gryno pelno iš Gardino gub. prekybos miškų vyriausybė gavo 1.892.000 rub.

DATNUVA, Kauno ap. Naktį rugpjūčio 1 d., špitolėje kilo ugnelė, kuri persimetė netrukus ir ant bažnyčios ir Vildės malūno. Pasidarbavus ugnegesiams dvarininko Štrautmano ir nuo geležinkelio, gaisras numalšinta apie 8 val. rytą. Špitolė sudegė su visais zakrastijono daiktais ir baldais. Bažnyčia labai apdegė, sudegė būtent stogas, langai, durys ir visa, kas buvo presbiterijoje iš medžio, didysai altorius ir t. t. Apdegė ir abu bokštu, varpai nukrito žemėn. Graži Datnuvos bažnyčia pastatyta dar 1773 m. tėvų bernardinų.

Miškų gaisrai. Ukmergės apskrityje, Lukėnų apylinkėje, dega miškai ir durpės; gaisras apėmęs, anot „S. Z. T.'' apie 200 dešimtinių ploto. Ugnelė įsivariusi žemėn taip giliai į medžių šaknis, kad miškas griūna, kaip pakirstas ir gesinti sunku. Taip pat degą miškai apie Radviliškį, Šiaulių ap.

KULIAI, Telšių apskr. Iš didelės kaitros išdžiūvo daugelis šulnių ir kudrų. Nėra kur linų merkti. Atsigerti, valgyt išsivirti, prisieina jieškoti vandens už pusvarsčio ir toliau. Labjausiai vargas su gyvuliais, dabar delei vandens trukumo, o toliau bus vargas su pašaru. Dobilų, šieno vos trečdalis pripjauta. Vasarojus menkas, gerai kad išduos 3 — 4 grūdą. Delei pašaro trukumo pigiai gyvuliai parduoti. Iš didelės kaitros miškuose prisiveisė begaliniai daug drugių (Liparis monacha), eglių naikintojų. Einant per mišką rankomis prisieina skinti sau taką. Matyt visi eglynai žus. **Kulys.**

VARŠAVA. Nemaža čia yra lietuvių visokio luomo, tik visi jie labai išsiskirstę. Inteligentai šalinas nuo darbininkų bei amatninkų, pilnai pasidavę intekmei lenkų, tikriau sakant, lenkių. Taigi ir vasarą, kuomet visi, kas gyvas, kiekviena liuosesne ir gražesne valandėle pasinaudoja, kad išvažiavus kur į girias, pakvėpuoti sodžiaus oru miesto apylinkėse, kad visi rengia gegužines, lietuvių gegužinės niekuomet neužtiksi. Mat, lietuviai inteligentai, kurie privalytų tuo rūpinties, smagiai žaidžia sau su lenkėmis, jieškančiomis sau vyrų. Ir suranda, nes veik visi varšaviškiai lietuviai inteligentai vedasi žmonas lenkes. Kiti susilaukę jau dviejų, trijų, penkių ir daugiau vaikelių ir ne vienas jų net nesupranta tėvo kalbos, nors nešioja pavardę, kur baigiasi ant... is! Net liūdna žiūrėti į Varšavos lietuvių inteligentų šeimynas!

Valdininkas.

SUBAČIUS. Kuršo gub. Čia žmonės rugius jau nupjovę. Rugiai šiemet menkesni, negu pernai. Vasarojus gana geras, ypač miežiai, žirniai, kad tik pavyktų gerai suimt nuo laukų. Lietaus seniai nėra; giedra ir karštis. Daugelyj vietų serga gyvuliai ir gaišta, o ypač kiaulės.

(„Viltis''.)

KUPIŠKIS, Ukmergės ap. Apie Kupiškį daugelis kaimų dalinasi į vienkiemius. Pagirtinas tai daiktas, bet negera tai, kad kol neperskelia žemių, pūdymas stovi neapdirbtas. Matininkas gi daugelyj kaimų atvažiuoja (kaip išpuola paeiliui) per pačią rugių sėją, arba kad kiek ir anksčiau; taip kad žemė pasidalinus reikia dar apdirbti, ir tik paskiau sėti javai. Vėlai sėti rugiai ar kviečiai mažesnį duoda vaisių. Ar negeriau būtų, kad kiekvienas apdirbinėtų savo ruožą, tai pasidalinus tuojau būt galima sėti. **Petras Balys.**

VILKAVIŠKIS. Mūsų apylinkėje pasklido daug padegėlių, kurių daugelis yra netikri padegėliai, bet apgavikai, kurie keliauja tik išnaudodami žmones. Žmonės patyrė, kad toki padegėliai, prisirinkę visokių dovanų į miestą parduoti. **P. Nemūras.**

(„Šaltinis''.)

IŠ LATVIJOS.

Streikai Rygoje. Akmenų skaldytojų ir tašytojų streikas nenusidavė, nes darbdaviai pasakė, kad darbininkų reikalus jokiu būdu neužganėdįsią. Taippat maliorių streikas nepasisekęs; nes liko į vietą streikuojančių iš kitur pakviesti malioriai; blogai atsiliepė į visus streikininkus.— Stulpų gat. dėžių Kaplano fabrike paliovė streikavę labai mažai laimėję.

Ilgos spilkos. Labai netikęs papratimas Rygos mergaičių ir moterų savo skriblius su ilgoms spilkoms prismeigti. Aną dien bažnyčioje bebuvant, ir pradėjus žmonėms spaustis ir grūstis, prisispaudė prie manęs jauna mergaitė ir su savo skriblio spilka perdrėskė man veidą. Gerai, kad nors į akį nepataikė, tai rods but turėjus mane aklą vadžioti... Su toms skriblių spilkoms atsargiau reikia buti; bet kokioms baloms tas jų ilgumas?

Sveikutis.

(„Rygos Naujienos''.)

Raudondauguvio parapijinėje mokykloje šiemet ketinama visų tautų vaikams išguldinėti taipogi ir jų prigimtą kalbą. Lietuvių vaikams bus du kart per savaitę išguldoma jų prigimtoji kalba.

Vieton metusių darbą Rygos latvių murininkai partraukia prie statymo darbų keletą šimtų rusų, kurie šiomis dienomis stoja jau kai-kur prie darbo.

Mažutį krokodilą. 29 liepos sugavo Dauguvoje prie medinio tilto. Šis šiltųjų šalių svetys regis bus atvežtas čia garlaivių su dažylių medžiais.

Mintauja. Įvesta ant didesniųjų Mintaujos gatvių gazo apšvietimas. Vietinis policmeisteris paskyrė šeštadieniais, nedėldieniais ir pirmadieniais tam tikrus patrulius apvaikštinėti miestą ir suiminėti visus pasigėrėliustrukšmadarius, svirinėjančius po miestą, išsigulėti šaltoje. Gal taip sumažės pasigėrėlių skaitlius.

Latviai Lietuvoje. Nekuris keleivis po Lietuvą aprašo „Rig. Ay.'' latvių padėjimą Lietuvoje ir pripažįsta, kad latvių nuomininkų, pusininkų ir amatninkų padėjimas čia esąs daug geresnis, negu pas save Baltijoje. Todel latvių skaitlius Lietuvoje kasmet didinas.

SUBAČIUS, Kuršo gub. Nesenai Dvinsko ligonbutyje pasimirė širdies liga subatietis ūkininkas Juozapas (Izidorius Red.) Masiulis 38 m. amžiaus. A. a. velionis paliko subatiečiams daug atminties apie save. Jis čia buvo viens iš uoliausių lietuvių veikėjų, rengėjas lietuvių vakarų ir gabiausis artistas — lošdavo sunkiausias roles. Pats ir parašė teatrui juokų komediją iš sodiečių gyvenimo „Trįs pielos''. Veikalėlis buvo jau ir loštas, tik dar nespausdintas.

— 24 liepos čia buvo surengtas latvių apšvietos draugijos vakaras. Vakare dalyvavo ir choras iš 30 žmonių. Pažymėtina tas, kad dainuotojai ir dainuotojos buvo latviai, o choro vedėjas lietuvis J. Sarkanbiksis. Buvo padainuota keletas lietuviškų ir 3 latviškos dainos.

A. Brakauskas.

Kuršo krašte nuo kaitrų išdžiuvo prūdai ir kai-kurie šaltiniai. Žieminiai javai neblogi, vietomis visai geri. Taipogi ir vasarojus. Tiktai šiaudai nuo kaitros nepaaugę; nugelto ir bulvių virkščios. Sodnuose daug vaisių, o bitės prisinešė daug gero medaus. Tiktai miškuose beveik nėra uogų ir grybų.

(„Rygos Garsas''.)

IŠ ŠKOTIJOS.

Glengarnock. Labai suerzino mūsų peštukus patilpusi „V. L.'' korespondencija, kurioje Pinavyjas teisingai aprašydamas jų rengiamuosius „večiorus'', — kurie ištikrųjų niekuo kitu ir negalima pavadinti kaip peštynių liz-du, — tvirkina mūsų žmones. Už pagarsinimą jų peštynių visuomenei, jie dabar pyksta ir jieškotų, katrie rašinėja. Bet peštis nesiliauna. Aš patarčiau, užuot pykti ir gązdinti korespondentus užmušimu (o jų visgi nežino, tik kabinėjasi prie ypatų iš kurių gauna į nosį), verčiaus paliautų peštis, sudraustų ir suvaldytų keletą peštukų, ir viskas bus gerai. Kas svarbjausia, tai reikia paliauti nešus alų į tokius „večiorus'', nes tas alus daugiausiai ir gimdo peštynes. Bet tas jokiu būdu nepametama, nes ir pasirodžius tai žinutei, kiek buvo „večiorų'', visuose pešėsi. Taigi kam jieškoti rašytojų? kam juos gązdinti? geriaus taip susitvarkyti, kad nebutų ko rašyti apie blogumus.

Korespondentų, vyručiai, neišgązdįsit, ir jų nesuseksit, nei atspėsit, nes jie jųs nebijo.

Nebijąs.

IŠ KANADOS.

Toronto, Ont. Šitas miestas guli pakrantėje ežero Lake Ontario; apgyventas daugiausei anglais. Lietuvių čionais nedidelis būrelis, bet apšvietimas labai žemai stovi. Daugiausiai lietuvių pribūna iš Anglijos. Atvažiuoja ir iš Suvienytų Valstijų, bet daugiausiai tokių, kurie pačias pametę, o su antromis apsiveda. Panašus atsitikimas buvo ir mūsų mieste. Pribuvo čionais Juozas Isoda iš Suvienytų Valstijų; sakėsi, ėsąs neženotas. Todel nuvažiavęs į Hamiltoną ir apsivedė su Tekle Matukiute; potam sugrįžo į Torontą; bet čionai atsirado pažįstamų, kurie žinojo, jo gei jisai ženotas ir turi moterį Brooklyne; potam dažinojo jo moteris ir nabagą suareštavojo. Rūgpjūčio 18 d. buvo teismas, kuris už antrą šliubą pasiuntė minėtą lietuvį į kalėjimą prie sunkių darbų ant vienų metų. Delto vertėtų merginoms pirmiaus ištirti tokius kavalierius, idant neapsigautumėt ir neinpultumėt į vargus, kaip daugeliui atsitinka. **Žinantis.**

LAIŠKAI IŠ LIETUVOS.

Mokolų Naujėna, Senap. apskr. Suv. gub. — Liepos 26 d. pas ūkin. Petrą Popierą buvo lietuviškas vakaras; vaidinta 3 veiksmų komedija „Trįs Mylimos'', ir 1 veiksme kom. „Tik niekam nesakyk''. Veikėjai atliko roles kuogeriausiai. Po vaidinimų buvo tautiški šokiai ir lekiančioji krasa. Iš miesto ir aplinkinių kaimų buvo apsčiai publikos, kuri tapo labai užganėdinta.— Mūsų kaimiečiai vis labjau pradeda mylėti teatrus.

SASNAVA, Suv. gub. Šitas kampas pagarsėjo atsiradimu „stebūklų'', kurių priežasčia yra senmergė Agn. Bartuškiutė, kuriai būk apsireiškusi Šv. Panelė ir liepusi nešioti palaidus plaukus ir prisakius pastatyti naują bažnyčią, nes ji neturinti kur gyvent, kadangi iš Čenstochovos baigianti kraustytis. Lengvatikiai eina iš visų kraštų; geria ir prausiasi vandeniu iš duobės, maišytu su arklių mėšlu ir bučiuoja berželį ant kapinyno. Kun. Česna tuos plepalus užtvirtino ir sako, kad jam ant naujos bažnyčios plauks aukos iš visų šalių.— Kada gi mūsų liaudis nusikratys tamsumą? Ar dar negana mus pamokino Gertčvaldas ir Griškabudis?.. **A. A. P.**

VISUOTINAS MOKSLO DRAUGIJOS SUSIRINKIMAS.

(Užbaiga.)

Trečias L. M. Dr. posėdis prasidėjo nuo Draugijos Valdybos rinkimo. Į valdybą tolesniam laikui išrinkta šie žmonės: Dr. Jonas Basanavičius, J. Vileišis, dr. A. Vileišis, J. Kairiukštis, J. Žemaitis, A. Smetona, dr. J. Šlapelis, M. Biržiška ir J. Balčiukonis (vietoje išrinkto, bet atsisakiusiojo St. Šilingo).

Toliau Draugijos Valdyba pranešė apie Mokslo ir Dailės Dr. Namų sumanymo vykinimą. Buvo pranešta, kad išrinktoji to sumanymo vykinimui komisija visupirma rūpinosi surasti tinkamą namams vietą. Vieta atsitaikė patogi ir prieinama, bet kadangi Draugijos Valdyba nebuvo ingaliota pirkti kokią-nors vietą, tai minėtasis plecius ir nebuvo nupirktas.

Pranešimas buvo užbaigtas pageidavimu, kad Visuotinasis M. Dr. Susir. ingaliotų savo Valdybą pirkti tinkamą namams vietą.

Po keleto susirinkimui duotų paaiškinimų, kurių kai-kurie iš narių pageidavo, visas susirinkimas vienbalsiai nutaria ingalioti valdybą pirkti tiems namams plecių.

Paskui J. Basanavičius klausia susirinkusiųjų patarimo —kokiuo būdu ir iš kokių šaltinių surasti lėšų tų namų statymui. N.N. sako, kad paskatinti prie didesnių aukų, tai reikia taip padaryti: kas aukos 500 rb., tai turi būti nupirktos marmulinės lentos ir ant jų aukso raidėmis išrašinėta aukotojų vardai. Smilga pataria komitetui atkreipti akį į banką, su kurio pagalba galima kartais lengvai namus ingyti. Palukaitis, pataria steigti visuose miestuose ir miesteliuose komitetėlius aukų rinkimui. Bagdanavičius — sumanė rinkimui aukų rinkti naują komisiją prie L. M. D. Komiteto. Jonynas sako, kad reikalinga, jog prie L. M. D. į komitetą ineitų patarėjai žinovai ir kad reikalinga išgauti vyriausybės leidimą namų statymui ir aukų rinkimui. Basanavičius, Kriaučiūnas ir Žmuidzinavičius prirodinėjo, kad visa tai tuo tarpu nereikalinga. Rimka taipgi sako, kad uždėjimas tokių ypatingų pareigų L. M. D. Komiteto dabar bereikalingas ir pataria tik išreikšti pageidavimą, idant L. M. D. Komitetas išleistų tam tikrą brošiūrėlę paaiškinančią tų namų naudingumą ir reikalingumą ir paskleistų ją kuoplačiau po žmones.

Nutarta palikti pačiai valdybai atiduoti ant valios visu tuomi rūpintis.

E. Vileišienė pataria da kreiptis į esančią Peterburge Labdarių Draugiją su prašymu paaukoti savo turtą L Mokslo ir Dailės Draugijų namams.

Potam M. Šalčius skaito referatą ant tėmos: Laurynas Ivinskis lietuvių mokyklos pionierius (referato turinys bus atspausdinta „L. Ž.).

Po referatui P. Kriaučiūnas pabrėžė da Ivinskio žodyno svarbumą. Jis bevažinėdamas po Žemaitiją rado to žodyno tik vieną dalį, būtent raidę „S.“ Iš to jis sprendžia, kad tas žodynas turėjo būti parašytas bent iki tai raidei. Kadangi tas žodynas, kaip galima spręsti iš tos raidės, labai platus ir turi didelę svarbą, nes rašytas iš gyvos žmonių kalbos (kas visiškai matyti iš Ugianskio laiško, rašyto L. Ivinskiui), tai lietuvių kalbai būtų labai didelė nauda, jei būtų galima surasti to žodyno ir kitas dalis. Tai sujieškoti geriausiai galėtų kuningai ir mokytojai, gyvenusieji apie tas vietas, kur Ivinskis gyveno, būtent apie Rietavą, Plungę. Taip-pat didelę svarbą turi ir Ivinskio surinkti mįsliai ir priežodžiai.

Seka Vidūno referatas „Tikybos prasmė žmogaus auginime“. Publika klauso jo su nepaprasta atidžia ir po paskaitos giněytis niekas neužsiima. Seka A. Voldemaro referatas: „Politiškosios teorijos Lietuvoje XI ir XII šimtamečiuose“. Bet pirma jis, kaip ir stato klausimą, ar verta jam, kaipo mokslininkui, skaityti savo referatą, kadangi paskaitos M. D-jos taip betvarkiai vedamos ir vargu ar supranta publika grynąjį mokslą. Po to tik pereina prie paskaitos, bet paminėjęs senovės tautų legendas šiame klausime, taip ir neprieina prie pastatytojo klausimo apie „Politiškąsias teorijas Lietuvoj XV ir XII šimtmet.“ Jam pabaigus turėjo prasidėti ginčai, bet esant laikui, paleidžiama pietų.

(Pertrauka.)

II.

Po pertraukai pirmininkas J. Basanavičius praneša, kad M. Dr-jos posėdžiai pasibaigs rytoj (15 d.) apie 2 valandą dienos ir kad nebus skaitoma 2 referatu: d-ro Gaigalaičio „Apie Prūsų Lietuvos senovės raštus“ ir d-ro S. Matulaičio „Historija Lietuvos kultūros“, kadangi pirmasis prelegentas priverstas buvo išvažiuoti giliau į Vokietiją, o antrasis neprisirengė.

Seka p. A. Janulaičio referatas „Apie baudžiavos panaikinimą“. Po referatui ima žodį p. S. Matulaitis. Jis sako, prelegentas nepilnai nupiešęs biurokratų prisidėjimą prie baudžiavos panaikinimo, taip-pat bajorijos liberalizmą Vilniaus universiteto laiku. P. Kuzma po to padaro pastebėjimą prie „čyžės“ įvedimo Lietuvon. Janulaitis trumpai atsako oponentams ir seka referatas p. S. Matulaičio apie Liublino Uniją. (Taip-pat bus atspausdintas „L. Ž.“). Jam perskaičius, siūloma ginčai, bet niekam nepanorėjus, apskelbjama pertrauka 10 minučių.

Atnaujinus posėdžius pirmininkas dr. Basanavičius siūlo pradėti ginčus apie p. Čurlionienės paskaitą (vakarykščią) ir p. Voldemaro. Pats Basanavičius atsako p. Vol—rui ant prikišimo M. Dr-jos komitetui kaslink betvarkės paskaitų vedime, kad toji betvarkė atsitiko iš valdžios priežasties, laiku nedavusios paskaitoms leidimo. Ir po to prašo p. Vol-ro paaiškinti savo užmetimą publikai mokslo profanaciją (būk publika mokslo nesuprantanti).

P. Voldemaras sakosi neduosiąs paaiškinimo, kadangi jis tą užmetimą padarė tik vienai daliai publikos ir jai dabar esant susirinkime nepatogu jam aiškinti.

Toliau žodis duodamas p. Jonynui. P. Jo-nas stebisi, kaip Vol-ras užvardijimu referato žadėjo daug pasakyti ir tiek mažai tepasakė. Referatą tą geriau būtų pavadinus „Apie teorijas pajimo lietuvių tautos“ ir plačiau nurodo p. Vol-ro paklydimus.

P. Vol-ras atsako, kad ne jo kaltė yra, jog publika daugiau nuo jo laukė, negu jis norėjo pasakyti ir prelegentas ir oponentas įsiduoda į smulkmenas, kurios publikai suvis nėra žingeidžios, ir pirmininkas todel sustabdo ginčus.

Pereinama prie p. Čiurlionienės paskaitos apie Lietuvių kalbos stovį. Pati prelegentė perskaito iš naujo savo rezoliuciją apie įsteigimą prie M. Dr-jos filologų komisijos, kuri būtų autoritetu mokykloms ir spaudai ir prašo pirmininko pastatyti tą rezoliuciją balsavimui. Bet žodį ima p. Vidūnas. Susirinkimas ūmai nutįla. p. Vidūnas, sako, negalįs praleisti vakarykščios p. Voldemaro kalbos po p. Čiurlionienės paskaitos, kad nereikia mums jau taip bijotis intekmės svetimų kalbų į mūsų kalbą. Tuomi būtų sugriauta ne tik lietuvių kalba, bet lietuvių siela ir mintijimo būdas, kuris apsireiškia geriausiai jų kalboje. Pavyzdžiui paima patį p. Voldemarą. Jis, sako, kalba lietuviškais žodžiais, bet jis (Vidūnas) negali suprasti. Po to p. Smetona pritaria sumanymui Čiurlionienės. Po jo p. Vol-ras, neprieštarauja p. Vidūnui, bet ima griauti patį sumanymą, kadangi tos filologų komisijos gali niekas neklausyti. Geriau esą būtų spaudoje sergėti kalbą, kaip tai daro „Viltis“ savo skyriumi „kalbos dalykai“. Po jo D. Šidlauskis pabrieža reikalingumą ir kuogreičiau išdirbti mūsų rašybą, nes broliai latviai, pametę gotiką, žada priimti mūsų rašybą. Po jo Stankūnas atsako p. Vol-rui, kad jis nesupratęs tiesiai, kaip gali p. Voldemaras tvirtinti, kad nieks neklausys, jei ji bus M. Dr-joj autoritetu. Po jo p. P. Mašiotas ir J. Damijonaitis sako, kad norint susilaukti mokyklai ir mokytojams gerų vadovėlių, reikėtų sudaryti toji komisija.

Pati p. Čiurlionienė formuluoja visų kalbas ir prašo dar kartą pastatyti balsavimui. Bet dar žodžio prašo p. Juškytė, p. Jakučionis ir dr. Bagdonavičius. P. Juškytė neva kalba prie dalyko, bet ištiesų įsiduoda į lietuvių kalbos išguldinėjimą mokyklose. P. Jakučionis — prašo būtinai priimti p-nios Čiurlionienės sumanymą, kad neklaidinus daugiau vaikų įvairiomis kiekvieno vadovėlio rašybomis. D-ras Bagdonavičius to pat prašo, kad neturėjus tiek kėblumo rašytojams ir gėdos prieš svetimtaučius.

Klausiami, antgalo, pavieniai esantieji susirinkime kalbos žinovai: pp. Šlapelis, Kriaučiūnas, Būga, Balčikonis ir Smetona. Jie visi pripažįsta reikalingumą tos komisijos.

Po tam nutarta užraukti ginčus ir perskaitoma šiokia rezoliucija: „L. M. D-jos visuotinasis susirinkimas pripažįsta reikalingu sudaryti prie M. D-jos kalbos žinovų komisiją ir jai pavesti rūpintis kalbos dalykais, kuriais galėtų naudotis mokyklos ir spauda.“ Susirinkimas priima šitą sumanymą.

Toliau apgarsina mokytojų sekcijos nutarimą pasiūlyti visuotinam susirinkimui papildyti komisijos vadovėlių fondo šiuos asmenis išrinkti: p. J. Vokietaitį, p. S. Čiurlionienę, o kandidatais p. J. Burbą, p. M. Šalčių, p. J. Palukaitį ir p. A. Kasakaitį.

Ir pavesta jiems pirmjausiai pasirūpinti skaitymo kninga II ir III mokyklos skyriui, o paskui Tautinio paišymo vadovėlis. Tą nutarimą susirinkimas patvirtina ir 14-ios d. posėdis pasibaigia.

28. VII. Posėdis atidaryta 11 val. ryto, pirmininkaujant d-rui Basanavičiui. Padavęs dienotvarkę, pirmininkas praneša, kad delei įvairių priežasčių nebūsią skaitomi šie referatai: d-ro Matulaičio — „Reformacija Lietuvoje“ ir „Katalikų tikybos atgijimas“, Martyno Yčo — „Reformatų parapijų savyvalda Lietuvoje ir jos kultūrinė reikšmė“, d-ro Gaigalaičio — „Apie seniausius lietuvių raštijos paminklus Prūsų Lietuvoje“. Pereinama prie svarstymo pirmojo dienotvarkės punkto:

1. Apie Draugijos įstatų pataisymą. A. Janulaitis praneša apie kilusį dar užpernai sumanymą pataisyti kai-kuriuos įstatų paragrafus: vienus pakeisti, kitus visiškai atmesti, kaipo negyvą literą; kitur dar šį-tą pridėti ir paaiškinti. Visa daugiausiai formališko turinio. Pažymėtinas sumanymas pakelti nario mokestį nuo 3 ligi 5 rub metams. Diskusijose paaiškėjo, jog įstatų pataisymas nėra reikalingas, nes ir seniems įstatams esant Draugija gali normališkai plėtotis ir augti. Sulig gi metinio narių mokesčio, tai buvo pripažinta, jog jo pakėlimas galėtų tik sumažinti narių skaitlių ir todel nutarta palikti būvusį mokestį (3 rub.); kas-gi įgali mokėti daugiau — tai Draugija su dėkingumu priima.

Toliau pirmininkas išreiškė savo norą, idant susirinkimas pripažintų reikalingu išdirbti tam tikrą Draugijos reguliaminą ir pavestų tą dalyką Valdybos rūpesniui. Susirinkimas vienok tą sumanymą atmeta.

2. Įvairus paklausimai ir sumanymai. Visų-pirma A. Janulaitis įneša du sumanymu: a) sulig nurodymo laiko būsimiems Mokslo Draugijos visuotiniems susirinkimams ir b) sulig tikslesnio ir parankesnio paskaitų sutvarkymo.

Visų pripažinta, jog kur-kas geriau būtų, idant tolimesniais metais visuotinieji Draugijos susirinkimai būtų skiriami kiek anksčiau, geriausiai tarp 10—20 berželio. Tuomet jau esą liuosi nuo darbo studentai, mokytojai, valdininkai ir k. Prie to maždaug laiko galima būtų pritaikinti ir lietuvių Dailės parodos intaisymą. Tokiu būdu pasisektų sutraukti Draugijos susirinkiman didesnį žmonių skaitlių ir įnešti posėdžiuosna daugiaus gyvybės.

Sulig referatų skaitymo sutvarkymo buvo paduotas toksai sumanymas: kadangi vieni referatai esti populiariški, kitigi kliudo tik siaurai-speciališką kokionors mokslo sritį, tai gera būtų pirmuosius skaityti bendruose pasėdžiuose, antruosius gi, speciališkus, tam tikrose filologų, historikų, mokytojų ir kitokiose komisijose. D-ras J. Basanavičius patėmijo, jog padalinimas posėdžių darbo į speciališkas dalis yra sunkiai įvykdomas delei tos priežasties, jog mažai kol-kas esama referatų. Reikia tačiaus tikėti, jog laikui bėgant, ir męs, lietuviai, sulauksime visokių lekcijų, kokias dabar matome vokiečių ir kitų tautų mokslo vyrų susirinkimuose. Toliaus J. Bas. išreiškė pageidavimą, kad ateityje būtų siunčiami Valdybai referatai, arba bent jų konspektai, idant jau išanksto galima būtų nuspręsti, kas yra skaitytina, kas ne. Susirinkimas vienbalsiai priėmė šitą. J. Bas. **pium desiderium**, nutarė indėti protokolan ir pagarsinti laikraščiuose.

Seka prof. E. Volterio įnešimas. Siūloma visuotinam susirinkimui pritarti įnešėjo sumanymui: surengti artimiausioje ateityje (šią žiemą arba pavasarį) tarptautišką „Lithuanalogų ir Lettologų susivažiavimą“ (Lietuvos ir Latvijos žinovų — mokslo vyrų susivažiavimas). Toksai tarptautiškas kongresas būtų begalo naudingas, nes supažindintų mus su kitų tautų (slavų, vokiečių ir k. k.) mokslo vyrais, ir tyrinėtojais gi — su mūsų darbais ir triūsais. **Vice versa**, užmezgę su jais arti mesnius ryšius, męs galėtume lankyties ir jūjų taisomuose mokslo kongresuose. Trukšmingu delnų plojimu susirinkimas pritarė šiam prof. E. Volterio sumanymui, praktiškąją gi jojo pusę pavedė apsvarstyti komitetui.

Paskučiausias įnešimas — tai sumanymas intaisyti Vilniuje artimiausioje ateityje bendrą **lietuvių, baltarusių ir lenkų etnografišką parodą**. Apie tai turėjo skaityti M. Roemeris, bet, jam nėsant, pakėlė tą klausimą S. Kairys. Anot jo, toji paroda turėtų duoti lietuviškame skyriuje pilną ūkiškojo ir kultūrinio Lietuvos gyvenimo paveikslą. Praktiškai įvykdyti tas sumanymas esą kiek sunku: reiktų pritraukti prie to darbo visokias visuomeniškas grupas: L. Mokslo ir Dailės draugijos, ūkio rateliai ir t. p. susibendravimai. Berods buvęs susitvėręs iš lietuvių, baltarusių ir lenkų jau net tam tikras komitetas, kuris ėmęs rūpinties tuo reikalu, tačiaus jokių konkretiškų darbų nėsą padaryta. Atidėlioti gi parodą **ad kalendas graecas** esą negalima, nes medžiaga tai parodai, pvzd. visokie liaudies dailės tvariniai, su laiku visai žūsią. P. Kairys prašo susirinkimo apsvarstyti klausimą, ar naudinga taisyti tokią parodą, ir jeigu taip, tai ar ne laikas būtų jau pradėti vykinus tą sumanymą? D-ras J. Basanavičius praneša, kad lenkai norį intaisyti tą parodą 1913 m. Gorodliaus Unijos paminėjimui. Paroda čia esant netaip svarbi, kaipo paroda, nes vis-tik būtų menka; čia esanti politiška sumanymo pusė, kurios lietuviai negeidžia. Todelei lietuviai turį atsisakyti nuo tos parodos. Ir tik po 1913 m. galima ją taisyti. Šidlauskio nuomonė—negeistina taisyti paroda bendrai su baltarusiais ir lenkais, nes lenkai turį čia „užpakalinę mintį“: maną užversti visą parodą ir norį tokiu būdu parodyti lietuvių silpnybę. Todel, jo nuomone, reikią taisyti tik atskirą lietuvišką parodą. P. Kairys ir vėliaus prof. E. Volteris išrodinėja bereikalingą lietuvių baimę: lietuviai neprivalą rūpinties tuomi, ką lenkai dirba ir ko nori, ir sulig to taikinti savo darbus. Bauginti mus visokios Unijos negalinčios. Sulig datos paroda galima pritaikinti ir prie Žemaičių Vyskupijos jubilėjaus. Beto prof. E. Volteris pasiūlė praplatinti parodos tikslą: reikią intaisyti **ne etnografijos, bet kultūros** parodą plačioje šito žodžio prasmėje. Su tuo sutinka ir S. Kairys. Susirinkimas pilnai pritaria tam p. Volterio sumanymui taisyti „Lietuvių kultūros parodą“, kurioje rastų vietą dalykai svarbus ne tik etnografijos, bet ir kultūros žvilgsniu: kultūros, raštijos liekanos ir tt. ir tt.

Toliaus kilo ginčai: kelintais metais taisyti tą parodą. Vieni prirodinėjo, jog išaugšto skirti datą absoliutiškai esą negalima, reikią dabar tik ruošties, rankioti parodos objektus ir tik tuomet galima bus spręsti, kada paroda galės įvykti. Kiti gi aiškino, jog vis-tik verta nurodyti datą (maž-daug) delei tos priežasties, kad tokiu būdu sutvėrus tūlą akstiną, kurio spiriama visuomenė rimčiaus ir rūpestingiaus pradėtų tuo dalyku rūpintis, ir kad tokiu būdu paskubinus pačios parodos atidengimo laiką. Ginčai gan ilgai užsitęsė, bet galų-gale pagal doc. d-ro Niemi ir kk. pasiūlymų visas dalykas nutarta buvo atiduoti apsvarstymui tam tikrai komisijai, kandidatais į kurią susirinkimas nurodė įžymesnius žmones iš visų Lietuvos kampų. Pripažinta, jog centralinė komisijos vieta turi būti Vilnius. Todel išrinkta būrelis vilniškių Draugijos narių, kuriems ir pavesta adoptuoti į savo tarpą žinovus iš šalies. Šitas būrys turės susižinoti su tokiais-pat būriais kituose Lietuvos miestuose. Komisija taip-pat paskirs parodai laiką ir praneš per laikraščius. Galop priimta Palukaičio pasiūlymas paskirti 200 rublių iš Vadovėlių fondo visokioms Vadovėlių Komisijos išlaidoms.

* * *

Paskučiausis žodis suteikta Vidūnui, tikram visų susirinkusiųjų numylėtiniui. Karštais ir maloniais, iš širdies gilumos plaukiančiais žodžiais mūsų filosofas-idealistas pasakoja „Apie idealizmą ir realizmą gyvenime“. Intempta ausim klausytojai gaudo kiekvieną jo žodį, stengiasi širdim suprasti kiekvieną jo mintį. Palinkėjęs visiems būti idealistais, nes tik idealizme yra tikra gyvybė, ir kaž-kaip begalo jausmingai taręs visiems „Sudiev! sudiev! sudiev!“ kalbėtojas sukelia klausytojuose ilgus-ilgus delnų plojimus, kaipo tikriausį visų padėkos jausmo apsireiškimą.

D-ras J. Basanavičius taria visų vardu širdingą ačiu Vidunui: jis buvęs didžiausia susirinkimo atrakcija, tik ačiu jam klausytojai buvę iki galui. Padėkojęs toliau visiems susirinkusiems už malonų atvykimą, „Rūtai“ ir ypač jos šeimininkui už būtą, toliaus susirinkimo sekretoriui Z. Žemaičiui už triusą, pagaliaus, išgirdęs ir patsai padėkos žodžius nuo susirinkusiųjų iš d-ro Paškevičaus lūpų, pirmininkas uždengia šitą V-ąjį visuotiną Draugijos susirinkimą. Svečiai skirstosi: vieni rengiasi ekskursijon (į Trakus, į Kernavą ir kitkur), kiti traukia gimtąjan kampelin su pakilusia širdim, stipria viltim susilaukti dar gyvesnių, dar smagesnių L. Mokslo Draugijos suvažiavimų.

(„Liet. Žinios“.)

ABEJOTINAS LAUKIMAS
arba
Skaitymas laikraščių ir manymas apie dienraštį.

Jau nuo keleto metų mano buveinėn visuomet atsilanko veik visi Amerikoj leidžiami lietuviški laikraščiai, kuriuos sudedant vieną ant kito pasidaro nemaža krūva popergalių ir kurių perskaitymui, suprantama, reikia nemaža laiko. Būtų pusė bėdos su perskaitymu jų, jeigu jie ne būtų toki nuobodus, kokiais jie ištikro yra. Ir kaip gi ne! Paimsiu vieną kurį į rankas, pažiūrėsiu į pirmą puslapį, įžengiamasis straipsnis, kuriam galo nesimato. Na, ir skaityk čia žmogus, abejodamas, jog dasiskaitysi ką-nors. Kartais imu skaityti ir skaitęs, skaitęs užsimanau miego. Galiaus padedu laikraštį, pasikėlęs pavaikščioju ir vėl atsisėdu ir imu kitą laikraštį; pirmasis, mat, jau perskaitytas. Šito ir gi pasiimu skaityti pirmąjį puslapį ir... vėl vargas: politiškos žinios — metasi į akis, antgalvis sustatytas riebjomis raidėmis. Po antgalviu, surašytos ir atspausdintos žinios atskirai iš kiekvienos viešpatystės, o vis kiekviena žinia ilga nuo poros mastų. Čia aiškiai ir smulkmeniškai aprašyta kaip toks ir toks valdininkas nusipirko sau čebatus ir kaip jam apsiavęs ėjo miesto gatve, o šalimis sustoję darbininkai, dar ne pusryčiavę, revoliucijonieriai šnekė — „šalin su tokiais valdininkais, kurie dėvi tokius čebatus“.

E — pamisliju sau — čia tik vienos tuštybės, galinčios apeiti tik valdininko čebatus, o ne mane. Ir šitą laikraštį dedu į šalį, nenorėdamas toliau save kankinti politiškomis žiniomis, kurios

veliasi po padais čebatų valdininkams. Šitą padėjęs į šalį imu trečią ir lyg tyčia, nugriebju vieną mažiuką laikraštuką, turintį formatą kazyrų. Tuojaus atsiverčiu pirmą, antrą ir trečią puslapį, vėl grįžtu prie pirmojo ir verčiu perdėm visą laikraštuką, bet akįs nieko nepagauna, nes veik pusė laikraštuko intalpos tai paties redaktoriaus prierašai, iš pradžių ir pabaigose papuošti kokiais tai nepabaigtais sakiniais —„Red." O vis ten einasi apie reikalus kokio tai keisto, turbūt nesenai sugauto gyvūno — **susmo**.

Čia tai tikrai jovalas — pamisliju sau ir šitą laikraštuką dedu į šalį. Galiaus imu ketvirtą, penktą, šeštą ir taip iki paskutinio beimdamas, nuvargstu ir nei neinpusėjęs skaityti pirmąjį puslapį, jau verčiu antrąjį, bet čia ir nieko naujo nes visuose, kaip viename, tai žinios iš Lietuvos nufotografuotos nuo Lietuvos laikraščių ir tai žinios vis tos pačios: Vilniuje atsibuvo susirinkimai: Rūtos, Žagrės, Saulės, Žiburio, Mokslo draugijos. Pirmininkavo — Basanavičius, Vileišis, Staugaitis. Kaune atsibuvo tarnaičių susirinkimas. Visuose tas-pats ir tas-pats!

Prisaikinęs tokiais skaitymais laikraščių, praleidau veik pusę savo darbštaus ir turiu už garbę prisipažinti, pažangaus gyvenimo. Ir vieną kartą, vėlai, vakare, padaręs peržvalgą savo praeito gyvenimo, aiškiai susipratau, jog iki šiol nieko gero nepadariau nei sau nei kitiems, nes nors stengiausi skaityti visus Amerikos lietuvių laikraščius, vienok nieko juose nuodugniai ne išskaičiau, kadangi kiekvieną skaityti pradėdavau, bet nei vieno nebaigdavau.

Vieną rytą atsikėlęs anksti, parašiau sau įstatymus ir prižadėjau tvirtai juos pildyti, o kad laiką neleisti su vėjais, už devizą sau pasiėmiau, skaityti kiekvieną laikraštį ne nuo pirmojo, bet nuo paskutinio puslapjo, idant tuomi išvengti ilgų, bergždžių ir tuomi nuobodžių įžengiamųjų straipsnių ir politiškų žinių, su bevaisėmis žiniomis iš Lietuvos. Pirmuosius bandymus atlikau su „Tėvyne", kurią bėgyje dviejų minučių perskaičiau, pradedant nuo S. L. A. valdybos adresų ir baigiant ant reikalų to, net gamtininkams nežinomo **susmo**, kurs taip išdrabstytas po visą brošūrėlę, kad net paukščio snapas nebūtų atsakančiu atrinkti išbarstytuosius žodžius. Šio pirmojo bandymo naujosios metodos, pasekmėmis buvo tas, kad perskaičius „Tėvynę" ir mano jauniausiam broliui paklausus, kas naujo yra „Tėvynėje", atsakiau, jog — visko yra ir nieko nėra. (Indomu, kaip tai laikraštyje nieko nėra! Žr. žemiau mūsų prierašą. — **Red.**)

Tokia nauja systema, mano išrasta ir mano paties užpatentuota, mane dabar labai užganėdina, todel turiu dabar progą persiskaityti visus laikraščius, pradedant nuo apskelbimų ir einant per pajieškojimus, redaktorių atsakymus, sukimštus į krasų dėžutes, kol net galiaus atsiduriu ant žinių iš Lietuvos, politiškųjų žinių ir įžengiamųjų straipsnių; jei kartais turiu laiko tai dar ir žiuos perskaitau.

Pagaliaus, idant neužmirščiau prisipažinti, turiu už garbę pasigirti, jog nuo kaip senai skaitau laikraščius iš atbulos pusės, esu persitikrinęs, jog man labjausiai patinka ir labjausiai mane interesuoja laikraščiuose šie skaitymai:

1) **Aido** — Poezija be minties.
) **Barono** žinių — Agentų surašas.
3) **D. Vilties** — Parapijos komiteto susirinkimai.
4) **Draugo** — Redakcijos pastabos.
5) **Dagio** — Ieliaus Vaiko rašiai.
6) **Dilgėlių** — Žmonių knygyno apskelbimas.
7) **Kovos** — Administratoriaus atskaitos.
8) **Keleivio**— Redaktoriaus atsakymai.
9) **Laisvosios minties** — Antgalvis.
10) **Lietuvos** — Butėno Lapeliai.
11) **Laisvės** — Palaidasis stylius sufragizmo.
12) **Laisvos žmonijos** —Žodžiai be tikslo.
13) **Saulės** — Gloverso mainieris.
14) **Tėvynės** — SLA. valdybos adresai.
15) **Vienybės Lietuvninkų** — Peržvalga.
16) **Žvaigždės** — Saurusaičio pamokslai apie blaivybę ir
17) **Kataliko**— Išleistuvės pranešimai, kuriuose leidėjas nepamiršta save pavadinti ponu; gerai, nes kas save gerbja, tą gerbja ir kiti.

Viskas ką čia pažymėjau, labai mane interesuoja, o ar tas turi vertę ir, ar aš išmintingai elgiuosi pamylėdamas tokius skaitymus, ne man pačiam tai spręsti.

Vieną gražią dieną „Keleivis" paklydo, nes vieton ateit į mano namus, nurioglino į namus mano draugo, gyvenančio kitoje pusėj gatvės. Bet užtai „Kataliką" gavau visu pusdieniu anksčiau negu paprastai. Pasiėmęs „Kataliką", atidžiai perskaičiau apskelbimus ir galiaus net nesijutau, kaip apsistojau ant pono leidėjo pranešimo, kuriame išskaičiau pono leidėjo pasižadėjimą leisti lietuvišką dienraštį, o kad iš anksto dasižinoti, ar tas dienraštis turės užtėktinai ėmėjų, prašo skaitytojus atsiųsti savo adresus.

Perskaitęs šitą „Kataliko" ponо leidėjo pranešimą, pasijutau ūpe šios dienos mūsų poetų, kurie niuniuoja vien apie savo kančias, nežinodami nei del ko, nei ką kenčia. Ir jau norėjau dainuoti, siųsdamas savo atdūsius linkui Parnaso, bet atsiminęs ant netiku sio likimo poetų šioje gadynėje susilaikiau ir lyg dvasioje pagautas, pašokęs pradėjau žingsniuoti iš vieno kampo į kitą, niurnėdamas sau po nosia:

— Dienraštis! Dienraštis! Lietuviškas kasdieninis laikraštis Amerikoje! „Kataliko" leidėjas leis kasdienraštį! Tuojaus siųsiu 5 dolerius prenumeratos ir dešimtį savo pažįstamų prikalbinsiu, idant padarytų tą patį — pasiųstų prenumeratą už dienraštį! Puiki žinia! Kad nors greičiau pasirodytų dienraštis!

Taip man besvajojant pradėjo temti ir staiga, kažinkas pabeldė į duris. Šokau greitai prie durių, manydamas, jog jau dienraštį atnešė vaikėzas, bet prasivėręs duris persitikrinau, kad ne buvo tai vaikėzas su dienraščiu, tik mano mylimas draugas, iš kitos pusės gatvės. Paprašęs svečią vidun, griebjau jo dešinę ranką ir ją drūčiai spausdamas, prakalbėjau:

— Sveikinu, tamstą, inteikdamas linksmą naujieną!

— Na, na! Kas per naujiena?

— Nugi — sakau — jau turėsime lietuvišką kasdienraštį „Kataliko" ponas laidėjas leis lietuvišką kasdienraštį. Prieš Kalėdas ar Naujus Metus išeis pirmas numeris. Dabar reikia tik adresą pasiųsti, o dienraštis gausis gale šių metų. Dabar išleistuvė labai susirūpinusi, kad nemoka surasti vardą būsiančiam dienraščiui, sako, jau buvusi suradus vieną — **Pirmas lietuviškas dienraštis**, bet Amerikon atvažiavęs piningauti kun. Tumas, išmušęs radinį iš rankų, patėmijo, jog pirmasis lietuviškas dienraštis jau buvo Vilniuje leidžiamas, tai **Vilniaus Žinios**. Taigi dabar nežinia kaip bus. Gal dar pasiseks surasti kitą vardą, bent — **Antras lietuviškas dienraštis.**

Paprašiau svečią atsisėsti, ką šis be pasipriešinimo padaręs, iš kišenės išsitraukė ir man padavė „Keleivį", sakydamas:

— Šia, tamstos „Keleivis", atklydo pas mane.

Aš tuojaus pasiėmęs „Keleivį", iš papročio, atsiverčiau paskutinį puslapį ir pradėjau skaityti „vietines žinias", bet draugas tuoj patėmijo, kad aš skaitau ne iš to galo.

— Tai, tamsta — sakau — aš visuomet laikraščius skaitau iš atbulos pusės, nes taip darydamas greičiau ir be vargo perskaitau svarbesnę dalį laikraščio.

— Bet, tamsta, pažiūrėk pirmiau į pirmą puslapį, ten rasi ką svarbjausio.

Paklausęs perspėjimo, atsiverčiau pirmąjį puslapį ir iš čia tuojau metėsi akin antgalvis, kurio riebjos ir nuo riebumo net susikreivinusios raidės tvėrė šiokius žodžius: **„Lietuviškas Dienraštis", Amerikoje.**

Su didžiausiu pasigėrėjimu per skaitęs pabrauktuosius žodžius, akimis permečiau ir smulkųjį tekstą, kuriame paaiškėjo prisižadėjimas ir „Keleivio" leidėjų leisti dienraštį.

— Tai, Dieve! Kol neturėjome, tai neturėjome nei vieno, o dabar turėsime net du dienraščiu — pratariau atsidusdamas iš susigriaudinimo.

— Taip! Bet kila klausimas, ar turėsime bent vieną iš tų dviejų — perkirto mano draugas.

— Tai kurgi neturėsime, juk jau dabar aišku, kad turėsime du.

— Bet iš tų dviejų gali neįvykti nei vienas.

— Kurgi ne įvyks.

— Sakau, kad gali neįvykti.

— Tai kodel?

— Todel: Dienraščio įsteigimas tai ne surengimas Chicagoje šeimyniško purimo, nes čia reikia daug jėgos kaip iš kišenės, taip ir iš smegeninės pusės; o ar to yra pas tuos vyrus užtektinai, tai kitas klausimas ir todel dabar į jį nesigilinsime.

— Tai visgi dienraščiai turės išeiti, juk jau viešai pažadėta, o kas pažadėta, tas turi būt ir ištesėta.

— Pažadėjimais dar nėra ko džiaugtis.

— Bet... duotas žodis, inteligentų žodis, turi įvykti.

— Žodis, kieno jis šiandien nebūtų, yra tai vėjas, nes šiandien laužymas duotojo žodžio labai madoje ir todel, sulaužyti duotą žodį, penkiose minutėse po jo davimui, reiškia tiek, ką nusispjauti.

Tai viena. O antra štai dar kas: Žadamiejie du dienraščiai, tai du grybai, o Amerikos lietuviškoji visuomenė tai bliūdas su barščiais, kuriam tų dviejų grybų perdaug.

— Tai lietuviams, tamsta sakai, perdaug dviejų dienraščių?

— Nebūtų tai perdaug, jei vienas iš jų jau gyvuotų, o antras rengtųsi dar tik užgimti. Bet, kad dabar rengiamasi gimti net dviem sykiu, tai jau yra daugiau negu perdaug.

— Bet man visgi neaišku, kodel tiedu dienraščiai negalėtų įvykti; juk ir vieno ir antro rengėjai sako, jog jų norai yra užganėdinti visuomenę, žmonių norus. Juk ne kam ir kreipjasi jie į visuomenę, prašydami pirmiausiai ne prenumeratos, tik pritarimų adresais.

— Dalykas tame gana aiškus. Mat, pritarimai su adresais reikalingi tam, idant būtų matyti, ar bus užtektinai ėmėjų, kas parodytų, ar galima imtis prie dienraščio steigimo. Vienam dienraščiui męs galime lemti 30-40,000 ėmėjų. Prie tiek ėmėjų galima imtis prie dienraščio steigimo; bet jei ėmėjų pasirodytų mažiau, tada rengėjams dienraščio, lieka tik savo geruosius norus padėti į šalį. Taigi, kaip matome, kad galima tikėtis 40,000 ėmėjų vienam dienraščiui. Bet čia pat matome, kad gema konkurentas ir kiša savo koją skersai tako, kuriuomi eina praeivis, nešantis sunkų tikslą, arba kitaip šakant, dar tik jieškantis tikslo. Ir tada męs matykime, kad dviejų dienraščių netik palaikymui, bet ir pritarimui 40,000 prisižadančių prenumeratorių užtekti negali, nes jei vienas gau 25,000 pritarėjų, tai kitam jau lieka tik 15,000 tokių pritarėjų. Tad ir bus aišku, kad ir vienas ir antras rengiantis po dienraštį negaus užtektinai pritarėjų, ir gali būti priversti atidėti savo tikslą į šalį. Taigi čia ir aišku, kad viename bliūde dviejų grybų perdaug.

— Taip tai taip, gana aišku, jog dar voverė šakoje. Bet jeigu dienraščiai neįvyktų, kur dings tie adresai su pritarimais, kurie dabar siunčiami rengėjams dienraščių?

— Iš to visko, galės būti biznis. Męs atsimename gana gerai, kaip prieš 5 ar 6 metus kažinkas New Yorke pasigarsino rengiąs leisti „Lietuvišką Kasdienraštį", laikraščių skaitytojus, pritariančius dienraščiui, prašė siųsti savo adresus. Ir taip buvo. Apie trejetą mėnesių vėliaus laikraščiuose pasirodė paskelbimas, jog dienraštis neįvyko. Apie mėnesį dar vėliaus kiekvienas siuntęs savo adresą, gavo stebūkladarių šaikos, kitaip save vadinančios Collins'o institutu, visus apskelbimus, aplikacijas ir dar margaryčiom... „Vadovas į sveikatą". Gavusieji tuos mėšlus, tuojau ir pradėjo teirautis pas stebūkladirbjus, apie savo nesveikatas. O tie, nieko nelaukdami, slyvų skystimus jau ir siuntė express'ais C. O. D. Taip ir dabar gali būti. Ir nors čia negali būti prigavingo apiplėšimo, bet visgi gali būti biznis. Mat tuomi laiku, kada rengiamasi pradėti leidimą dienraščių, paprastai apie Kalėdas ar Naujus Metus atsibūva didžiausia medžioklė ant apvaliųjų dolerių. Taigi, jei dienraščiai neįvyktų, tad ir bus kaip tik į laiką pasiųsti adresantams po sieninį kalendoruką, po egzempliorį savojo laikraščio, kaipo „sampelį", po katalogą knygų, apgarsinimus laivakorčių ir kainas piningų siunčiamų užrubežin. O iš to visko nejaugi nesusigriebs koks doleris, nes ne vienas laukęs dienraščio ir jo nesulaukęs, iš susigriaudinimo neiškęs neužsirašęs laikraščio, nenusipirkęs kokios knygelės, neprisiuntęs kelis dolerius, kad parleistų į Lietuvą, o gal dar indės ir apsaugojimui „lietuviškon bankon". Ot ir biznis iš pritarimų ir adresų.

Pabaigus kalbą mano draugui, jo žodžiai mano akyse stovėjo taip aiškiai, kaip nupieštas paveikslas. Rengianties draugui eiti namo, ne užmiršau atsinešti stiklinę karčiosios, kurios prisipylę po čerką išgėrėme už sveikatą rengiamųjų dienraščių ir išreiškėme širdingus linkėjimus gimti tik vienam dienraščiui, o antram, neskiriant kuriam, numirti rengėjų vsčiuje.

Draugui išėjus namon, aš atsiguliau ir ilgai negalėdamas užmigti, mislijau kaip reiks skaityti dienraštį, ar nuo pirmojo, ar nuo paskutinio pusłapio.

Vincas.

Redakcijos prierašas. Patartina būtų autoriui atsiminti rūsų filosofo ir kritiko — Bielinskio žodžiai: „Kas iš spausdintos eilutės dar nieko neišskaito, tai dar neužsipelnė žmogaus vardo". Vir šuj einąs straipsnelis nėra teisingas, kur lytisi apie mūsų laikraščių turinį. Jau ir pati autoriaus psychologija versti laikraštį iš kito galo, parodo, kad jisai lengvai gali save priversti į viską atbulai žiūrėt. Tuom tarpu yra nedovanotina logikos klaida. Kas laikraščiuose yra parašyta, viskas reikia perskaityt. Gali būt, kad daugelis yra atspausdinta nenaudingo. Bet argi ne kiekvieno skaitytojaus — gero ir išmintingo skaitytojaus, kaip autorius — pridermė yra kiekvieną mūsų laikraščių surastą tuščią litarą, tuojaus sėsti už plunksnos ir ją su išmintinga kritika pripildyti? Bėgimas per visus laikraščius ir jieškojimas tik „perlų", dar nėra didelės išminties darbas. Tokis būdas išdirba pas mus jau žinomą „antgalvių skaitytojų" typą. Juo mūsų visuomenė nepasidžiaugs. Mūsų tauta reikalauja išsidirbti tokį skaitytojų typą, kuris viską skaito atsidėjęs pildyti. Taip budavojasi nacija, jos literatūra ir gimsta ateities vyrai.

LIETUVIŲ BLAIVININKŲ SĄJUNGOS 3-SIS SEIMAS.

Lawrence, Mass. rugpjučio 22 d. pusė po 9-nių išryto Lietuvių Blaivininkų Sąjungos 3-čiasis prasidėjo seimas. Posėdžiai buvo laikomi bažnytinėje svetainėj; juos atidarė po išklausymo mišių bažnyčioje.

1) Seimą atidarė pirmininkas M. Norkūnas, su maldomis; po maldų pakalbėjo kun. Jusaitis, vietinis klebonas; kalbėjo rimtai ir ragino be ypatiškumų svarstyti sąjungos reikalus.

2) Peršaukta kuopų delegatai. Išviso buvo 13 delegatų: 6 iš Bostono, 5 iš Lawrence, 1 iš Manchester ir Northampton.

3) Seimo vedėju išrinkta J. Jerusavičius iš Bostono, vice-prezidentu — C. Urbonas iš Bostono, sekretoriais — J. Viznis ir K. Mikolavičiutė; knygų peržiūrėtojais: S. Mačiulskis ir Rusečkas; durų sargas — V. Navickas. Sesija užsidarė 11 val. prieš pietus.

Antra sesija. 3½ val. po pietų. J. Jerusavičius, seimo vedėjas pirmiausiai perskaitė atsiųstus seiman linkėjimus; buvo 2 tik prisiųsti. Waterburiečiai prašo, kad Blaivininkų Sąjunga iškasavotų posmertinę ir prigulėtų į S. L. R. K. A.

2) Pirmininkas įnešė, kad išduotų knygų peržiūrėtojai raportus.

3) Pirmininkas Sąjungos, M. Norkūnas, Sąn. pirmininkas prati pereitų metų protokolą. Pasirodė, kad Jerusavičius, Bl. Sąjungos sekretorius, protokolo neturi. Užklausta, kas tame kaltas? Pirmininkas paaiškino, jog tai Waterburio lietuviai kalti. Uorkūnas, Sąn. pirmininkas pranešė, kad Waterburio lietuviai prie Bl. Sąjungos nepriguli ir iki pereitojo seimo vis norėjo suardyti Bl. Sąjungą; taip-pat ir šiais metais nori suardyti.

Įnešta, kad Waterburio lietuviams išreikšti papeikimą per laikraščius už tokį jų pasielgimą; regis tą nutarė tik į protokolą užrašyt.

5) Taip-pat nutarta išreikšti per laikraščius papeikimas ir „Draugui", kad jis kišasi į Bl. Sąjungos reikalus.

6) Klausimas, kas daryt su posmertine pašelpa; likosi nutarta ją palikti, kaipo reikalingą.

7) Įnešta, pasiųsti arcivyskupui telegramą. Bet arcivyskupui kun. Jusaitis pripažino nereikalingu; taigi inprašyta kuningo Jusaičio, kad nors vyskupui pasiųstų; kun. Jusaitis sakėsi pažiūrėsiąs. F. Juškevičius, gerai žinomas Lawrence lietuviams, kuris atgalios metai buvo didelis dvasiškijos priešas, dabar pasirodė karštai norįs arcivyskupą pasveikinti; išmėtinėdamas kun. Jusaičiui, kam jis nevelina siųsti telegramo, ėmė kalbinti delegatus, kad vistiek pasiųstų telegramą; bet niekas jam nepritarė, taip ir liko nepasiųsta.

8) Apie 4 val. pribuvo 5 kuningai iš toliaus, tarp tų ir kun. A. Milukas; 4 buvo delegatai, 1 ne delegatas. Viso dabar 17 delegatų.

9) Įnešta, kur išimti draugijai čarteris? M. Norkūnas patarė, kad imtų Mass valstijoje, nes šioje valstijoje yra didžiausios Bl. S. kuopos. Užklausta patarimo pas kun. Miluką. Šisai pripažino, kad geriausiai imti Mass. valstijoje; esą: „Pennsylvanijos valstijoje lietuviai nemyli blaivininkų; jie tik myli statyti tautiškus namus, gerti ir kuningus varinėti iš bažnyčių ir parapijų"... Nutarta imti čarteris Mass. valstijoje.

10) Įnešta, kad būtų Lietuvių Kat. Blaivininkų Sąjungos vardas permainytas ant Lietuvių Rymo Katalikų Blaivininkų Sąjungos Amerikoje.

Sesija užsidarė po 4½ vakare.

Pusė po 7-nių vakare buvo mišparai su procesija; dalyvavo vietinės draugijos: Šv. Laurino, Aušros Vartų, Šv. Onos ir Šv. Elžbietos. Buvo publikos į 600. Pasibaigė iškilmė 9 val. vakare.

Sesija 3. Prasidėjo 20 minučių po 9-nių išryto.

1) Užklausta, kiek piningų randasi pas kasierių. Pasirodė, kad yra kasoje piningų $382.44.

2) Įnešta ir nubalsuota, — neužsimokėjusius per 30 dienų suspenduoti ir tie jei mirs negauna posmertinės

3) Įnešta ir nubalsuota, kad įstojimas į Bl. Sąjungą pasilieka, koks buvo pirmiaus.

4) p. Vanagaitis, „Birutės" leidėjas, pribuvo iš Prūsų Lietuvos ir apsilankęs šioje sesijoj, peržiūrėjo konstituciją ir užklausė: ar yra reikalinga, kad konstitucija pripažintų vartoti svaiginančius gėrimus? Nutarė pranešti visoms kuopoms ir apsvarstyti šitą konstitucijos vietą ateinančiame seime.

5) Įnešta, ar blaivininkas turi prigulėti ir prie draugysčių ir prie Sąjungos? Šis palikta sąnarių valiai.

6) Įnešta ir nutarta, kad nuo 10 sąnarių siųsti vienas No. organo kiekvienai kuopai; jei kur randasi ir mažiau, kaip dešimts, vistiek turi vieną No. siųsti.

7) Sąnarys sergantis turi gauti paliūdijimą nuo kuningo ir prisiųsti valdybai.

8) Organu pasiliko tas-pats laikraštis — „Žaivgždė", su taja pačia mokestim — $1 metams.

9) Privalo visi sąnariai platinti organą „Ž."

10) Seimai bus nubalsuota per referendumą; iki balandžio mėnesio, kad būtų nubalsuotà.

11) Bl. Sąjungos nariai privalo platinti lietuviškus katalikiškus laikraščius, kaip Amerikoje, taip ir Lietuvoj.

KAZYS PUIDA

Žemes Giesme

APYSAKA.

PIRMOJI DALIS.

— Ne. Jaučiuosi gerai ir reikia jam darbas palengvinti. Ir Viktutė nuvargo per tą laiką.

Nieko neatsakė. Pratiesė ranką.

— Ligi skubaus pasimatymo.

— Pasistengsiu.

Vos suspėjo iš garlaivio išlipęs namó pareiti, o ten jau laukė visa sąjungos valdyba. Po Oginto apyskaitos, visi išsiskirstė — niekas nesiliko, išskyrus namiškius, kurių tarpan ir Mačiūnas pastaruoju laiku įnėjo.

Vakarieniavo ant gonkų. Pirmutinis tai buvo vakaras, kurį Ogintas ir visi namiškiai tylėjo.

Dienos įspūdžiai ir atsitikimai užrakino Oginto lūpas, tečiaus dvasioje darbas virė.

Mačiūnas tylėjo. Išmoko jisai tylėti ir žinojo kuomet reikia tylėti ir kaip ilgai.

Viktutė su motina po vakarienės tuoj prasišalino.

Ilgai tylėti nebegalima buvo ir pirmutinis Mačiūnas prabilo.

— Už dviejų savaičių namai bus užbaigti. Šįmet į juos neįsikraustysi ligi rudens. Reikia kad mūras gerai išdžiūtų. — Stengėsi išblaškyti Oginto mintis ir įtraukti jį reikalų upėn.

— Nesiskubinu, — trumpai atrėmė Ogintas.

— Ne tame dalykas, bet šįmet jau nieko naujo neįstengsi pastatyti. Trobós darbininkams ir tvartų nėra kas nei pradėti, geriau bus šįmet tik plytos padirbdžius, o jau kitą pavasarį galėsi kitas trobas statyti.

— Suspėsiu.

— Nieks nesiskubina, tiktai sakau tą, kas šeimininkui žinotina. Pieninė puikiai veikia. Išviso turime 130 karvių. Mažieji ūkininkai labai pakakinti, kuomet punktuališkai kas mėnuo išmokame jiems jų dalį.

— Labai gerai.

— Parašiau į Švenčionis, kad už dviejų savaičių ta pati darbininkų partija atvažiuotų ir šiais metais

— Ačiu, ačiu!

Toliau Mačiūnas nebeiškentė.

— Jurgi, — tarė atsikeldamas ir ranką ant jo peties dėdamas. — Gerai žinau, kas tave slogina ir nematau nei vaisto, nei nesirūpįsiu priedermių tau priminti.

— Ir gerai padarysi. Nes kad ne priedermės, gal šiandien manęs čia nebūtų buvę. Bet matai, aš dar tiek jėgų turiu, kad galiu valdyties.

— Suprantu ir atjaučiu tavo nelaimę...

— Susimildamas tiktai neatjausk ir neužjausk, — nėra man biauresnio jausmo, kaip tie jomarkiniai «atjautimai» ir «užjautimai». Kam rodyti dvasios silpnumas ir kam taip žemai pačiam nusileisti ir kitas statyti. Kiekvienas tenešie savo būtybės gėles ir dygius.

— Bet kodėl neužjausti?

— Nes aš tokių rinktinių jausmų nenoriu! Užjausk šunį, kuris negali apsiginti ir kurį visi nuskausti gali, bet mane, gyvą ir jaučiantį žmogų, nejudink. Aš turiu pakaktinai jėgų ir dąsos, ir pats iš mano sopulio urvo išsikrapštysiu.

— O, nėkiek neabejoju! Noriu tiktai tavo jėgas sužadinti.

— Dvi stygi nutrūkuo ir daugiau jos gyvybės balsu neskambės... — tyliai pridūrė Ogintas.

Valandėlę abudu tylėjo.

Staiga Ogintas atsikėlė ir tarė:

— Nesirūpink, Mikai, aš ligi galo ištversiu

Atsisveikino ir nuėjo savo kambarin.

Vėliavą naktį užgeso žiburys Oginto kambaryje. Popieros lakštas po lakšto buvo draskomas ir gurban metamas, kol laiškas į Aldoną nebuvo užbaigtas.

Vos tik saulė patekėjo, Ogintas pažadino arklininką, liepė balnoti arklį ir nieko nelaukiant joti Kaunan.

LAUGHING WATER.

— Kas gyventi nedrįso, tas mirti turėjo! — Tolimu, kurčiu, sopuliuose kankinančiuosi atbalsiu praskambėjo Oginto žodžiai, į patį save ištarti.

Ramumo, giedros vartai užsikėlė — vakarykščion dienon tik mintimi besugrįši...

... Ir kam tiek vilties... tiek nuilsusio jausmo galybės ton meilėn buvau įdėjęs?..

...O jausmai buvo nuilsę, nes niekas jų gaivos vandenėliu nepakrapino... niekas savo jausmu jų nesušildė...

...Visų krūtinėse jausmas verpetais trankėsi — ir visi tą jausmą, yt gobšai, tik sau laikė... pavydėjo kitiems širdies giedros, sielos spindulių...

... Ir tu jų man pavydėjai... Ne, nepavydėjai, bet tik tuo jausmu netikėjai ir... einava abudu savo keliais...

.. Likk sveika!...

... Sielos kapuose bus iškilmė: vakarykščios meilės laidotuvės tam, kad tuose kapuose amžinai budėtumei ir giedros akimirksnius mano būtybės tamsią naktį primintum...

...Kad amžinai mirdama niekuomet nenumirtumei — nes numirti, kad ir nabašninkui, reikia prieš mirsiant kasnors visais būtybės virpterėjimais numylėti... reikia širdies indas kupinai pripildyti...

...Tad budėk mano sielos kapinyne yt vakarykščios dienos teisėjas—liudytojas, yt rytojaus užgesusi ramumo—giedros kibirkštėlė...

Tamsus, juodas rytojaus atsitikimų debesis užgulė ant Oginto krūtinės ir, rodos, nė galo tų juodųjų kančių neužmatyti. Pro dabarties sopulio ūkaną veržiasi dvilypuotieji gyvatės liežuviai ir šaltu akių žvelgėsiu tyčiojasi iš visų troškimų.

Visa atsiminimų eilė susikibo ir pasileido pašėlusin, laukinin šokin ir apdulkėjusiais skeleto kaulais giedojo graudulingą laidotuvių giesmę vakarykščiams jausmams...

O iš sielos kapinyno, jausmų vidurnaktį, kilo dvi balti stovyli, nuliūdusiais veidais užgesusia gyvybės šviesa akyse, ištiestomis tolėn rankomis ir, tarytum, raudotojos laidotuvių metu, kurioms jėgų pritrūko raudoti, — varvino sidabrines ilgėsiosopulio ašaras...

Stovėjo tie dvi balti stovyli ilgą laiką sielos kapinyno vartuose akimis į rytus nukreiptomis ir laukė... jiedviejų aušros patekant...

O aušra neužtekėjo...

Bet štai kapinyno vartus vėsula užtrenkė ir šmėklos dingo. Vaidintuvė tvėrė kitus reginius. Nebuvo jėgos, kuri būtų galėjusi tą valandą atitraukti Ogintą nuo netolimos praeities.

... Tylu, ramu visuose namuose, tiktai laikrodis bepročio žingsniais eina pirmyn..

Ir staiga tą tylą pradreskia baisus, baisesnis už perkūno trenksmą giedrią dieną, jaunos mergaitės šauksmas:

— Aš tokia jauna!... Aš taip mylėti noriu!

* * *

Atsimenu...

Stovėjau ant Nemuno kranto akimis į sujudusias upės vilnis įsmeigtomis ir svajojau..

Apie ką?

Apie ką gali svajoti širdžių tyrlaukiuose jausmo jieškanti dvasia!...

Apie ką gali svajoti, taurė už taurės gyvenimo nuodus gerianti, būtybės pavasaryje jausmo ištroškusi siela?...

Žiūrėjau į gimtosios upės bangas ir dūmojau... skaitliavau... ateities smūgius...

Ir skaitlinės sumišo, susimaigė, ironijos juoku prabilo, pasityčiojimu atsiliepė ir spiovė mano krūtinėn nesuskaitomų ateityje smūgių, skausmų, apsivylimų skaitlinių ryšuliu... Spiovė ir pasileido laukinin sopulio-jausmo šokin...

)T. b.)

VISUOTINOJI Historija

(SATYROJE)

Teffi, Dymov'o ir Avierčenko's prisiskaitęs paraš:

T(oks)... Š(ioks)... K(itoks)..

(Tąsa.)

«Gerbiamieji tautiečiai ir tautietės! Aš, žemiaus pasirašiusi, kloniojuos geros sveikatos mano tėveliams ir broliams ir seselėms. O dabar kloniojuos geros sveikatos ir visokių mylistų nuo pono dievo kaimynui ir kaimynei ir jų kūdikiams. O dabar bučiuoju jūsų baltas rankeles ir skaisčius veidelius per šį margą poperėlį. O dabar pasakau, kad męs, moteris, negalime nieko pasakyti nei apie suokalbius. nei apie vylius, nei apie ką kitą. O dabar bukite sveiki».

Spartėnai labai nusistebėjo iš tokio lakoniško laiško, ir Lėnai pridėjo dar vieną «ė», nuo ko ji pasidarė Lėėna, arba «Liūtė».

* * *

Lakoniškasai būdas kalbos, gymnastika ir prisilaikymas mados apsirėdyme taip nusilpnino spartėnus, kad jie greitu laiku atsiliko nuo kitų graikų ir per tai jie vadinta nebe spartėnais, bet sportėnais, nuo žodžio «sportas».

ATHĖNOS.

Antra iš eilės garsi senovės Graikijos respublika buvo Athėnos. Iš turtingų marmulo kasyklų, buvusių Athėnose, patįs savaimi gimė garsus Athėnų didvyriai ir dailininkai.

Visa Athėnos-respublikos nelaimė buvo tame, kad jos gyventojai dalinosi į filas, dimas ir fratrijas, ir dar dalinosi į paralijus, pedijakus ir diakrijus. Be to jie dar dalinosi į evpatridus, geomarus demiurgus ir kitokią smulkmeną. Visa tai sukeldavo liaudyje nuolatinius nesusipratimus ir maištus; iš ko naudojosi augštesnieji visuomenės sluogsniai, pasidalinę į archontus, eponymus, bazylevsus, polemarchus ir tesmotėtus. Ta Athėnų tvarka iš dalies primena mums mūsų pačių visuomenę, tik męs vadinamės daug suprantamesniais vardais, kaip antai: katalikai, laisvamaniai, socialistai (kai-kur cincilikai), klerikalai, šventakupriai, šliupiniai, arba šliuptarniai, aušriniečiai, viltiečiai, draugijiečiai, šaltiniečiai, minkštadūšiai, encyklopedistai, prezidentai, redaktoriai, ambasadoriai ir tt. ir tt. ir tt.

Vienas Athėnų evpatridų, Pylonas, pamatęs tokią betvarkę visuomenėje, buvo beužmanąs «vienu plunksnos smaigčiu nudurti visas neteisybes». Ant nelaimės, žmonės nelabai teužsitikėjo juo ir liepė jam kaip ir spartėnai Lykurgui, rengties kelionėn, ką jis ir padarė. Bepigu būtų, kad tai tie papročiai viešpatautų ir mūsų laikuose. Visuomenės pareikalavus ne vienas mūsų triukšmingų veikėjų (a la Bagočius, Antonov su Svirskiu) išeitų sau lazdele pasiremdamas, batus už pečių užsimetęs, keliauti aplink svietą. Ir ramiau būtų dirbti darbą ir valyviau būtų mūsų draugijoje.

SOLONAS.

Ne visi «biznieriai» tiktai savos naudos jieško. Buvo kitą syki toks «biznierius», kuris kitų naudai nemaža pasidarbavo. Tai Solonas. Vienas historikas užsimena, kad Solonas, savo «biznio» verčiamas, nuolatos būdavęs kelionėje, nelyginant mūsų laikraščių keliaujantie agentai. Pasidėkavojant tokioms gyvenimo aplinkybėms, jis daug ko išmoko, bet gi nemokėjo «magiškų štukų», su kurių pagalba agentai primasina naujus prenumeratorius. O daug ko išmokęs, nutarė surašyti savo tėvynei tvirtą ir drūtą įstatymą.

Kad ingijus žmonių užsitikėjimą, jis nudavė beprotį, ir ėmė rašyti eiles apie Salamino salą. Apie Salaminą rašyti ar kalbėti pas athėniečius buvo taip-pat nepadoru, kaip ir mūsų gadynėje, kalbant su kuningais, priminti jiems VI Dievo įsakymą. Mat, Salaminą užkariavo nuo athėniečių Megara, apie ką visi žinojo. Na, o VI įsakymas taip ir duria kuningams į akis (delto, kad jie patįs nėra vedę ir per tat labai smailižauja prie svetimų moterų), apie tą dalyką ir gi visi žino.

Solono užmanymas ir taktika turėjo pasekmę. Sanpiliečiai pavedė jam surašyti įstatymus, ką jis ir padarė, padalindamas gyventojus dar į tris dalis: į pentakozijomedimnus, zeogitus ir tetus.

Šolonas taipgi atkreipė domą ir į šeimyniską gyvenimą Jis uždraudė nuotakai turėti kraičio daugiau per tris rūbus, bet užtat ir reikalavo, kad moterų doringumas būtų statomas pirmoje vietoje. Athėnų jaunikaičiai iki 16 metų buvo auklėjami namie, gi sulaukę pilnų metų užsiimdavo gymnastika ir protišku darbu, kuris taip geru ir maloniu atrodė, kad pavadinta jis muzikė.

Be viršaus paminėtų šeimyniškų įstatymų buvo dar vienas, būtent: apie paguodojimą tėvų. Kuomet budavo kas renkamas į visuomenišką vietą, tai pirmų-pirmiausia pasirūpindavo sužinoti, ar kandidatas burnoja ant tėvų, kiek sykių ir kokiais žodžiais. Burnojimai senovės laikuose ir-gi buvo žinomi Tam tikrą laiką net ir męs, lietuviai, buvome juos užmiršę, ir gal nebebutume atsiminę, jei «Draugas», o jį sekdami kiti «draugai» nebūtų pradėję kelti juos iš numirusių savo moksliškuose redakcijos pastabų skyriuose ir šiaip «straipsniuose».

Ant nelaimės Solonas, nors ir turėjo «biznieriaus» sąvoką, neįvedė jokių įstatymų apie daugelį dalykų Paveizdan jis nei puse lūpų neprasitarė apie tai, kad redaktorių ir leidėjų suvažiavimų nutarimai turi būti pildomi, kad korespondencijų rašytojai privalo mažiau meluoti, kad moteris neprivalo mylėti po kelis vyrus, o vyrai po kelias moteris ant sykio; jis užmiršo bausmes ir leidėjams, kurie netik nepasiliauja, kontraktams išsibaigus, talpinę apgarsinimus medikališkų klinikų, bet dar ir naujus kontraktus padaro; o kartais net pagarsina, kad «profesorius NN. pajieško ant burdo jaunų merginų, kurios už kambarį ir burdą nereikalauja mokėti; vakarais atidirbs!» Jis daug pamiršo įrašyti!

* * *

Solono įstatymams įsikūnyjus, jis pats išsirengė į kelionę. Jam nesant namie jo paties giminaitis, didžiūnas Pizistratas pradėjo tyranizuoti athėniečius. Jis taip juos tyranizavo, kad ir Solonas, sugrįžęs iš svetimų šalių negalėjo numalšinti to tyrono iškalbumo ir ryksmo.

Pizistratas pastatė Zeusui šventnamį Lombardijoje ir pats pasimirė. Jo sostą paveldėjo jo sūnus — Gippijus ir Gipparchas.

Šalis buvo nuvargusi; kas žino koks būtų atėjęs galas, jei ne tai, kad atsirado tautiškoji partija su vadovu Klisfenu, kuris padalino visuomenę į dešimtį filų, o šias dar į dimas. Tokiu būdu užviešpatavo taika. Be to Klisfenas išmįslijo dar gi būdą atsikratyti nuo negeistinų piliečių: išrado slaptą balsavimą, arba ostrakizmą. O kad dėkingi žmonės nepabandytų tą būdą ant jo paties sprando, tai jis išsirengė kelionėn.

INTEKMĖ DANTŲ ANT ŽMOGAUS GYVENIMO.

Žvilgsnis į dantų Patologiją.

Atsižvelgus į priežastį dantų kirmėjimo ir šito pasekmes, rasime daugelį sau naudingų žinių, pagerinimui savo abelnos sveikatos; nes sykį dasižinojus priežastį šiokios ar tokios ligos, visados lengviau suprasti, dėlko mūsų kūnas privalo būti užlaikomas tokiose hygienos sąlygose, o ne kitokiose! Taipgi bus mums maž-daug suprantama dantų svarbumas žmogaus gyvenime. Kad geriau supratus dantų patologiją, man rodos, bus ant vietos pažvelgti į jų anatomišką, hystologišką ir chemišką sudėjimus bei fyzišką veikmę.

Anatomiškai dantįs yra skirstomi į 3 dalis: 1) kirpimo 6 dantįs (iš priešakio žemai ir augštai), 2) draskymo 8 iš viso (4-ri augštai ir 4 žemai; jie prasideda nuo taip vadinamų ilčių ar akių dantų ir baigiasi prie pirmojo krūminio, po du iš žėdnos pusės, žemai ir augštai), 3) malimo arba krūminiai dantįs (jie iš viso yra 6-ši augštai ir 6-ši žemai; paskutinis iš tų krūminių dantų yra vadinamas proto dantimi).

Atskirai gi patsai dantys yra dalinamas į 3 dalis: 1) Corona (karūna), dalis dančio, kuri yra visados matoma neapdengta mėsomis; 2) Seroixi (danties kaklas), kuris dalina danties karūną nuo šaknies; 3) Radixi (danties šaknis).

Hystologiškai dantys dalinasi sekančiai: 1) Enemal (viršutinis danties sluogsnis, randamas, tik ant danties karūnos; jis beveik visas iš Epethialial plėvės (tissue); 2 Cimentum (apačioje enemalo) minkštesne sluogsnis; 3) Dentinum (medžiaga, iš kurios dantys darosi), randasi apačioje cemento; 4) Pulp (danties gyvybė), paprastai vadinama nerva.

Chemiškai danties medžiaga susideda iš panašių elementų, kaip ir kaulas: iš oxygeno, hydrogeno, karbono (anglies), sulfuro, fosforo, kalciaus ir karbono druskų, — išimant pulp, kuri yra tikra ir organiška nervų šaka.

Žmogus per savo gyvenimą turi perleisti išviso 52 dantis: 20 pieninių ir 32 pastovių, kurie neturi be priežasties išskirti. Jie dygsta išpuolus pieniniams (kūdikystėje).

Apie septintą savaitę pirmučiausio žmogaus gyvenimo, kada kūdikis yra dar tik apie colio ilgumo, jau prasideda jam pirmieji 6 dantįs kalkiuoti, tai yra jau formuojasi, nors neišdygę. Kirpikai 6-ši dygsta, kada vaikas sulaukia 6 iki 8-nių mėnesių. Pirmas krūminis (malimo) dantys išsikala nuo 12 iki 14 mėnesių. Akiniai dantįs dygsta nuo 18 iki 20

mėnesių. Antras krūminis (malimo) dantys dygsta nuo 22 iki 24 mėnesių. Taip, kad vaikas 2 metų senumo privalo jau turėti visus savo pieninius dantis, tai yra 20 dantų, — žinoma, jeigu normališkai dantįs jam dygsta. Žėdnos moteries, auginančios kūdikius, privalumas žinoti: kada ir kokie dantįs vaikui turi dygti. Profesorius Jacobi savo lekcijose aiškina, kad 1860 metuose Suvienytose Valstijose buvo 3,992 mirčių nuo dantų dygimo. Iš šio skaitliaus 3,971 kūdikių mirė nesulaukę 2 metų. Tarpe 1845 ir 50 metų raportuota 258,317 mirčių, ir iš šito viso skaitliaus 3,466 mirtįs buvo vis mažų kūdikių nuo dantų dygimo. Taip, kad iš 74 mirčių, vienas mirė vis iš priežasties dantų. Labai didelis nuošimtis! Bet pažvelgus į abelną mažų kūdikių auginimą, nebuvo įstabu, kad toks didelis nuošimtis miršta

Kūdikiui susirgus, visados yra šaukiamas daktaras; tas, suėmęs kūdikio pulsą ir dažinojęs karščio laipsnį, parašo receptą ir išeina nežiūrėjęs: gal kūdikis kenčia nuo dantų dygimo... Ir jeigu vaikas serga tikrai iš priežasties dantų dygimo, gali jam sugirdyti nors kelis butelius nuodų, — vis viena kūdikis mirs, ir tai iš nežinojimo ligos priežasties. (Kūdikiui mirus daktaras parašys jam paliūdijimą, kad jis mirė „Cholera infantum'' vaikų cholerina— taigi vidurių liga!) Mačiau pats tokį atsitikimą... Taigi motina turėtų žinoti, koks ir kada dantys turi išdygti. Susirgu kūdikiui, tuojaus žinotų, jeigu ri išdygti. Susirgus kūdikiui, tuojaus žinotų, jeigu tame lake serga, kada dantįs turi dygti, ir jei kūdikis karščiuoja, verkia, nemiega, viduriukai palaidi, tankiausiai eina žalėsiais ir trauko kūdikį krūvon, tai čia proga pamįslyti, kad rasit jam dantįs dygsta, ir daktaras turėtų jį gydyti nuo tos ligos, kuria jis serga.

Einant prie tikslo reikėtų pastatyti klausimą: Dėlko dantįs pūna ir skauda? Nevienam yra atsitikęs dantų skaudėjimas, ir visiems jis yra labai nemalonus. Pirmiausiai dantįs pūna iš prigimimo, taip kad, jeigu tėvo arba motinos dantįs blogi, — ypatingai motinos, — tai ir kūdikio dantįs tankiausiai bus blogi, ypatingai moteriškosios lyties.

Kaip kada žmogaus seilės burnoje p. sidaro nenormališkos, tai yra ar perdaug rūgščios ar permažai, — ypatingai būna perdaug rūgščios, kaip ve uksuso rūgštis. Ta rūgštis ėda enemalį ir kada praėda arba ištarpina iki dentino, tada bakterija savo darbą tuojaus pradeda. Bakterijos, kurios ėda dantis, nemėgsta graužti enemalį, nes jos gyvena tik ant organiškų elementų, o enemaliui būnant neorganišku, joms nepatinka toks maistas. Todel jos ir skverbjasi į dantų vidurį, kur gali rasti medžiagą: susidedančią iš organiškų elementų ir tinkamą joms į maistą. Bakterijos, kurios ėda dantis (Bacillus Oris) gali padaryti gelatiną, kuris labai kimba prie dantų ir, žinoma, užlaiko bakterijas savyje taip, kad nei liežuvis nei lūpos negali jų nušluostyti nei seilės numazgoti, kadangi tie klijai laikosi tvirtai prikibę prie dantų (paprastai tarp dantų). Taip pasidarius bakterijos visados išgraužia dantyje skyles.

Bet didžiausi priežastis dantų kirmėjimo yra **nešvarumas**. Augščiau minėjom, kad uksusinė rūgštis yra dantims labai vodinga, tai delto, kad ta rūgštis tarpina elementus, ypatingai organiškuosius, kurie sutaiso mūsų maistą ir daro iš jų pirmiausiai nusisėdimą, o vėliaus — druską, tankiausiai kalkinę ir karboninę (anglinę). Žmogui valgant visados pasidaro maždaug tų druskų, o jos pirmiausiai užsilaiko dantyse, nes tarpdančiuose yra joms gera vieta, kadangi tėnais randasi maži užkaborėliai, kur nei liežuvis nei lūpos negali prieiti ir išsluostyti. Ir taip, jeigu žmogus po valgymui savo dantų neišplauja antrą syk valgant pasidaro dar daugiau tų druskų ir mažu pamažu tokiu būdu pasidaro kietas akmuo ant dantų ir jau daugiau bakterijų tėnais susirenka. Iš to gali būti štai kokios pasekmės:

1-mas — kadangi tos druskos labai prikibę prie dantų, tai labai lengva ir bakterijoms užsilaikyti ir plėtotis tokiose aplinkybėse. Tada dantįs pradeda kirmėti, nes tėnais yra bakterijos; ir kaiptik jos suspėja dantį išgraužti, tuojaus ir pradeda jis skaudėti.

2-ras — druskos, susirinkusios prie danties, vis dauginasi, jeigu jų niekas neprašalina; ir juo ilgiaus jos užsilaiko ant danties, juo daugiau jų darosi ir tuo kietesnės jos pasilieka, o daugindamosi ant danties, stūmia smegenis nuo dantų, ir paskui skverbjasi po smegenimis, kur ir plėtojasi apie danties šaknis. Kada jos apsupa visą danties šaknį, tai pirmiausiai smegenįs pasidaro raudonai-mėlynos ir užgavus tuojaus kraujas bėga.

Jeigu leisti tas druskas būti labai ilgai po smegenų, tai jos užnuodija smegenis ir pradeda į jas veisti užnuodijimą, kuris vadinasi «Putrofactija» (puvimas). Tada dantįs palieka liuosi ir kąsti su tokiais dantimis negalima, o skausmas tai ne apsa-

(Užbaiga seka.)

Dr. A. J. Žimontas.

NEBEGRYŠ...

Ak! kaip gaila man to laiko,
Ką prabėgo kaip vanduo;
Metas trečias, — ar papaiko!
Tuoj ir vėl greit bus ruduo.
Aš dar nieko nesu veikęs,
Naudai savo nei kitų,—
Vaikštinėju lyg apsvaigęs,
Dūmų miesto nuo tirštų.
O jųs metai, naktįs, dienos,
Apsistokite kelyj!
Man prastai, tik kliūtįs vienos,
Negyvenims šioj šalyj!
Jųs sustokite keliavę,
Kaip ikšiolei — be naudos.
Leiskit man aprūpint save, —
Aš taip liksiu visados...
Jųs juk bėgat kaip pašėlę,
Aš atlikęs jau kada.
Sunaudot kas valandėlę,
Nebsuspėsiu niekada.
Ak! kaip gaila, laiko gaila,
Kurs praėjo nebegryš!
Jo gailiuosi visa siela,
Veltui, nieks jo nepavys...

Pinavyjas.

———==: o: ==———

LIETUVIŠKI ŽAIDIMAI.

Tetervinas mušti. Trįs vyrai, vienas atsistoja, prasižergia, tai vadinasi tetervinas, o kiti du, vienas vienoje pusėj išsižergusio stoja, antras antroje pusėj. Vidurinis, tetervinas, paima vieno ranką ir glosto burbuliuodamas: „burlululu, burlululu''. Kartoja daug kartų, ir beglostydamas užduoda per ranką. Kaip tik uždavė per ranką, šisai turi numušti kepurę nuo tetervino galvos. Kaip tik užsikėsina uždrožti per kepurę tetervinui, šis skubjai palenkia galvą, ar vikriai prikiša prie mušiko arti. Mušikas tetervino negali užduoti. Tetervinas atsikreipja prie antrojoj pusij stovinčio, ir tą patį daro, kaip su pirmuoju. Jeigu yra gerokai vikras tetervinas, tai jam nenumuša kepurės, o šiems rankas atidaužo

Žaidžia 3. Jeigu pabosta katram, tai kiti ukvatninkai eina žaistų, o žiūrėtojai įvaliai prisijuokia.

A. Č.

———==: o: ==———

APIE LATVIŲ KALBĄ.

(Tąsa.)

čiams (tamniekam) sunku susiprasti su inflantiečiais. Einant perdėm visa Latviją tačiaus negalima pabriežti ruožtus tarpe vienų ar kitų prokalbių (dialektų); jos nejučiomis kryžiuojasi viena per kitą. Taip bus buvę ir su pirmutine tauta. Jai beaugant dauguma atsiskelia paskirių prokalbių, kurios nejučiomis pereina viena kitą. taip kad tarpe pirmutinės kalbos ir tolimiausių jau prokalbių randasi toks didelis skirtumas, kad ilgainiui jos nebegali susiprasti. Taip atsirado atskiros kalbos.

Jei prie šitos teorijos pridėsime dar iškeliavimus, tai atskirųjų kalbų atsiradimas bus dar labjau suprantamas. Nuo senovės iki vidurinių amžių pradžiai buvo tankųs tautų iškeliavimai. Iškeliavusieji pražūdė savo sąryšius su pasilikusiais savo sątautiečiais; jie mat pateko į kitokias apystovas, tarpe kitų kaimynų, todel ilgainiui pas juos išsivystė ir kitokia kalba.

Prie **baltiškųjų** kalbų priguli: latvių, lietuvių, senprūsių ir jatvegų kalbos. Nuo pastarosios (jatvegų) kalbos užsiliko koks tuzinas žodžių. Nuo prūsų kalbos mums yra 3 katechizmai iš XVI metaš. ir surašas kokių 800 žodžių iš XIV. met. Katechizmų vertimai yra labai klaidingi; kadangi vokiečių vertėjai menkai tesuprazdami prūsiškai vertė su tulkų pagalba. **Lietuvių** kalbos visų-seniausi paminklai taipgi siekia iš XVI metaš. Lietuvių ir latvių kalbos arčiausiai stovi prie viena kitos, negu bent viena iš jų prie prūsų kalbos. Savu laiku baltikų kilmė pasiskaidė į prūsų ir **latvių-lietuvių** grupes; vėliaus atsiskyrė ir lietuvių bei latvių kalbos. Kaip galėjo įvykti skilimas tarpe lietuvių ir latvių kalbų. Jei einame kiaurai Latviją, tai randame daugelį prokalbių, tačiaus męs jas visas galime suprasti, norints jos ir pereina nejučiomis viena antrą. Prieiname prie Lietuvos, čia jau randasi toks kalbos nutolimas, kad daugiau jos nebegalima suprast. Jonas Schmidt šitą ve kaip išaiškina. Būna dažnai, kad karės laikais arba kitais svarbjais atsitikimais viena tautos kilmė ingija ant kitos persvarą. Pergalėtosios kilmės pasilieka arba išnaikintos arba asimiluotos (prijungtos, privienytos) į valdančiąją kilmę. Su tuomi praeina perėjimas nuo vienos prokalbės į antrą ir atsiranda skaldymasi naujųjų kaimynų prokalbėse. Tokie suskilimai randasi taip-jau ir tuomet, kada jų viengenčiai iškeliauja arba pertraukia jų sąryšius kokie nors gamtiški rubežiai. Su laiku šitie atskilimai pasidaro taip dideli, kad išrodo į visai skirtingas kalbas. Baltiškų kalbų giminystė ir skirtumas matosi iš sekančių pavyzdžių:

Prusų kalboj	**Lietuvių**	**Latvių**
deivas	dievas	dievs
datvei	duoti	duot

Prūsų **ei** daugely atsitikimų lietuvių ir latvių kalbose pereina į **ie**. Kamieno balsė **o** (Sohn), slavų ir prūsų kalbose pereina į **a**, bet lietuvių ir latvių kalbose į **uo**.

Privesime keletą tankių morfologiškų pavyzdžių.

Prūsų kalboj	**Lietuvių**	**Latvių**
mais	manas	mans
tvais	tavas	tavs
svais	savas	savs
tebbei	tau	tev

Lietuvių ir latvių proseniai tūlą laiką turėjo vieną kalbą Dabar šios kalbos viena nuo kitos skiriasi. Skirtumas randasi pirmiausiai jau ir žodžių kirčiuose (akcentuose): latviai deda kirtį ant pirmos sąjungos (syllabos), o lietuviai (taip kaip ir prūsai bei slavai) turi trumpą kirtį; pav. **ranka** (kirtis ant paskutinės **a**), o latviai **roka** (kirtis ant pirmosios **o**). Kamienių balsės šiaip virsta:

an> o—ranka: roka
en> ie—penki: pieci
in> i—krintu: kritu
un> ū—unduo (vanduo): ūdens

Persikeitimas įvyksta tik tuomet, kada skiemuo (syllaba) baigiasi ant **n**. Jeigu skiemuo su šiaja raide prasideda, tai **n** pasilieka; pav.: minu.

Suminkštinta **k** latvių kalboje virsta į **c** (penki=pieci); suminkštinta **g** į **dz** (gyvas: dzivs). Galiniuose skiemenyse lietuvių trumposios balsės latvių kalboje išnyksta (gyvas: dzivs), o ilgosios virsta į trumpas: žemė=zeme. Lietuvių **ž** latvių kalboje virsta į **z**, o š — į **s** (šimtas: simts). Dantinės gi balsės lietuvių kalboje priima vienokią permainą, o latvių kitokią:

briedis—briedis;
briedžio—brieža;
vokietis—vacietis;
vokiečio—vacieša;
būsiu—būšu.

Latvių ilgoji **a** yra senesnė už lietuvių ton vieton inėjusią **o**:

mahte—motė.

Tačiaus lietuvių kalboje ištisai užsilikę senesnės formos ir balsės, negu latvių kalboje.

Baltiškosios kalbos arčiausiai stovi prie slaviškų kalbų, negu kokia-nors iš indo-europėjinių kalbų Kada ankstyvesnė šita giminė jau buvo pasiskirsčiusi į grupes, tai baltikų ir slavių proseniai yra tūlą laiką gyvenę krūvoje ir viena kalba kalbėję. Bet daugelis liekanų verčia manyt, kad jau ir tais laikais baltikų ir slavių kalbos skyrėsi, kaipo dvi protarmės (dialektai). Arijiečių ir slavių kalbose pusbalsė **s** po i, u, r, k virsta į š. Toliaus šita š slavių kalbose keičiasi į **h**, o h atpenč pavirsta į **š**, jeigu ją seka balsės i, e. Paveizdan:

Latvių	**Lietuvių**	**Rusų**
sauss,	sausas,	suchoj;
auss,	ausis,	ucho.

Šisai skirtumas jau yra buvęs aukstyvesnės jų kalbos prokalbėse ((dialektuose): baltikai sakė „sausos'', o slavai — „saušos'', bet galėjo vieni antrus suprasti.

Kada pirmutinės tautos pasiskirstė, tai slavių ir baltikų proseniai yra gyvenę kokį laiką kaiminystėje ir sutikime. Tokiu būdu po biskį pradėjo išsidirbti naujos, bet giminingos kalbos. Dabar tarpe jų yra labai didelis atokumas. Bet visgi negalima sakyti, kaip tūli sako, kad latviai paėję nuo slavių.

(Užbaiga seka.)

KELIONĖ IŠ AMERIKOS.

... Atleiskite kad taip ilgai jums nieko nerašiau, nes labai užimtas buvau ir ilgai užtraukiau su aprašymu apie mūsų kelionę iš Amerikos. Štai mūsų kelionė

Iš namų išeidamas, ant stoties, stengiausi nieko tokio rimto negalvoti, kad nesukelti širdies skausmo, atsiskiriant nuo uošvių ir visų mylimų draugų; bet kaip sulipėm į traukinį pažiūrėjau į būrelį mus palydėjusių, kurie visi intempę akis žiūrėjo į tą langą, ties katruo męs sėdėjome, — suspaudė tada širdį ir, nors labai turėjaus, išsiveržė iš akių atsisveikinimo ašaros.

Sujudo mašina ir pradėjome akimis atsisveikinti visas pažįstamas vietas. Iš pradžios traukinyje buvo užimtos visos tuščios sėdynės, tai męs su žmona susėdome vienoj pusėj, o mūsų palydovas A. K. kitoj pusėj; nuo Beacon Falls (Conn.) prasitąstinus sėdynėms, susėdome visi išvieno. A. K. baikas krečia, bet akyse matyt ašaros; šnekučiuojame apie šį bei tą ir Bridgeportas čia-pat, per ašaras atsisveikinome ir A. K., išeina iš vagono. Nuo Bridgeporto nebepažįstamos mums vietos; aš šneku, ką žingeidaus pamatęs, savo pačiai, o ji užsimįslijus, bamtelės kokį žodį ir vėl tyli.

Apart čemodano męs dar turėjome tris poperinius pundelius, vienas mums buvo žinomas: tai mano gazietos. kitas buvo induotas per V. žmoną (užu kurį širdingą ačiu); trečias tai buvo motinos prirengta valgymas del mūsų ir mums nežinant; tik vagonan lipant E. padavė. Dabar pradėjome žiūrinėti, kas tuose pundeliuose; buvau susimislinęs to valgio neimti su savim— palikti vagone, bet vėl gaila, gaila ne delto, kad tas valgymas kaštavo, bet kad motina mylėdama indėjo. Juzefai pasakoju: palikime šitą pundulą vagone — ji nepristojo.

Privažiavome ir New Yorką, išlipome iš vagono: stotis suversta, visur be tvarkos, tur būt tęn ką nors taiso. Apie keletą minučių ėjom pėsti per siaurą karidorį, potam pamatėme bent kiek erdvesnę vietą ir būrį žmonių, tarpe kurių buvo važnyčios ir agentų pasiuntiniai, pasitikti emigrantų; prišoko prie mus vienas žmogus klausdamas pavardės ir rodydamas laiškų nuo Kažemėko. Vadas greitai nusivedė ant elevatoriaus ir per kokią penkioliką minučių jau buvome Bishopo kontoroje. Didelis namas, beveik visa apačia jojo apgyventa. Palikę visus savo pundus, nuvedė mus pas konsulį. Konsulio raštininkas priėmė nuo manęs valsčiaus pasporta, pridavėm ženatvės metrikus, tik iš metrikų reikėjo man išrašyti kopiją, katra pasiliko pas konsulį, nuo kuningo, — užtvirtinęs sugrąžino atgal; bet tas raštninkas priėmęs visus raštus ir piningų $3.20, pasakė, kad konsulio reiksią laukti iki trijų valandų po piet, o tuom laiku buvo dar prieš dvyliką.

Kad ne taip nusibostų, išėjome pasivaikščiotų, nors bijodami, kad nepaklystume, nes vadas jau mus pametė pas konsulį įvedęs. Vaikščiodami nusipirkome atvirų laiškų, katruos kai-kuriems pažįstamiems pasiuntėme.

Nuėjom konsulo raštinėn, gauti tą geradėjistę— pasą per rubežių. Konsulo ofisas buvo ant tos pačios gatvės, tai lengva buvo surasti. Nuėjome: sėdi keli žmonės, laukia to išganymo iš ruskio nagų, tai ir męs sakome, lauksime. Mums besėdžiant šit ir ateina konsulas: žmogelis nedidelis, tamsiai rusva barzda, išlėto eina, rodos būtų štyvas, ir po ruskai madai bankrutką ilgam cigarninke dantyse laiko. ir karts nuo karto kuplą dūmą leidžia; męs tuoj visi sustojome, pagal ruskio įstatymą.

Pradėjo poperius peržiūrinėti ir po pavardėm „prochodnasias'' išduoti, nes raštininko jau viskas buvo surengta, tik bereikė konsului pasirašyti ir pečetis prispausti; šit ir mane šaukia, be jokio klausinėjimo paduoda prochodnają, valsčiaus pasportą ir ženatvės paliūdijimą. Tada iš to džiaugsmo, kiek tik inkabina, kūrėme pas agentą, tęnai išmainom piningus ir užsimokėję po 50c. užu nakvynę, lietui lijant. nuvedė mus sudubėlin hotelin (Mat čia vis plėšynė nes ant laivo gavome žinoti, kad kurie iš toliaus atvažiavę, gali eiti tiesiai ant laivo, kur luoda visą užlaikymą už dyką). Pasižiūrime per langą iš savo kambario ant gatvės, — lietus lija, kaip iš kibiro, negalima nei nosies iškišti; o tik dar pusė po keturių; turime sėdėti kambaryje. Susimįslijome bent kiek užvalgyti, nes dar nieko burnoj nebuvome indėję, kaip tik anksti rytą iš namų; dabar labai susigadijo ir dešros, kurias ant traukinio norėjome palikti. Ledva sulaukėme šešių ir ėjome gulti, nes bijojome pamigti, bo buvo prisakyta ant aštuonių iš ryto būti pas agentą.

Miegojome blogai; lova buvo prasta, o vėl ant kelio, susirūpinimas, kad pribūti pas agentą ant laiko, per tat ir miegoti nebuvo galima. Seredos rytą atsikėlėme pusę po penkių, apsimazgoję snukius, nulipome žemyn, — tai esti karčemoj, nes męs gulėjome ant ketvirto gyvenimo; tęn išsigėrę po puodelį kavos išėjome pas agentą.

Gatvės buvo šlapjos nuo vakarykščio lietaus, dangus aptrauktas rūku, tarytum tuoj ir vėl pradės lyti, bet ir nemelavo: baigiant eiti prie agento bankos durų, pradėjo lietus lynoti, o agento durįs dar užrakintos, nes dar tiktai pusė po septynių; dar pusė valandos reikia laukti. Kadangi męs turėjome su savim lietsargį, tai nelabai bijojome lietaus.

Juzefa atsiminė, kad neįsidėjo spilkučių, tai nuėjome New Yorke nusipirkti; bandėme ineiti į krautuves bet veltui, nes krautuvės tik nuo aštuonių atsidaro; bevaikščiodami sulaukėme ir aštuonių, įlindome keliose krautuvėse, bet negavome; sugrįžę prie agento radome ir vadą, atradome dar du „polioku'' ir, susiėmę visus pundelius išsiskubinome ant elevatoriaus; tie du lenkai važiavo ant kitos linijos, tai priėjus mums prie elevatoriaus stoties, liepė

(T. b.)

ris atstovavo „Lietuvą". Pasveikino serantoniečius ir toliaus nurodė, delko čia laikraštininkai susivažiavo. Reikia apkalbėti lietuvių dalykus. Štai, sako, mes nei savo salių neturim ir visuomet kreipjamės kur pas žydą ar kitą kokį svetimtautį laikyti savo susirinkimus. Sako: kas čia mumis sukvietė? Mus sukvietė bendri reikalai, apkalbėti apie jūsų ir mūsų reikalus. Nemanykit, sakė, p. H., jog mes per laikraščius vien tik pešamės; čia natūrališkas dalykas; bet susivažiavime, kaip broliai, svarstome reikalus tautos ir pakėlimo tarpe mūsų progreso.

Deklamavo eiles p. M. Grudzinskiutė.

Kalbėjo J. O. Širvydas: iš kalno pranešė, jog nėra kalbėtojas, bet pasakė šį-tą gero. Ragino jaunimą prie vakarinių susirinkimų, kad lavintųsi gymnastikos, šokių, kad rengtų teatrus, tvertų chorus; pasakė, jog yra lietuvių papročiuose labai gražių žaidimų, ir kultūriškų užsiėmimų; ragino prie vienybės, drąsos,—kad lietuvis jaunikaitis neitų gatve, rodos sulaužytas; parodė net kaip eina lietuvis ir anglas: vienas susimetęs, tarsi visko bijęs, o antras tiesus — lyg jis visą svietą valdo. Pertai anglai ir išduoda prakilnius ir drąsius žmones. Lietuviai nelavina savęs gymnastikos pertai visuomet nesveiki, lėpūs ir niekuomet neatlieka didelių darbų.

Žymontas, „Kovos" korespondentas, persistatė save socialistu ir einąs už juos; sakė, jog kasten norėjo jį patraukti į teismą, o jo draugai rašę laiškus, kad kaip pasodįs, tai jie jį išims; esą smagu man, — vieni sodįs, kiti išvalnįs. Pasakė, jog yra lietuvių socialistų 2000 suviršum, kad juos visi spirginą, bet ir jie spirgįsią visus. Išsireiškė priešingai atvažiavusiems kuningams iš Lietuvos, nes anie skelbja tikybos dogmatus ir mulkiną žmones amerikiečius.

Reklamavo eiles p. A. Grybjutė.

Kalbėjo V. K. Račkauskas „Tėvynės" redaktorius ir S. L. A. organo atstovas. Trumpai ir logiškai patėmijo apie svečius iš Lietuvos ir rinkimą aukų. Sako: „Kvailas tas, kuris eina taisyti stogą kaimyno, o jo nuplyšęs"; taip ir su toms aukoms; mes neturime nei vienos savo šalyj mokyklos, o rūpinamės apie Lietuvą, ir dar kokios bus tos mokyklos.

Antgalo Dr. J. Šliupas padėkavojęs visiems, ir svečiams ir publikai, uždarė vakaro susirinkimą.

Strauss.

NEW YORK CITY.

Rugp. 29 d. atsibuvo Lietuvių Ūkėsų Politikos Klubo speciališkos komisijos susirinkimas, pasitarti apie įsteigimą vakarinės mokyklos ir rengimus viešų paskaitų. Pirmiausia apsvarstė šiuos klausimus: Ar vakarinė mokyklėlė atneša savo naudą? ar daug rasis lankytojų? Kaip ir kokiu būdu įsteigus? kur rasti piningų šaltinį?

Pasikalbėjus išsiaiškino, jog vakarinė mokykla turi neapčienytą vertę. Daugumas mūsų viengenčių į angliškas mokyklas nesilanko, nes nesuprasdami kalbos, neką ir gali pramokti. Bet gyventi šioj šalyj ir nesuprasti šalies kalbos, reiškia būti nebyliu, ir darbavietėse būti kitataučių pastumdėliu. Bet įsteigus savas mokyklėlės, su savos kalbos mokytojum, galima dešimts kartų daugiau prasilavinti. Nes ko nesupranti anglų kalboje, paaiškina lietuviškai, ką tas ir tas reiškia. Lengva tada mokinties, ir drąsiau yra savo žmogaus pasiklausti, kad paaiškintų bile vieną nesuprantamą dalyką. Pati praktika šitą gana aiškiai parodė, iš pereitos žiemos vakarinės mokyklėlės New Yorke, kad tas naudinga. Tūli vaikinai ir merginos, — pilni energijos, pradėjo lankyti mokyklėlę, nežinodami nei vieno žodžio angliškos kalbos, aritmetikos ir tt. Per žiemą eidami į mokyklėlę, po tris vakarus savaitėje, pasijuto daug prasilavinę. Kurie viengenčiai suaikvojo laiką vakarais prie „pantukių", tie paliko nieko nežinančiai. Lankinsieji gi pramoko angliškai susikalbėti, pramoko šiek-tiek rokundų, ir susipažino maž-daug su lietuviška gramatika.

Priėita apkalbėti sunkiausią našta: iškur gauti medžiagišką paramą? Pirmiausia apkalbėta duotoji klubo instrukcija, kad atsišaukti į vietines draugijas, ir kad suvienytoms jėgoms įrengti vakarinę mokyklėlę. Trumpai apkalbėjus, pasirodė, kad kitos New Yorko draugijos, kuopelės, gyvos tik iš vardo, nes narių turi mažai, o kapitalo kaipir nėra. — Būtų tik veltui laikas eikvoti, šaukiant konferencijas ir tt. Priėita prie to, kad reikia surengti linksmą vakarėlį naudai mokyklos, su dainomis, deklamacijomis, skrajojančia krasa, laimikiais, dovanomis ir šiaip su įvairiais žaislais, lietuviškias šokiais ir tt. Nutarė minėtą vakarėlį surengti ant 30 d. rugsėjo. Taipgi nutarė pasiųsti pakvietimus vietinėms ir apylinkės draugijoms, ant vakarėlio. Nėra abejonės, kad šį šventą darbą viengenčiai parems, atsilankydami ant vakarėlio, ir priduos klubui energijos veikti ir ant toliaus kultūriškame darbe.

Apie prelekcijų rengimą aptarė šiuos dalykus. Kreiptis į Liaudies Mokyklos prelegentus ir į pašalinius žmonės, kurie gali šitą surengti ir paskaityti. Reiktų, kad bėgiu vieno mėnesio būtų žinia kas skaitys ir ant kokios temos, ir kad paskaitas pradėti su pradžia lapkričio mėnesio Skaitoma bus kas antras šventadienis. Taipgi susižinoti galutinai su p. Račiūnu linkui paveikslų. Be to susižinoti ir užkviesti vakarėlių pamarginimui deklamatorkas, solistes, solistus, ir momatorkas, soliste, solistus, ir mokančius ant bent kokio instrumen pagriežti. Žodžiu sakant, užsidavė dirbti, kad paskaitų vakarėliai būtų gyvais ir patraukiančiais publiką.

Varguolis.

LAWRENCE, MASS.

Rugpjučio 23 d. čionai buvo surengtos prakalbos miesto didžiulėje salėje — City Hall. Mat tą dieną Lawrenceyje baigėsi Blaivininkų Draugijos susivažiavimo posėdis, tat užbaigimui parengta ir prakalbos su koncertu. Tą dieną pribuvo šian miestan ir p. Vanagaitis, kuris pasiprašęs kuningų, gavo tame pat vakare pakalbėti.

Žmonių susirinko apsčiai, apie 4 šimtus. Pirmiausia kalbėjo miesto majoras; žmogus gana sympatiškas ir iškalbus. Ir jis sužinojęs, kad kokių ten lietuvių esama. Kvietė, žinoma, prie „savųjų". Antrasai iš eilės išėjo kalbėti Pr. Juškevičius (pusmetį atgal buvęs socialistas ir laisvamanis, o dabar tų idėų išsižadėjęs). Jis apibriežė Blaivininkų Sąjungos tikslą, kvietė jon rašyties ir pasveikindamas susirinkusius, pakvietė vietinį parapijos chorą, vedamą vargonininko Deltuvos, kad pradedant šią iškilmę — prakalbas, pagiedotų Lietuvos hymną. Choras pasirodė (mažas choras, tik 7 asmenįs); sudainavo blogai, vyrų balsų visai nebuvo girdėtis, vien tik moterų (keturių). Publika atsistojus išklausė.

Potam pasirodė jau minėtas Juškevičius padėkavojo už sudainavimą hymno ir paprašė kalbėti kun. A. Miluką. Minimąjį kuningą visi žinome, bet aš jo dar nebuvau matęs ir girdėjęs, deltogi šioks-toks noras buvo jį išgirsti. Pirmiausia kalbėjo angliškai apie Blaivybės Draugiją. Pakalbėjęs apie 5 minutes pradėjo lietuviškai, bet Dieve galbėk nuo tokios kalbos!... Turbūt jo manyta, kad čion, Lawrencyje, lietuvių žemai stovima. Apsirikta: čion lietuviai daugiau apsišvietę negu kur kitur ir svaiginančių gėrimų mažai kas tevartoja, jei geria, tai daugiausia tie, kurie kasnedėl karštai bažnyčioje meldžias, o parėję atsiduria smūklėje, geria, pešas, etc. Kun. Miluko kalba būvo tai juokų braižinys, vien tik misys, misiukės, mergos, geria, neduoda ant mišių... Poloniznių begalo: „šanaunas komitetas, džėlos", etc. Kalbėjo vien, kad tik kuningams būtų gerai, sako, kaip jųs būsite bagoti, tai ir kuningas bus bagotas, tai ir bažnyčios bus gražios. Abelnai imant kun. M. „kalbą", kaip jis pats pasisakė „pamokslas", žmonėms tik ūpą sugadino. Buvo, rodos, vakaran atvykę geresnių kalbėtojų, kurių ir žmonės laukė, būtent kun. Žilinskis, Urbanavičius.

Toliaus buvo iššauktas kalbėti angliškai pačtos viršininkas Louis S. Cox. Kalbėjo lėtai, bet rimtai. Priminė, kad tarp Lawrenco lietuvių daugiausia darbuojas p. A. Ramanauskas, kad lietuviai irgi neatsilikdami nuo kitų tautų darbuojas prekyboje, amatuose ir tt.

Bet įžymiausią tarp kalbėtojų rolę turėjo p Vanagaitis. Apie ką jis kalbėjo, jau mums, manau, visiems yra žinoma. Tas tik reikia patėmyti, kad po Vanagaičio prakalbai vietinis klebonas kun. Jusaitis dar nuo savęs kalbėjo apie Prūsų lietuvius ir ragino visus susirinkusius užsiprenumeruoti „Birutę". Pabaigęs kalbėti pats nubėgo salėn ir padėjo rinkti Van. prenumeratorius.

Taip visos prakalbos ir užsibaigė. Apie blaivybę, alkoholio blėdingumą, nič-nieko nepasakyta.

Rinkta aukos, pasakyta buvo, kad pusė jų bus skiriama Blaivybės Draugijai, kita pusė Vilniaus Tautiškam Namui. Aukotojų pavardes ir sumą piningų komitetas prisižadėjo pagarsinti laikraščiuose.

Protarpjuose buvo pagriežta lietuvių beno keli muzikos gabalai ir padainuota. — Publikai reikėtų šis-tas užmesti, ypač už ramų užsilaikymą, kojoms trepsėjimą ir t. p. Devynios valandos vakaro, o jau žmonės pradėjo iš salės eiti namo, ypač pradėjus Vanagaičiui kalbėti (prakalbos prasidėjo 7:50 val. vak.).

M. B.

NEW PHILADELPHIA, PA.

New Philadelphijos nedidelis miestelis, beveik visas lietuviais apgyventas; labai čia išsiplatinus girtuoklystė; apšvietimas ant mažo laipsnio stovi; nors yra čia kningynėlis T. M. D., bet mažai kas iš jaunimo tesilanko, nors kningos yra duodamos uždyką skaityti vakare. Sutiksi kokį jau nikaitį, pavadink į kningynėlį, tuojaus gausi trumpą atsakymą: ar nori kad bedievin tapčiau!

Rugpjučio 15 d. buvo Šv. Albine piknikas. Vakare nuėjau pasižiūrėt; paregėjau: susikruvinę, be kepurių, vieni jieško piningų pamestų, kiti guli girti, net baisu pasižiūrėt! Kuningas per pamokslą išbarė, kad tokioj didelėj šventėj rengia balius, o airių kuningas tą pačią dieną taipgi parengė parapijos pikniką. Keista — vienas barasi, o kitas rengia.

Čia anglių kasyklose dirba ant nedėlios po 3—4 dienas. Oras gražus, tankiai palįja. Kaip bus biskį šalčiau, žadama surengti lietuvišką teatrą, naudai T. M. D. Buvom nutarę prašyti lietuviškų redakcijų, kad paaukotų po keletą kningučių ir visoms išsiuntinėjom prašymus. Ačiu, šulaukėm iš garbingų redakcijų kningelių: 'Vienybės Lietuvninkų' prisiuntė 17 kningelių, „Lietuva"—20, „Draugas" 4; tikimės, jogei ir kitos neatsisakys paremti naudingą sumanymą ir prisiųs po kelias kningeles.

Vaidlonių Stasys.

CLEVELAND, O.

Rugpjučio 19 d. atsibuvo prakalbos. Kalbėtojai buvo iš Lietuvos, „Saulės" draugijos delegatai kuningai J. Tumas ir K. Ališauskas. Pirmiausia kalbėjo kun. J. Tumas, apie patriotybę bei tėvynės meilę; ragino neužmiršti tėvynės Lietuvos savo širdyse, prisidėti prie kultūrinio pakėlimo ne tuščiu žodžiu, bet uoliu darbu, prisidedant kiekvienam nors po 50c. O kuris išeivių lietuvis pasakytų, „kur aš gyvenu, ten mano tėvynė", nors, sako, Šventas raštas liepja „mylėk artimą sako kaip pats save", bet aš tokį brolį nemylėčia ir atstumčia nuo savo širdies.

Antras kalbėjo kun. K. Ališauskas, apie apšvietą ir „Saulės" draugijos kursus, ir su kokiu tikslu atvažiavo į Ameriką... Aiškino, kad „Saulės" mokykla įsteigta, idant galėtų pasiekti šiokį-tokį mokslą mažažemių ir bežemių vaikai. „Saulės" mokykloje yra mokinama svietiški mokslai, o ypatingai prekystės mokinama, idant lietuviai galėtų užsiimti vaizba, kuomet dabar tą užima vien tik kitataučiai, labjausia žydai. „Saulės" mokyklos užlaikymui reikalinga piningiška parama. Kiekvienas išeivys lietuvis privalėtų sušelpti piningiškai po kiek išsigalėdamas. Chicagos lietuviai suaukavo $4744 (Clevelande da nežinoma). Taipgi ragino patiems šviestis, skaityti kningas, laikraščius, vaikus leist mokyklon, kurios yra kiekvienam prieinamos, viešos mokyklos įsteigtos iš valdžios pusės.

Trečias kalbėjo vietinis kun. J. Halaburda. Tėma buvo kaip senų brolelių plepėsis. Žmonės pradėjo juoktis, o kalbėtojas pykti. Štai kaip pasakė: Lietuvos šunts geresnis gyvenimas, negu Amerikos kuningo; nusibosta bekalektavojant piningus: kalektuok, kalektuok. O kun. K. Ališauskas iš valdžios gauna algą ir nereik kalektuot... piningų tūkstančius turi. Čion skaitytojas gal pats spręsti, kas kuningui yra mielesnis: ar Dievas danguj ar doleris ant žemės, ir į kokį Dievą tiki... V. Geibis.

SO. WINDSOR, CONN.

Malonu į šį kampelį pažiūrėti, nes farmeriai, kurie užsiima tabako auginimu, turi išsitaisę labai gražius savo namelius. Tikras rojus!

Yra čia apsigyvenusių ir lietuvių — 10 šeimynų ir dusyk tiek pavienių. Jų apsišvietimas nekoksai. Rods laikraščių pareina nemažai: „Vien. Liet." 3 egz., „Lietuvos" 2, „Kataliko" 1, „Keleivio" 1, „Liet. Ūkin." 1 ir „Saulės" dar tiek, bet jie ilgai išguli krasoje, o ir parsinešę neturi kada perskaityt. Miestan nuėjus reikia aplankyti aludes, o namie prakazyruot.

Labai čia prasiplatinus mada loterijų. Turi kas seną laikrodėlį, sulūžusį dviratį, gauna pas angliką netikusį gramofoną ar armoniką, tai ir leidžia ant loterijos. Daiktas vertas 2—3 dolerių, o surenka nuo 20 iki 50 dol. Na, ir pakelia tada zekvijėles su alaus baškutėmis. Pertraukimus suvažiuoja vyrai su moterims ir vaikais. Bjauru ir pažiūrėti, kas tada dedasi. Teko man matyt vieną tokią šlykščią besiedą. Ištolo pamačiau: vienas kruvinu „valgymu", kitos moteriškės kasninkai maskatuoja, o trečias visai nebeturi ant kūno marškinių, ir da vis rengiasi kažin ką „pamokyt". Gaila darosi. Netik nuo svetimtaučių apjuoka, bet niekas nežiūri, kad ir bedarbės artinasi... Atėjęs pabandžiau užvesti kalbą apie sušelpimą ateivių. Man visi atsakė: „O—o! mes duosim po 10 ar 25 centus, tai tas žmogus, katras New Yorke, da nusipirks sau namus. Amerikoj dabar labai daug apgavikų". Sakau, še, pažiūrėk į laikraštį, kad išrinkta komisija, tai atsakė: „Še imk stiklą alaus, neliśk į akis ir eik sau po velnių!".

Tai kaip mūsų lietuviai gyvena ir protauja! Žirnis.

Tev. Myl. Dr-tes reikaluose.

T. M. D. kuopų žiniai.

Dabar Suvienytose Valstijose lankosi p. Vanagaitis, Tilžės T. M. D. kuopos atstovas ir ketina apkeliauti didesnes lietuvių apgyventas kolonijas, kad supažindinti savo vientaučius su reikalais ir bruzdėjimu Prūsų Lietuvoje. Jis atvažiavo gana netikėtai, bet T. M. D. kuopos vis galės ant greito surengti susirinkimus ir tokiu būdu prigelbėti jam pasekmingiau atlikti savo uždavinį. Kuopos didesnėse kolonijose užprašomos pasirūpinti apie tai, susižinant kaslink laiko su T. M. D. centro valdybos pirmininku arba ir stačiai su p. Vanagaičiu, „Vien. Lietuv." adresu.

Kuopos malonės pasinaudoti taja proga ir savo reikalų pažadinimui. Mes taip ilgai priversti buvome tylėti negalint susitvarkyti ir aprūpinti tūlų reikalų, taigi nors dabar pradėkime sukrusti, kada pasitaiko gera proga šaukti susirinkimus, kur jau nereikia praleisti, nepasirūpinant ir apie kuopų reikalus dauginant narių skaitlių, platinant T. M. D. išleistus raštus, taip pat užsiimant ir kitokiais reikalais, kurie gali būt naudingi visuomenei ir T. M. D. vardą pakelti.

V. Daukšys.
T. M. D. pirmininkas.

GANA ILSĖTIS.

Po IV-jam T. M. D. seimui iki šiol ilsėjosi tos draugijos centro valdyba, ilsėjosi ir visi nariai, jau tai iš priežasties vasaros šilto oro ir kitų neparmatomų aplinkybių. Dabar oras pradeda atvėsti, tad pradėkime jau kąnors veikti, — kuopose reikia rengti prakalbas, prelekcijas, teatrus, koncertus ir kitokius doro būdo pasilinksminimus, iš kurių kaip visuomenė, taip lygiai ir T. M. D., kad turėtų pirmoji dvasišką, o antroji medžiagišką naudą. Sakau medžiagišką, t. y. pinigišką, nes piningų labai reikia, be jų negalėsime įvykdinti paskutiniojo seimo nutarimų, iš kurių vienas, tai išleidimas kun. Jono Žilinsko raštų. Apie jų išleidimą, aš manau plačiaus praneš T. M. D. prezidentas, arba literaturos komitetas, o mums visiems privalo rūpėti surinkti jų išleidimui lėšas.

Sulyg T. M. D. įstatų (skyrius XV, paragrafas 3), visos, kuopų ir pavienių narių, metinės mokestįs turi būt sumokėtos iki vasario mėnesiui ir išsiųstos centro išdan. Dar daug narių už šiuos 1911 metus yra neužsimokėję, ir todel kuopų viršininkai malonėkite sušaukti susirinkimus užsimokėjimui užsilikusių mokesčių, ir prie progos nariai galės apkalbėti kitus pragumus, aukščiaus paminėtus. Taipgi patarčiau nariams, kurie dar neturi, ingyti T. M. D. ženklelius, kurie yra labai dailųs, o prekiuoja tik $1. Tad ir šiuo būdu šiek-tiek padidinsime draugijos išdą.

Visų narių yra priderystė prikalbinti, po kiek galima, naujų narių-kareivių, kurie padidintų skaitliumi T. M. D. armiją ir tuomi sudrūtintų jos jėgas. Priimant naujus narius kuopų viršininkai **nepamirškite** apart metinės mokesties 60c., reikalauti dar 40c. įstojimo, arba išviso $1. Nors T. M. D. įstatuose nėra pažymėta įstojimo mokestis, vienok ji buvo įvesta III-čiojo T. M. D. seimo ir kad ikišiol į tai buvo mažai atkreipta atidžios, tai dabar tegul būna įvykdoma. Būtų geistina, kad ir tie nauji nariai, kurie prisirašydami prie T. M. D. po III-jam seimui mokėjo tik po 60c., kad dabar užsimokėtų ir įstojimą 40c., nes priešingame atsitikime jų negalima rokuoti pilnais nariais, ir suprantama, kaipo tokie, neturės tiesos gauti T. M. D. būsimų išleidžiamųjų kningų ir už pusę prekės jau išleistų.

Kuopos ir pavieniai nariai, kurie dar neturite T. M. D. įstatų (kur podraug yra ir T. M. D. historija), pareikalaukite nuo žemiau pasirašiusio, o gausite.

Delei geresnės tvarkos, siuntimui metinių mokesčių, už ženklelius, kningas ir tt., tapo atspausdinti tam tikri lakštai; todel būtų geistina. kad kuopos ir pavieniai nariai tuos lakštus vartotų. Reikalaujant tų lakštų prisiųskite 3c. krasos ženkleliais, uždengimui prisiuntimo lėšų, už kiekvieną 6-tą lakštų.

Beje, sulyg T. M. D. įstatų (skyrius XIII, paragrafas 7), patariu, kad kiekvieno kuopa išsirašytų sau nors vieną egzempliorių organo, kuriuomi dabar yra „Vienybė Lietuvninkų", o taipgi ir pavieniai nariai, idant geriaus būtų galima žinoti apie veikimus ir reikalus tos draugijos. Taip gi būtų geistina, kad kuopų viršininkai ir pavieniai nariai, iš savo aplinkinių parašytų žinutes apie svarbesnius darbus, arba nutarimus T. M. D. reikaluose, kad ir kiti galėtų iš jų kiek pasinaudoti. Visokias žinutes ir šiaip straipsnelius, siųskite p. V. S. Jokubynui, 425 Lincoln str., Rockford, Ill., kuris dabar yra redaktoriumi T. M. D. skyriaus.

J. Žemantauskas.
T. M. D. sekretorius.

ZUIKIS.

(Iš revoliucijos laikų Pabaltijoj.)

Sutemus, Jonas Šlitas sunkiai atsikvėpęs, metė didįjį kūjį šalin priekalos ir užsivilkęs švarką, uždaręs kalvę, ėjo namon.

Užė rudeninis vėjas lietus

blaškė į visas pusis dideliais lašais. Miškas stovėjo, kaip kokia juoda, nepajudoma begalinė siena; sunkiai stenėjo ...

Priėjęs prie savo namų, Jonas pažvelgė į langą, kas ten darosi, ar gyvi namiškiai ir ką beveikia jo mylimoji pačiutė ...

Jo žmona sėdėjo už stalo ir kažka siuvinėjo, o mažas Juozukas, padėjęs galvutę ant jos kelių, išsitiesęs ant suolo saldžiai miegojo ...

Nusiprausęs savo grįtelėje suodinas rankas, sėdosi valgyt vakarienę; valgydamas jis pastebėjo, kad jo žmona, kuri vis būdavo taip linksma, dabar labai persimainė. Jos veidas buvo išbalęs, akyse matoma kokia tai baimė.

— Kas atsitiko? Gal sergi? Gal reikia gydytojaus? — paklausė Jonas moterį.

— Ne, nieko, nereik man, aš esmu sveika, bet.... Aš.... Ah! Joniuke aš taip bijau! Aš bijau, tau pasakyti... mano širdis neapsakomai sopa. Aš...

— Kas su tavim atsitiko, Juliute? Sakyk, sakyk man greičiau!..

— Ar žinai, Jonuk, šiandien po pietų buvo žandaras. Aš darže rinkau bulves; jisai pradėjo klausinėti: kur tavo vyras, su kuo jis užsiima, kur dirba, ir kada bus namie. Pasisukino kelius sykius aplink daržą, ir nukluikino sau ant Bauskės...

Jonas pradėjo ją raminti, kad nieko iš to nebus. Tik del atsargumo, jis su pagalba žmonelės surankiojo visus draudžiamus raštus, surišo pundulin, paėmė šautuvą ir keletą revolverių, kurie buvo atnešti jam pataisymui, nunešęs į lauką užkasė žemesna.

Vėlai visi sugulė. Lauke visokiais liūdnais balsais staugė smarkus vėjas, blaškė lietų į langus. Girdėjosi, kaip sunkiai stenėjo miškas, ir kur ten toli, toli sulodavo šuva.

Jonas tuojaus užmigo; bet jo žmona nemiegojo, tik karts nuo karto, sunkiai atsidusėdama, vartėsi nuo vieno šono ant kito...

Tik ką pradėjo snausti... Beldžiasi į duris... Julė pašoko ant lovos, ir pati savim netikėdama, vėl klausėsi: beldžia dar smarkiau. Išlipus priėjo prie lango: ant kiemo stovi daugybė ginkluotų žmonių, arklių... Puolė visa baimės apimta prie Jono, žadindama jį, kad keltųsi; o durįs tratėjo nuo stipraus beldimo. Girdėtis buvo šaukimai: „otvoryte dverį, skoriej!"

— Jonukai, Jonukai!... kelkis, męs prapuolėme!..

Jonas atsikėlė, skubjai apsivilko rūbais, priėjo prie durių ir paklausė: kas čia? Atsiliepė balsai: „leisk į vidų, policija..."

Atidarius, įsiveržė čiela gauja kareivių su oficierium, vedama antstolio. Nieko nelaukdami, kareiviai puolėsi prie Jono, drožė nagaikomis, kur papuolė, rėkdami: „oružije jest?.."

Netrukus Jonas, visas krauju apsipylęs, gulėjo ant žemės... Antstolis paliepė krėsti visus kampelius. Išvertė viską augštyn kojomis, išlaužė grindis, bet nieko pavojingo nerado. Supykęs antstolis liepė Joną areštuoti. Kareiviai apsupo iš visų pusių Joną, skambindami ginklais išvedė laukan, neleisdami atsisveikinti su pačia ir vaikeliu... Susėdę ant arklių, kareiviai liepė Jauni eiti pėkščiam.

Prijojus prie miško, antstolis pasakė kareiviams: „pustite zaica v lies" (leiskite kiškį į mišką). Kareiviai patarė Jonui, kad jis bėgtų į mišką. Netikėdamas žodžiams, Jonas vos drįso pasijudinti. Prijojo kareivis, spyrė su koja į pašonę, sakydamas ir rodydamas į mišką: „bėgk į mišką, męs tau nieko blogo ne darysime; galėsi grįžti namo..."

Jonas nieko blogo nematydamas, puolė į šalį, peršoko per griovį, leidosi kiek turėdamas vieko bėgti į mišką. To tik ir reikėjo. Antstolis, pamatęs bėgant Joną miškan, parodė oficieriui, o šis paliepė kareiviams „strieliai po zaicie" (šaukit į kiškį)! Pasipylė keletas šūvių; miško tolumoje atsiliepė šūvių aidas. Vėjui praskleidus dūmus, matėsi, kaip pusiau susilenkęs Jonas krito ant žemės. Vėl pasikėlęs pabėgo keletą žingsnių, ir vėl krito, pasispardė truputi kojomis, krūtinė pasikėlė, yt kalnas, nusileido, vėl išnaujo pasipūtė, bet silpniau atkrito ir su tuo paskutiniu atkritimu išleido Jonas paskutinį savo gyvasties kvapą...

Vėjas vėl vis kilo smarkyn ir smarkyn, kaukdamas pušių šakose, tarytum apverkdamas sukritusį žmogų...

Steponas Joniškietis.

KUR GERIAU?

Diena iš dienos girdėtis kviečiant lietuvius amerikiečius: „Grįžkite Lietuvon! Grįžkite tėvynėn! Ten paliko tik seni ir maži. Ten žmonės po tamsybes klaidžioja. Grįžkite ir dirbkit!" Ir pamįslini žmogus: o gal ir ištikrųjų būtų neblogai sugrįžus...

Pagaliaus sėdi žmogus ir pradedi galvoti (sėdint puikiai galvojasi!): Gerai, aš dabar sugrįšiu. Jeigu aš esu neliuosas nuo kariumenės, tuojaus ateina vaitas ir šaltyšius, mane suima, suriša ir išveža toli-toli už Kaspijaus jūrių. Ir dirbu aš tėvynei!

Jeigu aš nueinu į kokį lietuvių susirinkimą, atšarpuoja sargybiniai, visus surašo, karštesnius suima ir išveža į Vologdą. Ir darbuokis tėvynei!

Jeigu aš nusiperku kningelę arba išsirašau iš užsienio laikraštį, ir paimu jį skaityti savo broliui kaimiečiui, išgirsta davatkėlė, paskundžia „kur reikia", ir keliauju aš į kalėjimą, kaipo „neištikimas", „bedievis". Ir šviečiu aš savo brolius!

Jeigu aš kalbėjau Amerikoje liuosesniu žodžiu ir rašiau į laikraštį teisingesnę teisybę, amerikoniškai-rusiškas šnipas praneša apie mano parvažiavimą anstoliui, o tas pasirūpina mane pakviesti ant rekolekcijų. Ir kur aš iš anstolio namų dar atsidursiu, vienas Dievas težino. Ir gelbju aš savo brolius!

Jeigu aš parvažiuoju ir drįstu neiti į bažnyčią ir išpažintį, niekas manęs neišgelbės nuo kuningėlio rūstybės: jei aš būsiu bernas, tai manęs niekas nesamdys; jei aš būsiu kriaučius, niekas manęs neprašys siūtų; jei aš būsiu ūkininkas, neis pas mane kuningas kalėdodamas ir visi kaimynai mane ostrakuos; jeigu aš būsiu krautuvninkas, pas mane neis mano broliai pirktų, nes mano tavorai bus „bedieviški". Tai ir bus mano gerovė!

Ir pamįslini žmogus, kad paukšteliui liuosybėj paaugusiam, sunku begyventi klietkoje. Aš toli nuo tėvynės, — tas tiesa. Bet aš čionai išmokau rašto ir mįslyti. Čia mano minties niekas nebevaržo. Čia aš nesibijau žandaro ir sargybinio, nes kas mano tėvynėje skaitoma už piktadėjistę ir sodinama kalėjiman, čia prie to verste verčiama, kaipo prie doro ir prakilnaus.

Taip, aš gailiu tėvynės ir savo brolių. Bet aš nebegaliu grįžti. Aš nebegrįšiu ten, iki laisvesnis vėjelis papūs, ir neberakįs paukštelių į klietkas...

J. Žukauskas.

IŠ KO SUSIDEDA VANDUO.

Vanduo, tai yra medžiaga susidedanti iš ⅓ oxygeno ir 2/3 hydrogeno. Rods yra ir kitokių priemaišų, bet kad jos galutinai dar neištirtos, tai nėra ką apie tai kalbėt. Nors tai sunku tikėt tokiam atsakymui, bet vienok taip yra. Nevisada męs galim tikėti savo akims, nes tankiai galim apsirikt. Antai męs įsipjaunam pirštą ir matom kad bėga raudonas kraujas. O iš tikrųjų mumyse kraujas tamsiai-mėlynos spalvos. Jeigu žmogų pastatyti prieš labai aštrią šviesą ir su tam tikru teleskopu žiūrėt, kaip kraujas per gįslas teka, išrodo tamsiai-mėlynas. Pavyzdžiui, męs ir prasta akia matom gįslas, jos gi išrodo mėlynos

Kraują raudonu padaro oxygenas, kurio ore taip daug yra, ir vos męs perpjaunam kurioje vietoje kūną, ten oxygenas įsigriebja, kuris ir permaino mūsų kraują. Geležis niekad nerūdytų, jeigu prie jų oxygenas neprisigriebtų. Žuvis negalėtų vandenyj gyvent, jeigu tęn nebūtų oxygeno.

Oxygenas yra medyj, žemėj ir visokiuose kūnuose ir be jo jokia gyvybė neužsilaikytų. Mums žinoma, kad oxygenas ir hydrogenas, tai yra gazai: abudu iš jų greitai explioduoja (plyšta); hydrogenas galima užkurti su žiebtuku, bet oxygenas tuom negalima uždegt; jeigu suspaustą oxygeną mesi smarkiai į ką kietą, tai tik tada jisai užsikuria.

Bet jeigu suspaustą (kompresuotą) oxygeną ir hydrogeną liesim į kokį indą su uždangalu, ir jį uždegsim, tai jau tada expliozijos jokios nebūna; tik inde matosi vanduo.

Jau męs iš to matom, iš ko susideda vanduo. Mažai žinantis žmogus — nusijuoks iš tokių išvadžiojimų; bet vistiek, vanduo, tai nėra kas kitas, kaip gazai.

Toki bandymai jau daroma nuo 1861 metų; bet jie buvo be pasekmių; tik paskutiniais penkiais metais oxygeną vartoja kapojimui plieno. Calcium Carbide gazas duoda vos 200° karščio; o jeigu sumaišo su oxygenu, tai apturi karštį 17000o, o su taja ugnia kapoja plieną. Kaip jį vartoja, čia neminėsim, nes labai daug rašymo: vien tik tą turim pasakyt, kad plieną 4" storumo kerta 15" į minutą ko negali padaryt su jokiom mašinom. Hydrogeną kompresuoja lig 2700 svarų, o su juom kerta plieną 3 pėdų storumo, 4" į minutą. Nors tai mažas išradimas, bet francūzas Paryžiuje šį procesą užpatentavo, vėliaus pardavė Baumanville Co. New Yorke, o šiandien tą procesą vartoja kur-ne-kur ir Amerikoje. **A. Vasnelis.**

Vietines Žinios.

Svečiai. Važiuodami iš laikraštininkų susivažiavimo Brooklyne apsilankė ant keleto dienų „Lietuvos" redaktorius p. A. Lalis, pirmiaus mums žinomas broklynietis ir minėto laikraščio atstovas p. Hertmanavičius.

— **Sosnausko Kantata** rengiama pastatyti ant scenos šį rudenį Newarke, kur tęnykštis vargoninkas p. Radzevičius žada tam tikslui sumokinti didelį chorą. Perstatyme dalyvausiąs ir brooklynietis giesmininkas p. F. Rimkus.

— **Išsiėmė apsivedimo laisnius** šie lietuviai: R. Merkelis 425 Cumberland str. su Mare Seičiute 479 Warren str. B. Kalinauskas 357 Bushwick ave. su J. Kučinskiute iš New Yorko. Mikas Purtinis 142 N. 6th str. su Ona Vasiliauskiute iš tęn-pat. Adomas Lasinskas 51 Kent ave. su Ona Petkauskiute iš tęn-pat.

— **Hippodromo** teatras New Yorke jau atsidarė. Šiemet lošia čielą seriją labai indomiai ištaisytų scenerijų po vienu vardu „Aplink svietą". Beveik kiekviena pasaulio šalis parodoma ant scenos trumpais spektaklio vaizdais.

— **Sulaikyti ateiviai.** Antanina Jagminaitė, 21 metų, atkeliavo ant laivo „Kursk" 14 rugpjūčio; ji keliavo pas savo seserį į 225 Colyer str., Maspeth, N. Y., kurios nesurado ir delto Antaniną paėmė iš kaslegarnės Slavonic Immigration Society.— Lietuviai, ūpui užėjus, pakalba ir parašo laikraščiuose apie reikalingumą Ateiviams Namų, bet permažas skaitlius žmonių remia tą sumanymą, ir prie tokio nausiškių veiklumo — aukavimo tam reikalui — negreitai dar turėsime savo žmogų kaslegarnėje ir Ateivių Namus. Mat, mums, ubagauti smagiaus, negu savistoviai gyventi.

— **Piknikai.** Pereitą nedėldienį buvo du šaunųs lietuvių išvažiavimai: Gymnastikos Klubo ir Lietuvių Ūkėsų Klubo. Šis pastarasis atsibuvo ant Cypress Hills, kur dalyvavo suvirš 500 dailios publikos.

— **L. Eremino vakarėlis.** Užpereitą nedėldienį žinomas mūsų veikėjas ant dainos lauko, p. L. Ereminas turėjo šeimynišką vakarėlį, paminėjimui 10 metų nuo savo apsivedimo. Vakarėlyje dalyvavo apie 50 draugų ir pažįstamų, kaip lietuvių taip ir latvių.

KRASOS DĖŽUTĖ.

P. J. Sakui:— Tadas Kosčiuško (gimęs 1746 m., miręs 1817) yra lygiai gerbjamas lenkų ir lietuvių, kaipo narsus kariautojas už Lenkijos ir Lietuvos nepriklausymybę Rusijai. Lietuviai juomi didžiuojasi iš dalies delto, kad jis Lietuvoje gimė ir delto, kad jis buvo liaudies šalininkas. Paminėtinas jo žygis už liaudies liuosybę ir demokratiją, kada 1794 m. iššaukė Lenkijoje sukilimą, sumušė ties Roclavičiais rusų generolą Tormasovą ir apšaukė panaikinimą vergijos.

S. Briežiui:— Gaila, kad męs Tamstos pakvietimą į Valparaiso kursus, prasidedančius 19 d. rugsėjo, gavome truputį pervėlai del šio numerio. Visgi indėsime į sekantį numerį.

Visiems korespondentams: — Redakcija neranda tokių mandagių žodžių, kuriais galima būtų išreikšti padėką už tokį apstų suteikimą žinių iš lietuviškų kolonijų Bet labai persiprašo savo draugus bendradarbjus, kad didelė daugybė žinių į šiuos numerius netilpo. Priežastis yra tokia, kad redakcija mažai turėjo laiko visas žinias peržiūrėti ir parengti laikraštin, nes šiomis savaitėmis turėjo daug darbo su išsirengimu į laikraštininkų susivažiavimą. Todel, draugai, neapmaudaukite, kurie savo žinučių su laiku laikraštyje nepamatėte, ir malonėkite rašyti kuodaugiausiai žinučių ant tolesnio.

Straussui: — Ačiu, ačiu. Podraug norėtume, kad po laiškeliu „Vagie, kepurė dega!" leistumėt padėti tikrąją pavardę. Nes jeigu teisybė, tai nėra ko rašyti po pseudonymu. Reikia įvesti mūsų laikraštijon drąsią ir teisingą publicistiką.

P. J. Mackevičiui: — Netilps del dviejų priežasčių: 1) T. M. D. reikalus veda tam tikras redaktorius (V. S. Jokubynas, 425 Lincoln ave., Rockford, Ill.), 2) niekas negali iš Tamstos rankraščio statyti, kadangi jis turi net... beveik aršiną pločio! Parankiausis yra rankraštis formato 6—8 colių pločio.

Farmeriai, Darbininkai,

kaip ir visi žmonės, dirbantieji rankomis, tankiai susirga inkstų ligomis. Kaip tiktai užtėmysi susilpnėjimą arba kokį-nors sugedimą veikime inkstų, jaknų arba puslės, sustiprink tuos organus su pagalba

Severos Gyduoliu del Inkstu ir Jaknu.

50 centų ir Vienas Doleris.

Geras koznoj metu dalyj,

Organizmas tavo silpnėja ir nustoja tvarkos, nes blogai yra gaivinamas reto, nešvarous ir nusilpusio kraujo. Tokis padėjimas veda prie ligos, bet jį galima perkeisti į sveikatą, jeigu vartoti gyduoles vadinamas

Severos Kraujo Valytojas

Vienas Doleris.

Naujos Gadynes Liga

Nervu nusilpimas yra skaitoma musu laiku liga. Skaitlius sergančiu nervu liga nuolatos auga.

Rupesčiai,
Persidirbimas,
Smarkus lenktyniavimas,
Darbas sėdint,
Blogi inpročiai,
Visokie užsikarščiavimai,
Nenaturalinis gyvenimo budas,
Neramybė,
Viršjautrumas,
Baimė,
Nemiga,
Abelnas nusilpnėjimas,
Susierzinimas
Nusiminimas, Melancholija.

O ćia yra gyduole:

Severos Nervotonas

Nuramina ir sustiprina nervus,
Sugrąžina nervams energiją,
Suteikia ramų ir gaivinantį miegą,
Sustiprina ir atjaunina visą organizmą.

Pirk bonkutę šiandie. Kaina vienas doleris.

Pardavinejama visur pas Aptiekorius. Persitikrinkit, kad tau duoda „Severos". Del tikro daktaro patarimo rašyk in musu Gydymo Skyriu.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

F. A. Sellus: — Dainelės neindėsim, nes ji nėra dainelė.

F. Mikelioniui: — Apie ateinančių metų kalendorių dar nieko dabar negalima pasakyti.

NAUJI RAŠTAI.

Lietuvos Istorija pradedamosioms mokykloms vadovėlis. Su paveikslėliais ir spalvuotu žemlapiu. Parašė Pranas. Vilnius, 1912. Pusl. 104. Kaina 25 kap.

Sveikatos ir kvėpavimo lavinim's. Lekcija VI. Dr. O. Z. Hanish. Pagal 2-rą anglišką laidą lietuviškai perguldė Juozapas A. Zėčius. Seattle, Wash. 1909. Pusl. 18.

200 žaidimų kambaryje ir tyrame ore, su dainomis, gaidomis, paveikslėliais ir fantų išvadavimais. Jaunuomenei dovanėlė. Sutaisė Matas Grigonis. Šv. Kazimiero Draugijos leidinys. No. 103. Seinai, 1911. Pusl. 144. Kaina 75 kap.

Margumynai. M. Vaitkaus eilės. Šv. Kazimiero Draugijos leidinys No. 105. Kaunas, 1911. Pusl. 107. Kaina 40 kap.

Nejaugi tai baisi permaina? Juk nieko sviete be permainos neatsilieka. Pati abelnos prigimties esybė susideda iš permainų. Pagalios vandens sušildyti negalima be padarymo permainos malkose, be permainos daiktų ir maisto nepasidarysi. Suprask, kad ir tavęs laukianti permaina nèišvengtinai rišasi su paprastuoju dalykų bėgiu. Apie vieną tik reikia rūpinties, ydant nepadaryti kąnors priešingą tikrajai žmogaus prigimčiai, elgties visame kaip ji rodo. — **Morkus Aurelius.**

Mūsų gyvenimas, tai mūsų minčių pasekmė: jis gimsta mūsų širdyje, išeina iš mūsų minčių. Jeigu žmogus su pikta mįsle kalba ir daro, tai paskui jį pridurmu seka ir kentėjimas, kaip ratas paskui vežimą traukiančio jaučio posnagus. Jeigu žmogus su gera mįsle kalba ir daro, tai paskui jį seka linksmybė, kaip niekuomet neatsitraukiantis šešėlis.— **Rytų Išmintis.**

Lengva nuplėšti padoriam žmogui garbę, lygiai kaip miegantį nužūdyt; bet sugrąžinti neteisingai apkalbėtajam gerą vardą taip sunku, kaip išlyginti prigimtą rauplėtumą.

Protingi žmonės mokinasi delto, kad žinot; niekverčiai gi mokinas delto, kad juos kiti žinotų.— **Rytų išmintis.**

KELIAUJANTI AGENTAI.

Mūsų keliaujantis agentas M. K. Wilkevičius iomis dienomis lankosi Spring Valley, Harrisburg, E. St. Louis, Ill. ir po kitus miestukus. Norintieji galite užsirašyti „Vienybę Lietuvninkų'', ir duoti apgarsinimus ir užsakymus ant knygų.

Šiomis dienomis iškeliavo mūsų keliaujantis agentas P. Pilėnas. Pas jį galima užsiprenumeruoti laikraštį laikraštį „Vienybę Lietuvninkų'', duoti užsakymus ant apgarsinimų ir knygų, kokių tik kas panorės. Keliaus po šias vietas: Albany, Amsterdam, Sheneektady ir kitas vietas.

J. J. Paukštis & Co.,
120 Grand st., Brooklyn, N. Y.

DIDŽIAUSIS PASAULYJE TEATRAS HIPPODROME.

ant 6th Avenue, tarp 43 ir 44 gatvių.

Šiemet stato ant scenos vieną labai dailiai sutaisytą spektaklį „Aplink Svietą''. Būti New Yorke ir neaplankyti Hippodromo, reiškia būt Romoj ir nematyti popežiaus. Lošia kasdien po pietų nuo 2-ros ir vakarais nuo 8-ių. Geriausios sėdynės $1. Augščiau — pigiau.

ANT PARDAVIMO ŠTORAS.

Parsiduoda grosernė geroje vietoje, apgyventoje lietuviais; biznis eina gerai; senai išdirbta vieta. Priežastis pardavimo, iškeliavimas į kitą miestą. Kreiptis reikia šiuomi adresu:

P. Vainoras,
625 Driggs ave., Brooklyn, N. Y.
(12)

PARSIDUODA LABAI PIGIAI.

Parsiduoda T. Lutkevičiaus hotelis ir saliunas ant kertės Park ave. ir 6th str., pačiame viduryje miesto, labai puiki vieta del gero žmogaus. Saliuno laisniai yra užmokėti už metus laiko nuo 1 d. liepos (July) 1911 metų iki kitos 1 dienos liepos 1912 m. Nedėliomis saliunai atidaryti per visą dieną. Pardavimo priežastis — nesveikata. Plačiau dasižinokite pas savininką:

Thomas Link,
Cor. Sixth st. and Park ave.,
Racine, Wis.

KAS TAI YRA „X-RAY''
arba elektros spindulių mašina.

Kaip kiekvienas daiktas turi gerą ir blogą pusę, taip ir X Ray spindulių mašina.

Jeigu teisingas daktaras panaudoja tą mašiną, tad ji atneša didelę naudą, bet jeigu ją naudoja koksai humbugierius-šaldra, tad toksai nenaudėlis, tos mašinos vardą, panaudoja dėlei suvadžiojimo ir apgavystės, vardan kurios pagarsina žmonėms, — kad su pagelba tos X-Ray mašinos, būk atrandąs visokias ligas žmogaus organizme, kas yra visai neteisybė.

Štai kas yra ta X-Ray spindulių mašina, kas ją išrado, dėlei ko ir kam ji naudinga, o iš kokios pusės ji yra apgavinga. Tą neapsakomai mokslišką mašiną išrado Dr. Roentgen'as. Tąją mašiną turi ir Philadelphioj M. Klinika. Jos visos vienokią veikmę atlieka, visos vienokiai ir lygiai šviečia, kaip visur vienokiai saulės šviečia. Su toms mašinoms vienokią užduotį, vienoki darbą galima atlikti.

Kaip žmogų pastatai po X-Ray spindulių mašina, tai po jos veikme, pranyksta visos drapanos, teip pat visas kūnas ir viduriniai organai, kaip tai žarnos, plaučiai, inkstai (kidnays), viskas, kas yra žmoguje mikšta, o liekasi vien tik kaulai, teip gryni kaulai, kaip kad gal pasitaikė jums kur matyt Klinikose žmogaus kaulų skeletą ir todel, tik kaulai o daugiaus nieko negalima matyti. Rods, po X-Ray mašinos šviesa, matyt visoki metaliniai dalykai, kaip geležis, sidabras bei auksas, nes jeigu turėsit ant piršto žiedą, tad bus matyti, kaip ant piršto kaulo žiedas, kaipo ant virbalo barkšo, arba kešeniuje sidabrinių bei auksinių piningų kad turėtumei. X—Ray mašina vien dėlei to išrasta ir pilnai tikslą atsiekia, kad jeigu žmogus turi nulaužtą kaulą, įšautą kulką, arba užlažtą peilio geležtę, per bent žmogžudžio bjaurų darbą, tad su X—Ray mašina aiškiai permatoma kutroje vietoje yra, ir tenais, neardant kitose vietose dalių kūno, bet stačiai galima išimti arba sutvret nulaužtą kaulą. Kada gi žmogaus kūnas-organizmas, nėra sutvertas iš geležų, o kaip viršuj pasakyta, kad visos minėtos dalįs organizmo-kūno po tos mašinos spindulių veikme prapuola, žinoma tas, ant kurių visokios ligos užpuola, tad tokiu būdu, su X—Ray spindulių mašina jokios ligos negalima surasti, nes prapuolus kūnui, ant kurio ligos tik gali užponaviti, nematyt nē tų vietų, kur galėtų liga rastis ir, viskas išnyksta kaip ūkai nuo saulės spindulių.

Kada gi paskutiniais laikais tūli humbugieriai šaldros, ėmė plačiai garsintis ir suvadžioti žmones, būk jie su pagalba X—Ray mašinos žmogaus kūne suranda visokias ligas kaip vagį, apšvietusi arba Pelėdą, tad Philadelphijos M. Klinika laiko sau už pereigą prasergėt visuomenē kad nesiduotų suvadžioti, ir praneame, kad su tai mašina negalima jokios o jokios ligos surasti, ir paaiškinom jau viršuj, kaip, kodel ir ką su tai mašina galima padaryti, ir kam ji naudinga ir reikalinga ir kad su ja nē jokią organišką ligą kaip vagį su liktarna arba Pelėdą palēpeje ten sēdinčią negalima surasti.

Todel, jeigu Jųs matysite apgarsinimą kokio daktaro, kuris tikrina, kad su pagalba mašinos tokios surasti žmogaus kūne, nervuose bei kraujuose, plaučių, kepenų, inkstų, reumatizmo, neuralgijos, lytiškųjų dalių ligas, kaip dak ar turite džiovą, kojų, rankų, vidurių ir kitas visokias ligas; tikris, įkalbinės, kad su mašina atras kur ir kokia liga sergate ir kur toj liga sėdi, tad įsitėmykite, kad turite reikalą ne su teisingu daktaru, bet humbugierium šaldra ir apgaviku ir tokiam daktarui niekame negalima pasitikėt. Net nē mažiausio nesveikumo negalima pavest jam gydyti todel, kad jisai pasirodo neteisingu ir, vietoj gydymo, dar aršiau padarys kad paskui ir geriems daktarams reikēs daug pasidarbuot, idant atgriebti sveikatą.

Ar mūsų paaiškinimas teisingas, ir jeigu kas abejotų, tad savam mieste nueikit pas bile kokį teisingą, tikrą daktarą, tik ne pas šundaktarį, o jisai patvirtins mūsų žodžių teisingumą — kame Tamsta persitikrinsite.

Kad mums labas visuomenēs rūpi, prasergstim nua apgavikų. Philadelphijos M. Klinika savo ofise turi kaip X—Ray, taip ir visokias Elektrikines mašinas, ir gerbia tų mašinų išradėjus, bet kaip pirmiaus sakyta, išaiškina žmonēms, ką su joms galima padaryt, o ką ne, todel čion yra tik pasakymas grynos teisybės, kaip ir daugelyj kitokiuose reikaluose, duoda žmonēms teisingas ir tikras rodas kiekvienam atsitikime atsišaukus per laišką, arba atėjus asabiškai po šiuo adresu:

The Philadelphia Medical Clinic,
1117 Walnut Str., Philadelphia, Pa.

Pirmasis
Lietuvių
DIENRAŠTIS
Amerikoje

Dienraštis turēs pasirodyt pirm NAUJŲ METŲ kaip tik bus suspēta ineiti į naujus "KATALIKO" NAMUS

Be skaitlingo visuomenēs pritarimo nebus galima tas darbas pradēti.

Kas nori Dienraščio tegu tuojaus atsiliepia laišku

Vertētų tat visiems Amerikos lietuviams tas sumanymas remti Lietuviams juk reikia turēti kasdien po ranka žinių skelbējas ir kelrodis. Pirmiau dienraštį leisti neleido nekurios aplinkybēs, o nudien tas pergalēti galima.

Kas nori dienraščio tegu pritaria laišku.

J. M. TANANEVICZE
3244 S. Morgan St., Chicago, Ill.

B. HORAK
191 17-th Str.
So. Brooklyn, N. Y.
DIPLIOMUOTA
AKUSZERKA
Su daug metinia praktika ligonbučiuose New York. Priima palages pas save namuose ir eina kitur, prekē vidutinē. Patarimai dykai.
Persikēlē iš 691 4-tos ave. po nu. 191 17-th str. čia netoli 4-tos ave.
So. Brooklyn, N. Y.

EMIGRANTŲ ŠELPIMO KOMITETO ADRESAI:

S. Jankauskas,
350 Newark str., Hoboken, N. J.
Pagelb. S. Zaliaucka, 243 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
Prot. sekr. J. A. Kavaliauckas, 120 Grand st., Brooklyn, N. Y.
Fin. sekr. J. Jukelis, 915 Clinton st. Hoboken, N. J.
Išd. V. Dauncras, 229 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y
Sekr. J. A. Kavaliauckas.

Joseph Topilis & Co.
195 Norman ave., Brooklyn, N. Y.

Telephonas: Greenpoint 8.
Daktaras
A. Szlimpiute-Jankauckiene.
Gydo visokias ligas moterų, vaikų, vyrų ir lanko prie palagų.
VALANDOS: Nuo 12—2 po piet, nuo 7—8 vakare.
265 Berry St., prie Grand St.,
BROOKLYN, N. Y.

Telephonas: 3254—T—Market.
Daktaras
Jonas J. Kaškiaučius
Gydo vyrų, moterių ir vaikų ligas, pagelbsti prie gimdymo.
VALANDOS: Nuo 9—12 ryt. nuo 6—8 vak.
88 Jefferson Str. prie Ferry Str.
NEWARK, N. J.

REIKALINGUMAS VALGIO.

Valgis yra gyduolē, kuria visuomet galite pasitikēti. Jeigu tik jus galēsite taip padaryti, kad ligonis noriai valgytų ir, ką suvalgys, gerai suvirintų, tai jau tikrai jo nesveikata pranyks ir jis greit atgaus savo spēkas. Taigi valgymas yra reikalingas pasekmingam gydymui. Sveiko apetito pagaminimui Trinerio American Elixir iš kartaus vyno yra užvis geriausias. Jis išvalo vidurius, stimuluoja ir sutvirtina. Kūnas tada noriai priima kiek reikia valgio ir perdaro jį į sveiką gausų kraują, kurs penai išskaido į visas kūno dalelytes. Nesuvirinimas, nerviškumas, galvos skaudējimas, diegliai pilve ir žarnose, vidurių užkietējimas su visais jo nemalonumais, nemiga, išblyškimas, stoka energijos — greit išgydoma šiuo vaistu, padarytu iš čysto raudono vyno ir gydomųjų žolių. Vaistų sankrovose. Jos Triner, 1333—1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

Gera Proga!

Geras laikraštis tai žmogaus ištikimas draugas. Norėdami tatai, kad daugiausiai žmonių draugautų su gerais laikraščiais, pranešame visuomenei, jog nuo Naujų Metų galima įgyti du geru laikraščiu už prieinamą kainą:

Visiems, kas užsirašys *tiesiog* pas mus "Laisvąją Mintį" ir prisiųs mums $3.oo, siuntinėsime par ištisus metus "LAISVĄJĄ MINTĮ" ir kaipo priedą "VIENYBĘ LIETUVNINKŲ"

ir gi par metus, kuriedu laikraščiu, atskirai užsirašant, apsieina $4.oo. Sunku susilaukti geresnės progos, o kadangi ir šita neilgai tebus, tad pasiskubinkite!

Adresas:
"LAISVOJI MINTIS"
1401 N. Main Ave.,
Scranton, Pa

ATSIŠAUKIMAS Į DRAUGYSČIŲ RAŠTININKUS.

Visų draugysčių raštininkai teiksitės prisiųsti savo antrašus emigracijos sekretoriui šiuom antrašu:

J. A. Kavaliauskas,
120 Grand str., Brooklyn, N. Y.
(83)

TĖVYNĖS MYLĖTOJŲ DRAUGYSTĖS
CENTRO VALDYBOS ADRESAI:

Pirmininkas: V. Daukšys, 1425 N. 28-th str., Philadelphia, Pa.
Jo pagelbininkas: J. Kazakevičius, 103 N. Main str., Pittston, Pa.
Raštininkas: J. Žemantauckas, 789 Bank str Waterbury, Conn.
Kasierius: A. J. Povilaika, 804 Bank st., Waterbury, Conn.
Knygininkas: J. Simanavičius, 331 Barnes str., Plymouth, Pa.
Literatiškas komitetas: J. Laukis, 3001 Farrd str., Shicago, Ill., V. S. Jokubynas, 425 Lincoln str., Rockford, Ill., J. Gabrys, 11 rue Sommerard, Paris, France.

Telephone 2427 Greenpoint.

„Vienybe Lietuvninku"

SENIAUSIS LIETUVIU LAIKRAŠTIS AMERIKOJE.
Inkurtas 1886 m.

„Vienybé Lietuvninku" išeina kas Sereda jau nuo 1886 m.

„Vienybė Lietuvninkų" radikališkai, pirmeiviškai ir bepartyviškai vedamas, pertai plačiai lietuvių skaitomas ir turįs geriausį pasisekimą, „Vienybė Lietuvninkų" obalsis—teisybę į akis. „Vienybė Lietuvninkų" paduoda naujausias ir svarbiausias žinias. „Vienybę Lietuvninkų" skaito ne vien darbininkai, bet ir inteligentai: daktarai, advokatai, kunigai ir biznieriai, nes joje kiekvienas randa reikalingiausias žinias. Norintiems matyti „Vien. Lietuv." siunčiame vieną numerį dovanai.

Amerikoje prekiuoja metams $2.00 pusei metu $1.00
Užsieniuose prekiuoja metams $3.00 pusei metu $1.50

Užsirašant „Vienybę Lietuvninkų" reikia ir pinigus sykiu prisiųsti. Pinigus geriausia siųsti per „Money Orderį" arba registruotame laiške. Permainant adresą, reikia paduoti ir senąjį.

DIDŽIAUSIA IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA
AGENTURA

Parduoda Laivakortes

In visas svieto dalis ir išmaino užrubežinius pinigus pagal kursą.
Padaro aktus rejentalnus su Konsolio paliudijimu.
PARDUODAME TIKIETUS ANT GELEŽINKELIŲ AMERIKOJE Į PIETIMES IR VAKARINES VALSTIJAS.
Didžiausia krantuve visokiu knygu.
Knygas turime kokios tik yra išėję iš po spaudos, kaip svietiškos, teip ir mardų knygos. Žodynų, rankvedžių ir Biblijų.
Visoki spaudos dalykai atliekami, kokius tik kas reikalauja.

J. J. Pauksztis ir K. Brazys,
120--124 Grand Street, BROOKLYN, N. Y.

Daktaras Tiesu, Julian Czupka
Advokatas ir Notary Public.
Ofisas: 3 N. Main Street, Wilkes-Barre, Pa. kasdien.
138 So. Washington Ave. Scranton, Pa.
Panedēliais ir Ketv. nuo 6—7 vak.
Užsiimu provomis Wilkes-Barre ir Scranton. Teipgi pas skvairas paliudijimus (doviernastis) išrupinu Rosijoj ir Lietuvoj.

Konkursinis
Geografijos Vadovelis
Skiriamas Lietuvos Mokyklai.
Su paveikslais ir spalvuotais žemlapiais. Pirmutinis su žemlapiais Geografijos vadovėlis, norinčiam pažinti Geografiją butinai reikalingas. Kaina 75c.
Apdaryta $1.oo.
J. J. Paukštis & Co.
120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

HASSAN
Korkiniais galais
CIGARETAI

Pamislyk tik! Dešimts korkiniais galais gero skonio cigaretų tik už 5 centus. Didžiausia vertė indėta in cigaretus. Daugmetinē mųsų praktika ir didžiausia vertė kokia gali buti. Parduodama visur.

5¢

The American Tobacco Co.
111 Fifth Ave., New York City

ANT SUDŽIOS

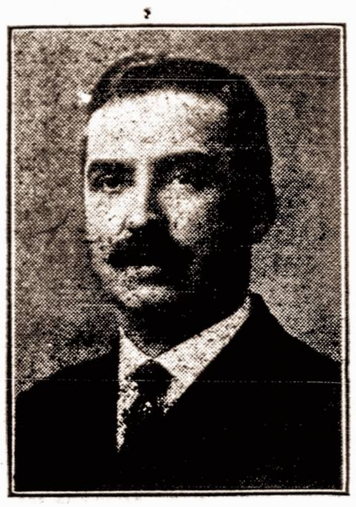

B. R. Jones

IŠ WILKES-BARRE, PA.
ant Luzernes Counto.
Piliečiai balsuokit rinkimo dienoje
30 Rugsėjo 1911 m.

«VIENYBĖS LIETUVNINKŲ AGENTAI

BALTIMORE MD.
J. Luis, 521 W. Baltimore str.,
J. Zebrauckas, 112 Green str.

BROOKLYN, N. Y.
T. Jarmala, 217 Berry str.
J. Ambraziejus, 120 Grand str.
P. Pilėnas, 120 Grand st.,
A. J. Jankauckas, 68 Hudson ave.

BOSTON, MASS.
Julijonas Bukantis, 23 Prospect st.

BRIGHTON, MASS.
F. S. Šimanskis, 32 Lincoln st.,

BENLD, ILL.
J. J. Guzevičia, Box 155.

BRIDGEPORT, CONN.
Fr M. Vitkauskas, 355 S. Main st.

CAMBRIDGEPORT, MASS.
P. Bartkevičius, 877 Cambridge st.

CHICAGO, ILL.
P. M. Kaitis, 1607 Ashland ave.
J. Ilgaudas, 1613 So. Halsted st.,
K. Sitavičius, K. s. 349 Kensington ave.,
M.K. Wilkewica, 3225 So. Halsted st.
M. J. Damijonaitis, 3253 S. Halsted st.

SO. CHICAGO, ILL.
S. Kvietkauckas, 8745 Escanoba ave.,

CLINTON, IND.
J. Skinderis, B. F. D. No 1 Box 35 A.

EASTON, PA.
Feliks Raulynaitis, Box 196.
A. J. Neris, Box 195.

ELIZABETH, N. J.
Dom. Boczkus, 211 --th str.

GRAND RAPIDS, MICH,
J. Garnupis, 653 N. Front str.
Z. Urbanavičius, 264 Hamilton str.
Jonas Brazaitis, 581 Broadway,

HARRISON, N. J.
J. A. Benish, 107 John st.,

HOLYOKE, MASS.
K. P. Šimkonis 7 Columbia st.,

KENOSHA, WIS.
M. K. Petrauskas, 415 Middle st.,

LAWRENCE, MASS.
A. Ramanauskas, 99½ Oak str.

W. Alfred Valentine

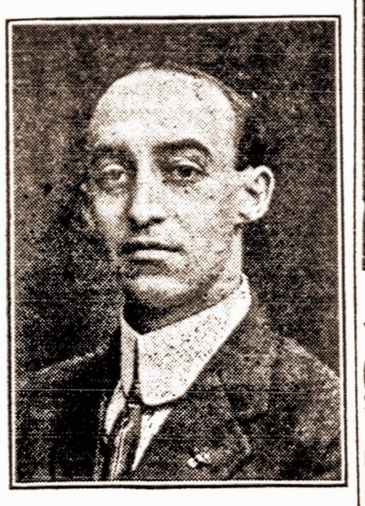

Tapo paskirtas per Sudą (Courąt)
PROKURATORIUM
(District Attorney)
ANT DALIES LAIKO.
Dabar storavojasi, idant taptų apr-inktas ant viso termino.
Meldžia lietuvių piliečių balsuot dienoje rinkimų.
Nominacijos 30 Rugsėjo.

LEWISTON, ME.
K. Vilaniškis, Box 36.
MONTELLO, MASS.
B. P. Miškinis, Box 124.

NEWARK, N. J.
V. Ambrazevičia, 178 Ferry str.

NEW BRITAIN, CONN.
V. Alksninis, 52 Grave str.
J. Mažeika, 27 Comerton st.,

NEW YORK CITY.
J. M. Danielius, 211 W. 12-th str.

PITTSBURG, PA.
J. G. Miliauckas,
% Union Saving Bank

PHILADELPHIA, PA.
J. L. Grušas, 3179 Salmon st.,
A. Bernotas 509 So. 4-th St.

PATERSON, N. J.
A. Varaškevičius, 70 Lafayette str.

RUMFORD, ME.
J. A. Kalvelis, 222 Pine str.

ROCHESTER, N. Y.
A. S. Šmigelskas, 31 Weyl st.,
P. Petronis, 9 Gorham st.,

So. MANCHESTER, CONN.
A. Zokaitis, 30 School st.,

SCRANTON, PA.
J. Petrikis, 1514 Rose Ave.
George Baltrūnas, 1823 N. Main ave.

SO. BOSTON, MASS.
N. Gendrolius, 224 Athens str.
J.J. Stropus, 30 W. Broadway.
K. Jurgeliūnas, 233 Broadway.

WATERBURY, CONN.
K. Ch. Kažemekas, 785 Bank st.,
A. J. Povilaika, 804 Bank str.
M. Alyta, 1235 Bank str.
J. Žemantauskas, 789 Bank st.,

WORCESTER, MASS.
M. Paltanavičia, 15 Millbury str.
Jos J. Kalakauckas, 121 Green str.

Wm. Kasperavičius,
Box 53 North sta. Providece, N. J.

M. A. Kirtiklis,
69 Danforth str., Portland, Me.

Mūsų aptiekorius yra lietuvis

FRANAS URBONAS

Visi, kurie jieškote sveikatos, galite ją apturet.

Musu aptiekoriaus vaistai (liekarstos) ir gera roda parodys tikrą kelią in sveikatą : : : : : :

SU PAGARBA FRANAS URBONAS
151 Metropolitan Ave. (cor. Berry st.) **BROOKLYN, N. Y.**

Telephone 1831

Nik. P. Zelwis

LIETUVISZKAS GRABORIUS
Išbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius.
Karietos laidotuvėms, veseilioms ir krikštynoms.
Ofisas ir gyvenimas:
1034 Bank Street, Waterbury, Conn.
Lietuviai, kreipkitės reikale.

Gera proga!

Geras laikraštis, tai žmogaus ištikimas draugas. Norėdami tatai, kad daugiausiai žmonių draugautų su gerais laikraščiais, pranešame visuomenei, jog nuo Naujų Metų galima igyti du geru laikčiu už prieinamą kainą.

Visiems, kas užsirašys tiesiog pas mus „Vienybę Lietuvninkų'' ir prisiųs $3 00 siuntinėsime per ištisus metus „Vienybę Lietuvninkų ir kaipo priedą „Laisvąją Mintį'' ir gi per metus kuriedu laikraš $4.00. Sunku susilaukti geresnės progos, o kadangi ir šita neilgai tabus, tad pasiskubinkite!

Adresuokite:
J. J. Paukštis & Co.
120—124 Grand str.,
Brooklyn, N. Y.

BE PEILIO IR PAVOJINGU OPERACIJU.

RUPTURA } Greitai
Iszgydoma } Tikrai
VYRŲ, MOTERŲ, KUDIKIŲ. } Visiškai

DIRŽAS PRAŠALINTAS ANT VISADA

Užtikrintas išgydymas nuo rupturos (abiejų lyčių) seniems ar jauniems, nežiurint kaip seniai ji yra, nenaudojant peilio.

Dr. O'Malley naujas gydymo budas be jokio pavojaus. Nė pjovimo, nė skaudėjimo, nė operacijos. Nė sutrukdymo nuo užsiėmimų. Nereikia diržo kada išgydytas.

Užganėdinimas užtikrintas. Garbingos padėkavonės nuo garbingų žmonių. Skaityk šią padėkavonę:

Prižiurėtojas ant Pennsylvania Geležinkelio kalba sergantiems: Ką jis sako:

Gavau rupturą prieš dešimtį metų puldamas. Išleidau šimtus dolerių ir išmėginau visokius diržus, bet nebuvo pagelbos kol nemėginau Dr. O'Malley Rupturos gydymo budo ir džiaugsmingai sakau kenčiantiems, jog pirma nuo kentėjimų paliuosavimą pajutau keliolika savaičių atgal kaip aš pirmą syk atsišaukiau pas daktarą O'Malley.

Jonas W. Bousum, Berwick, Pa.
Prižiurėtojas Penn. Geležinkelio. (Selinsgrove Div.)

Atsišauk arba reikalauk mano knygutės apie rupturos gydymą: prisiunčiama dovanai už 2 cent. pačtinį ženklelį.

Dr. Alex P. O'Malley
158 So. Washington st. WilkesBarre, Pa.
Kur rašoma ir kalbama lietuviškai.

SKAITYK, O ŽINOSI VISKĄ.

Pranešu visiems lietuviams ir savo kostumeriams, kad aš perkėliau savo krautuvę į **Chicago, Ill.**, kurioj galit gaut: **laikrodžių, laikrodėlių, lenciūgėlių, visokių žiedų, spilkų, kolčikų, kompasų, kryžiukų.** Puikiausių **armonikų, skripkų, klernetų, trūbų, koncertinų** ir daugybę visokių muzikališkų instrumentų. Gerų **britvų**, visokio skyriaus **drukuojamų mašinukių, albumų fotografijoms, guminių litarų. Monų knygų, istoriškų** ir **malda-knygių.** Gražių **popierų** gromatoms rašyti su puikiausiais apskaitymais ir dainomis, su drukuotais aplinkui konvertais, **tuziną** už 25c, 5 tuz. $1.00, perkupčiams 1000 už $6.00. Jaigu kas neturite mano **katalogą**, rašyk šiądien: prisiusdami už 5c markę, o apturėsi mano **Didelį Katalogą Dykai** su 1000 naudingų visokių daiktų. Aš užtikrinu, kad mano tavoras pirmos kliasos, o prekės pigesnės kaip kitur. Perkupčiai gali gauti pirkt tavorą daug pigiau kaip kitur. Kviečiu visus lietuvius ir lietuvaites su orderiais ir visokiais pirkiniais kreiptis pas savo tautietį

M. K. Wilkewich,
3225 So. Halsted St. Dept. V. **Chicago, Ill.**

TIK KĄ IŠĖJO IŠ-PO SPAUDOS:

APIE KUNO ISLAVINIMĄ

Pagal prof. Bliunčli parašyta P. Norkaus. Su 25 paveikslais. Pusl. 74. Kaina 15 centų. Autorius išdėsto žmogaus kūno, ypač krūtinės, sustatymą. Pagaliaus nurodo, kokią svarbią rolę lošia kasdieninė kūno gymnastika, kaip ji žmogų sustiprina fyziškai ir protiškai; kaip per gymnastiką žmogus palaiko savo kūno sveikatą, gražumą ir pailgina gyvenimą. Tas atsiekiama tik pašvenčiant kasdieną po desėtką minučių ant gymnastikos. Kningutė reikalinga turėti po ranka ir atvejų atvejais perskaityti. Tas veikalėlis mūsų kalboje dar pirmutinis tokios rųšies.

VILKU LIZDAS

Apysaka iš kryžiuočių laikų, parašyta Zuzanos Moravskos, sulietuvinta A. Vėgėlės. Pusl. 117. Kaina 35 c. Niekas taip neišlavina jaunuomenės, niekas tiek neinkvepia meilės prie savo tėvynės ir visų prakilnių darbų, kaip historiškos apysakos. Francūzus pakėlė apysakos Diumo, Hugo ir Zolo. Pasaulį pralenkė anglai išmintingame patriotizme ačiu historiškiems romanams Walter Skotto. Lietuviai da maža teturi historiškų apysakų, išskiriant Kraševskio „Kuningas", „Vitolioraudа" ir kit. Todėl „Vilkų Lizdas" yra labai brangintina kninga. Nors ji skiriama tik jaunuomenei, bet ją su didele nauda ir smagumu perskaitys kiekvienas lietuvis ir lietuvaitė.

PAŽVELGUS ATGAL

Didelė sociologiška apysaka arba romanas, garsaus amerikonų romanisto Edwardo Bellamy, versta P. Siulelio. Pusl. 356. Kaina $1. Šitas veikalas, išverstas veik į visų civilizuotų tautų kalbas, ir turėjęs visur milžinišką pasisekimą, lietuviškame pilname vertime pasirodė dar pirmą sykį. Bellamy nupiešia dailios apysakos formoje apie žmogų, kuris pramiegojęs šimtą suvirš metų, prabudo ir rado visai naują draugijos surėdymą. Čia jis aprašo viską, kas buvo naujai sutvarkyta ir kaip tuose laikuose buvo laiminga žmonija. Norints tai didelės fantazijos aprašymas, bet jis suteikia skaitytojui tūkstančius prakilnių minčių. Galima drąsiai sakyti, kad šita kninga yra socialistų vadovėlis. Ją perskaitęs žmogus pasisems sau labai gilių idealų. Ji privalo rasties kiekvieno lietuvio kningynėlyj.

J. J. Paukštis & Co.
120-124 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga $100.000.00

Skaitykite atydžiai!

Nesiduokite apgaudinėt triukšmingiems ir melagingiems Agentų apgarsinimams. Jeigu kuris sako jogei kame nors Jus užtikrina, paklauskite apgaviko, kuomi užtikrina ir kur jo gvarancija? Atsakomasis Agentas ir bankierius sudeda gvaraneciją į Valstijos kasą. Pirm negu pavesite savo pinigus taupinimui arba pasiuntimui Tėvynėn, pasiteiraukite kaip ir kuomi užtikrina Jųsų sunkiai uždirbta skatiką. Sudėjan Valstijos kason Šimtą tukstančių dolerių kaipo užtikrinimą Jums. Įsitėminkite, jogei netikrojo bankieriaus reik lenktis. Jųsų patarnavimams yra senas datyrusis Agentas, kuris: Siunčia 50 rub. už **$26.15, 100** rub. už **$51.90, 500** rub. už **259.40, 1000** rub. už **$518.00.** Parduoda laivakortes į Eurodą ir į Ameriką. Padaro kontraktus ir įgaliojimus (daviernastis) visą tą atlieka pigiai atsakančiai ir greitai. Reikalaukite pinigų kurso ir laivakorčių kainų. Atsakinėju greitai, o patarimai dykai.

HENRY J. SCHNITZER
141 Washington st. NEW YORK.

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga $100.000.00

Telephone 2762 Greenpoint.

Daktaras Brandšteinas

Turėjęs praktiką Europoje 18 metų, dabar Brooklyne, N. Y., atidarė ofisą.

103 So. 2-nd Str., kampas Berry Str.

Gydo naujausiu budu ligas vyrų, moterų ir kudikių. Specialistas prie ligų chroniškų (įsisenėjusių).

Valandos priėmimo ligonių: **Iš ryto nuo 9 iki 10; vakare nuo 6 iki 10.**

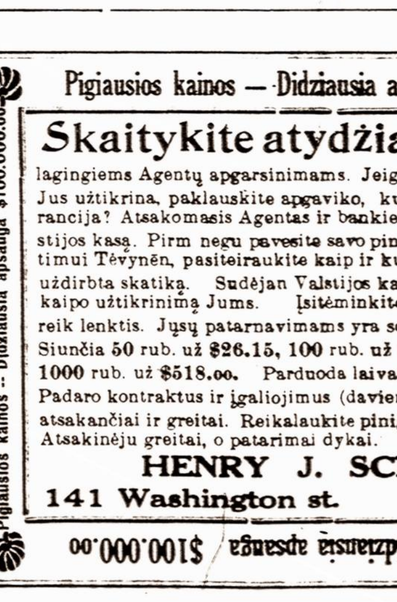

Teisingiausia
Lietuviszka Agentura

PARDUODU LAIVAKORTES
ant geriausių ir greičiausių Laivų, keleiviai visados bus užganėdintais.

SIUNČIU PINIGUS
į visas dalis svieto kuo-greičiausiai ir pagal pinigų kursą. (Stoviu po kaucija $30.000.)

Teipgi Pinigus priimu kurie nori pasidėt dėl apsaugojimo ir ant kiekvieno pareikalavimo juos sugrąžinu.

PIRMOS KLIASOS HOTELIS,
Skaniausi ir sveikiausi visoki gėrimai, per tai visados svečių pilna, kiekvieną draugiškai ir maloniai visados pavaišina.

P. J. CHMIELIAUSKAS,
177 E. Main St. PLYMOUTH, PA.
(Bell Phone 8—R)

Klausyk Gero Patarimo

Mokek sau o nekitam randą.

Tas išmintingas ir laimingas, kuris nusiperka žemės sklypelį, tokį kokį išgali New Yorke. New York City skubiai eina visoki pagerinimai, kaip va: tiltai, toneliai (po miestu geležinkeliai), subway ir kiti visoki įtaisymai dėl palengvinimo žmonėms ir pagerinimo miesto. Per tai čia žmonės ir puolasi pirkti ŽEMĖS ŠMOTĄ prie krašto miesto, ba už 3 ar 5 metų tojižemė ar stuba pasilieka jau mieste ir tokiu budu toji žemė pasilieka 7-nis ar 15-ką kartų brangesnė negu perkant kaštavo. Kita vigada, už 5 centus veža 35 myles, kad ir toli parsieina važiuot, bet ima mažai laiko tik 2 minutas trukis bėga 1 mylę po žeme. Todėl New York City per pereitus 10 metų žmonių pasididino ant 1031368. Visi žino, kad New York City yra daugiausia turčių, o daugiausia prasigyveno iš žemės pradėdami su $50, o mųs lietuviai sudeda pinigus į žydų bankas ir anie už sudėtus jų pinigus perka žemę, stato stubas ir nuo tų pačių lietuvių ima randą už jas. Sunku rasti tokią banką, kad neturėtų žemės New York City, tai kodėl lietuviai patys sau neapverčia tuos pinigus nupirkimui sklypą žemės alia paveda bankom save išnaudot. ŠTAI MĘS PARDUODAM EAST NEW YORK'E Lotus, Stubas ir Namus, namai su puikiausiom įtaisom, sklepai simentuoti, ant pirmų lubų kukne ir 3 kambariai, ant antrų 4 kambariai ir maudyklė, zvanai ir šėpos drapanoms pasidėti, žodžiu sakant viskas puikiai įrengta, parsiduoda tik už $3.500 įmokant keletą šimtų ant pradžių, o paskui po biskį, beveik su randa galima išmokėt. Taip-pat ir LOTUS parduodam nuo $450 iki $750, prie pat krašto miesto, nuo Eleveiterio tik 3 Blokai. Čia raudasi visoki bizniai, mokyklos, hospitolės ir t. t. Nuo mųs žemę pirkdami įmoką už Lotą $10%, o paskui po 750 kas mėnesis, o jeigu sirgtum ir nedirbtum, precento nereik mokėt už pasilikusią sumą. Visu pakraščiu mųs žemės Jamaica Bay yra rengiama prieplauka (dokai) per 10 mylių ir jau per Kongresą Washington D. C. 10 d. Vasario 1910 yra užtvirtinti plenai ir paskirta 70 milijonų nuo Suvienytų Valstijų ir 40 milijonų New York City. Tai-gi galima tikėtis, kad ši vieta ateis į didelį brangumą.

Kreipkitės asabiškai arba per laiškus pas mųs reprezentantus: V. J. Šlekys „Darb. Vilties" išleistojas 119 E. Centre st. ir J. A. Žemaitis (Vargoninkas) Shenandoah, Pa.

J. G. Alenskas, 80 Gearent Lane, Wilkes-Barre, Pa.
M. Valentinavičia, Auditorium Bldg. Scranton, Pa.

MARTUS REALTY CO.
120-4 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telephone 2427 Greenpoint.

PIRMAS LIETUVISZKAS
Fotografistas ir Maliorius
VISOKIU FOTOGRAFIJU

Darba atlieku puikiai ir pigiai.

G. BENSON

328 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

THE AMERICAN Prekė $7.00
Labai puiki mašina drukavojimui laiškų.

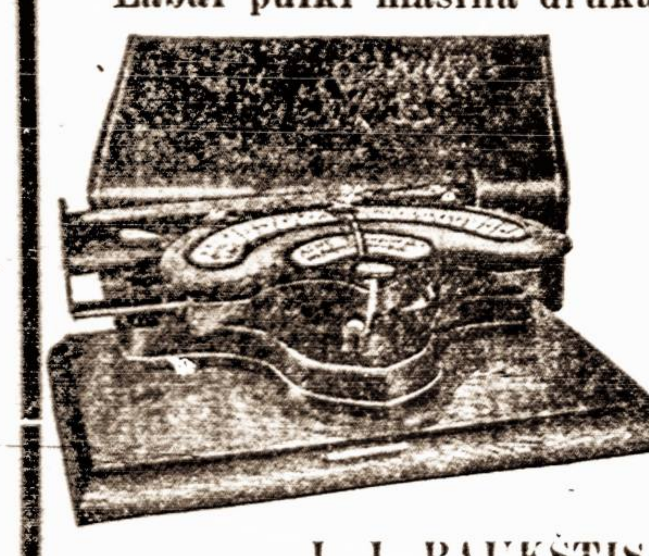

Šita mašina puikiai drukuoja, labai aiškus drukas ir drūčiai padaryta, visa jos sistema gražiai sutaisyta. Ji parsiduoda po $10 dol., bet dabar ant trumpo laiko atpiginta tik už 7 dol. Skrynelė 2 dol. Kam reikalinga tankiai kilnotis, tai geriausia pirkti mašiną su skrynele, kurią pasiėmęs į ranką kaip čemodanėlį, gali nešiotis kur nori.

Pati skrynelė $2.00
O mašina $7.00

J. J. PAUKŠTIS & CO.
120-124 Grand Str. Brooklyn, N. Y.

— ADVOKATAS —

VIKTORAS E. GARCAS

45 Broadway, New York, N. Y.

Išveda pasekmingiausiai visas **Kriminališkas** ir **Privatiškas Provas** visuosia Amerikos ir Rusijos suduosia. Jei jumi atsitinka kokia nelaimė (sužeidžia) pasiklauskite pirma mano rodos. Išduodu visokias **Rajantališkas popieras Daviernastis** ir t. t. Su PALIUDIJIMU KONSULIO. Kas negali asabiškai atsilankyti, tegul atsišaukia per laišką ant sekančio adreso:

VIKTOR E. GARTZ

(Advokatas)

45 Broadway, New York, N. Y.

Rusiszkai Amerikoniszka Linija. **Vienatinė be persėdimo Linija tarpe Amerikos ir Rusijos.**

8½ dienų in Roterdamą		11½ dienų in Liepojų	
III klasa	$29.	III klasa	$30.
II ,,	45.	II ,,	47.
I ,,	52.	I ,,	62.

Laivai iš New Yorko: Birma Gegužio 13, Kursk Geg. 27, Lithuania Bir. 10.
Dėl smulkesnių žinių kreipkitės in mųsų agentus ir centrališką kontorą.

A. E. JOHNSON & CO. General Passenger Agents.
27 BROADWAY NEW YORK CITY, N. Y.

DIDŽIAUSIA LIETUVIŠKA ORGANIZACIJA S. L. A.

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje susideda iš 250 kuopų, turi 10,000 sąnarių, New Yorke savo namus vertės $40,000.00. Išleidinėja savaitinį laikraštį „Tėvynę'', savo ižde turi grynais piningais suvirš $25,000.00. Apšvietos reikalams ir kitokiems labdaringiems tikslams išmoka šimtus dolerių, kas metas. Todėl geistina, kad Susivienijimas turėtų bent 100,000 sąnarių, tuomet tokia organizacija galėtų atlikti mums ir mūsų tautai milžiniškus darbus. Jeigu S. L. A. kuopos rastųsi kiekvienoje Amerikos vietelėje, kur tik yra burelis brolių, lietuvių ir kad visi suaugę butų jo sąnariais, kaipo pasekme to, našlės ir našlaičiai ir nusenę, po mirusiam sąnariui gautų 600 ar 1000 dol., tai pamąstyk, kiek apsunkinimų, kokius dabar nuolatos lietuviai nukenčia, galima būtų išvengti, kiek našlaičių butų išgelbėta lietuvystei, kurie dėl prievartos pakliuva į rankas kitataučių ir žuva kaipo lietuviai! Kiek piningų mūsų visuomenė tada galėtų apversti visokiems naudingiems tautos reikalams!

Šituos klausimus reikalaujame rimtai apsvarstyti. Pasvarstyk gerbiamas skaitytojau valandėlę, kaip daug gero gali būti padaroma organizacijos tokios, kaip Susivienijimas Lietuvių Amerikoje.

Inmokėti piningai į šitą organizaciją (S. L. A.), buva pilnai užtikrinami atgavimui atgal sunkiose gyvenimo valandose ir dar daug sykių didesnį, negu tapo įmokėta.

Susiv. L. A. išmoka mirusio nario pašelpgavini taip: $150.00, — $300.00, — $600.00 ir — $1000.00. Yra keturi skyriai apsaugos pagal virš paminėtas sumas.

Visokios blankos, konstitucija ir mokesčių kningelė gaunama dovanai pas Susivienijimo sekretorių: A. B. Strimaitį, 307 W. 30th st., New York City. Jeigu tavo miestelyje dar nėra S. L. A. kuopos, o nori tapti šios organizacijos sąnariu, tai rašyk klausdadamas išlygų ir konstitucijos pas sekretorių viršpažymėtu adresu, arba pas prezidentą: F. Živatkauską, 110 W. Market st., Scranton, Pa.

KINEMOTOGRAFU KRAUTUVE.

Pirmutinė Lietuviška Krautuvė Judančių Paveikslų Amerikoje.

Užlaikome visokių gatunkų APERATUS. Parduodam ir randavojam labai pigiai su visokiais Elektrikiniais ir Gaziniais intaisais naujausios mados. Į Stak užlaikome suvirš 1.000 ratų filmos. Importytų iš visų šalių svieto, specijališkai turime padarę daug Lietuviškų Illustracijų dėl Dainų, Deklemacijų, Referatų ir Pralekcijų, dirbam ant orderių labai pigiai. Kuris užsiimat arba norit užsiimti šiuomi biznių, reikalaujanti pagelbos šaukitės prie:

American Film Exchange
A. T. Raćiunas Mgr.
680 Halsey Str., Brooklyn, N. Y.
Phone 3536 W. Bedford.

MOKINKIMĖS PATYS

Gramatika angliškos kalbos mokintis be mokintojo (apdaryta) **$1.00.**
Vaikų Draugas arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be mokintojo **15 c.**
Naujas Budas mokintis rašyti be mokintojo............ **10 c.**
Aritmetika mokinimuisi rokundų, su paveikslais (apdaryta)...... **35 c.**

Pinigus siųskit per Money Order šiuo adresu

P. Mikolainis,
Box 62. New York City.

Teisinga krautuvė, nes tikras lietuvis užlaiko.

Malonųs viengenčiai: turiu sau už garbę pranešti jums, kad turiu krautuvę ir užlaikau daugybę tavoro. Pas mane galima gauti naujausios mados laikrodėlių, žiedų.

Kryželių, armonikų, skripkų ir visokių muzikališkų instrumentų. Gerų britvų visokio skyriaus, drukuojamų mašinukių, albumų fotografijoms, istoriškų ir maldakningių, visokių gražių poperų gromatoms rašyti su puikiais pasiskaitymais ir dainomis, su drukuotais aplinkui konvertais; tuzinas už 25c., 5 tuz. už $1.00. Perkučiams 1.000 už $6.00. Magiškos kazyros, su kurioms galima į trumpą laiką išlošti daug pinigų — $3.00. Tai jei katrie norite mano naujo, didelio kataliogo, prisiųskite už 2c. stampą ir aplaikysit, kuriame telpa daugybė naudingų daiktų.

Malonėkite kreipkitis su šiokiais pirkiniais ant šio adrereso:

W. Waidelis,
112 Grand str., Brooklyn, N. Y.

THE LACKAWANNA

Parankiausei geležinkelei Europon keliaujantiems. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškųjų laivų. Nebrangiai perdavinėja bagažą ir perveža pasažierius.

The Road of Anthracite

(Kietųjų anglinių kelias).
Trumpiausis kelias į Buffalo.
Tiesiai į Scrantoną ir Anglių Sritį.
Tarpe New Yorko ir Buffalo penki traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, Chicago ir Vakarų keturi traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, St. Louis ir Piėtvakarių, kasdien.
Tarpe visų vietinių Punktų nuolatinis ir parankus susinešimas.
Artymesnių informacijų apie kainas, traukinių begiojimą, etc., kreipkitės pas savo vietinį agentą arba rašykite pas:

Lackawanna Railroad

George A. Cullen,
General Passenger Agent,
90 West Street, N. Y.

PUIKUS HOTELIS
Andriaus Milišausko

Visada šaltas alus, skani arielka, elius, porteris, visoki vynai ir kvepianti cigarai.

Lietuviai vietiniai ir atvažiavę iš kitur, nepamirškit šios puikios vietos.

16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa.
Priešai Central Dypą

Telephone 854 W. Williamsburgh.
Williamsburgh BATHS.
E. APRIL, Savininkas.
Rusiškos ir Turkiškos

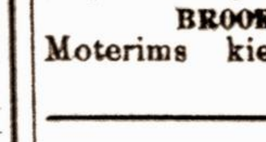

PIRTYS

274 South First Street,
(tarpe Havemeyer street ir Marcy Ave.)
BROOKLYN, N. Y.
Moterims kiekvieną utarninką.

Tel. 2334 Greenpoint.
PUIKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS
pas PETRA A. DRAUGELI.

Skanus alus, gardi arielka, elius, visokis vynas, kvepenti cigarai, ir puikųs užkandžiai. Salė dėl mitingų ir veseilių. Nepamirškit šios atsakančiausios vietos, o busit užganėdinti.

73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y.
Palei Wythe Ave.

GERIAUSIA UŽEIGA LIETUVIAMS
— pas —
JonaKulboka

Skanus Alus, Gardi Arielka,
Visoki Vynai,
— Kvepianti Cigarai. —

74 Grand st., Brooklyn, N. Y.
(kampas Wythe ave.)

PRANESZIMAS
Sveikatos Jieszkantiems!

Jeigu kiti daktarai taip pasekmingai išgydytų sergančius kaip kad **PHILADELPHIJOS MEDICAL KLINIKOJE**, tai ir jie būtų taip mylimi žmonių, taip populariški, jiem dėkavotų taip kaip iš daugybės išgydytų, nors kelios padėkavonės žmonių žodžiais kalba, neminint tokių padėkavonių už išgydytus nesveikumus, apie kuriuos pacjentai nenori kad kas bent būtų žinoma.

Aś St. Suska turėjau didelius skaudėjimus ausyje, kilo skanduliai arti metą laiko, gydžiausi pas daugelį daktarų bet be pasekmės. Kuomet atsilankiau gi prieg **PHILADELPHIJOS MEDICAL KLINIKOS** daktarų, tai į trumpą laiką man ausį ir galvos skaudėjimą visiškai išgydė. Dabar esu visiškai sveika ir labai dėkavoju PHILA. M. KLINIKAI. Su guodone —
St. Suska 2335 Calowhill St. Phila. Pa.

GUODOT. M. PHILA. KLINIKA.
Ilgai sirgau sunkumu krutinėje ir abelnu silpnumu skaudėjimu galvos ir didelio kosulio, nors gydžiausi pas keletą daktarų per ilgą laiką, bet niekas nemaczyjo. Jau buvau visai nusilpęs kad negalėjau nė lengvą darbą dirbti. Bet kaip atsiśaukiau prie PHILA, M. KLINIKOS daktarų, tad manę į greitą laiką pilnai išgydė. Dabar jau galiu gerai dirbt ir sveikas esu, todėl širdingai dėkavoju už sveikatą.
J. MELNICZAKS. Coatesville, Pa.

GUODOTINI DAKTARAI.
Negaliu atidėkavoti Tamistoms už geradėjystę kurią man padarėte. Pas daug daktarų buvau, bet nieko nepagelbėjo. Kaip tik atsišaukiau prie Tamistų, gavau Jųs vaistus dabar antrus, tai tik pusę suvartojau, tai jau aś nejaućiu jokių skaudėjimų ir viskas jau gerai. Kada nors tik reikės daktariškos rodos, tai visada tiktai pas Jumis šauksiuos ir prašau neatsakyt.
Mag. Weiwerene. bx 64 Hardwick, Mass.

Kurie tik norit išsigydyt, tai pribūkite bei atsišaukit lietuv. kalboj o apturėsite tikrą pagelbą. Geras ir greitas atgavimas sveikatos, verta žygio. Jaigu dėl tolumo negalit pribūt asabiškai, tad parašykit, apturėsit rodą ir pagelbą sveikatai.

Jeigu liga neišgydoma, tad išsyk apturėsit teisingą pranešimą, nes čionais yra teisingas daktaras, kad lietuviam tarnautų ir gelbėtų nelaimingus iś ligos.

PHILA. M. KLINIKOJ, visokias ligas kaip vyrų taip moterų pasekmingai, gerai gydo; slaptas, užsikrečiamas ir visas ligas, kurios tik užpuola ant žmogaus kuno bei organizmo.

Visuomet kreipkitės šituo adresu:
The Phila. Medical Clinic 1117 Walnut St.
Philadelphia, Pa.

Val. ofiso: Nuo 10 ryt. ik 4 po piet. Nedėliom Nuo 10.30 ryto ik 3 po piet. Utarnikais ir Pėtnyčiom. Nuo 6 ik 8 vakare.

VIENATINIS LIETUVIS

kuris užsiima perkraustymu rakandų („fornišių'') ir duoda karietas ant veselijų, krikštynų ir šermenų. Todel lietuviai kreipkitės reikale pas savąjį:

126 Grand st., Brooklyn, N. Y.
Su pagarba
Juozas Žitkus.

TELEPHONE 1295 GREEPOINT.

P. BUTKUS
LIETUVISZKAS GRABORIUS
(UNDERTAKER)

Išbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius.
Karietos laidotuvėms, veseilioms ir krikštynoms.

Mano gyvenimo Ofiisas atidaras DIENĄ IR NAKTĮ.

213½ Berry Str. Brooklyn, N. Y
Branch Office: 48 Hudson Ave.
LIETUVIAI KREIPKITĖS REIKALE PAS LIETUVĮ.

New Telephone 1070 R.
Vienatinis ir Geriausis Fotografistas.
Jos. Shukis
20 East Market st. Wilkes-Barre, Pa.

Bischoff's Banking House

287 Broadway Kampas Reade Gatvės
New York N. Y. Telefonas: Worth 2822

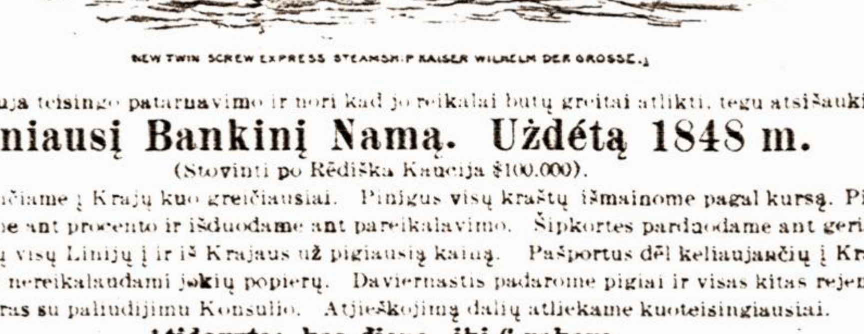

NEW TWIN SCREW EXPRESS STEAMSHIP KAISER WILHELM DER GROSSE.

Kas reikalauja teisingo patarnavimo ir nori kad jo reikalai butų greitai atlikti, tegu atsišaukia į

Seniausį Bankinį Namą. Uždėtą 1848 m.

(Stovinti po Rėdiška Kaucija $100.000).

Pinigus siunčiame į Krajų kuo greičiausiai. Pinigus visų kraštų išmainome pagal kursą. Pinigus priimame ant procento ir išduodame ant pareikalavimo. Šipkortes parduodame ant geriausių garlaivių visų Linijų į ir iš Krajaus už pigiausią kainą. Pašportus dėl keliaujančių į Krajų parupiname nereikalaudami jokių poperų. Daviernastis padarome pigiai ir visas kitas rejentališkas popieras su paliudijimu Konsulio. Atjieškojimą dalių atliekame kuoteisingiausiai.

Atidaryta: kas dieną iki 6 vakare.
Subatoje iki 8 val. vakare. Nedėlioje nuo 10 iki 12 val. ryte.

Bell Telephone, Dickinson 3757 w

Dr. Ignotas Stankus
Vienatinis tikras daktaras-lietuvis Philadelphijoi

įrengė ligonbutį ir klyniką su laboratorija Philadelphijos mieste. Tame pačiame name įrengė savo locną aptieką, kurioje randasi naujo išradimo geriausi vaistai

PASARGA: Mano ligonbutyje ir klinikoj turiu po savo priežiura svetimtaučiu daktarus specijalistus pagelbai prie operacijų ir pavojingų ligų. Pas mane visi ligoniai išsigydo ir pasilieka sveiki. Vaistus siunčiu ir į kitus šteitus ir į visas šalis.

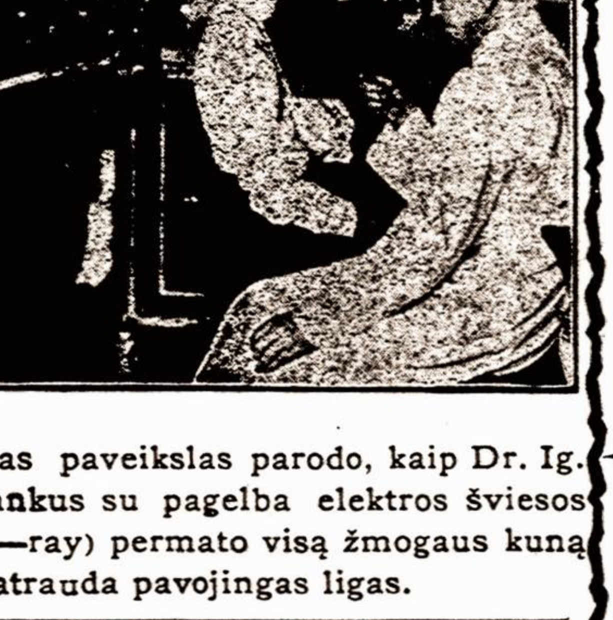

Šitas paveikslas parodo, kaip Dr. Ig. Stankus su pagelba elektros šviesos (X—ray) permato visą žmogaus kuną ir atrauda pavojingas ligas.

Gydau Visokias Ligas.

Su sena ir nauja metoda su chemiškais ir medicinos gyduolėmis, su vandeniu (hydrotherapy), kraujo skystimu (serotherapy), su mokslu psychologijos (psychotherapy), kaip tai žodžiais, nurodymu, atkreipimu atydos ir tt. Gydau su elektra (electrotherapy), X—ray (šviesa, permatanti visą kuną žmogaus), greita elektra (hyfrequency) Galvana elektra, Paradejaus elektra ir kitomis suvienytomis elektromis. Darydamas operacijas išgydau visokias organiškas ligas, kurių negalima išgydyti vaistais ir kitais prietaisais.

Turiu įsitaisęs savo locnas elktra gydymo mašinas.

Visi sreganti kreipkitės prie daktaro STANKAUS asabiškai arba laišku, o busite užganėdinti nes jis gydo pasekmingiausiai visokes ligas ir daro visokes operacijas savo locnam ligonbutyje. Daktarišką rodą su teisingais patarimais duoda DYKAI, — ypatiškai par telefona ir par laiškus beskirtumo kaip toli gyvenat; Amerikoje, Kanadoje, Anglijoje ir kitose šalise svieto.

DR. IGNATIUS STANKUS
1220 So. Broad St., Philadelphia, Pa.

Valandos ofico: Nuo 9 iki 12, nuo 2 iki 4 p. p. ir nuo 6 iki 8 vakare.
Nedėldieniais nuo 1 iki 4 po pietų.

Jonas S. Lopatto

Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvys advokatas pabaigęs Pennsylvanijos Universitetą), užsiima varymu provų visuose teismuose.

Offisas rumnose 47-48-49 Bennet Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE, PENN'A.

Office Phone	**Peoples 37**
,,	**Bell 47**
Residence	**Peoples 1100**

Antanas Stašauckas.

Labai puikioje vietoje saliunas, užlaikau skaniausius gėrimus ir kvepiančius cigarus. Lietuviai, nepamirškite atsilankyti pas savo vientautį.

No. 2 Cor. Nesbitt ir B.
EAST PLYMOUTH, PA.

New Phone 4023-2. Lock Box 48.
CHAS. ADAMS.

Laikau agenturą, parduodu šifkortes ant geriausių linijų ir greičiausių laivų ir siunčiu pinigus į visas vieto dalis, saugiai, greitai ir pagal tos dienos kursą. Prieg tam laikau HOTELĮ.

Chas. Adams,
George ave & Ash st., Parsons, Pa.

Tėmyk! Tiktai Groblewskio

Zmijecznikas yra tikrasis

Geriausias Linimentas arba PAIN EXPELLERIS ant svieto nuo visokių galvos skaudėjimų, KAULŲ, PERŠALIMO, REUMATIZMO, STRĖNŲ SOPĖS, SAUSGĖLŲ, KAKLO, GALVOS SUKIMO ir DIEGLIŲ.

Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pasigelbėti, nejieškok rodos pas kokius nemokintus žydelius ar kryžiokus savo priepuoly, bet kreipkis arba tiesiai parašyk pas savo locną vientautį, reikalaudamas tikrų, grynų ir gydančių vaistų — pas

ALBERTĄ G. GROBLEVSKĮ,
Plymouth, Pa.

garsų dirbėją „Lenkiškų ir Lietuviškų gyduolių'', o persitikrinsi, kad neišskleisi veltui ir ant apgavysčių savo sunkiai uždirbto cento.

Turime gyduoles nuo visokių ligų, kokios tiktai randasi ant svieto teip dėl senų žmonių, kaip dėl kudikių, vyrų ir moter.

„Lenkiškai-Lietuviški'' vaistai jau tukstančius padarė sveikais — išgydys ir Tave!

Ypatingai SLAPTAS ligas gydome ir gilioje slaptoje užlaikome, kaip kunigas išpažintį.

Dėlto jeigu trokšti tikros gydytojaus pagelbos, aprašyk savo negerovę, aiškiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant atsakymo laiškui, o niekuomet to nesigailėsi. Adresas:

Albertas G. Groblevskis
Cor. Elm and Main Sts.
Plymouth, Pa.

Nepamirškit
Tautiško Namo!

Erta, daili salė mitingams, veselijoms, tea rams ir baliams. Gardi degtinė, šviežias alus, kvėpią cigarai, skanųs užkandžiai ir nakvinė.

TAI LIETUVIŲ UŽEIGA.
Razutis & Dixon
101-103 Grand st., Brooklyn, N. Y.
Telephone 1470 Greenpoint.

Atidžiai visu Lietuviu

LAIKAU PUIKŲ SALIUNĄ

Skanus alus, gardi arielka, Havanos cigarai. Teipogi puiki salė mitingams veseilioms ir šiaip visokiems susirinkimams. **Salė 212 Berry Str.** Reikale kreipkitės prie mųs, o busite užganėdinti konogeriausiai.

JUOZAS JURKEVIČIUS
112 N. 3rd st., Brooklyn, N. Y.

PRIETELIAI LIETUVIAI.
12 dideliu ir 12 mažu,

H. B. ROSENSON,
BROOKLYN, N. Y.
817-819 Grand St.,
Telephone, 1162 W'msburgh

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuwe tapo Apdowanota

DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuszkos Parodos už rupestingą, teisingą ir artistiszką iszdirbimą.

KARUNŲ, SZARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.

Turiu už garbę apreikszti guodotiniems Kunigams ir guodotin. Draugystėms, kad asz dirbu wisus augszcziau paminėtus daigtus Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei, nes per 30 metų užsiimdama iszdirbimais įgijau geriausę praktiką ir dėl to galiu wiską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone
W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.